

STREDA, 4. FEBRUÁRA 2009

PRESEDÁ: PÁN PÖTTERING

predseda

1. Otvorenie rokovania

(Rokovanie sa začalo o 9.00 hod.)

2. Kroky podniknuté na základe uznesení Parlamentu: pozri zápisnicu

3. – 2050: budúcnosť začína dnes – odporúčania pre budúcu integrovanú politiku EÚ v oblasti boja proti zmene klímy (rozprava)

Predseda. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0495/2008) pána Florenza v mene Dočasného výboru pre klimatické zmeny na tému 2050: budúcnosť začína dnes – odporúčania pre budúcu integrovanú politiku EÚ v oblasti boja proti zmene klímy (2008/2105(INI)).

Karl-Heinz Florenz, *spravodajca.* – (DE) Vážený pán predseda, dámy a páni, v prvom rade by som chcel zaželať dobré ráno svojim kolegom poslancom, ktorí mesiace pracovali na tejto správe o klíme. Som vám veľmi vďačný za konštruktívny a kooperatívny prístup, ktorý ste prejavili pri našom spoločnom vypracovaní tejto správy.

Postup v horizontálnom výbore bol nový. Nediskutovali sme s odborníkmi v skupine, ale s ľuďmi zo sektora dopravy a celkom oprávnené aj zo sektora hospodárstva a samozrejme aj zo sektora energetiky. Počas tohto procesu bolo celkom jasné, že prvé hodiny a dni rozpravy boli o niečo ťažšie, pretože išlo o novú tému. V tejto súvislosti by som sa chcel ešte raz poďakovať nášmu predsedovi a môjmu dobrému priateľovi, pánovi Sacconimu, ktorý svoju funkciu vykonával vždy znamenitým a vyváženým spôsobom.

Úspech, ktorý sme dnes dosiahli predovšetkým znamená, že táto horizontálna spolupráca predstavuje veľkú príležitosť. A spolu s novým zložením Parlamentu by sme mali zabezpečiť, aby ľudia spolu viac diskutovali a aby sa nevytvorili jednotlivé skupiny stojace proti sebe.

Toto je najväčšou výhodou tohto výboru. Pozvali sme odborníkov na veľmi vysokej úrovni, ako napríklad nositeľa Nobelovej ceny za mier Radžendru Pačaurího, a odborníkov z oblasti vedy, výskumu a samozrejme politiky. Dnes konečne držíme v rukách výsledok, ktorý svedčí o tom, že správa mala pozitívny ohlas.

Vieme veľmi dobre, že pomocou zákazov, sankcií a obmedzení dosiahneme len veľmi málo. Namiesto toho musíme podporiť zmeny v povedomí, ako aj inovácie a motiváciu. Naším cieľom musí byť, aby inžinieri v Európe vstávali každé ráno s radosťou a pokúšali sa navrhnuť stroje, ktoré budú v tomto svete fungovať účinnejšie s cieľom lepšie a oveľa efektívnejšie využiť suroviny našich detí.

Správa je tiež úprimná. Uvádza v nej, že nevlastníme žiadne superzbrane. Neexistuje spínač, ktorý by sme mohli jednoducho prepnúť, ani v Bruseli, ani na Bali či v decembri v Poľsku. Namiesto toho máme množstvo opatrení. Práve v tomto spočíva naša príležitosť: príležitosť jasne vyjadriť ľuďom, že oni sami sú zodpovední za tretinu klimatických zmien napríklad v dôsledku vykurovania svojich domov. My všetci, ako občania, sme však

zodpovední za tretinu klimatických zmien v dôsledku mobility a všetkého, čo s ňou súvisí. Priemysel je tiež zodpovedný za jednu tretinu. Z tohto dôvodu sa správa orientuje na nás všetkých. A toto je na nej úžasné. Nemusíme hľadať žiadneho zločinca. Všetci sme vyzvaní k tomu, aby sme sa zúčastnili diskusií o inováciách. Z tohto sa obzvlášť teším.

Je tiež jasné, že táto správa je vyvážená, a chcel by som to ešte raz zdôrazniť, pretože nezastupuje programy žiadnych politických strán. Správa ani nepodceňuje žiadnu oblasť. Namiesto toho upozorňujeme, že v niektorých oblastiach je viac príležitostí, kým v ostatných ich máme menej. Z tohto dôvodu správa uvádza, že je smerodajná a naznačuje cestu vpred – najmä pre Európu, pretože v Európe máme obrovské množstvo ekologických technológií, ktorých objem je porovnateľný s európskym automobilovým priemyslom. Toto množstvo bude narastať a musíme pracovať na tom, aby sme dosiahli inovácie.

Povedal som, že by sme mali zapojiť našich občanov, aby mohli niečo urobiť vo svojich vlastných domoch. V tejto súvislosti môžu miestna politika, obchodné a priemyselné komory a remeselné združenia dosiahnuť značný podiel na motivácii a poskytovaní informácií.

Na záver mi dovoľte, aby som vystúpenie ukončil slovami, že mnohé výhody, ktoré sme uviedli v tejto správe, by nám mali pomôcť uvedomiť si, že príležitosti spočívajú v inovácii a nie v kríze. Ak to pochopíme, potom táto úloha mala svoj zmysel.

Predseda. Ďakujem vám, pán Florenz, za prácu, ktorú ste vykonali, a za vašu správu.

Martin Bursík, *úradujúci predseda Rady.* – Vážený pán predseda, je mi potešením, že tu dnes môžem byť a podeliť sa s vami o niekoľko úvah o významnom roku, ktorý nás čaká. Najprv mi dovoľte zablahoželať Dočasnému výboru pre klimatické zmeny k práci, ktorú vykonal od svojho založenia v apríli 2007: zasadnutia, konferencie, správy, uznesenia a komunikácia s tretími stranami. Jeho vytrvalé snahy veľmi prispeli k formovaniu stanoviska EÚ ku klimatickým zmenám.

Najnovšia správa, „2050: budúcnosť začína dnes – odporúčania pre budúcu integrovanú politiku EÚ v oblasti boja proti zmene klímy“, ktorú schválil Dočasný výbor pre klimatické zmeny 2. decembra 2008 a ktorú schválite počas tejto schôdze, opäť poskytne veľmi užitočný základ pre diskusiu o možnostiach dohody o zmene klímy na obdobie po roku 2012 a možnostiach ďalšieho prehľbovania klimatickej politiky EÚ.

Ako viete, počas nášho predsedníctva sa práca bude sústreďovať na priebeh medzinárodných rokovaní. Mimochodom, dnes odlietam zo Štrasburgu do Dillí, aby som rokoval s indickou vládou a indickými predstaviteľmi. O dva týždne sa v Nairobi v Keni bude konať stretnutie EÚ a Afriky a už sme nadviazali kontakt s administratívou Spojených štátov, o ktorej sa zmienim neskôr.

Prijatím balíka klimatických a environmentálnych právnych predpisov na konci roku 2008 EÚ vysiela veľmi silný politický signál všetkým našim partnerom vo svete. Prijatím balíčka o niekoľko mesiacov EÚ dokáže, že jej angažovanie, ako aj vedúce postavenie v celosvetovom boji proti klimatickým zmenám je také silné ako ešte nikdy predtým. EÚ bude naozaj prvým regiónom vo svete, ktorý sa jednostranne zaviazal znížiť emisie skleníkových plynov o 20 % do roku 2020.

Ako viete, klimatický a energetický balík umožní po roku 2013 reformu ETS EÚ (systém obchodovania s emisiami), stanoví obmedzenia pre emisie, ktoré nespádajú pod systém

obchodovania s emisiami, posilní technológie na zachytávanie a uskladnenie CO₂, a tiež podporí využívanie obnoviteľných zdrojov.

Čo sa týka ETS, bude stanovený jednotný strop so zostupnou lineárnou trajektóriou, obchodovanie bude postupne zavedené ako spôsob vydávania kvót a budú posilnené aj monitorovacie správy a overovanie. Ale EÚ sa samozrejme opakovane vyjadrila, že sa neuspokojí s 20 % – chceme dosiahnuť 30 % – a preto dúfame, že v Kodani dosiahneme ambicióznú celosvetovú a komplexnú dohodu.

Do nadchádzajúcej konferencie v Kodani nám zostáva iba 10 mesiacov. Konferencia o klimatických zmenách v Poznani v decembri 2008 dospela k dohode o pracovnom programe na rok 2009, ktorá jasne určuje kroky smerom ku konferencii v Kodani. Poznanské rozhodnutie o operacionalizácii adaptačného fondu predstavuje významný krok vpred, pokiaľ ide o rokovania o finančnom stavebnom kameni – jednom z kľúčových prvkov komplexnej celosvetovej dohody.

Ministerský okrúhly stôl v Poznani tiež potvrdil vôľu rozvinutých aj rozvojových krajín nájsť na základe dohody účinnú celosvetovú odpoveď na nebezpečné zmeny klímy v období po roku 2012. Toto zahŕňa aj ďalšie snahy o zníženie, adaptačné kroky, finančné a technologické opatrenia, aby bola táto odpoveď realizovateľná.

Poznaň tiež vyslala signál, že súčasná finančná kríza sa nemá považovať za prekážku v ďalších krokoch proti klimatickým zmenám, ale za ďalšiu príležitosť na hlbokú premenu nášho hospodárskeho systému a pevné smerovanie k hospodárstvu s nízkymi emisiami uhlíka.

České predsedníctvo má v úmysle stavať na takýchto významných úspechoch a vyvíjať úsilie na medzinárodnej úrovni smerom k úspešnej dohode v Kodani v decembri 2009.

Zasadnutie Rady pre životné prostredie 2. marca 2009, neskôr aj zasadnutie Rady ECOFIN a tiež jarné zasadnutie Európskej rady budú prvými príležitosťami na ďalší vývoj stanoviska EÚ v tejto súvislosti na základe oznámenia Komisie o komplexnej dohode o klimatických zmenách, ktoré sme dostali minulý týždeň, a na základe vášho príspevku.

Okrem spoločnej vízie dlhodobých opatrení v oblasti technológie znižovania emisií a adaptácie bude v rámci budúcich rokovaní EÚ kľúčová aj identifikácia príslušných opatrení na financovanie účinnej a dlhodobej klimatickej politiky. V tejto súvislosti môžem len zopakovať výzvu Výboru pre klimatické zmeny určenú Komisii a členským štátom „prijat' na bilaterálnej úrovni v rokovaní smerujúcich k dohode na obdobie po roku 2012 úlohu sprostredkovateľa medzi stanoviskami rozvinutých krajín, aby sa prostredníctvom rovnováhy medzi záujmami zabezpečil úspech v rokovaní o klíme, na ktorých sa zúčastňujú aj najväčší producenti emisných plynov“.

EÚ bude naďalej pokračovať v zapájaní sa do aktívnej pomoci spolu s najdôležitejšími rokovacími partnermi a hlavnými rozvíjajúcimi sa ekonomikami, ale aj s novou administratívou Spojených štátov. Rozprával som sa telefonicky s Carol Brownerovou, asistentkou amerického prezidenta pre energetiku a klímu. Predbežne som jej navrhol uskutočniť stretnutie na vysokej úrovni predstaviteľov Spojených štátov a Európskej komisie – s komisárom Dimasom, českého predsedníctva a nadchádzajúceho švédskeho predsedníctva (t. j. trojky) na začiatku marca, pravdepodobne 2. alebo 6. marca.

Povedal som jej, že EÚ by chcela čo najužšie spolupracovať so Spojenými štátmi na vývoji a prepojení trhov s CO₂. Usudzujeme, že kongresman Waxman poznamenal, že sa bude

snažiť získať od svojho výboru právne predpisy o stanovení hornej hranice emisií a obchodovania s nimi s cieľom implementovať ich do konca mája. Považujem to za dosť povzbudivú odpoveď Spojených štátov ako reakciu na aktivity Európskej únie.

Spoliehame sa tiež na to, že Európsky parlament zabezpečí, aby hlas EÚ bol vypočutý vo väčšej miere a oceňujeme úsilie o aktívnu pomoc, ktoré ste vyvinuli v minulosti. Môžem vás len povzbudiť, aby ste pokračovali v tejto ceste a v nadchádzajúcom roku vám želim len to najlepšie.

Stavros Dimas, člen Komisie. – (EL) Vážený pán predseda, vážení poslanci, vážené poslankyne Európskeho parlamentu. Záverečná správa Dočasného výboru pre klimatické zmeny, v mene ktorej vystupoval pán Florenz ako spravodajca, má ambiciózne ciele a pokrýva širokú škálu otázok, čím potvrdzuje veľkú dôležitosť, ktorú Európsky parlament pripisuje otázke klimatických zmien. Chcel by som zablahoželať Dočasnému výboru pre klimatické zmeny a najmä spravodajcovi, pánovi Florenzovi, k ich výnimočnej práci.

V minulom roku bol naším cieľom balík opatrení pre oblasť energetiky a klimatických zmien. Naše snahy priniesli svoje ovocie a dnes môžeme byť hrdí na tento veľmi významný balík legislatívnych opatrení. V tomto roku sa budeme sústreďovať hlavne v rámci Európskej únie na prípravu opatrení na implementáciu tohto balíka. Na medzinárodnej úrovni budú našou prioritou rokovania o klimatických zmenách, ktoré sa budú zintenzívňovať počas príprav na konferenciu Organizácie Spojených národov v Kodani a, ako ste práve počuli, české predsedníctvo pripisuje týmto rokovaniam veľký význam a plánuje sériu bilaterálnych a multilaterálnych stretnutí a rokovaní. Vaša správa preto prišla v správnom čase. Počas príprav na konferenciu v Kodani musíme zozbierať všetky sily a spolupracovať, aby sme vzhľadom na mimoriadnu úlohu Európy dosiahli čo najlepší možný výsledok.

Som rád, že vaša správa spolu s analýzou Komisie zdôrazňuje, že hospodárska a finančná kríza by nemala byť použitá ako výhovorka na oddialenie opatrení na riešenie klimatických zmien. Tiež súhlasíme s tým, že prijatie opatrení na riešenie klimatických zmien tvorí súčasť riešenia hospodárskej krízy, ktorej čelíme v súčasnosti.

Prostredníctvom balíka opatrení pre oblasť energetiky a klimatických zmien sa Európa mení na hospodárstvo s nízkymi emisiami oxidu uhličitého. Zároveň pomôže obmedziť závislosť Európy od dovážanej energie, čo je rovnako významný prínos, ako sme mohli vidieť prednedávnom počas krízy dodávok zemného plynu. Realizáciou cieľa znížiť emisie skleníkových plynov o 20 % alebo 30 % a za predpokladu, že ostatné rozvinuté krajiny schvália takéto zníženie v rámci medzinárodnej dohody, budeme v porovnaní s ktoroukoľvek krajinou alebo skupinou krajín nepochybne najambicióznejším spoločenstvom v tejto oblasti. Zvyšku sveta dávame príklad, ktorý dodá medzinárodným rokovaniam pozitívnu dynamiku.

Skôr, ako sa naša rozprava zameria na medzinárodné rokovania, chcel by som sa v krátkosti vyjadriť k jednej otázke, na ktorú vaša správa oprávnene upozorňovala. Správa obsahuje veľmi cenné návrhy týkajúce sa toho, čo musíme urobiť pre účinnejšie a efektívnejšie využitie prírodných zdrojov, aby sme znížili emisie skleníkových plynov a dosiahli úsporu energie.

Prvý krok v tomto smere urobila Komisia v minulom roku, keď schválila akčný plán pre trvalo udržateľnú výrobu a spotrebu. Pomocou opatrení na doplnenie balíka opatrení pre oblasť energetiky a klimatických zmien nedávno posilnila iniciatívy na úsporu a efektívnejšie využitie energie. Nech je to už akokoľvek, máme pred sebou ešte veľa práce v oblasti trvalo

udržateľného využívania prírodných zdrojov a samozrejme existuje ešte obrovský potenciál na účinnejšie využitie energie. Názorným príkladom je návrh Komisie o energetickej účinnosti budov, ktorý predložila prednedávnom. V tejto oblasti môžeme dosiahnuť viacero cieľov, pretože významne prispieva k úsporám energie a ochrane klímy a zároveň vytvára pracovné miesta a prispieva k vývoju technologických inovácií.

Dnes musíme viac než kedykoľvek predtým zlepšiť a posilniť naše hospodárstva prijatím opatrení na zrýchlenie schválenia a používania ekologických technológií, čo pomôže vytvoriť nové ekologické pracovné miesta. Zároveň sa vytvoria významné príležitosti pre náš zahraničný obchod, pretože trhy s ekologickými technológiami sa rapídne rozširujú. Z tohto dôvodu Komisia navrhla v decembri minulého roku, okrem iného, konkrétne postupy v rámci plánu hospodárskej obnovy Európy.

Čo sa týka medzinárodných rokovaní o klimatických zmenách, balík opatrení pre oblasť energetiky a klimatických zmien nepochybne posilnil naše dôvody a úsilie presvedčiť našich medzinárodných partnerov, že prijatie účinných opatrení je nielen nevyhnutné, ale aj uskutočniteľné. Samozrejme, nemôžeme pochybovať o tom, že medzinárodné rokovania budú veľmi náročné sčasti aj preto, lebo sú veľmi komplexné. Napriek tomu si myslím, že v Kodani dosiahneme dohodu. Môžeme a musíme dosiahnuť dohodu. Nesmieme strácať čas. Je to otázka politickej vôle a myslím si, že táto vôľa existuje.

Teraz, keď medzinárodné rokovania naberajú na intenzite, Komisia minulý týždeň schválila oznámenie, ktoré zahŕňa jej stanoviská k najdôležitejším bodom rokovaní. Predovšetkým sú to rozvinuté krajiny, od ktorých sa vyžaduje, aby naďalej zohrávali vedúcu úlohu. Pozitívne správy prichádzajú zo Spojených štátov, pretože prezident Obama sľúbil, ako to už uviedol český minister, že USA sa budú aktívne zapájať do medzinárodných rokovaní. Vyhlásil tiež, že v Spojených štátoch sa vytvorí systém obchodovania s emisiami skleníkových plynov a že do roku 2050 sa emisie znížia o 80 % v porovnaní s rokom 1990.

Toto všetko je veľmi pozitívne, ale chceme, aby sa tieto opatrenia zaviedli rýchlo do praxe, vlastne už tento rok, pretože musíme dosiahnuť dohodu v Kodani koncom tohto roka. A na základe toho, čo povedal prezident Obama, Spojené štáty v tejto oblasti zaostávajú a budú musieť urobiť rozhodujúci prínos spolu s Európskou úniou, aby sme v Kodani mohli všetci dospieť k dohode. Samozrejme vítame prebiehajúcu rozpravu v Spojených štátoch, ktorej výsledkom budú rôzne iné rozhodujúce opatrenia na boj proti klimatickým zmenám. Názorným príkladom sú opatrenia vyhlásené prednedávnom pre autá.

Oznámenie Európskej komisie potvrdzuje cieľ znížiť emisie o 30% vo všetkých rozvinutých krajinách a definuje pojem porovnateľnosti úsilia. Porovnateľnosť bude mať rozhodujúci význam tak v dosiahnutí environmentálnych cieľov, ako aj v zachovávaní spravodlivých podmienok hospodárskej súťaže. Komisia navrhla sériu kritérií pre definovanie porovnateľnosti.

Čo sa týka rozvojových krajín, je dôležité, aby pokračovali v prijímaní opatrení, aby potrebný hospodársky rozvoj bol menej náročný na spotrebu oxidu uhličitého napriek tomu, že sa nevyžaduje úsilie podobného druhu či rozmeru ako v prípade úsilia rozvinutých krajín. Na dosiahnutie cieľa neprekročiť 2 stupne Celzia do roku 2050 budú rozvojové krajiny musieť obmedziť mieru zvýšenia svojich emisií o 15 % až 30 % pod úroveň emisií, ktoré by existovali, ak by nevyvinuli žiadne úsilie znížiť ich do roku 2020. Samozrejme, úsilie, ktoré bude musieť vyvinúť každá rozvojová krajina, bude závisieť od úrovne jej hospodárskeho rozvoja a zdrojov. To znamená, že od rýchlo sa rozvíjajúcich hospodárstiev budeme zrejme očakávať viac ako od ostatných.

Všetci vieme, že výsledky, ktoré chceme dosiahnuť v Kodani, nedosiahneme, ak nebudeme schopní zvýšiť investície, zabezpečiť viac finančných prostriedkov na znižovanie emisií a prispôbiť sa. Samozrejme, časť potrebných investícií, dokonca aj v rozvojových krajinách, bude pochádzať zo súkromného sektora rôznych krajín, kým podľa odhadov Komisie približne jedna tretina bude pochádzať z trhu s oxidom uhličitým. Ďalšia časť musí byť financovaná z verejných zdrojov a našou úlohou je preskúmať spôsoby zabezpečenia týchto verejných zdrojov. Dnes, uprostred recesie, to nebude ľahká rozprava. Napriek tomu musíme byť pripravení a musíme predložiť dôvody na túto rozpravu, pričom si musíme uvedomiť, že ak neurobíme nič, budú náklady oveľa vyššie než náklady akýchkoľvek opatrení.

Napokon oznámenie Komisie kladie dôraz na dôležitosť celosvetového trhu s oxidom uhličitým a vytvorenie kompatibilných systémov obchodovania v rámci krajín OECD do roku 2015, kým hospodársky vyspelejším rozvojovým krajinám navrhujeme, aby k takémuto kroku pristúpili neskôr, a to do roku 2020.

Toto sú hlavné odkazy v oznámení Komisie a vaše názory na ne ma budú veľmi zaujímať. Medzinárodné rokovania budú postupovať rýchlo a z našej strany bude potrebná intenzívna diplomatická práca. Víтам váš prínos k tomuto veľkému úsiliu.

Romana Jordan Cizelj, v mene skupiny PPE-DE. – (SL) Klimatické zmeny predstavujú širokú oblasť. Súhlasím so spravodajcom, keď hovorí, že my, členovia Dočasného výboru pre klimatické zmeny, sme museli nájsť inovatívne prostriedky na pokrytie celého rozsahu a obsahu tejto oblasti. Avšak teraz, keď sme túto prácu dokončili, môžem len potvrdiť, že sme mali skutočne obrovskú príležitosť vymeniť si mnoho rozličných postojov a názorov a predložiť rozličné návrhy na ďalší postup. Naše diskusie boli niekedy dosť dynamické práve kvôli rôznorodosti vyjadrených názorov. V dôsledku toho správa predstavuje širokú škálu názorov a ponúka mnoho dobrých návrhov, ale tiež nám umožňuje naďalej koordinovať prácu v stálych výboroch, pokiaľ ide o vytvorenie rôznych odvetvových politík. Osobne si myslím, že by bolo dobré postupovať týmto spôsobom.

Oblasti ako energetika, doprava a priemysel, o ktorých sme sa už zmienili, dokázali samozrejme ponúknuť najlepšie príležitosti na konanie, ale aj ostatné oblasti sa ukázali ako významné. Tu by som chcela poukázať na oblasť poľnohospodárstva, chovu dobytka, trvalo udržateľného lesného hospodárstva, informačných a komunikačných technológií a rozvojovej politiky EÚ týkajúcej sa tretích krajín.

Náš prechod k spoločnosti s nízkymi emisiami oxidu uhličitého bude možný samozrejme iba vtedy, ak budeme pokračovať v investíciách do výskumu a urýchľovaní tempa rozvoja a inovácií a ak sa budeme snažiť o ostatné ciele definované v lisabonskej stratégii. Toto však nebude stačiť. Musíme zmeniť svoj životný štýl, ale budeme schopní tak urobiť len v prípade, ak ľudia prijmú ochranu životného prostredia ako skutočnú hodnotu. V tomto ohľade musíme v rámci informačných kampaní a zvyšovaní povedomia dosiahnuť oveľa viac.

Tiež súhlasím s pripomienkami o vzájomnom prepojení finančnej krízy a klimatických zmien. Ale aj táto situácia prináša príležitosť. A obavy, že klimatické zmeny by sa mohli odsunúť až na druhé miesto za finančnú krízu, sú neopodstatnené, pretože naše opatrenia na oživenie hospodárstva musia byť navrhnuté takým spôsobom, aby podporili trvalo udržateľný rozvoj a nielen výdavky spotrebiteľov.

Keďže naším cieľom je obmedziť zvýšenie globálnej teploty, musíme samozrejme pracovať aj na medzinárodnej úrovni. Európa tu musí vytvoriť a prehĺbiť dialóg s rozvojovými krajinami, pretože musíme spoločne znížiť a eliminovať bremeno našich historických emisií, kým na druhej strane aj počúvať rozvojové krajiny a najchudobnejšie štáty a umožniť im podporovať trvalo udržateľný rozvoj, aj keby to bolo finančne náročnejšie.

– Na záver by som chcela zablahoželať spravodajcovi, pánovi Karlovi-Heinzovi Florenzovi, k otvorenosti, ktorú prejavil počas našej práce.

Dorette Corbey, v mene skupiny PSE . – (NL) Na úvod by som sa chcela srdečne poďakovať pánovi Florenzovi za veľké nadšenie a odhodlanie, pomocou ktorých napísal túto správu. Táto správa je veľmi obsiahla a naozaj hodnotná a obsahuje takmer 200 odporúčaní. Zahŕňa mnoho dobrých odporúčaní, ktoré môžu byť inšpiráciou pre budúci Parlament, národné parlamenty a miestne orgány.

Chcela by som uviesť päť základných tém, ktoré sú pre našu skupinu najdôležitejšie. V prvom rade táto správa uvádza, že klimatické zmeny sú rozsiahle, pričom ovplyvňujú všetky oblasti, a nielen priemysel, dopravu a energiu, pre ktoré sme už vytvorili pravidlá, ale aj poľnohospodárstvo, zdravotníctvo, vedu a techniku, informačné a komunikačné technológie (IKT), vzdelávanie, využívanie pôdy, vody a pôdy. Všetky tieto oblasti si vyžadujú našu maximálnu pozornosť a účinné riešenie.

Po druhé: klimatická politika by mala mať aj sociálny rozmer a preukázať solidaritu. Musíme riešiť zamestnanosť, príjmové aspekty a energetickú chudobu. Musíme vedieť, z čoho zaplatíme nové technológie a kto bude znášať tieto výdavky. Chceme vedieť, koľko pracovných miest sa vytvorí a či sa nejaké zrušia. Chceme rekvizifikačné programy pre nových ekologických pracovníkov. Je nesmierne ťažké udržať politickú podporu pre klimatickú politiku bez maximálneho sociálneho odhodlania.

Naša tretia kľúčová téma súvisí s hospodárskou krízou, pre ktorú tiež potrebujeme rozsiahle riešenie. *Green New Deal* sa dnes stáva koncepciou, ktorá má našu plnú podporu. Potrebujeme značné investície. Intervencie na podporu bánk a podnikov by mali mať aspoň trvalo udržateľnú zložku. Mali by sa uprednostniť investície do domov a bytových domov vo východnej Európe, pretože budú prínosom pre zamestnanosť, energetickú bezpečnosť a klímu.

Naša štvrtá kľúčová téma je poľnohospodárstvo. O tejto oblasti sa zvyčajne nerozprávame, keď hovoríme o klíme. Dnes chceme upozorniť na to, že je to skutočne potrebné a že sa táto téma ukázala ako kontroverzná. Dlhú dobu sme diskutovali o otázke, či by poľnohospodárstvo malo mať záväzné ciele a zhodli sme sa, že je potrebné starostlivo to zvážiť. Je tiež jasné, že poľnohospodárstvo nepredstavuje len problém, ale ponúka aj riešenia. Výkonné poľnohospodárstvo, účinné využívanie pôdy a vhodné využívanie biomasy môžu pomôcť znížiť emisie skleníkových plynov.

Napokon naša piata kľúčová téma je zapájanie ľudí. Vyžaduje si poskytovanie informácií a transparentnosť. Ak chceme zmeniť správanie, pokiaľ ide o spotrebu, musíme presne vedieť, ktoré výrobky spôsobujú vysokú úroveň skleníkových plynov a pravdepodobne budeme musieť tomu prispôbiť štruktúru našej spotreby. Nie je to samozrejme ľahké, ale problém klimatických zmien – ako pred chvíľou uviedol pán Florenz – sa nemôže vyriešiť len pomocou niekoľkých technických trikov. V každom prípade budeme musieť urobiť všetko pre to, aby sme zapojili čo najviac ľudí do týchto hlavných úloh, ktorým čelíme. V tejto súvislosti majú podujatia na miestnej úrovni veľkú hodnotu. Bezplatné

energetické audity pre domy, lepšia verejná doprava a miestna a regionálna potravinárska výroba. Spolu toho môžeme dosiahnuť veľmi veľa.

S týmto súborom opatrení máme dôvod na optimizmus. Môžeme znížiť emisie skleníkových plynov, čo prispeje k inovácii, hospodárskemu rastu, lepším dodávkam energie a potravinárskej výrobe, vyššej zamestnanosti a stabilnejšej klíme. Som hlboko zaviazaná svojim kolegom poslancom, ktorí k tomu prispeli.

Chris Davies, v mene skupiny ALDE. – Vážený pán predseda, v pozadí tejto rozpravy sa skrýva slon, ktorého nedokážeme identifikovať. V tejto správe na neho v podstate nič neodkazuje a existuje len stručná zmienka v rámci všeobecnej stratégie Komisie na dosiahnutie dohody o klimatických zmenách v Kodani. Ide o skutočnosť, že počet obyvateľov narastá nevídanou a neudržateľnou mierou. Počas života mnohých z nás, ktorí sme tu, sa počet obyvateľov na tejto planéte strojnásobí. Každý deň pribudne 200 000 obyvateľov: to je 80 miliónov za rok.

Prečo potrebuje Čína každý týždeň novú uhoľnú elektrárňu? Pretože počet obyvateľov Číny sa za posledných 50 rokov viac než zdvojnásobil a stále narastá, s čím súvisí aj nárast dopytu po energii. Číňania chcú mať to, čo máme my na Západe a majú na to plné právo. Minister dnes odlieta do Indie. Tam je nárast populácie ešte rýchlejší a India tiež využíva uhlie ako zdroj energie.

Lenže zdroje našej planéty sú obmedzené. Musíme spomaliť a odvrátiť nárast populácie. Musíme tak urobiť pomocou nenásilných prostriedkov a nikdy nesmieme arogantne zabúdať na to, že my, ktorí žijeme v rozvinutých krajinách, prispievame oveľa viac ku klimatickým zmenám ako tí, ktorí žijú v rozvojových krajinách.

Podľa Fondu OSN pre populáciu každú minútu vo svete otehotnie 380 žien a polovica z nich neplánovane. Antikonцепcia musí byť dostupná pre všetky ženy. Ženy musia mať kontrolu nad svojimi reprodukčnými schopnosťami: je to lepšie, ako si zvoliť nebezpečnú interrupciu.

Zdravotnícke zdroje sa musia zlepšiť, aby sa ženám umožnilo odložiť materstvo do neskoršieho veku. Lenže tento problém sa musí stať súčasťou politického programu. Je veľkou chybou, že sme ho tam odmietli dať. Rodiny na celom svete by sa mali rozprávať o tomto probléme. Vlády by mali určiť ciele na stabilizáciu alebo zníženie počtu obyvateľov. Kľúč k riešeniu tohto problému je uznať ústrednú dôležitosť nárastu populácie. Ak ho neuznáme, nepodarí sa nám vyriešiť klimatické zmeny ani dosiahnuť trvalo udržateľný rast.

Liam Aylward, v mene skupiny UEN. – Vážený pán predseda, aj ja by som chcel zablahoželať pánovi Florenzovi k jeho úsiliu a nasadeniu pri vypracovaní tejto správy a samozrejme jeho schopnosti vypočuť a pochopiť mnoho odlišných názorov.

Ako tvorcovia legislatívy musíme uprostred masívneho hospodárskeho spomalenia v prvom rade pracovať na výsledkoch pre ekologické technológie získania energie. Môžeme sa stať svetovými priekopníkmi v oblasti obnoviteľných zdrojov energie, v rámci ktorej by sa mala vytvoriť prísna, účinná a koordinovaná stratégia so zapojením vlád, mimovládnych organizácií, akademickej obce, zástupcov podnikov a ľudí s víziami – a to tak, že o tom nebudeme hovoriť, ale konať. Musíme znížiť byrokraciu a podporiť malé a stredné podniky a vývojárov technológií.

Máme trh. Regulačný rámec je jasný. Určili sme si ciele pre obnoviteľné zdroje. Napriek tomu, že financovanie je nedostatočné, pre vývoj technológií a zachovanie odbornosti je kľúčové. Banky a sponzori budú musieť riskovať pri podpore novozaložených podnikov v oblasti ekologických technológií. Z dlhodobého hľadiska veľa získame, ak zrýchlime tempo. Počet pracovných miest sa bude zvyšovať a majetok bude narastať. Ak na druhej strane počas tohto drahocenného času zaváhame, doplatíme na to a ostatné krajiny s radosťou zaplnia vzniknutú medzeru.

Napríklad Írsko sa môže stať pre technológiu využívajúcu morské vlny tým, čím je Fínsko pre technológiu mobilných telefónov. Vďaka počasiu a polohe v Atlantickom oceáne disponujeme nesporným potenciálom. Dali sme si patentovať technológiu. Máme skúsenosti in situ a aj právny rámec v oblasti cieľov. Trh je jasný, takže predstavuje obrovskú príležitosť pre vytvorenie nových pracovných miest, zníženie cien elektrickej energie energetickej bezpečnosť a zníženie emisií oxidu uhličitého, a to nehovorím o príjmoch za patent.

Teraz sa musíme postaviť za európske podniky, ktoré pracovali desať rokov na tom, aby dospeli do tohto bodu. Podstúpili riziká a musíme ich podporiť prostredníctvom zvýšeného financovania. Oneskorenie by v tomto prípade malo neblahé následky. Ekologické technológie sú našou budúcnosťou. Teraz máme príležitosť, tak ju využime.

Rebecca Harms, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážený pán predseda, pán komisár, tiež by som chcela poďakovať pánovi Florenzovi za jeho trpezlivosť pri rokovaní. Dĺžka správy dokazuje obrovské množstvo otázok, ktorými sa bolo treba zaoberať.

Napriek tomu by som sa chcela opýtať, že do akej miery je udržateľná dohoda, ktorú na začiatku tohto roka predznamenáva táto správa. Veľmi dobre sa pamätám na medzinárodnú konferenciu o klíme v Poznani a veľmi slabú úlohu, ktorú na nej zohrali Európania, pretože zľavovali zo svojich ambiciózných sľubov a vyhlásení z medzinárodného kola rokovaní na Bali a vzhľadom na prehlbujúcu sa finančnú a hospodársku krízu rýchlo znížili prioritu klimatickej politiky.

Verím, že budúci rok rozhodne o tom, či sme naozaj pripravení v súlade s našimi súčasnými sľubmi upraviť druh hospodárstva, na ktorý sme v priemyselných krajinách zvyknutí, na základe našich znalostí v oblasti klimatických zmien. Myslím si, že rozhodnutie o tom, či pôjdeme alebo nepôjdeme dolu na ceste trvalej udržateľnosti, ešte nebolo prijaté.

Pan Ki-mun a Achim Steiner v Poznani veľmi dôrazne odporučili, aby sa všetky opatrenia, ktoré prijali členské štáty vo svojich plánoch hospodárskych stimulov a balíkov na záchranu bánk, zlúčili s programami na boj proti chudobe v rozvojových krajinách a strašným dôsledkom klimatických zmien v rozvinutých krajinách, ako aj s opatreniami na skutočne ambicióznou úroveň ochrany klímy a novej energetickej politiky.

Vidím, že akékoľvek právne predpisy na európskej úrovni týkajúce sa tejto otázky vytvoria nový základ. V žiadnom prípade nie je isté, či Európa nájde svoju cestu smerom k modernej spoločnosti založenej na energetickej účinnosti a obnoviteľných zdrojoch energie. Ako kedysi, aj dnes to spočíva na rozhodnutí: budeme pokračovať v zastaranom používaní uhoľnej a jadrovej energie alebo sa vydáme po nových ambiciózných chodníkoch? Dúfam, že budeme naďalej pokračovať v riešení tohto problému takým konštruktívnym spôsobom, ako v rámci Dočasného výboru pre klimatické zmeny, hoci nie som si istá, či sa tak stane.

Jens Holm, v mene skupiny GUE/NGL. – (SV) Konečne po vyše 18 mesiacoch práce ideme rozhodovať o tomto uznesení o klimatických zmenách. Chcel by som spomenúť najmä tri veci.

Dlhodobé ciele v znižovaní emisií: v odseku 3 žiadame zníženie emisií v EÚ o 25 % až 40 % do roku 2020 a najmenej o 80 % do roku 2050. Toto je dobrý cieľ a znamená to, že máme prísnejšie požiadavky než tie, ktoré boli stanovené v minuloročnom balíku EÚ o klimatických zmenách.

Žiadame tiež, aby boli prijaté opatrenia v oblasti mäsového priemyslu. Podľa správy Organizácie pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO) s názvom *Livestock's long shadow*, mäsový priemysel zodpovedá za 18 % celosvetových emisií. Tento fakt si všímame aj v tejto správe a preto žiadame zníženie spotreby mäsa. Táto požiadavka je odvážnym, a do istej miery aj historickým krokom tohto Parlamentu, ktorý zvyčajne radšej podporuje dotácie pre tento priemysel, ale je škoda, že práve skupina Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov chce hlasovať za odstránenie týchto požiadaviek. Rovnako ako musíme obmedziť automobilovú dopravu, mali by sme mať tiež odvahu povedať, že súčasná zvyšujúca sa spotreba mäsa nie je udržateľná.

Dovoľte mi, aby som vám tiež pripomenul, že mäsový priemysel je v skutočnosti primárnou príčinou ničenia amazonského pralesa v dôsledku potreby vytvárania nových pasienkov pre zvieratá a pôdy na produkciu krmiva. Veľká časť týchto krmív je sója, ktorá sa exportuje do Európy. To je neudržateľné.

Automobilový priemysel je ďalším narastajúcim problémom. V období rokov 1990 až 2005 sa emisie z európskeho dopravného priemyslu zvýšili o 32 %. Je potrebné urobiť obrovské investície do verejnej hromadnej dopravy a inej ekologickej dopravy. Autá na fosílna palivá musíme nahradiť elektrickými autami, a možno v budúcnosti aj autami na vodíkový pohon. Musíme si položiť otázku, či je situácia so všetkými týmito formami dopravy udržateľná. Nemali by sme radšej namiesto toho podporovať lokálnu produkciu a spotrebu?

A na záver by som rád upozornil na pozmeňujúce a doplňujúce návrhy 12 a 28, ktoré požadujú rozvoj jadrovej energie. Ak budú prijaté, moja skupina nebude môcť podporiť toto uznesenie. Preto prosím, hlasujte proti prijatiu pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov 12 a 28. Ďakujem vám za pozornosť.

Johannes Blokland, v mene skupiny IND/DEM. – (NL) Vzhľadom na to, že veľkú časť západnej Európy v súčasnosti zasiahla studená vlna, rozprava na tému globálneho otepľovania je možno trochu nevhodne načasovaná. Avšak ako naznačuje názov správy, v tejto rozprave sa zameriavame na dlhodobé hľadisko. Preto by sme sa nemali nechať znechutiť udalosťami s krátkodobým dosahom. Záverečná správa pána Florenza je veľmi dobre a dôkladne vypracovaná a vysiela silný signál.

Ak chceme obmedziť alebo predísť negatívnym vplyvom klimatických zmien, musíme podniknúť tvrdé opatrenia v mnohých oblastiach. Musíme si stanoviť náročné ciele na obdobie rokov 2020 až 2050. K ich splneniu by mali prispieť všetky zložky spoločnosti. V čase prípravy na konferenciu o klimatických zmenách v Kodani budeme musieť pokračovať v našich ambíciách, ktoré musíme podporiť širokým spektrom opatrení. K tomuto vo veľkej miere prispieva aj táto správa.

Roger Helmer (NI). – Vážený pán predseda, pred 500 rokmi panoval medzi učencami všeobecný názor, že Zem je rovná ako doska. Mýlili sa. V sedemdesiatych rokoch 20. storočia, po troch desaťročiach globálneho ochladzovania, panoval medzi vedcami všeobecný názor, že pred nami je nová doba ľadová. Mýlili sa. V roku 1999 boli všetci presvedčení, že miléniová porucha spôsobí globálnu katastrofu, keď zastaví počítačové

systémy na celom svete. Zlyhajú vraj zabezpečovacie systémy zbraní, zastaví sa obchod, lietadlá budú padať na zem. Mýlili sa. Nič také sa nestalo.

Dnes sa hovorí, že existuje všeobecná zhoda názorov o katastrofálnom globálnom otepľovaní zapríčinenom človekom. To je tiež omyl. A nie je to ani všeobecne uznávaný názor. Mýtus o všeobecnej zhode názorov je triumfom propagandy panikárov, avšak opakované skúmanie odbornej literatúry aj názorov klimatológov ukazuje, že existuje široké spektrum názorov na oboch stranách tejto polemiky, a nikto nemôže zatiaľ rozhodnúť, ktorí z nich majú pravdu.

Je pravdou, že Zem sa za posledných 150 rokov mierne, avšak pomaly a prerušovane, otepľovala, ale toto dokonale zapadá do uznávanej schémy dlhodobých prirodzených klimatických cyklov, ktoré nám priniesli rímske optimum, stredoveké obdobie oteplenia a malú dobu ľadovú. Existujú jasné dôkazy o tom, že zatiaľ čo Zem sa mierne oteplila, ďalšie telesá v slnečnej sústave sa oteplili tiež. Ľadovce na Marse sa zmenšili, a predsa nikomu nenapadne kvôli tomu obviňovať priemyselné emisie alebo terénne autá.

My teraz plánujeme minúť nepredstaviteľné množstvo peňazí na opatrenia na zmiernenie klimatických zmien, ktoré jednoducho nebudú fungovať, a ktoré tým, že poškodia našu ekonomiku, nás pripravia o prostriedky potrebné na riešenie skutočných problémov životného prostredia. Ako poznamenal britský novinár Christopher Booker, panikárenie kvôli globálnemu otepľovaniu je najväčším kolektívnym únikom z reality v histórii ľudstva.

Pilar del Castillo Vera (PPE-DE). – (ES) Vážený pán predseda, v prvom rade by som rada poďakovala pánovi Florenzovi za jeho prácu, a samozrejme aj predsedovi výboru a všetkým koordinátorom a členom výboru.

Táto správa je ďalším dôkazom toho, že Európska únia venuje značnú pozornosť téme klimatických zmien a ich dôsledkov.

Najnovším súborom opatrení je nedávno schválený energetický balík. Správa, o ktorej dnes diskutujeme, uplatňuje rovnaký prístup v boji proti klimatickým zmenám a venuje mu rovnakú pozornosť ako celá Európska únia.

Správa, ktorú máme pred sebou je, ako už bolo povedané, súborom odporúčaní. Je to komplexný súbor rôznych opatrení a odporúčaní, ktoré zahŕňajú rozličné strategické plány pre jednotlivé oblasti, vrátane rybolovu, poľnohospodárstva, vodohospodárstva, lesníctva atď. Všetky tieto „cestné mapy“ majú ten istý cieľ, ale opatrenia je potrebné vytvoriť pre každý jeden z nich.

Avšak obmedzím môj prejav na to, čo považujem za hlavný princíp, ktorý je potrebné dodržať, aby boli účinné. V našom boji proti klimatickým zmenám musíme zvýšiť efektívnosť. Toto musí byť podľa môjho názoru hlavný princíp za všetkými opatreniami, ktoré budeme prijímať.

Ak chceme zlepšiť efektívnosť, musíme v prvom rade podporovať technologické inovácie, klásť dôraz na ciele zamerané na efektívnosť pri udeľovaní podpory a dotácií, zdôrazňovať efektívnosť pri poskytovaní určitých daňových úľav atď. Jediným spôsobom ako môžeme dosiahnuť skutočnú efektívnosť je to, že ju zlepšíme.

Guido Sacconi (PSE). – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, moji kolegovia poslanci, ktorí hovorili predom mnou, potvrdzujú, že sa nám podarilo dať dokopy veľmi rôznorodé názory, ktoré sme spracovali do spoločného návrhu.

Správa pána Florenza, ktorá si zaslúži uznanie za to, že sa v nej podarilo dosiahnuť konsenzus tým, že boli vypočítané všetky názory, je predovšetkým o opätovnej konverzii v energetike a všeobecných zmenách v systémoch výroby, životného štýlu a spotreby. Je to viac než len filozofické vyhlásenie a uvedomujeme si, že to nebude ľahká cesta, ale zameriava sa na postupné dosahovanie týchto cieľov. Sú v nej napríklad náznaky odkazu, ktorý zanechávame pre budúce zloženie Parlamentu, o tom, čo považujeme za prioritné opatrenia v ďalšom volebnom období, v období pred konferenciou v Kodani a neskôr.

Chcel by som sa však zamerať na obsah správy. Považujem za svoju prvoradú povinnosť najskôr sa poďakovať kľúčovému aktérovi tejto práce – sekretariátu. Mám tu nejaké štatistiky o našej práci. Aby ste mali predstavu o tom, akú dôležitú úlohu tu zohrával, stačí len keď poviem, že zorganizoval 8 tematických rokovaní so 60 svetovými odborníkmi.

A teraz, čo považujem za najdôležitejšie, by som chcel apelovať na budúce zloženie Parlamentu a tiež vyjadriť nádej. Vážený pán predseda Pöttering, vy sami ste vyjadrili presvedčenie, že dať šancu tomuto výboru sa oplatí – napriek tomu, že pravdupovediac nenašiel podporu u všetkých poslancov tohto Parlamentu, keď bol pred 18 mesiacmi vytvorený. Vy ste pri dvoch príležitostiach apelovali na Parlament a vyjadrili ste osobnú podporu tejto myšlienke a našej úlohe, a preto sa na vás budem obracať priamo, ak dovoľíte. Bola by škoda, keby budúci Parlament nevytvoril podobný nástroj v ďalšom volebnom období, okrem iného aj preto, že medzitým mnohé národné parlamenty a vlády zmenili štruktúru svojej práce a vyčlenili klimatické zmeny ako špecifickú oblasť. Preto dúfam, že budúci Parlament sa nevráti k striktnému rozškatulkovaniu prepojených oblastí do jednotlivých výborov, ale že sa pripraví na dlhú cestu k hospodárstvu s nižšími emisiami oxidu uhličitého, ako sme to odporúčali.

Vittorio Prodi (ALDE). – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, chcel by som sa poďakovať pánovi Florenzovi za jeho prácu.

Konečne budeme hlasovať o tejto správe, ktorá predstavuje 18 mesiacov práce Dočasného výboru pre klimatické zmeny. Ja osobne si myslím, že je úspechom, aj keď len čiastočným. Úspechom preto, lebo Parlament sa ukázal byť jednou z najvnímavejších inštitúcií, keď vytvoril nástroj ad hoc – dočasný výbor – aby zozbieral údaje a názory na problém, ktorý nás všetkých zasahuje a ktorého dôsledkom musíme čeliť spoločne, tak terazm ako aj v budúcnosti. Čiastočným preto, lebo napriek všetkým našim snahám a kvalite účastníkov a vykonaných štúdií, výsledku stále chýba sila, akú by uznesenie na túto tému malo mať.

Klimatické zmeny, ako som už povedal veľakrát predtým, sú naliehavým a vážnym problémom, na riešenie ktorého je potrebné použiť ciele a efektívne nástroje. Hlavným dôvodom na vytvorenie tohto výboru bolo vytvorenie styčného bodu medzi politikami, ktoré sa doteraz vytvárali príliš oddelene. Dúfam, že tento styčný bod bude aj naďalej existovať v budúcom Parlamente a že tento Parlament bude aj naďalej participovať na rokovaníach v Kodani.

Potrebujeme všeobecný konsenzus, a preto musíme vedieť niečo ponúknuť, najmä rozvojovým krajinám. V súčasnosti stále chýbajú rovnaké podmienky, ktoré by presvedčili ľudí v rozvojových krajinách, aby prijali túto politiku. Je akosi príliš eurocentrická a tiež príliš rozškatulkovaná. Rozmýšľame o zmene životného štýlu. Z politického hľadiska musíme vytvoriť návrhy, ktoré by sa zameriavali v prvom rade na túto politiku a potom na postupnú dematerializáciu nášho životného štýlu, lebo v opačnom prípade to nebude udržateľné.

Alessandro Foglietta (UEN). – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, skladám poklonu pánovi predsedovi Florenzovi. Používam oslovenie predseda, aby som mu prejavil moju úctu a vďaka za jeho angažovanosť, ktorú vždy prejavoval voči nášmu Parlamentu.

Prijatím balíka o klimatických zmenách a energetike sa Európska únia vyzbrojila legislatívnym rámcom, ktorý jej dáva oprávnenie na prevzatie vedúcej úlohy. Pozitívny prístup, ktorý nedávno prejavila nová administratíva Spojených štátov, nám dáva nádej, že sa v budúcnosti budeme spoločne so Spojenými štátmi angažovať v snahe zastaviť dôsledky klimatických zmien.

Avšak úspech tejto iniciatívy bude závisieť od zapojenia hospodárstiev všetkých rozvojových krajín, ako napríklad Číny a Indie. Ako jasne povedal čínsky minister životného prostredia na stretnutí s delegáciou Dočasného výboru pre klimatické zmeny, toto bude možné iba za predpokladu stabilnej podpory bohatších krajín formou adekvátnych finančných zdrojov na posilnenie trvalo udržateľného rozvoja.

V tejto oblasti došlo k zlepšeniu vďaka konferencii v Poznani a rozhodnutiu o zriadení adaptačného fondu, ako aj vďaka 50 miliónom EUR určených na výskum a technologický rozvoj pre rozvojové krajiny, aby sme podporili zelené technológie v celosvetovom meradle.

Musíme dohliadnuť na to, aby Kodaň znamenala kľúčový obrat, pokiaľ ide o spoločné praktické záväzky silnejších ekonomík na vytvorenie fondu, ktorý bude zabezpečovať stály prísun finančných prostriedkov pre trvalo udržateľný rozvoj v rozvíjajúcich sa krajinách. Iba vďaka záväzkom dohodnutým na medzinárodnej úrovni za účasti rozvíjajúcich sa krajín môžeme dosiahnuť úspech v ochrane životného prostredia pred nezvratnými zmenami a zároveň chrániť konkurencieschopnosť európskych firiem pred dôsledkami a sociálno-hospodárskymi nákladmi na environmentálny dumping na svetovom trhu.

Caroline Lucas (Verts/ALE). – Vážený pán predseda, pripájam sa k poďakovaniu pánovi Florenzovi za jeho správu, ale myslím si, že popri všetkých tých gratuláciách spravodajcovi a výboru za ich prácu, musíme čeliť neprijemným faktom: Európska únia totiž stále robí príliš málo a príliš neskoro.

Neočakávam, že vďaka tomu, čo poviem, budem populárna, ale pokrok EÚ musíme porovnávať nie s tým, čo robia iné krajiny, ale s tým, čo je potrebné urobiť. V takomto porovnávaní sme stále neúspešní.

Nedarí sa nám dosiahnuť, aby táto debata bola dostatočne ambiciózna. Posledné vedecké výskumy nám hovoria, že je potrebné znižovať emisie približne o 9 % ročne. Ciele stanovené v tejto správe a v balíku EÚ o klimatických zmenách jednoducho nie sú dostatočne ambiciózne.

Nedarí sa nám dosiahnuť, aby táto debata bola dostatočne naliehavá. Ak sa v najbližších ôsmich až desiatich rokoch nenasmerujeme na cestu k hospodárstvu s nulovými emisiami oxidu uhličitého, stratíme príležitosť na zastavenie najhorších klimatických zmien.

Nedarí sa nám byť dôslední. Dnes hovoríme o obnoviteľných zdrojoch a hospodárnom využívaní energie. Včera väčšina v tomto Parlamente prijala Laperrouzovu správu, ktorá hrdo vyzdvihuje úlohu uhlia v Európe.

Robíme chybu keď sa tvárime, že debata o klimatických zmenách znamená, že sa musíme vzdať rôznych vecí, že sa musíme zaobiť bez nich. Musíme sa zlepšiť v prejave skutočného politického vedenia a ukázať, že opatrenia v oblasti klimatických zmien nám prinesú lepšiu

kvalitu života. Nechcem povedať, že sa teraz máme triasť v jaskyni pri sviečke: ide tu o budúcnosť, ktorá môže byť pozitívnejšia a atraktívnejšia ako je dnešok.

Preto by som vám chcela odporučiť myšlienku prijatia nového ekologického dohovoru pre Európu, ktorý by bol riešením tak hospodárskej krízy ako aj klimatickej krízy, a ktorý by zabezpečil značné investície do hospodárneho využívania energie a obnoviteľných zdrojov, čím by sa v Európe vytvorili milióny nových ekologických pracovných miest.

Ale nejde tu o naštartovanie hospodárskeho rastu v duchu hesla „všetko bude ako predtým“. Ide o naliehavo potrebný prechod nie k Európe založenej na stále sa zvyšujúcej spotrebe prírodných zdrojov, ale k ustálenej európskej ekonomike, nie k celkovému kvantitatívnemu rastu, ale k skutočnému kvalitatívnemu rozvoju. Nutne potrebujeme, aby sa začala takáto diskusia, a EÚ je pre ňu veľmi vhodným miestom.

Roberto Musacchio (GUE/NGL). – *(IT)* Vážený pán predseda, dámy a páni, chcel by som zablahoželať pánovi Florenzovi k skvelej práci. Táto správa je poctou jeho neustálej prítomnosti, pozornosti a prispievania.

Je odrazom jeho príspevku k práci výboru, ktorému predsedá pán Sacconi, a zaoberal sa problémami do hĺbky, diskutoval o nich, a najmä prispel k úlohe, ktorú zohral Parlament v prijímaní balíka o klimatických zmenách. Vážený pán predseda Pöttering, ja by som vás tiež chcel požiadať, aby ste preskúmali, ako naša práca môže a mala by pokračovať v období pred konferenciou v Kodani.

Teraz pokiaľ ide o správu pána Florenza, myslím si, že by bolo chybou, keby sme ju narušili ideologickými pozmeňujúcimi a doplňujúcimi návrhmi o otázke jadrovej energetiky. Sú nevhodné, chýba im kontext, ktorý je len v predstavách ich navrhovateľov, a menia naše spoločné stanovisko. Na druhej strane by som rád požiadal mojich kolegov poslancov, aby zväzili zahrnutie pozmeňovacieho a doplňovacieho návrhu, ktorý som predložil, o vzťahu klimatických zmien a vody. Som presvedčený, že je to dôležitá oblasť vzhľadom na narastajúcu pozornosť, ktorú jej venujú medzinárodné organizácie ako napríklad Medzivládny panel pre klimatické zmeny a Environmentálny program OSN, ktoré túto oblasť považujú do budúcnosti za rozhodujúcu, a tiež vzhľadom na nadchádzajúce Svetové fórum o vode v Istanbule.

Jim Allister (NI). – Vážený pán predseda, chcel by som vyjadriť znepokojenie a obavu v tejto vášnivej diskusii o klimatických zmenách, najmä preto, že by mohla mať vplyv na produkciu potravín. Svetová populácia údajne do roku 2050 dosiahne 9 miliárd, a teda produkcia potravín sa musí úmerne tomu zvýšiť. Napriek tomu sa v tomto navrhovanom balíku o klimatických zmenách nachádzajú požiadavky na zníženie emisií, ktoré pokiaľ budú splnené, znížia produkciu potravín v čase, keď ich budeme najviac potrebovať.

Mám na mysli najmä ciele na zníženie produkcie metánu a oxidu dusného a ohrozenie spotreby mäsa a mliečnych výrobkov. Tieto ciele na zníženie nie je možné splniť bez značného poklesu produkcie potravín. Keď sa mám rozhodnúť medzi zabezpečením potravín pre svet alebo odškrtnutím ďalšej položky v zozname opatrení na boj proti klimatickým zmenám, som na strane zdravého rozumu a nevyhnutnosti.

John Bowis (PPE-DE). – Vážený pán predseda, sme na ceste do Kodane a skvelá správa môjho cteného kolegu je dobrým – povedal by som – strategickým plánom, ako sa tam dostať.

Dvadsať percent do roku 2020 bol začiatok – ale len začiatok. Balík opatrení na boj proti klimatickým zmenám, ktorý sme prijali, mohol byť azda lepší, ale bol to začiatok, bol to krok vpred. Teraz, keď došlo v USA k zmene administratívy, sa už nemôžeme vyhovárať na neochotu USA spolupracovať s prezidentom Obamom na čele USA máme možnosť prestať si vymieňať slová a začať si vymieňať myšlienky. Dozvedeli sme sa, že 6. marca 2009 sa bude konať stretnutie. Nasledujúci týždeň sme tu späť a ja dúfam, že budeme mať vyhlásenie Rady o výsledku jej rokovaní vo Washingtone. Spolu so Spojenými štátmi sa teraz môžeme posunúť k cieľu 30 % a viac.

Prechádzame teraz na ekodizajn, pretože si uvedomujeme tu, ako aj všade inde, že to znamená nové príležitosti v inováciách a nové pracovné príležitosti. Musíme sa posunúť ďalej k lodnej doprave a emisiám v poľnohospodárstve. Komisár spomenul naliehavú potrebu komunikácie s krajinami s nízkymi príjmami v rozvojovom svete. Tieto krajiny budú spustošené, ale oni nespôsobili tento problém. Ostrovy zmiznú pod hladinou vln. Malária, respiračné ochorenia, rakovina kože a ochorenia zraku sú problémom už v súčasnosti. Devastácia príde do poľnohospodárstva. Musia začať konať, ale potrebujú našu pomoc.

Vedci sa, samozrejme, môžu myliť, a takisto aj politici, ako to bolo v prípade Mbekiho a AIDS. Možno sa mylím aj ja, pokiaľ ide o možnú pandémiu chrípky. Možno sa mylím aj vzhľadom na pravdepodobné dôsledky globálneho otepľovania. Avšak väčšina vedcov má asi pravdu a takisto väčšina politikov má asi pravdu. Ja aj my budeme vinní v obidvoch otázkach, ak ja ani my nebudeme konať, aby sme zabezpečili, že ani jedna z týchto vecí sa nestane.

PRESEDÁ: PANI ROURE

podpredsedníčka

Riitta Myller (PSE). – (FI) Vážená pani predsedajúca, iniciatíva Sociálnych demokratov za vytvorenie Dočasného výboru pre klimatické zmeny na jar 2007 teraz prináša ovocie. Výsledkom rokovaní a diskusií medzi skupinami je rodiaci sa ambiciózný a dlhodobý akčný plán na zastavenie klimatických zmien. Chcela by som preto úprimne poďakovať spravodajcovi, Karlovi-Heinzovi Florenzovi a tieňovým spravodajcom zo všetkých skupín, ktorí vynikajúco spolupracovali na tejto správe.

Mnohí sú skeptickí a pochybujú, či Výbor pre klimatické zmeny bude prínosom pre prácu Parlamentu. Dnes môžeme vidieť, akým prínosom sú poslanci, ktorí majú na veci rôzne názory, počúvajú a spolupracujú s najlepšimi svetovými odborníkmi. Ako môžeme vidieť, vedie to k spoľahlivým výsledkom.

Som tiež presvedčená, že samotná existencia Výboru a jeho práca prispeli k tomu, že balík opatrení na boj proti klimatickým zmenám prešiel v decembri minulého roku tak ľahko a rýchlo. Tiež dôrazne podporujem výzvu pána Guida Sacconiho, predsedu výboru, aby novozvolený Parlament v tejto veci konal a zabezpečil, aby sa otázkam klimatických zmien venovala mimoriadna pozornosť.

Európska únia už dávno zaujíma postoj, že musíme podnikať kroky na prevenciu klimatických zmien. Bohužiaľ, doteraz sme nemali dostatočné finančné nástroje. Fond pre oblasť klímy, ktorý bol teraz navrhnutý a do ktorého by sa zbierali peniaze z výťažku obchodovania s emisiami, je dôležitou iniciatívou a želám mu veľa úspechov do budúcnosti. Potrebujeme ho na zmenu našej priemyselnej štruktúry, a aby sme sa mohli niekam dopracovať s týmto novým ekologickým dohovorom.

Lena Ek (ALDE). – (SV) Táto správa sľubuje veľmi veľa. V podstate obsahuje každý problém, ktorý sa objavil v rozprave o klíme za posledné viac ako dva roky. V súvislosti s otázkami klímy si však myslím, že tejto práci chýba dynamika, elán a sila potrebné na presadzovanie politickej línie, ktorú sme v Európe iniciovali v oblasti klimatických zmien.

Pokiaľ ide o ochranu zeme a pôdy, nenavrhlí sa žiadne opatrenia. Čo sa týka vodných zdrojov, na svetovom fóre o vode existuje celý balík návrhov, ktoré sme mohli začleniť. Pokiaľ ide o energetickú účinnosť, máme k dispozícii možnosti, ktoré doposiaľ neboli zahrnuté do oblastí, o ktorých máme v Parlamente možnosť rozhodovať. Aj k alternatívnym palivám sa správame príliš zdržanlivo. V oblasti zdravotníctva, ktorá je veľmi dôležitá, sa správa zameriava na zhromažďovanie faktov a kontrolu uštipnutí komárom. Avšak namiesto toho potrebujeme v tejto oblasti v rámci Európy prijať významné strategické rozhodnutia na riešenie účinkov zmien klímy na zdravie ľudí.

Aj tu máme viacero možností. V tejto súvislosti sme mali navrhnúť viac riešení s ohľadom na rast a pracovné miesta. Vytvoriť nové pracovné miesta je v Európe samozrejme možné. Potrebujeme ich tu.

Opatrenia musíme zakotviť v hospodárskej politike. O niekoľko týždňov sa stretne Rada ministrov, aby rokovala o financovaní rozhodnutí, ktoré treba prijať v Kodani – nesmierne dôležitých rozhodnutí, ktoré sme my v Parlamente mohli ovplyvniť do veľkej miery. Bez tohto zakotvenia v hospodárskej politike a v politike pre prácu a rast čelíme riziku, že sa z tejto správy stane „sviečka vo vetre“, síce pekný dokument, ale dokument, ktorému chýba sila a ráznosť potrebná na riešenie týchto otázok.

Bogdan Pęk (UEN). – (PL) Vážená pani predsedajúca, cítim sa, ako keby som bol na inauguračnej konferencii nejakého novozaloženého náboženstva, falošného náboženstva, ktoré je plné falošných prorokov a myšlienok.

Zodpovednosť za túto krízu nesú práve tie politické sily, ktoré sa snažia drasticky znížiť emisie oxidu uhličitého. Ide o krok, ktorý nie je vedecky podložený a vyžiada si obeť v podobe obmedzeného rozvoja ľudstva. Vinu za túto situáciu nesú tí, ktorých cieľom na ceste spoločnosti k pokroku je vytvoriť globálnu vládu spolu s orgánmi, ktoré budú neuveriteľne profitovať z obchodu s oxidom uhličitým a súčasne vymývať mozgy obyčajným ľuďom hrozbami zmien klímy.

V oblasti energetiky musíme vytvoriť základ pre ďalší rozvoj. Ľudstvo potrebuje na prežitie a rozvoj nové, silné zdroje energie a Európa rovnováhu a sebestačnosť, pokiaľ ide o jej dodávky energie. Vy to nechápete? Ak vytvoríte to, čo ste dnes schválili, znížite šance Európy konkurovať ostatnej časti sveta.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL) . – (EL) Vážená pani predsedajúca, správa pána Florenza sa opiera o vedecké výsledky a do veľkej miery sa stotožňuje s obavami občanov. Je to krok vpred v porovnaní s energetickým balíkom, ktorý Rada schválila v decembri. Avšak potrebujeme zájsť až za hodnotenia a vytvoriť konkrétne opatrenia, nariadenia a časové harmonogramy, pretože zmena klímy a jej následky sú tu a nemáme čas ďalej otáľať.

Musíme byť opatrní, aby sme nedovolili otázke jadrovej energie, ktorá sa nedotýka tejto správy, dostať sa do správy cez zadné dvierka prostredníctvom lišiackych pozmeňujúcich a dopĺňujúcich návrhov, čoho sa niektoré vlády dožadujú. Musíme zabezpečiť, aby táto správa presvedčila Radu a Komisiu bez toho, aby došlo k zmenám v jej rovnováhe, aby išli o krok vpred a nepoužili hospodársku krízu ako zámienku na podkopanie úsilia, ktoré

sme doposiaľ vyvinuli. Hospodárska kríza a politika ochrany životného prostredia môžu ísť ruka v ruku, a tým nám prinesú pozitívne výsledky tak v ochrane životného prostredia, ako aj vo vytváraní pracovných miest.

Urszula Krupa (IND/DEM). – (PL) Vážená pani predsedajúca, hlavným cieľom politik ochrany životného prostredia, podobne ako balíka energetických a klimatických politik, ktoré obsahujú dramatické zníženie emisií oxidu uhličitého, je kontrolovať a zmeniť národné hospodárstva na niečo, čo poznáme už z predchádzajúcej skúsenosti – centrálné plánované hospodárstvo. Zavádza sa abstraktný pojem ľudského vplyvu na našu klímu, aby sa obmedzil rozvoj vrátane používania fosílnych palív a zaviedli nebezpečné technológie CCS, ktoré v prípade Poľska spôsobia komplikácie pri ťažbe prírodných zdrojov vrátane bohatých zdrojov geotermálnej energie.

Teraz, keď bol poľský priemysel zatvorený, čo bolo súčasťou úsilia Poľska o splnenie požiadaviek Európskej únie, objavujú sa snahy nielen donútiť Poliakov, aby sa vysťahovali, ale aj zabezpečiť, aby sa prostredníctvom najvyšších cien za energiu zo všetkých členských štátov stali žobráci z tých, ktorí zostanú. Jedna rétorická otázka však zostáva: je hlavným cieľom politiky Európskej únie priviesť mojich krajanov na mizinu a vymazať Poľsko z mapy Európy?

Irena Belohorská (NI). – (SK) Vážené dámy a vážení páni, najskôr mi dovoľte poďakovať sa pánu Florenzovi ako spravodajcovi za túto excelentnú a obsiahlu správu. Zachytáva všetky dôležité oblasti života spoločnosti smerom k dramaticky postupujúcej zmene klímy. Je najvyšší čas, aby sme aj v rámci Európskej únie pripravili potrebné opatrenia.

Ako lekára ma zaujímajú predovšetkým zmeny, ktoré sa premietnu do oblasti zdravotníctva, ako napríklad nástup ochorení, ktoré sú typické pre tropické pásma. Na tento fakt by sme mali myslieť pri podpore farmaceutického priemyslu, pri plánovaní nemocníc a lôžkových zariadení, ale aj pri príprave zdravotníckeho personálu a predovšetkým pri dôslednom informovaní obyvateľstva. Keďže ide o diagnózy v našom pásme raritné, dá sa predpokladať aj podstatne dramatickejší priebeh.

Veľmi závažná situácia nastane aj v poľnohospodárstve a pri zabezpečovaní dostatku potravín pre obyvateľstvo. Pevne verím, že táto správa, ďaleko významnejšia ako sú ostatné iniciatívne správy, bude dobrým základom pre budúci Parlament, ktorý bude musieť riešiť konkrétne dosahy zmeny klímy.

Avril Doyle (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, čas na rozhovory vypršal a my vieme, čo musíme urobiť – aspoň tí z nás, ktorí akceptovali vedecké poznatky preskúmané odborníkmi o miere globálneho otepľovania, ktorá nemá obdobu, a jej kritických dosahov na všetky aspekty biodiverzity najmä na najchudobnejšie a. Svojím priateľom, ktorí pochybujú o zmenách klímy, by som povedala, aby sa zamysleli nad zásadou predbežnej opatrnosti. Odporučila by som im to.

Chcela by som pánovi Florenzovi poďakovať za túto správu. Tým, že zastupuje horizontálne názory širokej škály výborov v tomto Parlamente, dopĺňa naše vedomosti. Neobsahuje však jeden dôležitý názor – názor Výboru pre rybne hospodárstvo o veľmi závažnom zvyšovaní okysľovania našich morí a oceánov v dôsledku zvýšených emisií oxidu uhličitého v atmosfére.

Mám pre pána komisára Dimasa jednu otázku: po tom, čo sme pred šiestimi týždňami dospeli k dohode v prvom čítaní v súvislosti s mojou správou o revidovanom systéme EÚ obchodovania s emisiami (EU-ETS) mohol by pán komisár dnes povedať, ktorý pracovný

program nasleduje ako príprava rozhodnutí komitologického postupu, najmä načasovanie a zapojenie tohto Parlamentu a zainteresovaných strán?

Na záver by som chcela dodať, že naším cieľom musí byť zníženie emisií oxidu uhličitého aspoň o 30 % do roku 2020 ako súčasť globálnej dohody na obdobie po roku 2012 a aspoň o 80 % do roku 2050 – a toto je ešte dôležitejší cieľ. Výsledok nadchádzajúcich osemmesačných diplomatických rokovaní v oblasti klimatických zmien na dlhé generácie ovplyvní ďalší vývoj. Ako politickí lídri v rámci svojich vlastných komunít aj ako kolektív sa nemôžeme zriecť svojej zodpovednosti.

Pán komisár, náš energetický a klimatický balík musí sprevádzať reálne financovanie. Spoliehame sa na marcový summit – ktorý sa bude konať o šesť týždňov – a dúfame, že 27 prezidentov a predsedov vlád sa jasnejšie zameria na dosiahnutie cieľov a nesklame nás, občanov EÚ, ani najchudobnejšie a najzraniteľnejšie komunity nášho sveta, pokiaľ ide o zmeny klímy.

Linda McAvan (PSE). – Vážená pani predsedajúca, keďže toto je koniec práce Dočasného výboru pre klimatické zmeny, chcela by som sa v prvom rade poďakovať pánovi Florenzovi za jeho prácu, ako aj – poslancom z mojej skupiny, Skupiny socialistov – Riitte Millerovej, Dorette Corbeyovej a nášmu predsedovi Guidovi Sacconimu. Urobili skvelú prácu a poskytli dobrý základ pre prácu v budúcom Parlamente.

Správa, ktorú máme pred sebou, je veľmi dlhá a poukazuje na mnoho problémov. Chcela by som upozorniť na jeden z nich. Niektorí ho už spomenuli. Ide o dôležitú súvislosť, ktorú musíme vytvoriť medzi pracovnými miestami a riešením zmeny klímy a medzi prekonaním hospodárskej krízy a riešením zmeny klímy. Pretože, ak nevytvoríme tieto väzby a ihneď nevypracujeme programy na obnovu hospodárstva, ľudia si začnú medzi sebou hovoriť – a už aj hovoria – že tieto reči o zmene klímy boli v poriadku, kým hospodárstvo rástlo, ale v súčasnosti si takéto investície nemôžeme dovoliť.

Musíme však veľmi dôrazne argumentovať, ako to už urobili ľudia tu, že si nemôžeme dovoliť neinvestovať. Myslím, že tí, ktorí sa zmienili o tom, že by tým zbankrotovali ich krajiny, sa veľmi mýlia. Ich krajiny zbankrotujú, ak nebudeme investovať do obnoviteľných zdrojov energií a neznížime našu energetickú závislosť od neistých zdrojov fosílnych palív. Čiže tento balík opatrení musíme ihneď vypracovať.

Prezident Obama uviedol túto súvislosť vo svojom prejave o programe hospodárskej obnovy Spojených štátov a to isté musíme urobiť aj my tu. Dorette Corbeyová hovorila o tom, čo sa môže urobiť v otázke opatrení energetickej účinnosti. Keď sa porozhliadnem po svojom volebnom obvode Yorskshire, vidím významné investície do obnoviteľných technológií a opatrení týkajúcich sa energetickej účinnosti v rôznych spoločnostiach. V súčasnosti plánujeme v mnohých našich továrňach a najväčších podnikoch rozvíjať zachytávanie a skladovanie uhlíka. Vytvoríme tým pracovné miesta a znížime emisie, čo je samozrejme cieľom celej našej práce, na ktorej sme sa podieľali.

Johannes Lebech (ALDE). – (DA) Vážená pani predsedajúca, ako tu už bolo uvedené v správe, ochrana zmeny klímy musí preniknúť do celého nášho myslenia, keď pracujeme v príslušných legislatívnych oblastiach ako poľnohospodárstvo, rybné hospodárstvo, stavebníctvo, rozvoj a zahraničná politika. Klimatická politika nemôže zostať samostatná. Musí sa začleniť do celej našej legislatívy.

Vedúci predstavitelia štátov alebo vlád EÚ pred takmer dvoma rokmi rozhodli, že EÚ by sa mala ujať vedenia pri zabezpečení globálnej dohody v Kodani. Nezostáva nám veľa času.

V Parlamente sme teraz prijali klimatický balík pre EÚ. Tento balík mohol byť ambicióznejší. Avšak už je schválený a teraz musíme podporiť európskych vyjednávačov, aby sme im v Kodani umožnili dosiahnuť ambiciózny cieľ. Balík sa venuje obdobiu do roku 2020, ale v tejto správe zdôrazňujeme potrebu začať plánovať už teraz, čo sa bude diať po roku 2020. Toto by si mali uvedomiť vlády EÚ. Musíme uvažovať dlhodobo. Finančná kríza nám nič neľahčuje, ale musíme ju považovať za dynamickú výzvu. Využime krízu ako možnosť postaviť na nohy veľmi potrebný rozvoj obnoviteľnej energie a technológií úspor energie. Vytvoríme radšej nové pracovné miesta v ekologickom priemysle budúcnosti a neochraňujeme pracovné miesta v starom priemysle minulosti.

Na záver by som chcel povedať, že ma teší dôraz, ktorý sa kladie na ratifikáciu Lisabonskej zmluvy, pretože EÚ z nej musí urobiť konkrétny cieľ pre riešenie zmeny klímy na medzinárodnej úrovni v súlade s Lisabonskou zmluvou.

Inese Vaidere (UEN). – (LV) Dámy a páni, vypracovanie klimatickej politiky je veľmi dôležité z hľadiska životného prostredia, ako aj z hľadiska potreby modernizácie energetického odvetvia. Mali by sme uvítať spôsob, ktorým sa zbral do úvahy pokrok pri dosahovaní cieľov Kjótskeho protokolu v tých krajinách, ktoré znížili emisie skleníkových plynov o viac ako 20 % od roku 1990, ako aj vplyv odstavenia jadrovej elektrárne Ignalina na dodávky energie Litvy a Lotyšska, a to poskytovaním možnosti kompenzácie, ale každý členský štát si musí pripraviť jasnú stratégiu energetickej účinnosti. Napriek tomu zavedenie dodatočných kvót pre priemysel a súčasná podpora jeho konkurencieschopnosti sťažujú získanie finančných prostriedkov. Vítam plán zjednodušenia postupu pri získavaní finančných prostriedkov z Európskej únie a zvýšenia rozsahu úverov poskytovaných Európskou investičnou bankou najmä malým a stredným podnikom. Na úrovni EÚ musíme vytvoriť systém iniciatív podporujúci podniky a jednotlivcov, ktorí používajú alebo zavádzajú používanie obnoviteľných zdrojov energie, aby sme dosiahli ciele, ktoré sme si stanovili do roku 2020. Mohli by sme to dosiahnuť tak, že by sme časť nákladov potrebných na vykonanie zmien pokryli z centrálnych zdrojov. Komisia sa musí aktívne podieľať na tom, aby zabezpečila, že zvyšok svet bude nasledovať náš príklad a že naše technológie sprístupní rozvojom krajinám. Ďakujem.

Bairbre de Brún (GUE/NGL). – (GA) Vážená pani predsedajúca, vítam rozsiahlu a dôkladnú správu pána Florenza a Dočasného výboru pre klimatické zmeny.

Zmena klímy znamená, že musíme prehodnotiť názory na dopravu, využívanie pôdy, nakladanie s odpadom, výstavbu a využívanie energie. Krajiny rozvojového sveta nevytvorili podmienky, ktoré smerujú k enapraviteľnej škode, ale práve ony trpia kvôli nim najviac. Na medzinárodnej úrovni sa Európa musí správať ako priekopníčka a prevziať zodpovednosť za reálne a potrebné opatrenia.

Sily, ktoré nie sú až tak progresívne, sa pokúsili využiť hospodársky pokles ako zámienuku na nesplnenie potrebných klimatických záväzkov. To je úplne krátkozraké.

V mojom volebnom obvode je jedným z takýchto krátkozrakých politikov, ktorí nechápu vedeckú a každodennú realitu zmeny klímy, bohužiaľ aj minister životného prostredia Sammy Wilson. Dúfam, že pán minister dostane rozum a bude riešiť túto otázku, ktorú ostatné krajiny Európy považujú za prioritu.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Vážená pani predsedajúca, máme pred sebou ambiciózny plán. Zachrániť svet: veľká úloha, ktorá prichádza v pravý čas. Keď pán Florenz prvý raz predstavil návrh správy výboru, jej prvou výzvou na konanie bolo, aby sme si uvedomili,

že my, ľudia, sme ochrancovia stvorenia. Toto jednoduché vyhlásenie bolo napadnuté a odstránené ako prvé. Čo sa výboru na ňom nepozdávalo? Slovo „stvorenie“. Prečo? Pretože stvorenie je dielom stvoriteľa.

Je mi jedno, ako alebo v akom časovom rámci bol stvorený vesmír. Dôležité pre mňa je to, že Boh existuje a že sme správcovia, ktorí musia chrániť stvorenie, ako je to uvedené v pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 22. Čiže, ako som povedala, sme tu dnes preto, aby sme si stanovili úlohu zachrániť svet a určili postup, ktorý si bude vyžadovať spoluprácu a obeť každého kdekoľvek na svete. Úlohu, ktorá si bude vyžadovať spoluprácu vetrov, vody a slnka, aby sa stala úspešnou. Ale aj napriek tomu, že si to uvedomujeme, dávame jasne najavo, podobne ako v minulosti v prípade iných veľkých úloh, že sa dokážeme chopiť obrovských a naliehavých úloh, ktorým ľudstvo čelí, bez pomoci zhora. Nuž, môžem povedať len jedno: želim nám pritom veľa šťastia a nech nás Boh ochraňuje.

Jerzy Buzek (PPE-DE). - (PL) Vážená pani predsedajúca, aj ja by som chcel zablahoželať a poďakovať pánovi Florenzovi k jeho skvelej správe. Nechcem hovoriť o podrobnostiach tejto správy. Podľa mňa by sme ju mali jednoducho prijať.

Chcel by som sa len vrátiť k otázke balíka o klimatických zmenách, ktorý bol schválený v decembri, a zdôrazniť, že Európska únia má naozaj veľmi dobre vyvážený balík, ktorý nepredstavuje žiadnu hrozbu pre hospodárstvo. Počas niekoľkých mesiacov diskusií o tejto otázke sme v rámci tohto balíka prijali mnohé ďalekosiahle pozmeňujúce a doplňujúce návrhy. Toto bol náš veľký úspech. Rád by som teraz vymenoval najväčšie úlohy, ktorým čelí Európska únia. Našou prvou úlohou je poskytnúť vhodné finančné prostriedky pre realizáciu balíka, ktorý sme schválili, ako aj finančné prostriedky uvedené v správe pána Florenza.

V minulom roku som bol spravodajcom pre strategický plán energetických technológií (plán SET) a diskutovali sme v prvom rade o skutočnosti, že nové technológie, ktoré by mohli priniesť inovácie a nové hospodárske stimuly európskemu hospodárstvu, musia byť financované predovšetkým na úrovni Európskej únie. To je dôvod, prečo som chcel úprimne zablahoželať komisárovi Dimasovi ako zástupcovi Komisie k vyčleneniu 3,5 miliardy EUR z nevyužitých fondov určených na investície do výskumu v oblasti technológií získavania energie, čo by pomohlo chrániť životné prostredie. Pán komisár, je to skvelé rozhodnutie. Teraz ho musíme urýchlene preskúmať v Parlamente. Nakoniec by som sa chcel obrátiť na ministra Bursíka: toto počiatočné rozhodnutie Európskej komisie musí urýchlene preskúmať aj Rada.

Ďalším veľmi dôležitým aspektom je skutočnosť, že naša práca musí byť založená na globálnej dohode. Toto je predpoklad správy pána Florenza. Bilaterálne rokovania medzi dvoma krajinami – Poľskom a Dánskom, ktoré usporiadali 14. a 15. konferenciu zmluvných strán (COP 14, COP 15) nepostačujú. Všetci musíme prispieť. Týka sa to tak európskych diplomatov, ako aj predstaviteľov českého predsedníctva. Naši diplomati by sa mali zapojiť do rokovaní po celom svete, pretože bez tejto globálnej dohody by náš balík a správa pána Florenza znamenali len veľmi málo. Veď dnes je to pre nás to najdôležitejšie.

Catherine Guy-Quint (PSE). - (FR) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, pán úradujúci predseda Rady, dámy a páni, správa nášho kolegu, pána Florenza, dokonale sumarizuje výsledky našich dlhodobých rokovaní o tomto veľkom probléme globálneho otepľovania.

Všetci vieme, že plány, ktoré sa majú realizovať, sú rozsiahle a predovšetkým si musíme poskytnúť prostriedky na zmenu našej kultúry neobmedzeného rozvoja, a to tak, že budeme podporovať zmeny v našom hospodárstve.

Teraz je problematické nájsť spôsob, akým by sme mohli implementovať všetky odporúčania správy. Nutne musíme nájsť prostriedky na boj proti globálnemu otepľovaniu. Súčasný rozpočet Európskej únie nepostačuje na dosiahnutie podobných cieľov; ani my nebudeme schopní vyriešiť tento veľký problém financovania tak, že budeme vyzývať vnútroštátne rozpočty alebo súkromné fondy.

Podľa odhadov Európskej komisie musíme do boja proti globálnemu otepľovaniu ročne investovať 175 miliárd EUR. S rozpočtom 76 miliárd EUR výrazne zaostávame. Z tohto dôvodu Komisia vypracuje zoznam všetkých dostupných nástrojov. Avšak vypracovanie návrhov pre budúci finančný rámec bude náročnou úlohou.

Na optimalizáciu všetkých opatrení v súvislosti s touto klimatickou krízou potrebujeme nové zdroje, aby sme mohli vytvoriť európsky fond na opatrenia proti zmene klímy, ktorý by bol financovaný z výmenného systému s kvótami emisií a ktorý by sa použil na podporu adaptácie, zmiernenia dosahu, trvalo udržateľnej spotreby a energetickej účinnosti. Z tohto dôvodu musí byť veľká časť týchto prostriedkov určená najchudobnejším krajinám.

Toto si vyžaduje politickú odvahu zo strany Rady, Komisie a členov tohto Parlamentu. Avšak ide o potrebnú podmienku nevyhnutnú v prípade, ak sa má planéta zaoberať touto úlohou.

Ak my, Európania, neprijmeme opatrenia na zavedenie sebadisciplíny, aby sme ochránili našu klímu, naša civilizácia stratí perspektívu do budúcnosti. Ide o veľký politický čin. Politický čin, ktorý je nevyhnutný na to, aby sme mohli poskytnúť stabilnú budúcnosť obyvateľom nášho kontinentu a ostatných častí sveta...

(Predsedajúca prerušila rečníčku.)

Holger Krahmer (ALDE) – (DE) Vážená pani predsedajúca, chcel by som sa poďakovať pánovi Florenzovi za jeho správu, ktorá, bohužiaľ, nebola veľmi úspešná, pravdepodobne sčasti v dôsledku skutočnosti, že sa o nej diskutovalo vo výraznom tieni legislatívneho balíka o klimatických zmenách.

Musíme čeliť dôsledkom klimatických zmien, o tom niet pochyb. Ide len o prostriedky, ktoré správa zvolila a ktoré nemôžem plne podporiť. Po prvé, je správne, aby prvé kroky na ochranu klímy podnikla EÚ, nie je však prospešné ponáhľať sa dopredu osamote, bez zapojenia partnerov. Európa na čele tohto procesu nie je dostatočným argumentom, ktorý presvedčí zvyšok sveta. Schodnejší prístup musí zahŕňať priemyselné krajiny a minimálne Čínu, Indiu a Brazíliu. V opačnom prípade bude európske hospodárstvo nespravodlivo zaťažené bez toho, aby bol merateľný vplyv na globálne emisie CO₂. Po druhé, pri našej súčasnej úrovni vedomostí obnoviteľné zdroje energií nedokážu úplne nahradiť fosílnu palivá. Takáto požiadavka by mohla byť na politickej úrovni motivujúca, je to však nereálne. Akákoľvek veľká môže byť politická vôľa, nemôže zrušiť prírodné zákony. Po tretie, za alternatívu šetrnú k životnému prostrediu sa považujú biopalivá. Pod kontrolou ešte nie sú ich negatívne vedľajšie účinky na ceny potravín, ktoré v dôsledku týchto biopalív rastú, a na dažďové pralesy, ktoré sa odlesňujú. Po štvrté, rozumným cieľom sú prostriedky mobility, ktoré zdroje chránia v dlhodobom horizonte. Pri dosahovaní tohto cieľa môže pomôcť poskytovanie stimulov. Mali by sme ale zvážiť, v ktorom bode

zásah zo strany štátu zachádza príďaleko a v ktorej fáze môžeme tvrdiť, že disponujeme vedomosťami, ktoré dnes nemáme.

Momentálne nikto nevie, aké technológie budú najlepšie spĺňať potreby mobility osôb o 50 rokov, a politici o tom určite nemajú lepšiu predstavu ako inžinieri.

Napriek tomu, že na počiatku správy stáli dobré úmysly, správa je, žiaľ, v konečnom dôsledku plná zbožných želaní v písomnej forme, s morálnymi apelmi a nič neriešiacimi obvineniami. Bohužiaľ, nemeckí liberáli túto správu nemôžu podporiť.

Bogusław Rogalski (UEN) – (PL) Vážená pani predsedajúca, bude ešte dlho trvať, kým politici pochopia, že fenomén klimatických zmien nespôsobuje spaľovanie uhlia, ale slnečná aktivita. Ešte dlhšie bude trvať, kým sa o tejto pravde presvedčia spoločnosti, ktoré boli neustále ovplyvňované agresívnou ekologickou propagandou.

Vzhľadom na skutočnosť, že klímu Zeme ovplyvňujú javy, ktoré sa odohrávajú vo vesmíre, musíme sa zhodnúť na tom, že pokusy človeka ovplyvňovať klímu sú odsúdené na neúspech. Zem mnohokrát zažila obdobia globálneho otepľovania a zvyšovanie koncentrácie oxidu uhličitého vo vzduchu. Globálne otepľovanie sa ale vždy začalo približne tisíc rokov pred akýmkoľvek nárastom úrovne oxidu uhličitého. Počas obdobia, ktoré zahŕňalo dramatické poklesy teploty, ochladzovaniu klímy nikdy nebránila skutočnosť, že v danom okamihu vzduch obsahoval až 10 a viac percent oxidu uhličitého v porovnaní so súčasnosťou.

Ak tento fakt uznáme, ľudstvo ušetrí miliardy dolárov tým, že sa vzdá svojich zbytočných aktivít. Ušetrené finančné prostriedky by sa mohli použiť na boj proti chudobe alebo na nové technológie. Ak nevieme, o čo ide, tak teda ide o peniaze a o obchodovanie s emisiami. Bravó. Aký klimatický majsterštuk.

Derek Roland Clark (IND/DEM) – Vážená pani predsedajúca, okolo tohto údajného globálneho otepľovania vyrástol nimbus hraničiaci s náboženskou vierou. Ekológovia mali svoj veľký deň, ale prírodný svet podlieha zákonom fyziky a chémie, predmetom, ktoré som 39 rokov vyučoval.

Teória globálneho otepľovania prisúdila CO₂, prírodnej zložke atmosféry, úlohu démonického plynu. Oxid uhličitý – nepatrne – zadržiava teplo okolo Zeme, ale akým spôsobom? Musíte zostrojiť graf so znázornením spôsobu, akým CO₂ možno zapríčiňuje otepľovanie.

Je to graf lineárnej funkcie – musím prejsť k odbornej terminológii – kde rovnaký nárast CO₂ spôsobuje rovnaký nárast otepľovania? Je to graf exponenciálneho funkcie – nekontrolovateľného rastu – kde dodatočné množstvá CO₂ spôsobujú nepretržitý rast globálneho otepľovania? Alebo je to graf logaritmickej funkcie, kde dodatočné množstvá CO₂ spôsobujú stále menšie dodatočné otepľovanie, kým prejdú do konštantnej funkcie?

Mám podozrenie, že ide o posledný prípad, a, popredná kapacita v tejto oblasti, Hadleyho centrum potvrdilo, že ide o posledný graf. Nachádzame sa takmer v úseku konštantnej funkcie, ak už tam nie sme. Dodatočné CO₂ už nebude mať žiadny vplyv. Žiadny problém neexistuje.

Anders Wijkman (PPE-DE) - Vážená pani predsedajúca, rád by som poďakoval pánovi Florenzovi: Ide o obsažnú správu s veľkým počtom konkrétnych návrhov. Obsahuje explicitnú výzvu, aby sa balíky stimulačných opatrení využívali po celom svete, a aby sa

tak podporili čisté energie a „zelené“ technológie, pričom správa zdôrazňuje, že finančná kríza a klimatická kríza majú rovnaký pôvod – neudržateľné využívanie zdrojov.

Hoci túto správu podporujem, podobne ako Caroline Lucasová by som ocenil, keby sa viac pozornosti venovalo najnovším ukazovateľom, ktoré nám hovoria, že klimatické zmeny sú rýchlejšie aj závažnejšie, ako sme si mysleli len pred pár rokmi – čo je v protiklade s tým, čo vyhlásili niektorí kolegovia, najmä pán Helmer. Mimochodom, najnovší monitoring viac ako 900 článkov o klimatických zmenách vo vedeckých časopisoch – skúmaných spôsobom „peer review“ – ukázal, že žiadny z nich nespochybňuje hlavné závery IPCC.

To, čo ma obzvlášť znepokojuje, nie sú emisie CO₂ samej osebe, ale mechanizmy pozitívnej spätnej väzby, ktoré sa práve odohrávajú v planetárnom systéme, ako napríklad okysľovanie oceánov, znížená odrazivosť a možný únik metánu z topiacej sa tundry. Všetky tieto faktory urýchlia otepľovanie. Môžeme regulovať emisie, nemôžeme však ovládať tieto faktory.

Toto je hlavný dôvod, prečo znižovanie emisií musí byť v blízkej budúcnosti oveľa ambicióznejšie: Momentálne sa o tom diskutuje v EÚ a na pôde OSN.

To, mimochodom, znamená, že je potrebné zrevidovať cieľovú hodnotu 2 °C a skôr znižovať koncentrácie skleníkových plynov ako pokračovať v ich zvyšovaní. To je príčina, prečo niektorí z nás dôrazne obhajujú cieľovú hodnotu 350 ppm. Na tento rozmer problému sa v správe odkazuje, ale iba zbežne. Bol by som radšej, keby tvoril jadro správy. Domnievam sa, že už o niekoľko rokov budú zmienené spätné väzby v centre pozornosti tejto diskusie.

A nakoniec mi už len dovoľte prihlásiť sa k tomu, čo povedal Guido Sacconi. Napriek svojim nedostatkom bol dočasný výbor tou správnou cestou, ako riešiť horizontálny problém tohto typu. Verím, že ďalší Parlament bude stavať na našich skúsenostiach a klimatické zmeny a udržateľnosť bude riešiť podobným spôsobom.

Katerina Batzeli (PSE) – (EL) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, všetci sa zhodneme v tom, že Kodaň musí byť korunovaná úspechom, pretože v stávke je dôveryhodnosť politického sveta i prežitie budúcich generácií. Naše návrhy musia byť zamerané na rozvoj, zamestnanosť a solidaritu: na tri heslá, ktoré budú charakterizovať budúcnosť nadchádzajúcich generácií. Čo sa dnes od nás vyžaduje? Na zabezpečenie primeraného financovania tohto veľkého rozvojového plánu pre klimatické zmeny a nových dynamických dohôd o rozvoji, nad rámec reštriktívnych obchodných dohôd a nezávisle od nich, je potrebná zodpovednosť a rozhodnosť.

Existujú však obavy o našu stratégiu. Potrebujeme predovšetkým presvedčiť celú spoločnosť a následne dynamicky pristúpiť k integrácii určitých výrobných sektorov do ohromného pokroku poľnohospodárstva: to je dôvod, prečo si musíme pripomenúť, že poľnohospodárstvo už bolo zahrnuté do vnútroštátnych záväzkov na zníženie emisií o 10 % do roku 2020, že už existujú významné návrhy od CAP pre poľnohospodársku prax šetrnú k životnému prostrediu a že medzinárodné dohody o poľnohospodárstve musia byť založené na reciprocite pre všetkých medzinárodných partnerov.

Pán komisár, potravinársky model priamo súvisí s klimatickým modelom a všetko, čo musíme urobiť, je svedomito presvedčiť samotnú spoločnosť. Klimatické zmeny podmieňujú širšiu demokratickú participáciu spoločnosti; spoločnosti, ktorá žije s rozličnými kultúrnymi hodnotami.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE) – (NL) Bolo pre mňa veľkým potešením spolupracovať s pánom Florenzom a všetkými ostatnými členmi v dočasnom výbore. Položili sme naliehavo potrebné základy pre politiku, ktorá bude výraznejšie integrovaná a ambiciózna v budúcnosti, a môžeme sa spoliehať na širokú podporu, dokonca aj tu v Parlamente, v rámci „cieľa 20-20-20“.

Odpoveďou je hospodárstvo šetrné k životnému prostrediu a udržateľnosť podnikov, domácností a vlády. Podnikatelia, ktorí agitujú za podporu pre takýto prístup – rozvoj udržateľných iniciatív pre „zelené“ technológie – ešte stále narážajú na veľký počet prekážok. Ak chcú pre svojich pracovníkov odbornú kvalifikáciu, sú konfrontovaní s politikou, ktorá je značne roztrieštená. Táto správa vyzýva na ucelený prístup, ktorý spolu súvisí aj územne. Ak to neurobíte, nakoniec pochodíte zle.

Našťastie bol prijatý môj pozmeňujúci a doplňujúci návrh o využívaní regiónov a miest. Na budúci týždeň v sídlach Parlamentu 150 miest podpíše dohodu starostov s Komisiou. Budú postupovať podľa záverov tejto správy, a to v blízkosti občanov a podnikov. Podľa môjho názoru je to správny prístup. Tento prístup ako taký môže počítat s mojou podporou. I tak ale nesúhlasím so zjednodušujúcim prístupom voči poľnohospodárskemu odvetviu v odseku 189. Skupina Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov nie je proti spotrebe mäsa, a to právom. Postavíme sa proti tomuto odseku ako takému.

A nakoniec by som chcel požiadať Komisiu, aby v budúcnosti prijímala celistvejší prístup a roztrieštenosť obmedzovala na minimum. V spolupráci s Parlamentom by sa mohol dosiahnuť významný medzník v podobe spojenia legislatívy, politiky stimulov a aktivácie na decentralizovanej úrovni. V tejto oblasti toho možno uskutočniť veľmi veľa.

Inés Ayala Sender (PSE) – (ES) Vážená pani predsedajúca, najskôr by som sa chcela poďakovať pánovi Florenzovi za jeho veľkorysosť a nepredpojatosť, ako aj skupinám, ktoré sa zúčastnili na tomto politickom cvičení a diskutovali o otázkach minulosti a o budúcnosti. Prínosom bolo to, že sme dostali informácie a vysvetlenie a dodalo nám to potrebnú odvahu spolu s predvídavosťou, aby sme sa mohli zaoberať ďalšími dôležitými, súbežnými legislatívnymi krokmi, ktoré sú taktiež vysoko riskantné: ako je napríklad balík opatrení v oblasti klimatických zmien, politika v oblasti dopravných prostriedkov, lisabonská stratégia a odvetvia, ako je napríklad energetika, doprava, priemysel a cestovný ruch.

Domnievam sa, že išlo o dobrý tréning a, čo je dôležitejšie, spôsob, ako neodvolateľne vstúpiť do 21. storočia a, ako už povedal pán komisár, demonštrovať vzorový príklad, ktorý chceme určiť pre budúcnosť.

Toto cvičenie bolo príkladom konfrontácie a veľkorysosti, ktorý prišiel v správnom čase, v okamihu krízy so závažnými spoločenskými rizikami a možným nástupom protekcionizmu a spiatočnictva. Existujú aj veľké pochybnosti, to znamená, že záruky majú mimoriadny význam. Svoju pozornosť však musíme upriamiť aj na budúcnosť.

Ako už bolo povedané, toto je pre Spojené štáty nová éra, a veríme, že po ratifikácii Lisabonskej zmluvy, ktorú očakávame čoskoro, bude toto nová éra aj pre Európsku úniu.

Ide aj o novú éru – a toto je dôležité – v ktorej existujú riziká, ale aj ohromné príležitosti v nových, rozsiahlych oblastiach a politikách. Toto je prípad významných nových mocností – Brazília, Čína a Ruska – a aj významných oblastí, ako sú Latinská Amerika a rozvojové krajiny, najmä v Afrike.

Myslím si, že ide o rozhodujúci krok smerom k novému modelu pre rozvoj a hospodársky a sociálny rast, potrebná je však udržateľnosť a obmedzenie dôsledkov. Pán komisár, pani predsedajúca, stále však čelíme náročnej úlohe sprostredkovať tieto informácie našim občanom.

Na záver by som chcela zdôrazniť pokroky dosiahnuté pri zavádzaní úprav týkajúcich sa zásobovania vodou a období sucha, ako aj v oblasti udržateľnej mobility, ktorá, myslím...

(Predsedajúca prerušila rečníka.)

Markus Pieper (PPE-DE) – *(DE)* Vážená pani predsedajúca, správa pána Florenza naozaj obsahuje množstvo dobrých návrhov. Na diskusii o klimatických zmenách je dobré, že poslúžia ako katalyzátor pri prechode k ére obnoviteľných zdrojov energií. Veľmi jasne to ukazuje táto správa spolu s mnohými príležitosťami pre nové technológie a hospodársky rozvoj.

Myslím si však, že je hanba, že sme vynechali rozsiahle vedecké oblasti. Vedcom, ktorí k téme klimatických zmien pristupujú s menej pochmúrnymi víziami alebo možno dokonca pozitívne, a ich štúdiám sa jednoducho nevenovala pozornosť. Zodpovedajúce aplikácie väčšina odmietla a bolo. Veda je iba to, čo sa hodí do politickej koncepcie. Toto nebude fungovať, keďže sama veda neumožňuje, aby bola manipulovaná. Správa tak, bohužiaľ, nakoniec „tvrdó narazí“.

Ktokoľvek, kto na tomto základe požaduje 80-percentné alebo väčšie zníženie CO₂, ohrozuje hospodárstvo a sociálne výdobytky. Hocikto, kto zároveň požaduje ústup od jadrovej energie, vedome zatvára oči pred skutočnosťou. Každý, kto požaduje účtovné normy pre všetky oblasti ľudského života, je v rozpore so základnou ideou slobody. Každý, kto požaduje nové zákony pre pôdu a poľnohospodárstvo, zneužíva diskusiu o klimatických zmenách na účely uplatňovania sankcií, ktoré chce uskutočniť tak či tak: ktoré však nemajú nič spoločné s klimatickými zmenami. A každý, kto požaduje ochranné oblečenie proti vplyvom klímy, úmyselne šíri strach.

Verím, že tieto radikálne a pomýlené ideológie nebudú do správy zahrnuté. Potom budem môcť túto správu podporiť, keďže ochrana životného prostredia je pre mňa veľmi dôležitá, najmä ak ju možno skombinovať so sociálnymi výdobytkami a hospodárskou konkurencieschopnosťou.

Matthias Groote (PSE) – *(DE)* Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, Dočasný výbor pre klimatické zmeny si svoju úlohu splnil veľmi dobre. Dnes máme pred sebou záverečnú správu, o ktorej sa bude hlasovať. Správa naznačuje, ako si my ako poslanci Európskeho parlamentu predstavujeme budúcu politiku v oblasti klimatických zmien a aké opatrenia bude potrebné podniknúť, pokiaľ ide o adaptáciu na klimatické zmeny.

Verím, že pri nasledujúcom legislatívnom postupe taktiež dosiahneme takú vysokú úroveň zhody, aby to, čo sme zaznamenali v tejto správe, bolo uvedené do praxe. Vďaka pracovnej metóde výboru sa správe podarilo docieľiť aj horizontálne hľadisko. Musím povedať, že pracovnú metódu tohto výboru by sme mali zachovať aj v ďalšom volebnom období Parlamentu, ako práve navrhol pán Sacconi.

Európa nemôže proti klimatickým zmenám bojovať sama. Musíme do toho zapojiť aj iné kontinenty a krajiny. Z tohto hľadiska si výbor takisto dobre splnil svoju úlohu, pretože my, poslanci Parlamentu, sme sa po prvý raz zviditeľnili vo veciach diplomacie v oblasti klimatických zmien. A toto by som v tomto Parlamente ešte raz rád zdôraznil.

Keď hovoríme o adaptačných opatreniach, potom hovoríme aj o financovaní. V tejto súvislosti by som chcel znova vyzvať dve ďalšie inštitúcie, Komisiu a Radu, aby tejto záležitosti v nasledujúcom finančnom výhlade prideliť najvyššiu prioritu.

Môžeme tu prijať najúžasnejšie správy, ale ak nebudú k dispozícii finančné prostriedky na tieto opatrenia, potom správa nebude mať žiadny efekt. Mali by sme ešte raz preskúmať, do akej miery sú účinné finančné opatrenia, ktoré už uskutočňujeme, a zhrnúť ich v audite.

Zita Pleštinská (PPE-DE) – (SK) Vážení kolegovia, keďže Európska únia má ambíciu stať sa lídrom v medzinárodnom boji proti celosvetovému otepľovaniu, musí ciele na ochranu klímy nielen formulovať, ale ich aj prostredníctvom politických opatrení realizovať. Prierezová správa pána Florenza potvrdzuje, že boj proti klimatickým zmenám je nutné založiť na horizontálnom prístupe a zohľadňovať ho vo všetkých právnych predpisoch.

Voda zohráva ústrednú úlohu v zmene klímy. Musíme si uvedomiť, že následky zmeny klímy na vodný režim môžu vyvolať domino efekt a postihnúť rôzne sektory hospodárstva. Celosvetové rastúce problémy s vodou si vyžadujú koordinovanú vodohospodársku politiku v členských štátoch a zavádzanie environmentálnych princípov do integrovaného manažmentu povodí.

Musíme naštartovať programy vytvárania plošnej akumulácie dažďovej vody v lesnej, poľnohospodárskej a urbánnej krajine prostredníctvom legislatívnych nástrojov, neinvestičných a investičných opatrení, ktoré dokážu zásadným spôsobom akumulovať dažďovú vodu v krajine. Doteraz sa dažďová voda považovala za odpadovú vodu, ktorej bolo potrebné sa čo najrýchlejšie zbaviť. Nová vodná paradigma je založená na princípe, že dažďová voda je kľúčom k životu. Teším sa, že nám ju prináša expertná skupina českých a slovenských vedcov. Pán minister Bursík, je to zaujímavý prístup. Verím, že si získate vašu podporu.

Trvalo udržateľný spôsob života nie je možný bez prínosu hospodárstva, vedy, médií, organizovanej občianskej spoločnosti a občanov. Je dôležité nekapitulovať pred komplexnosťou problému. Stojíme pred výzvou a musíme konať už dnes, pretože svojím dnešným konaním určujeme budúcnosť. Naším životným cieľom je: už nesmieme ďalej oberať nasledujúce generácie o podstatu života, ktorý sme dostali od Boha.

V globálnej súťaži zvíťazíme iba vtedy, ak transparentne a bez byrokratických prekážok umožníme efektívnym, inovatívnym a inteligentným technológiám prístup na trh. Zvíťazíme iba vtedy, ak v Európe dáme všetkým progresívnym riešeniam „zelenú“.

Justas Vincas Paleckis (PSE) – (LT) Blahoželám spravodajcovi a všetkým ľuďom s podobným zmýšľaním, ktorí bojujú proti hrozbe, ktorú predstavujú klimatické zmeny. Obyvatelia Litvy a ďalších pobaltských krajín túžia po európskej elektrickej sieti. Ak sa nevybuduje v priebehu niekoľkých rokov, reči o energetickej bezpečnosti zostanú iba rečami. Výzva na zvýšenie finančných prostriedkov štrukturálnych fondov, používaných na vykurovanie bytových domov, je mimoriadne dôležitá. Zázraky sú zriedkavé. Predĺženie životnosti jadrovej elektrárne Ignalina, čo je zázrak, na ktorý sa v Litve stále verí, by znížilo znečistenie a umožnilo by, aby HDP zostal ročne na hodnote 4 – 5 %. Toto je obzvlášť dôležité pre štát, ktorý tak silno postihla a poškodila hospodárska kríza. Tvárou v tvár kríze sa čoraz vyšší počet občanov EÚ zamýšľa skôr nad prežitím ako nad zastavením klimatických zmien. Ak sa však dokážeme vzdať svojho márnотratného spôsobu života a staneme sa šetrnejšími, nielenže zachránime životné prostredie a zabránime prehriatiu

planéty, ale doplníme aj svoje vrecká. Uskutočnením prísnych úsporných opatrení v každodennom živote pri využívaní zdrojov a upustením od jázd na krátke trasy možno ušetriť až 1 000 EUR za rok.

Françoise Grossetête (PPE-DE) – (FR) Vážená pani predsedajúca, človek by mohol povedať, že po decembrovom hlasovaní o balíku o klíme a energetike bola táto správa zbytočná. Táto správa je ale prínosom, pretože ide o veľmi dobrý súhrn toho, čo musíme zvážiť pri boji proti klimatickým zmenám. Rada by som túto príležitosť využila na to, aby som zablahoželala spravodajcovi Karlovi-Heinzovi Florenzovi, ktorý pri vypracúvaní tohto návrhu preukázal takú predvídavosť.

Prejdime k témam, ktoré presahujú túto diskusiu. Ubezpečme sa, že členské štáty sa k cieľom pevne zaviazajú. Súhlasím so svojimi kolegami poslancami, ktorí poukázali na potrebu rozpočtu, ktorý bude v zhode s našimi ambíciami. Po úspechu balíka o zmene klímy a energetike počas francúzskeho predsedníctva musíme urobiť všetko, čo je v našich silách, aby sme v Kodani dosiahli prijateľnú medzinárodnú dohodu.

A predseda je tu niečo, čoho by sme sa mali obávať. Rok 2009 je rokom európskych volieb, v ktorom sa zmení Európska komisia. Najväčšie obavy máme pri čítaní výrokov prezidenta Českej republiky, ktorý tvrdí, že globálne otepľovanie neexistuje.

Dokonca aj v prípade, že má pravdu, celý náš plán boja proti klimatickým zmenám je odozvou na závažnú hospodársku krízu, ktorú momentálne zažívame. Úbytok zdrojov energie, potreba energetickej bezpečnosti, odlesňovanie, nedýchatelný vzduch vo veľkých mestách, ktoré sú domovom väčšiny obyvateľstva, z toho vyplývajúca nevyhnutnosť využívať udržateľnú dopravu, nekonečný hladomor po celom svete a potreba výživy pre celú planétu – to všetko poskytuje podporu riešeniam navrhovaným pre boj proti klimatickým zmenám.

Vstupujeme do éry udržateľného rastu – tretej priemyselnej revolúcie, ktorá je obrovským prínosom pre výskum, inovácie, zamestnanosť a konkurencieschopnosť v našich podnikoch. Pokiaľ ide o energetickú účinnosť, keďže vychádza z inovatívnych technológií, beztak by mala byť súčasťou všetkých plánov energetického zhodnocovania. Je to spôsob ako znížiť účty za energiu, čo sa bude páčiť spotrebiteľom. Znížením spotreby fosílnych palív Európska únia znovunadobudne väčšiu nezávislosť a bude produkovať nižšie emisie uhlíka. V stávke sú tisíce nových pracovných príležitostí.

Áno, boj proti klimatickým zmenám je jednou z reakcií na hospodársku krízu. Stane sa ňou prostredníctvom rozvoja hospodárstva s nízkou produkciou CO₂, s podporou miestnych komunít, obchodu, vedcov a všetkých občanov.

Silvia-Adriana Țicău (PSE) – (RO) Správa predkladá ako vedecké údaje, tak i odporúčania pre boj proti klimatickým zmenám, pričom odkazuje na adaptáciu a obmedzenie príčin tohto problému. Boj proti klimatickým zmenám nie je len záväzkom, aby sme mohli zaručiť budúcnosť pre nadchádzajúce generácie, ale aj príležitosťou na oživenie globálneho hospodárstva.

Naliehavo pripomínam význam zohľadnenia energetickej účinnosti v rozpočte Komisie aj v dostupných finančných nástrojoch. Medzi opatrenia, ktoré pomôžu obmedziť emisie produkované dopravou, patrí zvýšenie účinnosti tohto odvetvia prostredníctvom využívania inteligentných systémov dopravy, podpora železničnej a lodnej dopravy, zabezpečenie kombinovanej dopravy a investícií do automobilov šetrných k životnému prostrediu.

Odporúčila som rozvoj tých foriem cestovného ruchu, ktoré sú šetrnejšie k životnému prostrediu, ako je napríklad športový alebo kultúrny cestovný ruch. Taktiež by som rada zdôraznila, že výnimočnými strediskami cestovného ruchu by sa mali stať tie strediská, ktoré rešpektujú a chránia životné prostredie. Domnievam sa, že musíme zväziť vytvorenie medzinárodného fondu pre výsadbu stromov na nevyužívanej svetovej pevnine.

Na záver by som chcela povedať, že je potrebné zrealizovať výskum v oblasti lekárskej vedy a farmaceutického priemyslu, ktorý by bol zameraný na produkciu cenovo prístupných liečiv a vakcín, ktoré budú dostupné všetkým obyvateľom postihnutým určitými ochoreniami.

Etelka Barsi-Pataky (PPE-DE) – (HU) Vážená pani predsedajúca, klimatické zmeny a doprava sú v súčasnosti neoddeliteľné. Pritom v budúcnosti bude možné pokračovať v našej ťažko vydobytej a dôkladne stráženej mobilite, vo voľnom pohybe osôb, tovarov a kapitálu, iba ak v tomto ohľade uskutočníme zmeny a odhodláme sa podniknúť rozhodné kroky. Ako vedúca piatej kľúčovej témy, dopravy, v Dočasnom výbore pre klimatické zmeny, odporúčam prijatie a súbežnú realizáciu komplexného balíka.

Čo treba urobiť? Po prvé, je nutné uskutočniť transformáciu hospodárskeho prostredia s dvoma cieľmi: po prvé, podporiť ekologické inovácie prostredníctvom daní a verejného obstarávania, a po druhé, skutočne uplatňovať zásadu „znečisťovateľ znáša náklady“. Ekologické inovácie sú pri technológiách motorových vozidiel potrebné na vývoj alternatívnych pohonných látok pre toto odvetvie, pre inteligentné riešenia dopravy a systémy riadenia logistiky. Zásada „znečisťovateľ znáša náklady“ sa musí vzťahovať na všetky vozidlá a musí sa uplatňovať aj pri obchodovaní s emisiami a začleňovaní externých nákladov.

Každú iniciatívu, s ktorou sme začali, je potrebné urýchliť. O týchto veciach nestačí hovoriť: musíme ich premeniť na skutočnosť. Napríklad o akých veciach? Spoločný európsky vzdušný priestor, jednotné európske alebo naše systémy riadenia. Tieto veci treba efektívne zrealizovať, pretože potom, keď dokončíme svoje vlastné úlohy, budeme schopní úspešne regulovať priemysel a spotrebu.

Musíme sa zaoberať predovšetkým našimi mestami a ďalšími náročnými oblasťami. V konečnom dôsledku je to možno tá najnáročnejšia úloha. Musíme podporovať novú kultúru dopravy a usilovať sa o efektívnejšie využívanie nástrojov, ktoré máme v súčasnosti k dispozícii. Chceli by sme sa poďakovať Karlovi-Heinzovi Florenzovi, pretože vďaka tejto správe máme teraz k dispozícii dôveryhodný, viacvrstvový strategický plán, ktorý nám poskytuje základy, na ktorých môžeme začať uskutočňovať svoje ciele. Môžeme neohrozene sedieť za rokovacím stolom v Kodani a kohokoľvek požiadať, aby sa k nám pridali.

Adam Gierak (PSE) – (PL) Vážená pani predsedajúca, v predhovore správy pána Florenza, o ktorej dnes diskutujeme, spravodajca odkazuje na svoju predchádzajúcu správu o vedeckých faktoch, ktoré sa skrývajú za klimatickými zmenami. Bohužiaľ, v tejto správe som nenašiel žiadne fakty, iba vieru v neomylnosť správ IPCC. Ani súčasné uznesenie, ani uznesenie z mája 2008 tak žiadnym spôsobom nemôžu legitimizovať politické rozhodnutia Európskej komisie, keďže im chýbajú objektívne, vedecké metódy. Odôvodnenie týchto rozhodnutí by mohol poskytnúť iba súdržný model klimatických zmien, ktorý berie do úvahy všetky premenné, ako je napríklad vplyv skleníkových plynov, rozptýlených častíc a predovšetkým slnečnej aktivity.

Správa, ktorá obsahuje jednostranné informácie zdôrazňujúce hypotetické mechanizmy stojace za globálnym otepľovaním, ako sú napríklad emisie CO₂, nevenuje pozornosť potrebe medzinárodného boja proti skutočným dôsledkom klimatických zmien. Dočasný výbor pre klimatické zmeny sa predpojatým spôsobom zamerlal na problém obmedzovania emisií skleníkových plynov a len zbežne sa zmienil o boji proti skutočným dôsledkom klimatických zmien.

Agnes Schierhuber (PPE-DE) – (DE) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, v prvom rade by som sa taktiež chcela poďakovať spravodajcovi, ktorý sa vskutku snažil dosiahnuť maximum pre nás všetkých.

Klimatické zmeny postihujú najmä poľnohospodárstvo, keďže jeho produkty sa „nevyrábajú“ v uzavretých priestoroch. Spomeňme si na suchá a rozširovanie púšte, aké vidíme napríklad v južnom Taliansku, alebo na extrémne poveternostné javy, ako sú neočakávané dažde a krupobitie či záplavy, ktoré často ovplyvňujú živobytie našich poľnohospodárov.

Poľnohospodárstvo sa neraz vykresľuje ako veľká príčina klimatických zmien. Približne 10 % globálnych skleníkových plynov sa produkuje v poľnohospodárstve, pričom ale väčšinu z nich tvoria plyny prirodzeného pôvodu, ako je napríklad metán.

Podľa môjho názoru je poľnohospodárstvo naopak predvojom v boji proti klimatickým zmenám. Nasledovné tvrdenie by som chcela doložiť rakúskou štúdiou z roku 2008: prostredníctvom rastlín, ako je tráva, kukurica a obilniny, a prostredníctvom pôdy poľnohospodárstvo a lesníctvo spotrebúvajú a viažu podstatne viac skleníkových plynov, ako ich generujú. Podľa štúdie z roku 2008 emisiám pochádzajúcim z poľnohospodárstva a lesníctva (približne 8 miliónov ton ekvivalentu CO₂ za rok) celkovo zodpovedá väzbový efekt 58 miliónov ton CO₂ alebo ekvivalentov CO₂. Ukazuje to, že poľnohospodárstvo by nemalo byť zobrazované ako „zlo“ pre životné prostredie. Práve naopak. Tu je niekoľko ďalších údajov: od roku 1990 rakúske poľnohospodárstvo znížilo svoje emisie CO₂ o 1,3 milióna ton.

Energetika je ďalšou významnou oblasťou, v ktorej poľnohospodárstvo prispieva k boju proti klimatickým zmenám. Napríklad rakúske poľnohospodárstvo spotrebuje približne 2,2 % vytvorenej energie. Pomer obnoviteľnej energie je 23 %, z čoho veľký podiel opäť prináleží poľnohospodárstvu.

Nakoniec by som chcela povedať nasledovné. Veľký význam musí...

(Predsedajúca prerušila rečníka.)

Satu Hassi (Verts/ALE) – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, chcela by som úprimne poďakovať pánovi Florenzovi za vynikajúcu prácu, ktorú odvedol ako spravodajca. Našou najnáročnejšou úlohou je momentálne zavedenie ďalšej medzinárodnej zmluvy o klíme. Dve najneprijemnejšie otázky týkajúce sa zmluvy sú cieľové hodnoty znižovania emisií v prípade rozličných krajín a spôsob, akým priemyselne krajiny finančne prispievajú na investície do zmierňovania klimatických zmien v rozvojových krajinách. V oboch týchto otázkach si musí EÚ klásť vyššie ciele, hoci teoreticky môžeme byť hrdí na to, že v oblasti globálnej ochrany klímy sme vždy ukazovali cestu.

Najnovší výskum naznačuje, že 30-percentné zníženie emisií do roku 2020 nebude stačiť – ciele je nutné sprísniť. Pokiaľ ide o financovanie opatrení na ochranu klímy v rozvojových

krajinách, je mi ľúto, že Komisia vo svojom novom oznámení zasa uvádza veľmi všeobecné postrehy a nenavrhol dostatočne konkrétne modely.

V rozličných súvislostiach vrátane diskusie o balíku o klíme sme my v Parlamente preukázali, že sme pripravení výrazným spôsobom prispieť k úsiliu o obmedzenie emisií v rozvojových krajinách. Ide o jednu z tých oblastí, kde by EÚ mala okrem iného novému prezidentovi Spojených štátov odporučiť, aby prijal nový štandard. Až doteraz Spojené štáty nepovedali nič o tom, nakoľko sú pripravené podporiť ciele obmedzovania emisií v rozvojových krajinách. Ochrana klímy možno presadiť, opatrenia však musia byť rýchle a konzistentné.

Mairead McGuinness (PPE-DE) - Vážená pani predsedajúca, rada by som poďakovala pánovi spravodajcovi. Budem veľmi konkrétna vo vzťahu k poľnohospodárstvu a dvom odsekom správy, o ktorých si myslím, že sú nepotrebné. Správa by bez nich bola asi lepšia. Pokiaľ ide o spotrebu mäsa, odseky sú veľmi konkrétne a myslím si, že v správe pre ne niet miesta.

Nasledovný odsek o kŕmnych dávkach ignoruje skutočnosť, že v mnohých členských štátoch veľa rokov prebiehal výskum, ktorý sa usiloval presne o to, čo je v tomto odseku vyjadrené. Z tohto dôvodu je odsek zastaraný vzhľadom na skutočný stav vecí.

Jednou z oblastí, ktorú treba podľa môjho názoru zlepšiť, je informovanie o tom, ako môžu poľnohospodári a ľudia, ktorí využívajú pôdu, hospodáriť spôsobom, ktorý je šetrnejší ku klíme. Myslím si, že výskumníci zlyhali v tom, že nedokázali spolupracovať s poľnohospodármi. Na sprostredkovanie tohto odkazu je potrebná vyššia aktivita, pokiaľ ide o osvetové služby: cieľom je povzbudzovať, nie donucovať.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE) – (BG) Vážené dámy a páni, klimatické zmeny sú evidentne v centre záujmu európskej politiky, a nielen nej.

Ani jedna krajina, ani Únia nemôže samostatne a nezávisle riešiť problémy klimatických zmien. Politiky preto musíme zjednocovať v horizontálnej a vertikálnej rovine. Politika, legislatíva a financie musia pôsobiť spolu. Správa na to poskytuje fantastické východisko.

Chcela by som upriamiť pozornosť na dve skutočnosti, bez ktorých nedokážeme splniť svoju úlohu v prospech boja proti klimatickým zmenám. Veda: v správe sa mimoriadna pozornosť venuje novým technológiám, musíme však viac diskutovať o vede, prostredníctvom ktorej sa musia hľadať riešenia, a nasmerovať do nej investície. Bez toho zostaneme pri trivialite a banálnosti.

Naším východiskom je vedecký výskum. Našou budúcnosťou sú nové technológie, vyvinuté spoločne komerčným sektorom a vedou. Vyzývam na investície do vedy a na ustanovenie klimatických zmien za významnú prioritu pre všetky vedecké programy EÚ.

Danutė Budreikaitė (ALDE) – (LT) V boji proti klimatickým zmenám musíme prikladať väčší význam sektoru dopravy, ktorý v EÚ v súčasnosti produkuje takmer tretinu emisií CO₂. Sektor dopravy musí emisie CO₂ znížiť do roku 2020 o 20 %. V úsilí o dosiahnutie týchto cieľov je podstatné zrealizovať stabilný balík opatrení v oblasti dopravnej politiky, ktorý by zahŕňal ekologické inovácie, zdaňovanie emisií CO₂, zmeny v spôsobe jazdy a využívaní automobilov a ďalšie opatrenia. Chcela by som upozorniť na skutočnosť, že v niektorých členských štátoch sa pre finančnú krízu a hospodársku recesiu zvyšuje DPH. Nastala tak situácia, že z dôvodu vysokej ceny cestovného vo verejnej doprave je pre ľudí lacnejšie cestovať autom. Preto by som chcela štáty vyzvať, aby uplatňovali daňové stimuly

a podnecovali ľudí k využívaniu verejnej dopravy. Taktiež je dôležité investovaním do rozvoja železničnej infraštruktúry podporovať využívanie vlakov. Dovoľte mi pripomenúť, že vlak na jeden kilometer vyprodukuje trikrát menej emisií CO₂ ako automobil a až osemkrát menej ako lietadlo.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, môžeme si zablahoželať k dosiahnutiu širokého konsenzu, nemali by sme však zotrvať v izolácii. Pán komisár pre životné prostredie, páni ministri životného prostredia, nakoľko dôležité je životné prostredie pre Komisiu a pre Rady a vlády? Vieme, aké dôležité.

Ja sama som vôbec nebola za vytvorenie tohto výboru, pretože sa domnievam, že na dosiahnutie izolácie nie je nič také účinné ako vytvorenie nového výboru. Vo Francúzsku hovoríme o „Théodulovom výbore“.

Som zvedavá na osud tejto správy z hľadiska jej začlenenia do európskych politík. Tým poslancom, čo tu boli v roku 1992, by som len chcela pripomenúť, že existovala vynikajúca správa o udržateľnom rozvoji. Ledva bola táto vynikajúca správa prijatá – a čo viac, jednoducho – už bola zabudnutá. Možno keby sme ju boli bývali zaviedli do európskych politík, teraz by sme tu neboli.

Chcela by som osloviť pána spravodajcu, ktorý popiera, že prezentuje politický projekt. Pán Florenz, prezentujete politický projekt, pretože ide o úplné preorientovanie európskych politík z hľadiska poľnohospodárstva, rybárstva a dopravy. Takže, áno, musíme mať väčšie ambície a očakávame výsledky.

Herbert Reul (PPE-DE) – (DE) Vážená pani predsedajúca, brať vážne dôsledky klimatických zmien znamená načúvať všetkým rôznym stranám v diskusii, vrátane vedcov. Vo výbore sme mali veľa odborníkov, to je pravda. Bohužiaľ, zastávali však iba jeden názor. Nedostali sme príležitosť vypočuť si všetky strany vo výmene názorov. Myslím si, že to bola chyba.

Mali sme k dispozícii prvý návrh správy pána Florenza, ktorý bol výrazne lepší ako ten, ktorý máme pred sebou dnes a z ktorého má vychádzať naše rozhodnutie. Mnohé z návrhov, ktoré sa v správe teraz nachádzajú, sú v poriadku, avšak mnohé z nich sú podľa môjho názoru nesprávne. Nemá zmysel ustavične sa uchýľovať k novým nariadeniam a novým opatreniam. Jediným riešením môže byť povedať „áno“ inováciám a výskumu. Riešenie spočíva v predpoklade individuálnej zodpovednosti, a nie v stupňujúcich sa štátnych nariadeniach. Existuje veľa nezmyselných nariadení, ako napríklad povinnosť viesť účtovníctvo, preventívne opatrenia proti spotrebe mäsa a súvisiace sankcie, nelichotivé vyjadrenia o poľnohospodárstve a mnohé ďalšie. Podľa môjho názoru je to nesprávna cesta, a preto túto správu v aktuálnej verzii považujem za problematickú.

Martin Bursík, úradujúci predseda Rady – Vážená pani predsedajúca, uvedomil som si, že významní poslanci Parlamentu používajú svoje rodné reči. Nepochybujem o tom, že tlmočníci hovoria o tisíc percent lepšou angličtinou ako ja, takže ak mi dovoľíte, budem hovoriť po česky a pokúsim sa reagovať na túto rozpravu v Európskom parlamente.

(CS) Chcel by som oceniť hĺbku diskusie v Európskom parlamente, jej vecný prístup a taktiež zodpovedný postoj poslancov. Z diskusie by som rád vyzdvihol približne sedem bodov. Po prvé, chcel by som zdôrazniť úlohu Medzivládneho panelu pre klimatické zmeny, keďže v niektorých prejavoch sa spochybňovali jeho závery. Podľa môjho názoru je do istej miery na škodu, že štvrtročné správy IPCC o rozhodujúcich skutočnostiach, ktoré sa týkajú klimatických zmien, a o adaptáciách a zmierňovaní dôsledkov majú približne 1200 až

1 400 strán a obsahujú mimoriadne podrobnú vedeckú prácu spolu s odkazmi na relevantnú vedeckú literatúru. Neskôr sa však z týchto správ zostavuje zhrnutie a končí sa „zhrnutím pre tvorcov politík“, ktoré má asi 20 strán a už neobsahuje žiadne odkazy. Podľa môjho názoru mnohé nedorozumenia vyplývajú zo skutočnosti, že my ako tvorcovia politík nemáme čas – a ospravedlňujem sa, ak sa to nevzťahuje na vás – prečítať tých 1 200 alebo 1 500 strán. Je dôležité zdôrazniť, že IPCC sa nielenže stal laureátom Nobelovej ceny, ale na konferencii o klíme na Bali sa 192 zúčastnených štátov zhodlo na tom, že ide o najkomplexnejší a najkvalitnejší vedecký zdroj, ktorý poskytuje najkonzistentnejšie informácie, ktoré máme k dispozícii pri rozhodovaní o tom, či a ako reagovať na klimatické zmeny. Toto je stanovisko 192 národných predstaviteľov a je to aj moja reakcia na niektoré narážky na šírenie paniky, čo je argument, na ktorý som si vo svojej krajine zvykol.

Podľa môjho názoru máme v roku 2009 veľmi dobrý východiskový bod. Na jednej strane znova hovoríme jedným hlasom ako Európska únia. Enormnú hodnotu tohto aspektu som pochopil na Bali. Pri rokovaníach s našimi partnermi zo skupiny G77 a ďalšími hospodárstvami sme dokázali dosiahnuť značný pokrok a boli sme vskutku jediným významným globálnym hospodárstvom, ktoré sa usiluje o prijatie cieľa na zníženie emisií skleníkových plynov o 30 % do roku 2020. Ako tu mnohí z vás spomenuli, ďalšou nádejou na začiatku tohto roka je zmena v Spojených štátoch. Spôsobom, akým vnímam tento problém, akoby v Kodani existovala miestnosť s približne 200 zámkami na dverách. Ak dokážeme všetky tieto zámky odomknúť, potom uzavrieme novú globálnu dohodu o ochrane klímy, ktorá vstúpi do platnosti v roku 2013. Podľa môjho názoru sme teraz odomkli prvý zámok, ktorým je Európska únia. Druhým zámkom v rade sú Spojené štáty a to je dôvod, prečo kladieme taký dôraz na čo najskoršie nadviazanie kontaktov s novou americkou administratívou a prečo plánujeme spoločnú návštevu Trojky spolu s nadchádzajúcim švédskym predsedníctvom a komisárom pre životné prostredie Stavrosom Dimasom. A to je moja reakcia na vyhlásenie Jerzyho Buzeka. Inými slovami, rozhodne nezamýšľame viesť medzinárodné rokovania osamote. To vôbec nie. Plánujeme rokovania koordinovať. Dánsko malo očividne obrovský záujem na úspechu konferencie v Kodani. Na zasadnutiach ministrov neformálneho jarného zasadania Európskej rady plánujeme podať správu o pokroku bilaterálnych rokovaní o medzinárodnej dohode o klimatických zmenách. Taktiež sa budeme spoločne snažiť určiť budúcu stratégiu spôsobu koordinácie medzinárodných rokovaní so zapojením diplomatov, samozrejme. Okrem toho budeme prerokúvať adaptácie, ktoré budú hlavnou témou neformálneho zasadania Rady v Prahe.

Ďalší bod mojej reakcie sa týka skutočnosti, že sme dospeli do kritického okamihu, keďže úsilie EÚ o ambicióznou a aktívnu politiku v oblasti klimatických zmien náhle narazilo na dôsledky finančnej a hospodárskej krízy. V tejto súvislosti považujem za mimoriadne pozitívne, že hlasy volajúce po odložení našich dlhodobých cieľov v oblasti klimatických zmien sú úplne ojedinelé. Naopak, veľká väčšina hlasov – tu v Európskom parlamente tiež, za čo som veľmi vďačný – nás vyzývajú, aby sme využili túto zhodu okolností a pokladali ju za príležitosť, keďže by nám to poskytlo stratégiu „šiestich výhier“, inak povedané stratégiu „win, win, win, win, win, win“, pretože jednotlivé hospodárstva sú pripravené reagovať na finančnú a hospodársku krízu prostredníctvom investícií – a dokonca aj tí najkonzervatívnejší ekonómovia sú ochotní pripustiť výnimky. Predstavuje to príležitosť na transformáciu nášho súčasného hospodárstva na hospodárstvo s nízkou produkciou emisií CO₂ a na podporu moderných ekologických technológií. Kde sa vzalo tých „šesť výhier“? Pretože prostredníctvom opatrení na úsporu energie ušetríme peniaze na energiu. Pretože obmedzíme svoju závislosť na importovanej energii, pretože znížime spotrebu

neobnoviteľných prírodných zdrojov, pretože vytvoríme nové pracovné príležitosti – a nezabúdajte na to, že rozličné plány reakcie na finančnú a hospodársku krízu v rámci Európy vytvoria nové pracovné príležitosti priamo v oblasti „ekologických“ pracovných príležitostí a okolo nových ekologických technológií pre obnoviteľné zdroje energie a úsporu energie – a zároveň znížime emisie skleníkových vplyvov.

České predsedníctvo preto situáciu vníma ako výnimočnú príležitosť na zmenu paradigiem správania a na nasmerovanie nášho hospodárstva k väčšej udržateľnosti. Najväčšia príležitosť na zmenu hospodárstva je na globálnom trhu s uhlíkom. V porovnaní s ekologickou politikou v sedemdesiatych rokoch minulého storočia, keď sme sa spoliehali na zákazy a príkazy a používali prevažne politiku na základe koncových technológií, v roku 2009 ďaleko viac využívame finančné nástroje na pomoc životnému prostrediu. Podľa môjho názoru skutočnosť, že balík opatrení pre oblasť klímy a energetiky obsahuje nový systém obchodovania s emisiami, ktorý vychádza z aukcií, poskytuje vynikajúci základ na vytvorenie globálneho trhu s uhlíkom. Zvážme naše ambície. V roku 2013 sa budú postupne konať aukcie elektrickej energie a do roku 2015 chceme mať globálny trh s uhlíkom na úrovni OECD. Z tohto dôvodu veľmi pozorne sledujeme vývoj v USA a to, ako bude vyzeráť proces prijímania systému „strop a obchod“ (cap-and-trade) v americkom Kongrese.

Ďalším bodom, o ktorom by som sa rád zmienil, je úloha obnoviteľných zdrojov energie a aj úspora energie. Pri našich rokovaníach s rozvojovými krajinami musíme niečo ponúknuť, musíme týmto krajinám ponúknuť hospodársky rozvoj, ale zároveň musíme ponúknuť ten typ rozvoja, ktorý zabezpečí splnenie cieľov, ktoré určil IPCC a ktoré sme prijali my ako politici. A tu budú zdroje obnoviteľnej energie zohrávať absolútne kľúčovú úlohu, keďže máme v zásade dve možnosti. Existujú miliardy ľudí bez prístupu k elektrickej energii, ale so zúfalou túžbou po nej jednoducho preto, lebo ide o takú prítiažlivú vyhladku pre spotrebiteľov a túžbu, ktorú nikomu nemožno zazlievať. Fakt je, že títo ľudia budú musieť ísť do veľkých miest kvôli elektrickej energii, ktorá sa distribuuje súčasným konvenčným spôsobom – veľké centralizované zdroje, distribučné siete a zaťaženie životného prostredia – alebo elektrická energia príde za nimi, na miesta, kde žijú po celé generácie a kde môžu pokračovať vo svojom tradičnom spôsobe života v súlade s prírodou. Druhá možnosť bude možná iba prostredníctvom decentralizovanej obnoviteľnej elektrickej energie. Inak povedané, my, ktorí vyvíjame technológie pre obnoviteľné zdroje energie v Európe, to robíme nielen pre rozvinuté krajiny, ale aj s cieľom zvýšiť počet inštalácií po celom svete, znížiť investície a prevádzkové náklady a sprístupniť tieto technológie ľuďom v rozvojových krajinách. Ide o obrovskú politickú úlohu, ktorá stojí pred nami vo vzťahu k rozvojovým krajinám.

Na záver by som vás chcel ubezpečiť, že české predsedníctvo má naozaj rozsiahle ambície v oblasti dosahovania pokroku v rokovaníach o klimatických zmenách. Pri medzinárodných rokovaníach sa usilovne chopíme iniciatívy. Taktiež by som vás chcel ubezpečiť o zásadovosti českého predsedníctva. Ak tu počas rozpravy v Európskom parlamente premiér Českej republiky obhajoval českého prezidenta Klauza, potom sa v oblasti klimatických zmien a politiky v tejto oblasti musím dištancovať od týchto vyhlásení a od postoja českého prezidenta. Chcem vás ubezpečiť, že stanovisko českého predsedníctva určuje česká vláda. Žiadam vás, aby ste mali na pamäti, že napriek akýmkoľvek vyhláseniam, ktoré môžete začuť v priebehu českého predsedníctva – keďže náš prezident sa taktiež chystá na návštevu USA – že politiku v oblasti klimatických zmien formuluje česká vláda a vo svojom postoji sme jednotní a spolupracujeme s Komisiou a nadchádzajúcim švédskym predsedníctvom v rámci Trojky. Týmto uzatváram svoje vyhlásenie. Chcel by som sa vám

ešte raz poďakovať za mimoriadne produktívnu, vecnú a predovšetkým zodpovednú diskusiu na pôde tohto ctihodného zhromaždenia.

Stavros Dimas, člen Komisie – Vážená pani predsedajúca, aj my sa tešíme na pokračovanie úzkej spolupráce s českým predsedníctvom, českou vládou a najmä s ministrom Martinom Bursíkom. Som si istý, že počas prvého polroka 2009 významne pokročíme v rokovaníach.

Chcel by som poďakovať všetkým rečníkom za ich pozitívne príspevky v dnešnej rozprave.

Ako naznačuje názov vašej správy, čo sa stane so svetovou klímou v roku 2015 a neskôr, bude závisieť od toho, pre aké kroky sa medzinárodné spoločenstvo rozhodne dnes. Rozhodujúce bude aj naďalej stavať na spoľahlivých vedeckých informáciách, ktoré máme k dispozícii, a trvať na tom, aby rokovania usmerňovala veda. Vedecké závery musíme sprostredkovať širšej verejnosti a musíme zlepšiť uvedomelosť spotrebiteľov v oblasti vplyvu skleníkových plynov na životný štýl a štruktúry spotreby.

Takúto vyššiu uvedomelosť však musia sprevádzať silné hospodárske stimuly pre podniky, aby znižovali emisie skleníkových plynov pochádzajúce z tovarov a služieb, ktoré poskytujú. V globálnom meradle je potrebný prechod na hospodárstvo s nízkou produkciou CO₂. Dosiahnuť ho možno iba prostredníctvom komplexných a ucelených krokov, ktoré sa budú týkať emisií vo všetkých sektoroch.

Iba ak budeme ambiciózni, môžeme ponechať dvere otvorené stabilizácii koncentrácií skleníkových plynov na nižších úrovniach, ak IPCC v budúcnosti naznačí, že je to potrebné. Spolu s Komisiou som presvedčený, že aj vy máte dôležitú úlohu pri opakovanom sprostredkovaní týchto dôležitých posolstiev.

Rok 2009 bude rozhodujúcim rokom pre rokovania o globálnych klimatických zmenách. Pre Komisiu bude rok 2009 rokom realizácie: pracujeme na realizačnom pláne. Približne 15 opatrení treba podrobiť komitologickému postupu. Máme zoznam termínov v zrevidovanom systéme obchodovania s emisnými kvótami (ETS), ktoré sa chystáme splniť: napríklad zoznam odvetví, v ktorých hrozí presun emisií CO₂, by mal byť pripravený do decembra 2009. 30. marca 2009 sa uskutoční veľká schôdzka záujmových skupín. Hlavná časť práce sa vykoná v lete a do konca roka 2009 budeme mať tento zoznam vybavený.

Harmonizované pravidlá aukcií by mali byť pripravené do júna 2010. Vo februári sa uskutoční veľká schôdzka záujmových skupín a všetky tieto termíny a pracovné programy máte k dispozícii. Ale ako som už povedal, rok 2009 bude rozhodujúcim rokom pre rokovania o globálnych klimatických zmenách.

Očakáva sa, že svet sa na decembrovej konferencii o klimatických zmenách v Kodani dohodne na ďalších medzinárodných krokoch na riešenie klimatických zmien. Dohoda v Kodani však v žiadnom prípade nie je istá: ešte toho treba veľa urobiť.

Balík o energetike a klimatických zmenách nám poskytol náskok pri tomto prechode a zabezpečil nám vynikajúce východisko pri preukazovaní, že ambiciózna politika v oblasti klímy je nielenže možná, ale je aj všeobecne prínosná pre naše hospodárstva a spoločnosti. Kodanské vyhlásenie je základom pre ďalšie zdokonaľovanie stanovísk Európskej únie k týmto kľúčovým faktorom, čo nám umožní zachovať si vedúcu pozíciu a zabezpečiť úspech rokovaní v Kodani.

Je zjavné, že problém klimatických zmien nemožno vyriešiť bez významného zvýšenia financovania čistých technológií a investícií do nich a taktiež bez opatrení na adaptáciu

na neodvratné dôsledky klimatických zmien. Odhaduje sa, že požadované sumy pre rozvojové krajiny v roku 2020 dosiahnu hodnotu 120 – 150 miliárd EUR ročne.

Do roku 2020 môže toto financovanie z väčšej časti pochádzať zo súkromných domácností v rozvojových krajinách. Napríklad hlavná časť znižovania emisií v energetike bude pochádzať zo zvyšovania účinnosti, ktoré sa tak zaplatí samo. Toto zvyšovanie účinnosti budú čiastočne podporovať medzinárodné zaistené úvery s cieľom mobilizovať medzinárodné súkromné finančné zdroje.

Ďalšia významná časť dodatočného financovania a investícií bude aktivovaná prostredníctvom trhu s uhlíkom z budúcich aukcií kvót CO₂ a prostredníctvom kreditov CO₂ v rámci mechanizmu čistého rozvoja (CDM). Európska únia vo svojom balíku o energetike a klimatických zmenách vytvorila významný dopyt po kreditoch CDM až do roku 2020. Pravdepodobne to povzbudí využívanie čistých technológií v rozvojových krajinách.

Čím sú však rozvojové krajiny chudobnejšie, tým viac si budú nárokovať na ďalšiu verejnú finančnú pomoc od rozvinutých krajín. Bez tejto pomoci nebudú schopné dostatočne znížiť svoje emisie skleníkových plynov. Bez tejto pomoci budú tí najchudobnejší a najzraniteľnejší znášať dôsledky klimatických zmien. Bez tejto pomoci sa v Kodani nedosiahne dohoda.

Otázka znie: ako môžeme zabezpečiť, aby boli tieto dodatočné toky verejných financií predvídateľné, aby boli použité transparentne a efektívne a aby sa na príspevkoch do týchto tokov podieľalo medzinárodné spoločenstvo?

Okrem nášho prínosu k rokovaniam Organizácie Spojených národov vidíme, že po úspechu systému obchodovania s emisiami Európskej únie sa v mnohých častiach sveta vytvárajú trhy s uhlíkom. Austrália informovala o hlavných zložkách svojho systému. Na jeseň 2008, krátko po svojom zvolení americký prezident Obama opätovne potvrdil svoj cieľ vytvoriť trh s uhlíkom v rámci celých Spojených štátov amerických.

Spoločne by tieto systémy obchodovania mohli vytvoriť jadro vyvíjajúceho sa, budúceho globálneho trhu s uhlíkom. Ako som už zdôraznil, aktuálna úloha Európskej únie je do roku 2015 zjednodušiť rozvoj takýchto prepojených trhov s uhlíkom, predovšetkým medzi krajinami OECD.

V Kodanskom vyhlásení sa Komisia týmito otázkami zaoberala tak, že predložila konkrétne návrhy – návrhy, ktoré sú nielen ambiciózne, ale aj realistické a významne prispievajú k úspechu v Kodani, ktorý naša planéta tak naliehavo potrebuje.

Dovoľte mi na záver využiť túto príležitosť a poďakovať Dočasnému výboru pre klimatické zmeny, pánovi Florenzovi a Parlamentu za dôraznú podporu našim návrhom a za seriózný prístup a rýchlosť, akou sa týmto balíkom zaoberali.

(potlesk)

Karl-Heinz Florenz, *spravodajca – (DE)* Vážená pani predsedajúca, vážený úradujúci predseda Rady, som nanajvýš spokojný s tým, že v záverečných fázach dočasného výboru sa táto otázka stretla s takým silným záujmom, a som za to veľmi vďačný. Chcel by som sa taktiež poďakovať všetkým, ktorí prispeli k tejto rozprave, a všetkým, ktorí s nami spolupracovali. Vytvorili sme strategický plán, ktorý nás nasmeruje do Kodane a ktorý, samozrejme, obsahuje ukazovatele aj značky „stop“ a značky neobmedzeného pohybu,

ale aj značky, ktoré poukazujú na to, že pred sebou máme náročnú cestu. Dnes sme tu o tom diskutovali.

Som rád, že sa vyskytli kritické poznámky: niektoré z nich môžeme zohľadniť. Návrh od pána Holma pre európskych občanov, aby prestali jesť mäso, je – a nehovorím to rád – pomerne smiešny, ale všetci máme svoje vlastné názory. Na konci bude úspech a všetci k nemu prispievajú. Ešte raz vám úprimne ďakujem.

Predsedajúca – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa bude konať dnes.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Constantin Dumitriu (PPE-DE), *písomne* – (RO) Vážené dámy a páni, v priebehu posledných mesiacov sme videli, čo znamená úverová kríza, keďže globálne hospodárstvo postihla bezprecedentná kríza. Rovnako však cítiť dôsledky klimatickej, potravinovej a sociálnej krízy.

V Rumunsku sme v posledných rokoch čelili prepadom vo výrobe, ktoré spôsobili externé príčiny, ako sú povodne, obdobie sucha a vtáčia chrípka. Po nich sa v priebehu niekoľkých posledných mesiacov vyskytli problémy hospodárskeho charakteru. Počas súčasnej finančnej krízy bude pre nás čoraz ťažšie pomocou štátneho rozpočtu pokryť straty spôsobené povodňami a obdobím sucha. Celý čas som bol vo Výbore pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka. Podporoval som ideu vytvorenia nezávislých intervenčných mechanizmov na úrovni Spoločenstva bez ohľadu na hodnotu vnútroštátnych stropov.

Taktiež sa domnievam, že pri konfrontácii s problémom takéhoto rozsahu musíme uprednostniť investície do čistých technológií a obnoviteľných zdrojov energie. Tieto investície poskytujú riešenie klimatickej krízy a zároveň oživujú hospodárstvo prostredníctvom vytvárania nových pracovných príležitostí. Súčasťou nášho európskeho mandátu je povinnosť presvedčiť naše vlády, aby viac investovali do inovácií a nových technológií súvisiacich so životným prostredím.

Gábor Harangozó (PSE), *písomne* – Riešiť klimatické zmeny v čase závažných finančných turbulencií a zníženej dôvery v hospodárske systémy sa mnohým môže zdať ako omyl z hľadiska priorít. Obrat k „ohľaduplnému“ prístupu k životnému prostrediu je nákladný a úsilie, potrebné na fundamentálnu reštrukturalizáciu mnohých sektorov s cieľom splniť ambiciózne ciele, je ohromné.

I tak však existuje veľa príležitostí chopiť sa „zelených“ investícií a politík ako prvkov, ktoré podporujú hospodársku obnovu a stabilitu. Rozvoj hospodárstva s nízkymi emisiami je skutočne náročnou úlohou, ktorú si nemôžeme dovoliť neriešiť. Potrebujeme ambiciózne, ale realizovateľné ciele a nesmieme sa báť kráčať cestou neodvratnej priemyselnej revolúcie. Aby sa zabezpečila hospodárska obnova a lepšie životné podmienky pre našich občanov, je potrebný komplexný a ambiciózny prístup, ktorý podporí inovácie a rozvoj nových pracovných príležitostí a podnikov v rámci „zelených“ technológií.

A konečne, na uskutočnenie požadovaných investícií do „zelených“ inovácií sú potrebné dostatočné finančné prostriedky a tieto náklady evidentne nemožno realizovať na úkor iných podstatných politík Spoločenstva, ktoré nemôžu znášať bremeno klimatických zmien bez dodatočných finančných zdrojov.

Gyula Hegyi (PSE), *písomne – (HU)* Jedným z najzávažnejších dlhodobých dôsledkov klimatických zmien je úbytok sladkovodných zdrojov a rastúci nedostatok čistej pitnej vody. Nie je zveličením tvrdiť, že voda bude najdôležitejším strategickým artiklom 21. storočia. Európsku politiku ochrany životného prostredia preto treba uplatňovať dôslednejšie ako doteraz, s cieľom chrániť vodné hladiny, predchádzať znečisteniu vody a pôdy a podporovať prirodzené a umelé vodné biotopy.

Striedajúce sa obdobia záplav a sucha, ako aj extrémne poveternostné podmienky si vyžadujú lepšie hospodárenie s dažďovou vodou. Neexistuje nič také ako nadbytočná voda, iba voda, s ktorou sa zle hospodári. V ďalšom funkčnom období parlamentu a novom rozpočte musí Európska únia zaručiť, aby na prevenciu povodní, ochranu vodných hladín, zvyšovanie počtu mestských zásobární vody a na programy úpravy odpadových vôd boli k dispozícii značné finančné prostriedky. Maďarské vodné zdroje sú vynikajúce a maďarskí vodohospodári si svoju úlohu plnia fantasticky už takmer 200 rokov. Som si preto istý, že naša krajina bude pri navrhovaní jednotnej európskej politiky v oblasti vodohospodárstva zohrávať aktívnu a konštruktívnu úlohu.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN), *písomne – (PL)* Vo svojom prejave počas tejto rozpravy o politike ochrany klímy do roku 2050 by som chcel vašu pozornosť upriamiť na nasledovné body.

Po prvé, ak sa Spojené štáty a krajiny juhovýchodnej Ázie nezapoja do programu zameraného na znižovanie emisií oxidu uhličitého a nepreukážu rovnaké nasadenie ako Európska únia, potom príslušné enormné finančné výdavky a neodvratný dôsledok v podobe pomalšieho hospodárskeho rastu v Európskej únii bude veľmi vysokou cenou, ktorú zaplatíme za malé zníženie emisií oxidu uhličitého. Európska únia je zodpovedná iba za 14 % globálnych emisií, zatiaľ čo USA a krajiny juhovýchodnej Ázie produkujú takmer 80 %.

Po druhé, záväzky jednotlivých krajín znížiť emisie oxidu uhličitého o 20 % do roku 2020 spolu s potrebou nakupovať povolenia na emisie povedú k výraznému zvýšeniu cien elektrickej energie a vykurovania pre jednotlivcov a k ešte väčším nákladom pre priemysel, najmä v nových členských štátoch, ako je Poľsko, kde sa energetika spolieha na uhlie. V dôsledku toho pravdepodobne mnohé odvetvia priemyslu s vysokou spotrebou energie v týchto krajinách ukončia svoju činnosť, čo by so sebou prinieslo celý rad negatívnych sociálnych dôsledkov.

A konečne, do úvahy by sa malo vziať zníženie emisií oxidu uhličitého, ktoré dosiahli nové členské štáty a najmä Poľsko. V Poľsku rozsiahla reštrukturalizácia hospodárstva v období od roku 1990 do roku 2005 viedla k približne 30-percentnému zníženiu emisií oxidu uhličitého. Dialo sa to pri veľmi vysokých spoločenských nákladoch a počas tohto obdobia nezamestnanosť veľa rokov zotrvala na úrovni viac ako 20 %.

Adrian Manole (PPE-DE), *písomne – (RO)* Domnievam sa, že správa pána Florenza „2050: Budúcnosť sa začína dnes – odporúčania pre budúcu integrovanú politiku EÚ o zmene klímy“ prišla v pravý čas a bola potrebná so zreteľom na pozorované i očakávané dôsledky klimatických zmien.

Rumunsko bolo jednou z prvých európskych krajín, ktoré podpísali Kjótsky protokol, čo znamená, že prevzalo záväzok podporovať boj proti klimatickým zmenám obmedzením emisií skleníkových plynov o 8 % do roku 2012.

Som presvedčený, že tieto opatrenia potrebujeme, i keď úroveň rumunských emisií skleníkových plynov je v porovnaní s mnohými inými európskymi krajinami nízka. Poľnohospodárstvo a rumunské lesníctvo môžu zohrávať významnú úlohu v boji proti klimatickým zmenám, ktorých dôsledky sme silno pocítili v posledných rokoch, najmä v podobe záplav, vysokých teplôt a dlhších období sucha. Tieto prírodné javy neovplyvňujú len produktivitu poľnohospodárstva a lesníctva, ale aj vzácne biotopy a ekosystémy.

Očakáva sa, že poľnohospodárstvo a lesníctvo budú naďalej prispievať k boju proti vplyvom spôsobeným klimatickými zmenami prostredníctvom zalesňovania s cieľom absorpcie a záchytu skleníkových plynov a prostredníctvom využívania biomasy ako obnoviteľného zdroja energie.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), *písomne – (RO)* Európska únia na seba zobrala významnú úlohu v snahe nájsť kompromis a prijať globálnu dohodu, ktorá by nahradila Kjótsky protokol. Je možné, že spolupráca s novou americkou administratívou umožní vymyslieť nový konkrétny spôsob realizácie tejto dohody.

Konkrétne opatrenia na boj proti vplyvom klimatických zmien ponúkajú aj príležitosti na udržateľný sociálno-ekonomický rozvoj a vytváranie nových pracovných príležitostí. Sú zamerané najmä na nové dynamické sektory a ponúkajú významný potenciál rastu tam, kde úroveň doteraz uskutočnených investícií nebola primeraná. Okrem priaznivého vplyvu boja proti klimatickým zmenám budú mať tieto opatrenia pozitívny dosah a zmiernia dôsledky hospodárskej a finančnej krízy. Z dlhodobého hľadiska môžu prispieť k obmedzovaniu závislosti Európskej únie od dovozu energie.

Pri tejto príležitosti hovoríme o nových, intenzívnych investíciách do dopravnej infraštruktúry, obnoviteľných zdrojov energie, biotechnológií, zberu a recyklácie odpadu, jadrovej energetiky a do renovácie vykurovacích systémov obytných budov.

Opätovné zalesňovanie a opatrenia predchádzajúce rozširovaniu púští môžu zo strednodobého hľadiska taktiež viesť k pozoruhodným výsledkom.

David Martin (PSE), *písomne –* Oceňujem správu pána Florenza o klimatických zmenách, ktorá sa snaží koncipovať politiky na obmedzenie globálneho otepľovania na 2 °C v porovnaní s predindustriálnou dobou. Víтам predovšetkým výzvu na 20-percentné zvýšenie energetickej účinnosti, výzvu na záväzné ciele pre poľnohospodárstvo a požiadavku na zriadenie európskeho fondu pre oblasť klímy.

Tieto návrhy nás spolu s opatreniami, ktoré EÚ už prijala, stavajú do silnej pozície pri argumentácii za globálne kroky v oblasti klímy na samite v Kodani.

Péter Olajos (PPE-DE), *písomne – (HU)* Chcem zablahoželať pánovi Florenzovi k jeho správe, ktorá je vynikajúcim materiálom pri príprave na kodanskú konferenciu, ktorá sa uskutoční koncom roka.

Za mimoriadne dôležitý považujem postreh, že hospodárska a finančná kríza a kríza v oblasti klimatických zmien majú rovnaký pôvod. Riešenie týchto kríz je preto taktiež rovnaké. Vo všetkých oblastiach života je potrebné zmierniť a zastaviť dôsledky týchto kríz. Potrebne sú aj komplexné inovácie a posun paradigmy.

Súhlasím s komisárom Dimasom, že náklady musia byť hradené v prvom rade z obchodovania s emisiami oxidu uhličitého, v druhom rade z investícií súkromných spoločností a v treťom rade zo štátnych stimulov.

Všetci hľadáme prelom, spôsoby stimulácie zamestnanosti, čo najskoršieho naštartovania motora globálneho hospodárstva a zastavenia klimatických zmien. Koncept známy ako „Zelený Nový údel“ sformuloval generálny tajomník OSN Pan Ki-mun. Tento koncept v podstate znamená, že globálne hospodárske stimuly sa musia stať súčasťou investícií do technológií šetrných k životnému prostrediu. Nová logika organizácie hospodárstva založená na inováciách ekologických technológií, ktorá má podporu medzinárodných kapitálových trhov, je aj podstatnou charakteristikou programu amerického prezidenta Baracka Obamu.

Inovácie „zelených“ priemyselných technológií a technológií budúcnosti by posilnili efektivitu štátu a hospodárstva, zvýšili záujem hospodárskych aktérov a zvýšili by citlivosť spotrebiteľov na cenu a náklady, pokiaľ ide o ponúkané výrobky a služby.

Rovana Plumb (PSE), písomne – (RO) Dvanásť bodov stanovených v správe zabezpečuje jasný plán krokov pre budúcnosť. Ak však máme byť schopní realizovať ich na miestnej, vnútroštátnej, regionálnej a globálnej úrovni, potrebujeme podporu dobre informovaných občanov.

Podľa špeciálneho prieskumu Eurobarometer, ktorý sa uskutočnil na jar 2008 a týkal sa klimatických zmien, približne 41 % Európanov uviedlo, že o príčinách, dôsledkoch a spôsoboch boja proti klimatickým zmenám sú informovaní slabo. V Rumunsku viac ako 65 % občanov uviedlo, že o týchto otázkach nemajú žiadne informácie.

Rozhodujúcim krokom v tomto smere je posilňovanie významu tejto otázky medzi verejnosťou prostredníctvom vzdelávania a kampaní na zvýšenie povedomia v oblastiach každodenného života. Komisia a členské štáty musia finančne podporovať kampane na zvýšenie povedomia a vytvárať podmienky na školenie ľudí pre nové povolania prispôbené konkrétnym výzvam trhu práce, ktoré boli vyvolané štrukturálnymi hospodárskymi zmenami, ktoré urýchľujú klimatické zmeny a ich dôsledky.

V súčasnej hospodárskej kríze musí EÚ prijať politické a finančné záväzky v kľúčových oblastiach: udržiavanie a rozvoj „čistých“ technológií na boj proti klimatickým zmenám, podpora cezhraničných adaptačných opatrení, posilňovanie energetickej účinnosti a poskytovanie pomoci v prípade katastrof v súlade so zásadou solidarity EÚ. Výsledok všetkých týchto opatrení bude vytvorenie „zelených“ pracovných príležitostí v nových, konkurencieschopných podnikoch.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE), písomne – (RO) Vážené dámy a páni, všetky diskusie o klíme, ekosystémoch a energii sú životne dôležité, pretože akákoľvek väčšia zmena v tomto ohľade môže ovplyvniť život na tejto planéte. Bez ohľadu na typy príčin alebo vedecké argumenty, ktoré predložili rozličné skupiny výskumníkov, jedna vec je istá – čelíme globálnemu otepľovaniu. Táto komplexná, dobre napísaná správa okrem všetkých tých užitočných a cenných informácií, ktoré nám poskytuje, nás taktiež nabáda k tomu, aby sme si položili nasledovnú otázku: čo urobíme pre seba a budúce generácie?

V súvislosti s klimatickými zmenami sa domnievam, že existujú tri druhy projektov, na ktorých by mali členské štáty EÚ prednostne pracovať a ktoré by mali podporovať:

1. projekty zahŕňajúce štandardné politiky na maximálne účinné hospodárenie so zdrojmi energie a na hľadanie riešení zameraných na obmedzovanie znečistenia, najmä v priemyselných oblastiach a obchodných parkoch,

2. projekty zahŕňajúce financovanie vedeckého výskumu zameraného na rozvoj čistých technológií,

3. projekty, ktoré podporujú okamžité konkrétne kroky zamerané na obnovu ekosystému na európskej úrovni a v ľubovoľnej oblasti sveta.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), *písomne*. – (RO) Európska únia prevzala vedúcu úlohu v boji proti zmenám klímy. Stanovením dlhodobej stratégie na účinné riadenie prírodných zdrojov vo svete pomôže dosiahnuť globálnu ekonomiku so zníženými emisiami oxidu uhličitého.

Táto stratégia musí byť založená na zásade solidarity zameranej na dosiahnutie rovnováhy medzi bohatými krajinami a rozvojovými krajinami, ktoré potrebujú pomoc pri znižovaní svojej zraniteľnosti, pokiaľ ide o nepriaznivý vplyv zmeny klímy. Znaky globálneho otepľovania sa odrážajú v chudobe, nedostatku potravinárskych výrobkov a obmedzených zdrojoch energie. Je dobre známe, že ropa už nie je dostatočne silným zdrojom energie na to, aby uspokojila úroveň dopytu, pričom sa odhaduje jeho rast do roku 2030 aspoň o 60 %. Nájdenie alternatívnych zdrojov a citlivé využívanie existujúcich zdrojov sú výzvy, ktorým bude EÚ čeliť v budúcnosti. Poľnohospodárstvo je jednou z najzraniteľnejších oblastí, pokiaľ ide o zmenu klímy, a to vzhľadom na svoju závislosť od meteorologických podmienok.

Vzhľadom na to, že tento sektor poskytuje potravinové zdroje pre svetovú populáciu, agenda dlhodobej stratégie na riešenie vplyvov globálneho otepľovania bude musieť obsahovať prvky ako udržateľné riadenie pôdnych a vodných zdrojov spolu s ochranou lesov a biodiverzity.

Richard Seeber (PPE-DE), *písomne*. – (DE) Európa a svet v súčasnosti čelia významným výzvam. Kríza na kapitálovom trhu nie je jediným naliehavým problémom. Musíme tiež čo najskôr spustiť udržateľný program na boj proti zmenám klímy. Také veľké hospodárske a politické zoskupenie ako Európska únia sa môže etablovať ako vedúci partner v boji proti zmenám klímy.

V tejto súvislosti sa už urobil prvý krok – Únia odsúhlasila záväzné klimatické ciele a prijatím balíka o zmenách klímy v decembri 2008 disponuje mnohými primeranými opatreniami na ochranu klímy. Hlavnou prioritou teraz musí byť uzatvorenie medzinárodnej dohody v Kodani, pričom treba zabrániť deindustrializácii a zbytočnému zaťaženiu európskeho hospodárstva. Namiesto toho by sme mali zvýšiť naše investície do environmentálnych technológií a ich výskumu. Týmto spôsobom môže Európa napredovať nielen v oblasti životného prostredia, ale aj v oblasti hospodárstva.

Theodor Dumitru Stolojan (PPE-DE), *písomne*. – (RO) Európska únia sa stala hlavným subjektom, ktorý zaviedol konkrétne opatrenia prijatím stratégií boja proti globálnemu problému vyvolanému zmenou klímy.

Európska politika v tejto oblasti môže byť účinnejšia na globálnej úrovni a v rámci EÚ, ak: a) sa európske úsilie podporí úsilím ostatných silných industrializovaných krajín mimo EÚ, spolu s krajinami ako Čína, India, Brazília, Rusko atď.; b) sa podporí, a nie zahatí rozvoj jadrovej energie, aspoň v najbližších 30 – 40 rokoch, kým sa nevyvinie technológia, ktorá bude schopná využívať obnoviteľné zdroje a kým nebude cenovo dostupná pre trh bez poskytovania grantov; c) Európska komisia poskytne väčšiu podporu projektom zameraným na úsporu energie a výrobu energie z biomasy vrátane prenosu technológií

v menej rozvinutých krajinách členských štátov EÚ s vysokým potenciálom v oblasti poľnohospodárstva.

Rumunsko bude naďalej rozvíjať svoj jadrový program na výrobu elektriny. Zároveň zmodernizuje svoje uhoľné elektrárne a zvýši svoje úsilie zamerané na výrobu energie z biomasy. Vzhľadom na tieto skutočnosti potrebujeme partnerstvo s členskými štátmi a vyzývame Európsku komisiu, aby urýchlila proces zjednodušenia postupov pre poskytovanie európskych prostriedkov.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE), písomne. – (HU) Investície do ekológie musia zohrávať kľúčovú úlohu pri predkladaní balíkov na stimulovanie hospodárstva zameraných na zníženie negatívneho vplyvu medzinárodnej hospodárskej krízy. Tieto investície, ktoré sa použijú na efektívnejšie využívanie obnoviteľných zdrojov energie, zníženie spotreby energie a emisií oxidu uhličitého a ostatných skleníkových plynov, predstavujú nielen hospodárske, ale aj značné sociálne výhody. Je v záujme Maďarska, aby členské štáty EÚ koordinovali a vzájomne zvyšovali svoje úsilie v tejto oblasti. Pri stanovovaní environmentálnych cieľov musíme dbať aj na hospodárske a sociálne kapacity členských štátov EÚ. Musíme si stanoviť len dosiahnuteľné ciele pri zohľadnení ich účinkov na hospodársku krízu. Tieto ciele možno dosiahnuť len vtedy, ak spoločnosť preukáže solidaritu. Činnosť vlád na to však nestačí; potrebná je aj postupná zmena správania v rámci spoločnosti. Konkrétne odporúčania pre činnosť v správe pána Florenza, ako je podpora budovania domov s nulovou spotrebou energie, pasívnych domov, vytvorenie európskeho fondu na podporu výskumu obnoviteľných zdrojov energie, prepojenie energetických sietí na európskej úrovni a zvýšenie informovanosti medzi občanmi EÚ a najmä deťmi, tieto všetky prispievajú k zmene postoja verejnosti.

Okrem toho sa musíme snažiť zabezpečiť, aby sa pri rozvoji environmentálnej ochrany v 21. storočí zachovala špičková technologická úroveň v Európe a aby sa zmenila na hospodársku a sociálnu výhodu. Vzhľadom na výnimočné poľnohospodárske aktíva Maďarska sa pri výrobe energie z biomasy alebo pri opätovnom využívaní vedľajších produktov rastlín a zvierat, ktoré nie sú vhodné na ďalšie komerčné využitie, môžu vynoriť významné príležitosti vo forme bioplynu.

PREDESEDÁ: PANI WALLIS

podpredsedníčka

4. Priority boja proti Alzheimerovej chorobe (písomné vyhlásenie): pozri zápisnicu

*

* *

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL). – (SV) Dúfam, že teraz bude celý Parlament počúvať. Počas januárového plenárneho zasadnutia sme jednohlasne prijali uznesenie o Africkom rohu. Obsahovalo osobitný odsek, v ktorom sa uvádza, že Dawit Isaak by mal byť prepustený na slobodu. Dawit Isaak je v súčasnosti veľmi chorý a rada by som požiadala predsedu, aby napísal eritrejským orgánom.

Správy o tejto chorobe boli potvrdené z niekoľkých zdrojov a boli spomenuté aj dnes vo švédskych médiách. Situácia je veľmi vážna a zúfalá, a rada by som vám pripomenula, že Dawit Isaak je švédsko-eritrejský novinár, ktorý bol uväznený bez súdneho konania od

roku 2001. Jeho zdravotné problémy sú v súčasnosti také vážne, že bol prevezený do vojenskej nemocnice a obávam sa o jeho život.

Chcela by som požiadať o podporu v záujme oslobodenia Dawita Isaaka.

(potlesk)

Predsedajúca. – Pani Svenssonová, môžem potvrdiť, že predseda týmto orgánom napíše.

5. Hlasovanie

Predsedajúca. - Ďalším bodom programu je hlasovanie.

(Informácie o výsledku a ostatných podrobnostiach hlasovania: pozri zápisnicu.)

5.1. 1 – 2050: budúcnosť začína dnes – odporúčania pre budúcu integrovanú politiku EÚ v oblasti boja proti zmene klímy (0495/2008, Karl-Heinz Florenz) (hlasovanie)

(Rokovanie bolo prerušené o 11.55 hod. kvôli slávnostnej časti schôdze.)

PRESEDA: PÁN PÖTTERING

predseda

6. Slávnostná schôdza – Palestínska samospráva

Predseda. – Dámy a páni, som veľmi potešený a dojatý, že tu dnes môžem privítať Mahmúda Abbása, prezidenta Palestínskej samosprávy. Srdečne vás vítam v Európskom parlamente, pán prezident.

(potlesk)

Takisto sme pozvali izraelského prezidenta, Šimona Peresa. Bohužiaľ, z dôvodu izraelských osláv 60. výročia národa nemohol prísť na dohodnuté stretnutie. Dúfame, že prezident Peres nás čoskoro poctí svojou návštevou.

Vážený pán prezident, nie je to prvý raz, čo ste navštívili Európsky parlament. Keď vás vítam tu, v Štrasburgu, vo veľmi ťažkých časoch pre Stredný východ a najmä pre váš ľud, palestínsky ľud, pripomínam si naše posledné stretnutie na Strednom východe, ktoré sa uskutočnilo takmer pred dvomi rokmi – na konci mája 2007 – v Gaze. Prijali ste ma v oficiálnom sídle Palestínskej samosprávy. Nikdy nezabudnem na naše stretnutie, keďže situácia bola veľmi napätá. V tom čase ste viedli citlivé rokovania s cieľom obnoviť vládu národnej jednoty, ktorú ste formovali s energiou a prezieravosťou. O desať dní neskôr však toto úsilie zmaril hanebný prevrat.

Dnes ste prišli priamo z Káhiry potom, ako ste sa zastavili v Paríži na stretnutí s francúzskym prezidentom. Za niekoľko posledných dní sa v Káhire uskutočnilo niekoľko veľmi sľubných rokovaní týkajúcich sa sformovania palestínskej vlády na základe národného konsenzu.

Vzhľadom na tragédiu v pásme Gazy Európsky parlament sledoval utrpenie palestínskeho ľudu s obavami. Európsky parlament však nezostal nečinný. Žiadali sme o okamžité prímerie. Odsúdili sme túto neprimeranú reakciu nielen zo strany ozbrojených síl Hamasu, ale aj v mene civilistov a medzinárodných humanitárnych organizácií. Takisto sme sa

rozhodli odsúdiť provokácie a raketové útoky Hamasu, ktoré sú naďalej zamerané na Izrael aj napriek prímeriu, čo odsudzujeme. To musí prestať.

(potlesk)

Dámy a páni, rád by som vzdal hold zamestnancom Agentúry OSN pre palestínskych utečencov (UNRWA) za ich príkladnú statočnosť a obetavosť, s ktorou vykonávali a stále vykonávajú svoje povinnosti. V mene Európskeho parlamentu úprimne ďakujeme týmto mužom a ženám z OSN.

(potlesk)

Žiadame o urýchlené začatie mierových rokovaní, keďže sme presvedčení, že pre izraelsko-palestínsky konflikt neexistuje len vojenské riešenie. Ako politický subjekt sme v súčasnosti povinní a zodpovední za to, aby sme urobili všetko, čo je v našich silách pre to, aby ľudia na Strednom východe mohli žiť spoločne v mieri. Predpokladom mieru medzi Izraelom a Palestínou je vnútorné uzmierenie v Palestíne. Európsky parlament otvorene podporuje prebiehajúce rokovania, najmä pod vedením Egypta, ktoré uľahčia formovanie palestínskej vlády na základe národného konsenzu. Len takýto typ vlády bude môcť zabezpečiť požadovanú jednotu palestínskeho ľudu.

(potlesk)

Žiadame a očakávame, že takáto vláda bude chrániť základné princípy mierového procesu, vyhne sa násiliu a povedie mierové rokovania s Izraelom v súlade so svojimi záväzkami. Európska únia je pripravená s takouto vládou spolupracovať.

Záväzok nového prezidenta USA, Baracka Obamu, a vymenovanie Georga Mitchella za osobitného vyslanca pre Stredný východ, sú pozitívne signály. Rozhodnutie Európskej únie – a som rád, že príslušná komisárka, pani Ferrerová-Waldnerová, je tu s nami spolu so svojimi kolegami – uplatní všetku svoju politickú a hospodársku váhu na dosiahnutie rovnováhy a politickej vôle mnohých arabských partnerov, signalizuje, že začatie a úspešné ukončenie mierového procesu na základe uznesení OSN a arabskej mierovej iniciatívy je možné.

Pán prezident Abbás, sme vám vďační za to, že ste dnes medzi nás prišli, a to hovorím v mene Európskeho parlamentu, ako aj vo svojom mene. Veľmi rešpektujeme a uznávame všetko, čo robíte za týchto veľmi zložitých podmienok. Dôverujeme vám, pretože ste človek, ktorý prináša mediáciu, uzmierenie a tým aj mier. Želáme vám veľa úspechov.

Rád by som vás požiadal, aby ste sa ujali slova a predstavili Európskemu parlamentu svoje posolstvo. Srdečne vás vítam v Európskom parlamente, pán prezident Mahmúd Abbás.

(potlesk)

Mahmoud Abbas, *prezident Palestínskej samosprávy (prepis anglickej interpretácie z pôvodnej arabčiny)* – V mene všemohúceho a najmilosrdnejšieho Boha. Vaša Excelencia, pán Pöttering, predseda Európskeho parlamentu, vážené dámy a páni, poslanci Európskeho parlamentu, v prvom rade by som rád poďakoval Jeho Excelencii pánovi Pötteringovi, predsedovi Európskeho parlamentu, ako aj vám za príležitosť hovoriť pred týmto vznešeným zhromaždením.

Prišiel som k vám z Palestíny, ktorej ľud čelí utrpeniu v dôsledku jednej z najdlhších vojenských okupácií v modernej histórii. Palestína bola hlboko zranená najnásilnejšou, extrémnou a strašnou vojenskou agresiou, agresiou, ktorá bola zacielená na životy detí,

žien a starších osôb, ako aj na ich domovy, obydlia, farmy, podniky a školy. Bola zacielená na pitnú vodu, kanalizačné systémy a elektrické siete, ako aj na nemocnice, zariadenia, cesty a mosty.

Izraelská vojna bola v prvom rade zacielená na život môjho ľudu, jeho infraštruktúru a jeho budúcnosť, ako aj na budúcnosť palestínskeho štátu, pre ktorý sme dlho spoločne pracovali a ďalej pracujeme na jeho vybudovaní.

Spolu s celým svetom ste boli svedkami spálených a rozptýlených pozostatkov detí. Počuli ste volanie mužov, prosby detí a žien, ktorí stratili väčšinu svojich rodinných príslušníkov. Videli ste matku, ktorú zavraždili, keď držala svoje deti v náručí. Videli ste otca, ktorý stratil svojich päť detí v dôsledku raketových útokov, a dievča Balúša, ktoré spalo vedľa svojich sestier a zobudilo sa na zvuky explózií, ktoré ich zabili, ako aj stovky detí, ktorých domy sa na ne zrútili.

Videli ste aj školu Al-Fahura, ktorú obyvatelia Džabalie považovali za bezpečnú, hľadali v nej útočisko. a to, ako bomby vyhasili životy týchto nevinných utečencov, z ktorých viac ako 40 zahynulo. Títo ľudia mali rodiny, mali mená, mali svoj príbeh, plány a nádeje. Okrem toho bolo zranených ďalších 100 ľudí.

Spolu s týmito nevinnými obeťami padli hodnoty ľudského svedomia, zásady OSN a jej povinnosť chrániť medzinárodný mier a bezpečnosť. Môžete si tiež spomenúť, že táto nezmyselná vojna neušetrila ani sídla OSN, jej školy, kliniky, potravinové a lekárske sklady proti nášmu mierumilovnému a húževnatému ľudu v Gaze.

Prišiel som k vám, dámy a páni, z Palestíny spolu s otázkou chlapca menom Luay, ktorý stratil zrak v dôsledku bombových útokov. Opýtal sa ma, kto vráti do jeho očí svetlo nádeje, svetlo života a jeho ľuďom svetlo slobody a mieru.

Áno, dámy a páni, boli sme svedkami hrôzostrašných scén a obrazov. Táto vojna mala za následok viac ako 1 400 umučených, viac ako 5 000 zranených, z ktorých väčšinu tvorili nevinní civilisti a vysoké percento z nich boli deti, ženy a starší ľudia. Približne 500 zranených sa stále nachádza v kritickom stave a každý deň niekto z nich zomrie, nehovoriac o celkovom zničení viac ako 4 000 domov, budov a asi 20 000 ďalších príbytkov.

Znamená to, že takmer 90 000 ľudí je bez domova a boli presídlení. Okrem zničenia elektrických, vodných a kanalizačných systémov vo veľkom rozsahu, ciest a dôležitých zariadení, verejných a súkromných budov, si táto izraelská vojna vyžiadala krv a pot z tváre nášho palestínskeho ľudu, stoviek tisícov palestínskych občanov, ktorí po celý svoj život pracovali a stratili plody svojej práce. Zničila aj to, čo Palestínska samospráva budovala viac ako 15 rokov.

Mnoho z tejto infraštruktúry a mnoho zariadení bolo vybudovaných vďaka príspevkom z vašich krajín a ostatných spriatelých krajín.

Toto je teraz obraz následkov vojny. Deje sa to súčasne s ďalším typom agresie zameranej proti našej krajine, našim poľnohospodárom a nášmu národnému hospodárstvu, ktorá sa každý deň odohráva na Západnom brehu Jordánu.

Osídľovanie Izraela vôbec neprestalo. Politika osídľovania viedla k pokračovaniu vo výstavbe oddeľujúceho múru, ako aj k zvýšeniu počtu cestných uzáverov, kontrolných bodov a prekážok v mestách, dedinách, mestečkách a utečeneckých táboroch na Západnom brehu Jordánu vrátane Jeruzalema.

A naopak, za posledný rok sa ponuky na osídlenie zvýšili 17-násobne v porovnaní s rokom pred konferenciou v Annapolise. Počet kontrolných bodov sa zvýšil z 580 na 660.

Vojenská invázia sa neskončila, rovnako ako každodenné zatýkanie a niekedy aj vraždy obyvateľov; takisto sa neskončilo ani násilie osadníkov a ich ozbrojené invázie, ako aj vypaľovanie domov, ku ktorému došlo v Hebrone, Nabluse a ostatných oblastiach; to isté platí pre teroristické útoky, ktoré vedú osadníci proti poľnohospodárom v sezóne olív, ktorú náš ľud považuje za symbol mieru a života, a nielen za živobytie pre tisíce palestínskych rodín.

Táto tragická scéna izraelskej invázie a agresie na Západnom brehu Jordánu vrátane východného Jeruzalema potvrdzuje rovnako nám ako aj svetu, že to, čo sa deje, je agresia zameraná proti celému palestínskemu ľudu, jeho budúcnosti a legitímnym národným právam. Je to agresia a vojna proti budúcnosti mieru a cielenému medzinárodnému úsiliu, ktoré bolo vynaložené na jeho zachovanie.

Toto nespravodlivé embargo na náš ľud v Gaze a vojna proti nemu boli len epizódkou v pokračujúcej sérii opatrení zameraných na oddelenie Gazy od zvyšku okupovaného palestínskeho územia, ako aj na odsunutie Gazy a celého nášho ľudu, a zabránenie tomu, aby náš ľud dosiahol svoj hlavný cieľ: ukončiť okupáciu, získať slobodu a právo na samourčenie a zriadenie nezávislého palestínskeho štátu na území, ktoré Izrael okupoval od roku 1967, s hlavným mestom východný Jeruzalem.

Potvrdzuje to aj narastajúca politika osídľovania, a to napriek všetkému úsiliu a dohodám vrátane správy Georgea Mitchella z roku 2001, pričom poslednou dohodou bola dohoda z Annapolisu, ktorá palestínskemu ľudu prisľúbila samostatný palestínsky štát do roku 2008. Vyvrcholením tejto dohody z Annapolisu však bola vojna v Gaze a vojna z dôvodu osídľovania na Západnom brehu vrátane Jeruzalema.

Na konferencii v Annapolise svet vyhlásil zlyhanie jednostranných a vojenských riešení. Takisto sme vyhlásili, že Izrael by sa mal zaviazat' k ukončeniu osídľovania s cieľom pripraviť cestu pre politický proces, ktorým sa ukončí okupácia a naplní právo na riešenie vytvorenia dvoch štátov – palestínskeho a izraelského. Realita nám však ukazuje, že zmýšľanie Izraela je stále orientované na politiku vojenskej agresie a osídľovania, hoci jeho predstavitelia hovoria o riešení dvoch štátov.

Nesmieme zaobchádzať s Izraelom, ako keby to bol štát stojaci mimo zodpovednosti, stojaci nad medzinárodným právom. Musíme ukončiť takéto praktiky a vyvodiť zodpovednosť izraelských predstaviteľov za porušovanie medzinárodného a humanitárneho práva.

(potlesk)

Zároveň by sme mali zdôrazniť, že úspech humanitárnych a záchranárskych operácií, ako aj presídlenie rodín, ktorých domovy boli zničené, si vyžaduje zrušenie embarga, otvorenie kontrolných bodov a prejazdov, a prinútenie Izraela, aby dodržal svoje záväzky stanovené v Dohode o premávke a prístupe na hraničné priečhody z roku 2005, čo povedie k toku pomoci, vybavenia a materiálu potrebnému na obnovu a bežný pohyb tovaru a jednotlivcov. Vzťahuje sa to na všetky prejazdy v Gaze – nielen na prejazd v Rafahu – ako aj na slobodu pohybu na Západnom brehu a bezpečnostné koridory medzi Západným brehom a Gazou, s cieľom zdôrazniť jednotu palestínskeho územia a jeho hospodárstva.

Rád by som pochválil úsilie agentúry UNRWA napriek všetkým prekážkam za jej neúnavnú prácu na pomoc nášmu ľudu. Vyzývam vašu organizáciu a ostatné organizácie na podporu jej úsilia vo všetkých oblastiach.

Národné uzmierenie a vytvorenie vlády národného uzmierenia predstavuje jednu z našich priorít. Otvorili sme sa tomuto uzmiereniu, ktoré ukončí rozdelenie a prevraty, ako aj výzvy na oddelenie Gazy a Západného brehu Jordánu. Varovali sme pred touto pascou, ktorú nám nachystal Izrael.

Preto sme na začiatku júna vyzvali na bezpodmienečný dialóg. Prijali sme egyptský pracovný dokument. Naše dvere sú stále otvorené; nedovolíme rozdelenie nášho ľudu a jeho geografickej jednoty; budeme pokračovať v našom cielenom úsilí o vyriešenie akejkoľvek snahy o oddelenie.

Poznáme zámery a plány regionálnych síl a tendencie, ktoré podporujú a povzbudzujú oddelenie. Tieto sily bránia egyptskému riešeniu, ktoré ukončí vnútorné rozpory a rozdelenie. Toto riešenie podporuje na arabskej úrovni Arabská liga a uznesenie Bezpečnostnej rady z roku 1960, na ktorého vypracovaní som sa osobne zúčastnil spolu s arabskými a európskymi ministrami.

Rád by som zdôraznil, že pokračujeme vo vlastnom úsilí o dosiahnutie najvznešenejšieho cieľa, ktorým je nájsť riešenie arabsko-palestínskej problematiky, pretože za súčasného status quo je budúcnosť neistá a náš ľud sa stáva obeťou politiky vojny, agresie a extrémizmu.

Po dosiahnutí vlády národného uzmierenia, založenej na programe podporovanom arabskými a medzinárodnými stranami, nám tento umožní kontrolovať prejazdy a úsilie o rekonštrukciu v prospech nášho ľudu a prípravy na prezidentské a parlamentné voľby.

Dúfam, že budeme mať vašu podporu, a takisto dúfam, že nám pomôžete pri príprave týchto volieb a pri ich pozorovaní, ako sa to udialo v roku 1996 a 2006. Takisto dúfame, že budeme môcť počítať s vašou podporou pri oslobodení predsedu Palestínskej legislatívnej rady a všetkých poslancov, ktorí boli uväznení a ktorí sú stále väzňami Izraela.

(potlesk)

Podstatou konfliktu v našom regióne je izraelská okupácia. Je to konflikt medzi nádejou a túžbou nášho ľudu zbaviť sa tejto okupácie a snahy Izraela o zničenie týchto túžob, ako aj bráneniu medzinárodnému úsiliu zameranému na vytvorenie palestínskeho štátu mierovou cestou.

Náš ľud sa na vás spolieha, rovnako ako na všetky národy, ktoré si ctia mier a spravodlivosť, a vyzýva vás: nastal čas, aby medzinárodné spoločenstvo prevzalo svoju právnu, politickú a morálnu zodpovednosť s cieľom poskytnúť mu primeranú medzinárodnú ochranu a umožniť mu zbaviť sa tejto okupácie a žiť v mieri a slobode. Na tomto mieste by som mal znovu zdôrazniť našu a vašu žiadosť o vyslanie medzinárodných síl, aby chránili náš ľud.

Počuli sme o medzinárodnom a arabskom úsilí zameranom na obnovenie Gazy. Je pravda, že všetko úsilie by sa malo vynaložiť čo najskôr, aby naši ľudia znovu získali nádej a dôveru, zamýšľame sa však nad tým, ako dlho bude mať Izrael ešte voľnú ruku v ničení majetku a infraštruktúry arabského národa.

Medzinárodné spoločenstvo preto musí zabrániť tomu, aby sa takéto udalosti opakovali, a malo by tiež vyzvať Izrael, aby prestal so svojou politikou ničenia. Rád by som zopakoval svoje poďakovanie Európskej komisii za jej pomoc pri obnove zariadení a inštitúcií Palestínskej samosprávy. Chcel by som zdôrazniť, že seriózne a komplexné rokovania nemôžu pokračovať bez úplného zastavenia osídľovania – vrátane toho, čo je známe ako prirodzené rozšírenie – a všetkých osídľovacích blokov a všetkých typov embarga.

Chcel by som potvrdiť, že úspechy palestínskej vlády pri upevňovaní mieru, verejného poriadku a stability nemôže žiadna strana ignorovať. Izrael by sa mal zaviazat', že sa stiahne z boja a mal by prestať mariť úsilie palestínskej vlády inváziami a zatýkaním. Takisto by mal rešpektovať právny a bezpečnostný štatút Palestínskej samosprávy a umožniť jeho vláde realizovať dôležité hospodárske projekty bez toho, aby používalo zámienky ako oblasti G a ostatné príklady.

Už nemôžeme dlhšie rokovať o ukončení okupácie. Potrebujeme úplné ukončenie okupácie, t. j. krajiny, ktorá bola okupovaná od 5. júna 1967, ako sa uvádza v pláne. Nemôžeme sa vrátiť k rokovaniam o čiastočných a vedľajších záležitostiach, zatiaľ čo riešenie hlavného problému – ukončenie okupácie – zostáva v nedohľadne a stupňuje sa osídľovanie v snahe posilniť a prehĺbiť túto okupáciu, ako aj uväznenie 11 000 palestínskych väzňov. Len toto nám umožní znovu nastoliť mierový proces pre náš ľud a ľud žijúci v tejto oblasti ako celok.

To, čo potrebujeme, dámy a páni, je rekonštrukcia Gazy, ale aj obnova mierového procesu. Je to naša kolektívna zodpovednosť. Európa, ktorá v minulosti podporovala – a stále podporuje – zásady bezpečnosti a spravodlivosti v našom regióne a vo svete, dnes musí zdôrazniť, viac ako kedykoľvek predtým, svoju úlohu v komplexnom a jasnom partnerstve s kabinetom prezidenta Obamu, Kvartetom a medzinárodným spoločenstvom. Zvolenie prezidenta Obamu a jeho otvorené stanoviská, okrem jeho iniciatívy pri vymenovaní pána Georgea Mitchella za svojho osobitného vyslanca, podporujú iniciatívy, ktoré uľahčia cestu k rokovaniam a celému politickému procesu.

Rád by som vo všetkej úprimnosti povedal, že naším arabským rozhodnutím je realizovať arabskú mierovú iniciatívu – iniciatívu, ktorá je časťou plánu a ktorá sa stala islamskou mierovou iniciatívou, ktorá zahŕňa 57 moslimských krajín. Táto iniciatíva by sa mala v plnej miere zavŕšiť.

Ako som už povedal, táto iniciatíva je časťou plánu, ktorý bol prijatý v Bezpečnostnej rade v súlade s rezolúciou 1515. Nemôžeme si vyberať a rokovať o jeho základoch, ktoré sú založené na medzinárodných právnych predpisoch. Je to posledná príležitosť, ktorú máme, na nastolenie skutočného a spravodlivého mieru v našom regióne. Všetky strany, najmä Izrael a Kvarteto, by si toho mali byť vedomé.

Musíme poukázať na to, že arabská mierová iniciatíva sa stala aj islamskou iniciatívou. Je to iniciatíva, ktorá krajiny vyzýva na nastolenie mieru. Hneď ako sa Izrael stiahne zo všetkých okupovaných území, 57 arabských a moslimských krajín bude ochotných znormlizovať svoje vzťahy s Izraelom. Je to historická príležitosť, ktorú nesmieme premárniť.

Dámy a páni, výjavy smrti a deštrukcie otriasli vedomím miliónov ľudí na celom svete vrátane krajín, ktoré sú spriaznené s Európou. Naš ľud oceňuje toto ľudské svedomie, musíme však v tejto súvislosti zdôrazniť, že palestínsky ľud nestratí svoju vôľu pre slobodu a život. Očakáva vašu podporu v boji o dosiahnutie svojho práva na slobodu a nezávislosť,

práva budovať svoju budúcnosť a dať svojim deťom právo na bezpečný život, rozvinuté školstvo a jasnú budúcnosť v ich vlasti – tejto vlasti, ktorá si zaslúži život a bezpečnosť.

Dámy a páni, náš veľký palestínsky básnik, Mahmúd Darwíš, hovorieval: „Táto krajina je hodná toho, aby ste pre ňu žili“. V tejto súvislosti by som vám rád vyjadril svoje poďakovanie a hlbokú vďačnosť v mene ľudu tohto veľkého básnika, za činnosti vykonané na jeho počesť. Tento básnik je symbolom palestínskeho patriotizmu. Je básnikom ľudskosti.

Mahmúdovi Darwíšovi hovorím: „Báseň, ktorú ešte musíte napísať o deťoch v Gaze, ich utrpení a ich nádejach, bude napísaná básnikom pochádzajúcim z týchto detí, ktoré podporujú vášho ducha, tak ako vy podporujete ich vec a ich malé sny.“ Ďakujem vám za pozornosť.

(súvislý potlesk)

Predseda. – Pán prezident Abbás, rád by som vám v mene Európskeho parlamentu veľmi pekne poďakoval za to, že ste prišli do Štrasburgu a predniesli svoj príhovor. Teraz pred nami leží spoločná úloha pracovať na dosiahnutí mieru. V Európskej únii a v Európskom parlamente chceme byť skutočnými sprostredkovateľmi mieru. Chceme, aby izraelský ľud žil v rámci bezpečných hraníc, a to isté si želáme pre palestínsky ľud. Naším východiskovým bodom je ľudská dôstojnosť. Palestínske dievčatá sa usilovne učia v školách, rovnako ako izraelské dievčatá. Izraelskí chlapci radi hrajú futbal rovnako ako palestínski chlapci. Musí nastať čas na také spolunažívanie v mieri, aké máme v Európe. To je naše želanie pre Stredný východ.

Želáme vám, pán prezident Abbás, veľa úspechov vo vašom úsilí o dosiahnutie mieru. Bezpečný palestínsky, ako aj izraelský štát – a táto poznámka je adresovaná Izraelu – nemusí byť víziou budúcnosti. Musí sa stať realitou, a to ešte za nás. Ak si skutočne želáme, aby k tomu došlo, dokážeme tento cieľ dosiahnuť.

(potlesk)

Vážený pán prezident, rád by som vám poďakoval. Ak nám to okolnosti umožnia, znovu sa stretne 23. a 24. februára. Predsedníctvo Euro-stredomorského parlamentného zhromaždenia ma požiadalo, aby som navštívil Palestínu a Izrael. Budem viesť delegáciu, ktorá pociestuje do Gazy, a takisto navštívime oblasti južného Izraela. Ak vám to váš harmonogram umožní, a ja dúfam, že áno, stretne sa v Rammalláhu. Samozrejme, že navštívim aj Jeruzalem.

Chceme pomôcť – a táto túžba vychádza z našich hláv a z nášho srdca – pri nastolení mieru medzi Izraelom a Palestínou, medzi Palestínou a Izraelom na Strednom východe.

Pán prezident Abbás, chceme vám poďakovať za vašu ťažkú prácu a povzbudiť vás, aby ste pokračovali na ceste uzmierenia, kompromisu a mieru. Chceme vám poďakovať za návštevu Európskeho parlamentu.

(potlesk)

PREDSEDÁ: PANI WALLIS

podpredsedníčka

Urszula Gacek (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, pred štyrmi mesiacmi bol v Pakistane unesený poľský inžinier. Zadržávajú ho talibanskí únoscovia, ktorí pohrozili,

že ho dnes popravila, ak nebudú splnené ich požiadavky. Vyzývam tento Parlament, aby podporil vlády Poľska a Pakistanu v ich úsilí o prepustenie môjho krajana.

7. Hlasovanie (pokračovanie)

7.1. Sankcie voči zamestnávateľom štátnych príslušníkov tretích krajín bez povolenia na pobyt (A6-0026/2009, Claudio Fava) (hlasovanie)

– Pred začiatkom hlasovania:

Claudio Fava, *spravodajca*. – (IT) Vážená pani predsedajúca, s vaším dovoľením by som za podpory ostatných skupín rád požiadal Radu, aby k smernici pripojila nasledujúce formálne vyhlásenie a tak odložila hlasovanie o legislatívnu uznesení. Prečítam vyhlásenie, ktoré, ako dúfam, bude pripojené:

– „Európsky parlament a Rada vyhlasujú, že pravidlá o pridelovaní jednotlivých častí zákaziek, dohodnuté v článku 9 tejto smernice, sa bez toho, aby boli dotknuté iné osobitné ustanovenia týkajúce sa tejto záležitosti, prijímú v budúcich legislatívnych nástrojoch.“

Martin Bursík, *úradujúci predseda Rady*. – Vážená pani predsedajúca, predsedníctvo vzalo na vedomie navrhnuté vyhlásenie. Musíme však poslancov Európskeho parlamentu informovať, že sa nemôže zaviazat' v mene Rady bez predchádzajúcej konzultácie.

Claudio Fava, *spravodajca*. – (IT) Vážená pani predsedajúca, chápem, že Rada sa musí formálne stretnúť s Výborom stálych predstaviteľov. Žiadam predsedníctvo, aby oficiálne navrhlo, aby sa toto vyhlásenie pripojilo a z tohto dôvodu žiadam, aby sa hlasovanie o uznesení odložilo na nasledujúcu plenárnu schôdzu, s cieľom poskytnúť Rade čas, aby mohla uskutočniť svoju formálnu konzultáciu.

(Parlament súhlasil s odložením hlasovania)

7.2. Výzva energetickej účinnosti prostredníctvom informačných a komunikačných technológií (hlasovanie)

7.3. Repatriácia a premiestnenie väzňov z Guantánama (hlasovanie)

8. Vysvetlenia hlasovania

*

* *

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, počas poslednej slávnostnej schôdze som požiadal, či by sa používanie kamery nemohlo zjednodušiť ponechaním jedného prázdneho kresla. Dnes sa tak znova nestalo. Kamera nebola pri mne, ale pri generálovi Morillonovi a potom pri pánovi Groschovi. Možno by sa mohlo zabezpečiť, aby sa uľahčila práca kameramana, rovnako ako naša.

Predsedajúca. – Ďakujem vám, pán Rack, upozorníme na to službu.

Ústne vysvetlenia hlasovania

– **Správa: Karl-Heinz Florenz (A6-0495/2008)**

David Sumberg (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, nakoniec som hlasoval za túto správu, pretože celkovo sme všetci za zachovanie nášho životného prostredia. Je to vznešená tradícia mojej strany – Konzervatívnej strany v Británii – ale myslím si, že musím dodať dve veci.

Prvou je, že náležitú politiku v oblasti zmeny klímy môžeme dosiahnuť len vtedy, keď sa k nám všetci pripoja. Pre Európsku úniu či jednotlivú krajinu je to jednoducho strata času mať takúto politiku. Z tohto dôvodu musíme zapojiť ázijské krajiny.

Druhá vec je, že v neistých časoch, v ktorých žijeme, sa politika v oblasti zmeny klímy musí vyvážiť potrebou energetickej bezpečnosti. V súčasnosti čelíme situácii, keď všetky naše krajiny potrebujú rýchlu dodávku energie. Musí to byť prioritou, pretože bez toho by hospodárstva, blaho a blahobyt našich obyvateľov neboli udržateľné.

Bogdan Pęk (UEN). – (PL) Vážená pani predsedajúca, rád by som hovoril o predmete tejto smernice. Hlasoval som proti tejto smernici, keďže som celkom presvedčený, že je veľmi nebezpečná a predstavuje hrozbu pre rozvoj Európy. Spája pochopiteľnú problematiku potreby citlivej ochrany životného prostredia s úplne pokryteckou myšlienkou, konkrétne, že ľudstvo môže ovplyvniť cyklické zmeny našej klímy.

Presne to, teda problematika zníženia emisií oxidu uhličitého, tvorí najdôležitejšiu časť tohto dokumentu. Premárni sa obrovské množstvo peňazí, ktoré sa odhaduje na stovky miliárd, a ktoré sa majú minúť na tento cieľ, namiesto toho, aby sa vynaložili na vytvorenie skutočnej environmentálnej a energetickej bezpečnosti v Európskej únii. Je to veľmi biedne a veľmi nešťastné riešenie.

Avril Doyle (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, niekoľko odsekov a častí správy pána Florenza, konkrétne odsek 190, sa týkajú príspevia poľnohospodárstva k zmene klímy. Zatiaľ čo plytká orba alebo šetrné obrábanie pôdy sú možnosťou pre väčšinu štátov EÚ, a sú výhodné pre hospodárstvo a zmenu klímy – a podľa môjho názoru si zaslúžia oveľa viac podpory – diskusia o poľnohospodárstve a výskum sa do veľkej miery zameriavajú na emisie metánu a oxidu dusného prežívajúceho dobytká.

Aj keď sa dosahuje pokrok, nepodporujem členské štáty, ktoré musia plniť svoje ciele neobchodného sektora týkajúce sa zníženia emisií povinným znížením stád dobytká v Európe. Nezabúdajme, že to, čo nevyrobíme tu v Európe, to budeme musieť doviesť. Kilo hovädzieho mäsa vyprodukovaného v Brazílii má za následok šesťkrát viac emisií oxidu uhličitého ako kilo hovädzieho mäsa vyprodukovaného v Írsku.

Leopold Józef Rutowicz (UEN). – (PL) Vážená pani predsedajúca, európske hospodárstvo je najväčším dovozcom fosílnych palív. Nárast ceny týchto palív z dôvodu väčšieho dopytu môže mať významný negatívny vplyv na kvalitu života našich občanov a zapríčiniť menšiu konkurencieschopnosť hospodárstva Európskej únie.

Snaha o úsporu energie a zavedenie čistých zdrojov energie, ktoré pomôžu vyrobiť energiu za stabilné a relatívne nízke ceny, by mohli narušiť tento trend. Zujtkovanie vedeckého výskumu a jeho využitie na rozvoj technologických riešení automaticky zníži emisie oxidu uhličitého. Šírenie kontroverzných teórií a strašenie informáciami o oxide uhličitom však nemá pridanú hodnotu a sťažuje technický a materiálny proces znižovania emisií oxidu uhličitého a obmedzovania používania fosílnych palív na výrobu energie.

Podporujem všetky technické a vedecké činnosti zamerané na zníženie používania fosílnych palív. Nemôžem však žiaľ súhlasiť s teóriami, ktoré sú obsiahnuté v správe pána Florenza. Nepodporujem túto správu.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Vážená pani predsedajúca, chcem poďakovať Karlovi Florenzovi za jeho úsilie a demokratický spôsob, akým riadil dočasný výbor pre zmenu klímy. Jeho pôvodná správa však bola lepšia než tento kompromis, ale aj tak som ho podporila. V dnešnej vecnej diskusii sa objavil celý rad, celá škála názorov vrátane tých kritických, jedno však mali spoločné: zmeny klímy sú naštartované a niet pochyb o tom, že ich pri dnešnej úrovni civilizácie dokážeme ovplyvniť, a našou zodpovednosťou voči budúcim generáciám je preto dosiahnuť dohodu o účinných opatreniach. Žiadne nie je univerzálne a všetky sa musia týkať všetkých kontinentov. Verím, že české predsedníctvo, bez ohľadu na extrémne názory prezidenta, dokáže pohnúť USA k novým záväzkom.

Hynek Fajmon (PPE-DE). – (CS) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, hlasoval som proti správe pána Florenza. Prijatie tejto správy je pre občanov Európskej únie zlou správou. Klíma na Zemi sa menila, mení a bude meniť bez ohľadu na to, či si to želáme alebo nie. Nič na tom nezmenia akékoľvek nezmyselné záväzky, ktoré si Európska únia v tejto oblasti kladie. V správe pána Florenza sa tvrdí, že klimatické záväzky, ktoré EÚ prijala v roku 2007, sú nedostatočné a že je nutné ich ďalej zvýšiť. S tým nesúhlasím. Ak bude EÚ jedinou časťou sveta, ktorá znižuje svoje emisie, tak sa cieľ zníženia globálnych emisií nikdy nemôže podariť dosiahnuť. Dosiahneme len to, že sa veľká časť európskeho biznisu presunie a my stratíme pracovné miesta. Autori správy plánujú zmeniť v Európe úplne všetko, od jedálneho lístka až po cestovný ruch, kde sa oficiálnym cieľom stáva sociálny cestovný ruch. Za takúto kultúrnu revolúciu, keď sa všetko staré odvrhne a nahradí novým prístupom, by sa nemusel hanbiť ani Mao Ce-tung. S takýmto prístupom nemôže žiadny rozumný človek súhlasiť a preto som hlasoval proti.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, hoci 70 % zemskeho povrchu tvorí voda, naše zásoby vody, najmä pitnej vody, sa znižujú na obávanú mieru. Čoraz väčšie oblasti našej planéty čelia hrozbe nedostatku vody. Čím rýchlejší je rozvoj, tým väčší je dopyt po vode. Výskum ukázal, že čím sú spoločnosti bohatšie, tým väčšími stúpa dopyt po vode. Bez vody nedosiahneme žiadny pokrok.

Mnoho regiónov sveta sa nachádza na pokraji katastrofy. Zachovanie *status quo*, pokiaľ ide o riadenie zásob vody, by mohlo viesť k situácii, keď prístup k zdrojom vody nebude len príčinou sporov, ale povedie dokonca k vojne. Materiálna situácia krajín predurčí ich úspech skôr než ich prípadné vojenské spôsobilosti. Nedostatok vody veľmi skoro povedie k potravinovej kríze.

Potrebujeme udržateľnú, integrovanú politiku, ktorá nám pomôže zachovať a obnoviť vodné zdroje. Musíme zracionalizovať využívanie vody.

Ivo Strejček (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, dovoľte mi vysvetliť, prečo som hlasoval proti správe pána Florenza o zmene klímy.

Politiky v oblasti zmeny klímy sú do veľkej miery založené na ideológiách paniky. Dôkazy pre zmenu klímy sú kontroverzné. Hypotézy zvaľujúce vinu za túto zmenu na človeka sú takisto, mierne povedané, diskutabilné. Človek sa považuje za bytosť, ktorá škodí životnému prostrediu bez pozitívneho príspevku. S týmto názorom nesúhlasím.

Obsah správy je priamym dôsledkom pokračujúcej modernej ekologickej ideológie, ktorá tvrdí, že v prvom rade musíme klásť dôraz na prírodu a planétu, a že sa nemôžeme starať o ľudí, ich potreby a záujmy.

Niekoľko pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov k tejto správe, ktoré vyzývajú na ďalší pokrok v oblasti nukleárnej energie a na podporu pokroku v oblasti jadrovej syntézy, môže len ťažko zmierniť jej negatívny vplyv na celé európske hospodárstvo a poľnohospodárstvo.

Hlasoval som proti tejto správe, pretože je návrhom, ktorý spôsobí vážne politické problémy. Namiesto predkladania návrhov, o ktoré nemá nikto záujem, by sme sa mali starať o ľudí a ich potreby.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, podporila som túto správu najmä preto, že odseky, ktoré mi robili starosti, boli buď odstránené alebo modifikované spôsobom, ktorý som považovala za primeraný. Konkrétne sa týkali živočíšnej výroby v rámci poľnohospodárstva. Podporila by som názor, že Európska únia značne znížila svoju živočíšnu výrobu z dôvodu reforiem SPP v minulosti, takže sme teraz čistí dovozcovia hovädzieho mäsa, ktoré sa produkuje inde a ktorého produkcia sa spája s obavami týkajúcimi sa zmeny klímy.

Z toho jasne vyplýva, aké je dôležité, aby sme v tejto otázke dosiahli globálnu dohodu a kým bude Európa raziť cestu, musíme sa pokúsiť naliehať na ostatných, aby nás nasledovali, pretože ak budeme jediní, ktorí pôjdu za týmto cieľom, poškodíme len sami seba.

Nakoniec podporujem myšlienku uvedenú v tejto správe, ktorá sa týka konkrétneho roka zameraného na poskytovanie informácií a riešenie otázky zmeny klímy spôsobom, na základe ktorého sa k nám pridajú ostatní. V tejto oblasti sa už odvádza dobrá práca.

Nirj Deva (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, hlasoval som za túto správu, pretože sa po prvýkrát domnievam, že Európska únia je v súlade so Spojenými štátmi. Prezident Obama bol zvolený do úradu s tým, že uviedol, že životné prostredie zaradí na začiatok svojho programu.

Neviem však, či moji voliči budú akceptovať, že v súčasnosti plánujeme urobiť rozdiely. Dokonca aj keď budú Spojené štáty a Európska únia konať v súlade s obmedzením emisií uhlíka, musíme zvážiť, čo sa stane, ak dostatočne nepovzbudíme Indiu a Čínu, aby urobili to isté – prostredníctvom prenosu technológie a pomoci obyvateľom Číny a Indie, aby získali najmodernejšiu nízkouhlíkovú technológiu, ktorú môžeme vyvážať, a pomôcť im, aby sa zapojili. Faktom však je, že zatiaľ čo my vedieme diskusiu, Čína každé dva týždne uvedie do prevádzky uhoľné elektrárne produkujúce množstvo uhlíka. Takže čo nám je platné to, že obmedzíme emisie, ak neposkytneme pomoc pri prenose technológie?

Daniel Hannan (NI). – Vážená pani predsedajúca, znovu sme svedkami toho, ako Európska únia žije vo virtuálnom svete – svete, ktorý existuje len v parlamentných uzneseniach, v oznámeniach Komisie a v tlačových vyhláseniach Rady.

Odsudzujeme globálne otepľovanie, no naše mesačné presuny medzi Bruselom a Štrasburgom produkujú státisíce ton skleníkových plynov. Kážeme o udržateľnom využívaní pôdy, ale naša spoločná poľnohospodárska politika nás núti vytínať živé ploty, používať chemické hnojivá a vyvážať za nízku cenu prebytky na zraniteľné trhy tretích krajín. Presadzujeme úspory, ale naša spoločná politika rybolovu spôsobila ekologickú katastrofu tým, že zničila to, čo bolo kedysi veľkým, obnoviteľným zdrojom.

Kolegovia, myslíte si, že naši voliči si to nevšimli? Myslíte si, že tak ako Descartov zlý démon môžete manipulovať ich skutočnú situáciu kontrolovaním ich vnímania? Faktom je, že naši voliči nás už dávno prekukli, a to je dôvod, prečo pri každej príležitosti hlasovali „nie“. Ak si myslíte, že sa mýlim, dokážte mi, že nemám pravdu. Dajte hlasovať o Lisabonskej zmluve v referende: *Pactio Olisipiensis censenda est*.

– **Správa: Claudio Fava (A6-0026/2009)**

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Aj keď som hlasovala za správu pána Favu, mám zásadné výhrady k názvu smernice o sankciách voči zamestnávateľom, ktorí zamestnávajú nelegálnych prisťahovalcov z tretích krajín. Je to pokrytectvo, pretože práca načierno sa týka aj miliónov európskych robotníkov, remeselníkov, pomocníkov v domácnostiach a ďalších a harmonizácia sankcií sa predsa musí týkať práce načierno bez ohľadu na to, odkiaľ zamestnanec pochádza.

Emine Bozkurt (PSE). – (NL) Delegácia z holandskej Strany práce (PvdA) podporuje cieľ tejto smernice, konkrétne penalizovať zamestnávanie nelegálnych prisťahovalcov, so zámerom odradiť od nezákonnej práce, ktorá je jedným z faktorov priťahujúcich nelegálnych migrantov, a zároveň zabrániť vykorisťovaniu migrantov a kontrolovať ho.

Napriek množstvu pozitívnych prvkov v tomto kompromise sme však boli nútení hlasovať proti nemu z mnohých dôvodov. Po prvé, pre zodpovednosť týkajúcu sa celého reťazca až po hlavného zamestnávateľa. Táto klauzula však žiaľ nevedla ku kompromisu medzi Radou a Parlamentom, a v súčasnosti sa obmedzuje na prvý stupeň v oblasti outsourcingu alebo subdodávateľských zmlúv. Je to kontraproduktívne a ešte viac podporuje outsourcing s cieľom zabrániť sociálnej zodpovednosti.

Ďalej neexistujú dostatočné záruky, že migranti budú chránení a zamestnávatelia potrestaní za porušenie pravidiel. Migranti nebudú oprávnení získať zostávajúce odmeny pred svojou deportáciou, ani nebudú môcť počkať na výplatu v Európskej únii. Šanca, že získajú svoje peniaze potom, ako boli deportovaní, neexistuje. To znamená, že nelegálni prisťahovalci, ktorí sa stanú obeťami vykorisťovania a ktorí chcú bojovať za svoje práva, nemajú skoro žiadne vyhliadky.

David Sumberg (PPE-DE). - Vážená pani predsedajúca, zdržal som sa pri tomto dôležitom hlasovaní v Parlamente. Samozrejme, že nie som za to, aby nelegálni prisťahovalci prichádzali do našich krajín a odoberali prácu tým, ktorí platili svoje dane konzistentným spôsobom, myslím si však, že zodpovednosť by nemala ležať najmä na zamestnávateľoch, ale na národných vládoch jednotlivých krajín.

Je šanca, že na základe toho, že som sa zdržal hlasovania, bude zaznamenaný môj názor, že naša súčasná britská vláda žiaľ nedisponuje riadnou politikou v oblasti prisťahovalectva v našej krajine – politikou, ktorá by sledovala, kto prichádza a odchádza, ktorá by zabezpečila, že medzi tými, ktorí sú oprávnení na vstup do krajiny a medzi tými, ktorí oprávnení nie sú, bude existovať spravodlivosť, a predovšetkým, politikou, ktorá zachová dobré vzťahy založené na skutočnosti, že obyvatelia Británie sa domnievajú, že existuje spravodlivá a dobrá vyváženosť medzi tými, ktorí vstupujú do krajiny, tými, ktorú tu sú a tými, ktorí odchádzajú.

*

* *

Francesco Enrico Speroni (UEN). – (IT) Vážená pani predsedajúca, chcel som vzniesť faktickú poznámku, pretože ak som dobre rozumel, nehlasovali sme o správe pána Favu. Nerozumiem, ako môžeme poskytovať vysvetlenia hlasovania, keď sa hlasovanie ešte nekonalo.

Predsedajúca. – Hlasovali sme o správe, nekonalo sa konečné hlasovanie, takže poniektorí si želali vyjadriť sa k predchádzajúcim hlasovaniam.

*

* *

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, demografická kríza predstavuje jednu z najdôležitejších výziev, ktorým bude Európska únia čeliť v blízkej budúcnosti. Nízka miera pôrodnosti a dlhšia priemerná dĺžka života znamenajú, že naša spoločnosť starne. Zatiaľ bude musieť čoraz menšia skupina občanov platiť príslušné poplatky.

Nedostatok uchádzačov o niektoré pracovné miesta znamená, že sa zamestnávajú nelegálni prisťahovalci, keďže náklady na ich prácu sú podstatne nižšie. Nelegálne zamestnávanie by sa malo trestať a jeho negatívne následky by v prvom rade mali pocítiť zamestnávateľia, a až potom samotní pracovníci.

Smernica stanovuje primerané administratívne požiadavky, ktoré zamestnávateľia musia splniť. Tieto požiadavky by však nemali byť prehnané, keďže môžu mať negatívny vplyv na situáciu osôb, ktoré vstúpili do Európskej únie legálnym spôsobom a ktorí majú platné pracovné povolenie. Povinnosť preskúmať dokumenty uchádzačov môže zamestnávateľov odradiť od zamestnávania pracovníkov zo zahraničia a nakoniec viesť k poklesu miery zamestnanosti a narušiť pracovný trh.

Philip Claeyns (NI). – (NL) Budem hlasovať za správu pána Favu, aj keď má, samozrejme, ďaleko k dokonalosti. Rád by som v každom prípade vyjadril svoju podporu smernici, ktorá sa snaží vyriešiť problematiku zamestnávania nelegálnych prisťahovalcov.

Je to samozrejme len vrcholec ľadovca, pretože by sme sa museli zaoberať aj problematikou obchodovania s ľuďmi, sieťami, ktoré poskytujú podporu nelegálnym prisťahovalcom a samozrejme takisto vládami členských štátov, ktoré vo veľkej miere legalizujú pobyt nelegálnych prisťahovalcov. Koniec koncov, je to práve táto beztrestnosť, ktorá je jedným z najväčších nedostatkov v celej problematike nelegálneho prisťahovalectva. Nelegálni prisťahovalci môžu zorganizovať akýkoľvek protest, aký sa im zapáči, klásť požiadavky a vypisovať petície bez toho, že by sa vystavovali riziku dostihnutia alebo vrátenia do svojej rodnej krajiny. Politika návratu by sa mala prijať, pretože je účinná a pretože presne vystihuje to, čo je potrebné.

Daniel Hannan (NI). – Vážená pani predsedajúca, právo na určenie, kto môže prekročiť vaše hranice a usadiť sa na vašom území, je charakteristickým znakom štátnosti. Tento Parlament sa po mnoho rokov snažil udeliť Európskej únii tento znak štátnosti bez súhlasu voličov a, pokiaľ možno usudzovať z výsledkov francúzskeho, holandského a írskoho referenda, napriek aktívnej opozícii voličov. Otázka nelegálnej migrácie by mala byť národnou výsadou a otázka sankcií voči zamestnávateľom nelegálnych prisťahovalcov by celkom isto mala patriť do právomocí členských štátov.

Ak chce Európska únia rozšíriť svoju jurisdikciu na túto oblasť, v prvom rade by mala zabezpečiť úplný súhlas ľudí pre právny základ, na ktorom sa tak snaží urobiť. To znamená dať o Lisabonskej zmluve hlasovať v referende. *Pactio Olisipiensis censenda est*.

Nirj Deva (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, toto je strašný príklad legislatívy. Je strašný, pretože kriminalizuje zamestnávateľov a nekriminalizuje nezákonných prisťahovalcov. Je to nezmysel. Medzi zamestnávateľmi to vytvorí akýsi druh zlej predtuchy, kedykoľvek budú musieť niekoho zamestnať. Viete si predstaviť, čo sa stane, keď potenciálny zamestnávateľ bude hľadať potenciálneho zamestnanca a začne klásť otázky, ktoré majú veľmi dotieravý charakter?

Okrem toho to s Európskou úniou nemá vôbec nič spoločné. Rozhodnutie, koho chcú a koho nechcú členské štáty by malo byť záležitosťou vnútroštátnych právnych predpisov a národných vlád – národných parlamentov. Kriminalizácia národných zamestnávateľov v čase prehlbujúcej sa recesie je absurdná. Táto časť legislatívy nikdy nemala uzrieť svetlo sveta.

– Návrh uznesenia: B6-0062/2009 (Energetická účinnosť)

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Európska únia už má za sebou prvé výsledky spoločnej energetickej politiky. V roku 2015 začnú aukcie s emisiami, sú naštartované programy obnoviteľnej energie. Až prijatie Lisabonskej zmluvy umožní efektívnejšie riadenie európskych priorít v oblasti energií a tie sa teraz menia. To najdôležitejšie je politická nezávislosť. Dodávky energií nesmú byť zdrojom politického vydierania. Druhou prioritou je zvyšovanie podielu čistej energie a obnoviteľných zdrojov. Tieto technológie, ako aj nukleárna energia a jej bezpečná prevádzka a likvidácia odpadu preto musia byť cieľom investícií do výskumu. To najpodstatnejšie, čo táto diskusia prináša, je hľadanie spôsobu, ako obmedzovať spotrebu a správať sa k prírodným zdrojom s úctou. To sa však začína pri výchove našich detí.

Syed Kamall (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, pamätám si, ako mi raz jeden prednášajúci, keď som bol ešte študentom magisterského štúdia, povedal, že technológia ponúka mnohé riešenia, ale ak chcete niečo dosiahnuť, často potrebujete politickú a manažérsku vôľu, aby ste svoj cieľ dosiahli.

A znovu sa k tomu dostávame v Európskom parlamente. Hovoríme o zmene klímy. Hovoríme o energetickej účinnosti. Spomeňte si, že 12-krát ročne sa presúvame z Bruselu do Štrasburgu, nehovoriac o ďalších budovách, ktoré máme v Luxemburgu. Nielen že to európskych daňových poplatníkov stojí 200 miliónov EUR ročne navyše, ale produkuje sa tým 192 000 ton CO₂, čo je rovnaké množstvo ako vyprodukuje 49 000 teplovzdušných balónov. Preto nastal čas, aby politici v tomto Parlamente prestali vypúšťať svoj vlastný teplý vzduch prázdnych rečí o energetickej účinnosti a zmene klímy, skončili s pokrytectvom a zatvorili sídlo Parlamentu v Štrasburgu.

Francesco Enrico Speroni (UEN). – (IT) Vážená pani predsedajúca, jazdím autom, a ako vodič som neustále otrávený všetkým tým obťažovaním, ktorému musíme čeliť. Niektoré návrhy uvedené v tejto správe sú toho typickými príkladmi, a z tohto dôvodu som hlasoval proti nej.

Nirj Deva (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, túto správu som podporil neochotne, hoci by som bol radšej, keby som za ňu nemusel hlasovať. Dôvodom je, že nemôžeme vytvoriť účinnosť bez konkurencieschopnosti. Konkurencieschopnosť je hnacím motorom

účinnosti na každom trhu, či už s energiou alebo niečím iným, a v tomto prípade používame v Európskej únii nástroj – technológiu – na riadenie energeticky účinného trhu.

Celkom isto by sme energetickú účinnosť mohli riadiť prostredníctvom konkurencieschopnosti v Európskej únii. Keby sme to urobili a pozreli sa, ako môžeme medzi sebou súťažiť v zvyšovaní našej energetickej účinnosti, mali by sme ten najlepší energeticky účinný trh na svete. Preto som povedal, že som za túto správu hlasoval neochotne.

– Návrh uznesenia: RC-B6-0066/2009 (Väzni z Guantánama)

David Sumberg (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, predtým, ako dáme zbohom Guantánamu kombináciou uznesenia tohto Parlamentu a výkonným rozhodnutím prezidenta Spojených štátov – čo je nehanebná kombinácia holej sily – dovoľte mi, aby som spomenul dve skutočnosti.

V prvom rade, Guantánamo bolo zriadené s cieľom chrániť všetkých našich občanov. Kým sa to týkalo Spojených štátov, tak to fungovalo. Od útokov z 11. septembra sa na pevnine Spojených štátov neudial žiaden teroristický čin. Keďže prezident Georgea W. Bush odchádza z funkcie, vzdajme v tejto súvislosti poctu jeho pamiatke. Uvedomujem si, že som sa tým v tomto Parlamente dopustil kacírstva, ale je to pravda.

Po druhé, pripomeňme si aj to, že tak, ako sa nám ľahko radilo Američanom, pozrime sa, čo Európa robí teraz, keď ide o zdieľanie bremena vzhľadom na niektorých z týchto väzňov a ochranu našich občanov pred budúcimi teroristickými útokmi. Ja svoj dych nezatajím.

Jim Allister (NI). – Vážená pani predsedajúca, Európsky parlament, ktorý sa čoraz nedočkavejšie vrhá do každej aktivity, dnes požiadal, aby členské štáty otvorili svoje dvere väzňom z Guantánama, práve v deň, keď bezpečnostné služby odhalili, že Mullah Sakir, ktorý bol prepustený minulý rok, je v súčasnosti vrchným veliteľom al-Káidy a riadi útoky na jednotky Británie a NATO v Afganistane. Práve v ten deň, keď sme vyhlásili, že EÚ je otvorená pre takýchto teroristických aktivistov. Zbláznili sme sa? Pamätajte si, že keď týchto ľudí prijmeme za občanov, budú sa môcť voľne pohybovať v každom členskom štáte EÚ. Spolieham sa na to, že tí, ktorí hlasovali za toto šialenstvo, sa budú za to zodpovedať, keď to všetko zle dopadne.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Vážená pani predsedajúca, dovoľte mi vysvetliť, prečo som sa zdržala hlasovania o uznesení, ktoré je venované problému uzatvorenia väzenia v Guantáname. Včerajšia diskusia ukázala, že všetci tento populárny alebo populistický plán amerického prezidenta vítajú, ale to je asi tak všetko, čo môžeme urobiť. Uznesenie obsahuje hodnotenie, pre ktoré nemáme dostatok overených hodnotení či overených údajov. Včera sme venovali tri hodiny búrlivej diskusii o tom, kde majú byť umiestnení väzni a tí, ktorým zločiny neboli dokázané. Riešenie je samozrejme na americkom Kongrese a prípadne na jednotlivých vládach niektorých európskych krajín, nie však na Európskom parlamente. Preto som za toto uznesenie nehlasovala.

Philip Claeys (NI). – (NL) Zatiaľ čo uznesenie o Guantáname obsahuje množstvo prvkov, ktoré potvrdzujú základy právneho štátu, nie som, samozrejme, spokojný so smerovaním tohto textu, konkrétne tým, že väzni z Guantánama by mali byť obeťami istého druhu, ktoré si zaslúžia naše sympatie. Nie sú až takí čistí. Sú to ľudia, ktorí sú podozriví z toho, že sa dopustili teroristických činov, na čo však chýbajú presvedčivé dôkazy.

Členské štáty by mali urobiť potrebné opatrenia na prijatie obyvateľov Guantánama, alebo ako sa to v tomto uznesení požaduje. Mierne povedané, táto záležitosť je problematická. Problém radikálneho islamského fundamentalizmu je podľa môjho názoru v Európe dosť významný, a svedčí o istej úrovni krátkozrakosti, chcieť bojovať proti terorizmu, no zároveň otvoriť dvere ľuďom, ktorí sú podozriví z prepojenia na al-Káidu, Taliban a súvisiace zoskupenia.

Daniel Hannan (NI). – Vážená pani predsedajúca, tento Parlament mnoho rokov kritizoval Spojené štáty z porušovania občianskych slobôd vzhľadom na prevádzkovanie základne na Guantáname. Aj ja som pridal svoj hlas k tým, ktoré vyjadrovali obavu.

Súhlasil som, na rozdiel od niektorých poslancov v tomto Parlamente, že táto záležitosť bola zložitá a citlivá. Množstvo zadržaných bolo prepustených len preto, aby mohli byť znova zadržaní na miestach bojov v Afganistane. Jeden z nich sa vyhodil do vzduchu na trhu v Iraku, pričom zabil tucty ľudí. Niektoré zásady sú však absolútne a nemožno ich obetovať osobným záujmom. Jednou takouto zásadou je, že nikto nesmie byť zadržaný bez toho, aby bol obžalovaný z trestného činu.

Kolegovia, každé z našich uznesení o Guantáname sme začali prejavmi dobrej vôle. Ako priatelia Spojených štátov sme hovorili a naliehali. Teraz máme šancu toto chvastanie potvrdiť. Vláda USA robí to, o čo sme ju dlho žiadali, a žiada našu pomoc. Neposkytnúť ju by bolo hanebné, rozporuplné, pokrytecké a kontraproduktívne.

Syed Kamall (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, tí z nás, ktorí veria v nezávislosť, slobodu jednotlivca a právny štát, sa mnoho rokov snažili presvedčiť našich amerických priateľov, aby uzatvorili záliv Guantánamo, alebo väzenie, ktoré sa tam nachádza. Krajina, ktorá sama seba nazýva lídrom slobodného sveta, nemôže zo svojho presvedčenia odsunúť tieto hodnoty, aj keď z pochopiteľných bezpečnostných dôvodov.

Teraz, keď prezident Obama oznámil uzavretie zálivu Guantánamo, by sme mali byť v každom ohľade nápomocní. Nie je však záležitosťou Európskej únie určiť, kto vstúpi do krajín Európskej únie. Malo by to byť záležitosťou členských štátov, preto vyzvime členské štáty Európskej únie, aby v tomto čase prispeli svojou pomocou našim americkým priateľom. Svoju vôľu už ukázali. Načúvali nám. Teraz sme na rade, aby sme im načúvali my, ako by európska politická elita mala načúvať svojím voličom, keď referendum po referende odmietli Lisabonskú zmluvu. Je načase, aby sme počúvali hlasy, ktoré sú dôležité.

Nirj Deva (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, Magna Charta a habeas corpus sú základmi, na ktorých bola spísaná americká ústava. Sú takisto základmi, na ktorých boli spísané zákony mojej krajiny. Nemôžete niekoho obviňovať a uväzniť ho bez toho, aby bol obžalovaný a súdený. V tomto Parlamente sme však rok čo rok odsúdili prezidenta Busha za to, čo urobil so zálivom Guantánamo. Teraz sa nachádzame v situácii, keď sa prezident Obama celkom správne rozhodol s týmto problémom vyrovnáť.

Keď úradujúci americký prezident počúval, čo sme mu hovorili, teraz je na nás, aby sme povzbudili členské štáty k tomu, aby pomohli nášmu americkému spojencovi. Nie je to však záležitosť, v ktorej môže tento Parlament diktovať ostatným parlamentom. Je na národných parlamentoch, aby sa rozhodli, že je v ich záujme pomôcť Američanom v čase núdze.

Písomné vysvetlenia hlasovania

– **Správa: Karl-Heinz Florenz (A6-0495/2008)**

Šarūnas Birutis (ALDE), písomne. – (LT) Európa potrebuje jednotnú strategickú energetickú politiku, ktorá by zabezpečila účinné využívanie zdrojov a minimalizovala vplyv na životné prostredie.

EÚ a členské štáty musia zabezpečiť rozvoj energetickej infraštruktúry Európy, ktorá je nutná, ak sa snažíme diverzifikovať energetické zdroje EÚ a znížiť závislosť od fosílnych palív.

V súčasnosti najvyššie množstvo využitej energie a najviac emisií CO₂ predstavuje vyhrievanie budov v EÚ – približne 40 % všetkých emisií CO₂. Najmä v tejto oblasti existujú mnohé možnosti na úsporu energie.

Súhlasím s návrhom spravodajcu zorganizovať pre občanov informačnú kampaň na národnej úrovni, zameranú na zvýšenie účinného využívania energie, počas ktorej by majitelia domov a bytov získali tepelný obraz o svojom vlastníctve a dostali by informácie o ich energetickej účinnosti a odporúčania na financovanie prípadnej rekonštrukcie pomocou žiadosti o mikroúver. Slabá energetická účinnosť je chýlostivá otázka, pokiaľ ide o budovy postsovietskej éry, a mnohí vlastníci nevedia, ako a akými prostriedkami môžu usporiť energiu. Myslím si, že je potrebné zvýšiť pomoc zo štrukturálnych fondov do výšky 15 % (v súčasnosti sú to 3 %) na renováciu príbytkov.

John Bowis (PPE-DE), písomne. – Britskí konzervatívci vítajú široký záber správy o Dočasnom výbore pre klimatické zmeny. Myslíme si, že správa je výrazným príspevkom do diskusie, čo povedie k účinnej medzinárodnej dohode o zmenách klímy v Kodani v roku 2009. Podporujeme najmä cieľ ambiciózneho strednodobého a dlhodobého zníženia emisií, podporu obnoviteľnej energie a zvýšenú energetickú účinnosť, ako aj výzvu na udržateľný prístup k lesnému hospodárstvu, dažďovým pralesom a odlesňovaniu. Takisto si myslíme, že nízkouhlíkové hospodárstvo bude spúšťacím faktorom väčšej inovácie, čím sa vytvoria nové a konkurencieschopné podniky a nové pracovné miesta v oblastiach čistej technológie, obnoviteľných energií a ekologických podnikov.

Nemôžeme však podporiť koncept, že európska bezpečnostná stratégia a európska bezpečnosť, ako aj obranná politika budú musieť zohrávať úlohu pri riešení vplyvov zmeny klímy.

Takisto sme dôrazne proti zmienkam o Lisabonskej zmluve, najmä tým, ktoré uvádzajú, že právomoci Európskej únie v oblasti zmeny klímy ešte nie sú dostatočné. Domnievame sa, že EÚ má všetky právomoci, ktoré potrebuje na pomoc obyvateľom Európy spoločne pracovať na úspechu a byť príkladom v oblasti zmeny klímy.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), písomne. – (RO) Hlasoval som za správu pána Florenza, pretože súhlasím s odporúčaniami týkajúcimi sa budúcej integrovanej politiky v oblasti boja proti zmene klímy.

Táto správa vyzýva Komisiu, aby podrobne monitorovala a analyzovala najnovšie vedecké zistenia s cieľom vyhodnotiť najmä to, či sa pomocou plánu EÚ udržať limity 2 °C skutočne podarí zabrániť nebezpečným vplyvom zmeny klímy.

Zároveň zdôrazňuje význam určenia EÚ a ostatných priemyselne rozvinutých krajín ako skupiny strednodobého cieľa zníženia emisií skleníkových plynov o 25 – 40 % do roku 2020, ako aj dlhodobého cieľa na zníženie emisií aspoň o 80 % do roku 2050

v porovnaní s rokom 1990, zatiaľ čo sa ďalej zameriava na cieľ obmedziť zvýšenie priemernej globálnej teploty o najviac 2 °C v porovnaní s úrovňou predindustriálneho obdobia, čo bude znamenať 50 % pravdepodobnosť dosiahnutia tohto cieľa.

David Casa (PPE-DE), *pisomne*. – Táto správa ukazuje cestu vpred a všetkým vysiela jasný odkaz, aby začali konať, kým nebude neskoro. Nemôžeme riskovať, keď ide o ochranu prírody a ľudstva. Potrebujeme integrovanú politiku, aby sme zabránili prekryvaniu činností a musíme zharmonizovať naše ciele a stratégie. Európska únia by mala prevziať vedúcu úlohu v boji proti zmenám klímy a táto správa je veľkým krokom týmto smerom. Práva na život, bezpečnosť, zdravie, vzdelanie a ochranu životného prostredia sú základnými právami a je našou povinnosťou ich zachovať pre budúce generácie. Sme si vedomí obrovských škôd, ktoré zapríčiňuje zmena klímy a sme povinní tieto škody čo najviac minimalizovať.

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark a Anna Ibrisagic (PPE-DE), *pisomne*. – (SV) Dnes sme hlasovali za správu o budúcej integrovanej politike EÚ v oblasti zmeny klímy. V tejto súvislosti by sme však radi zdôraznili, že výnosy z obchodovania s emisnými povolenkami by mali pripadnúť členským štátom.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), *pisomne*. – (RO) Hlasoval som za správu „2050: budúcnosť začína dnes – odporúčania pre budúcu integrovanú politiku EÚ v oblasti boja proti zmene klímy“, pretože zmena klímy môže spôsobiť nenapraviteľné škody a éra lacnej fosílny energie sa končí.

Práve preto EÚ musí spojiť sily so svojimi strategickými partnermi v úsilí o zníženie svojej súčasnej závislosti od fosílnych palív a podstatne zvýšiť podiel použitej obnoviteľnej energie.

Energetická účinnosť európskeho hospodárstva musí na základe primeraných investícií rásť, pričom emisie znečisťujúcich skleníkových plynov sa v nasledujúcich 12 rokoch musia znížiť o viac ako 25 %.

EÚ musí prijať potrebné pevné opatrenia na dosiahnutie nasledujúcich cieľov do roku 2050: zníženie emisií skleníkových plynov, 60 % úroveň využívania obnoviteľnej energie a energetickú účinnosť.

Európsky rok tvorivosti a inovácie môže byť v tejto súvislosti hlavným meradlom, ktoré upozorní na základný význam investovania do vedeckého výskumu a nových technológií.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), *pisomne*. – (EL) Zmena klímy je výsledkom nezodpovedného využívania prírodných zdrojov kapitálom v prospech zisku.

EÚ považuje za vinných pracovníkov, ich spôsob života a ich spotrebiteľské zvyky. Chce urobiť čapá záhradníkom namiesto toho, aby vzala na zodpovednosť za zmiernenie zmeny klímy práve tých, ktorí ho spôsobili: monopoly a nadnárodné spoločnosti. Energia, voda, lesy, odpad a poľnohospodárska výroba boli sprivatizované a sústredené v rukách niekoľkých nadnárodných spoločností, teraz v mene životného prostredia. Neprerušená prevádzka „voľného trhu“, liberalizácia trhov a kapitalistické reštrukturalizácie tvoria jadro navrhovaných opatrení v správe Európskeho parlamentu.

V dohodách EÚ s tretími krajinami sa požaduje liberalizácia trhov a verejných služieb vo všetkých týchto odvetviach. Sú do nich zahrnuté aj ciele, ako napríklad pre bionaftu, ktorá ničí veľké plochy lesov. Podporujú sa mutácie a jednotlivé plodiny, čím sa ničí biodiverzita.

Ochrana životného prostredia sa dokonca používa ako zámienka pre imperialistické intervencie v súlade so „Solánovou doktrínou“.

Ekologické hospodárstvo, ktoré propagujú EÚ a USA, ponúka východisko s cieľom nazhromaždenia kapitálu, zachovania ziskov pre monopoly a zvýšeného využívania pracovníkov a prírodných zdrojov. Nielenže nič nerieši, práve naopak, ešte zhoršuje problém zmeny klímy.

Edite Estrela (PSE), písomne. – (PT) Hlasovala som za správu pána Florenza o problematike „2050: budúcnosť začína dnes – odporúčania pre budúcu integrovanú politiku EÚ v oblasti boja proti zmene klímy“, pretože zastupuje Európsku úniu, členské štáty a ich občanov množstvom návrhov na splnenie ambiciózných cieľov týkajúcich sa zníženia emisií skleníkových plynov v Európskej únii.

Rada by som zdôraznila, že problematika zmeny klímy si vyžaduje prierezový prístup na všetkých úrovniach tvorby verejnej politiky, a že investícia do ekologických technológií je takisto požiadavkou súčasnej hospodárskej krízy, pretože pomôže vytvoriť viac pracovných miest.

Myslím si, že záverečná správa Dočasného výboru pre klimatické zmeny, ktorého som bola členom, je vysoko pozitívnym príspevkom k boju proti zmene klímy a jasne demonštruje potrebu dosiahnuť medzinárodnú dohodu na konferencii v Kodani, ktorá sa uskutoční koncom roka.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) V správe sa nerieši kľúčová otázka príčiny environmentálneho zneužívania, ktorou je bezohľadná podstata kapitalizmu. Snaží sa len rozdeliť zodpovednosť medzi všetky strany a odôvodniť tak návrhy, ktoré sú v podstate založené na liberalizácii trhov, pričom náklady budú znášať užívatelia a pracovníci.

Hoci konečný text prijatý v pléne je umiernennejší ako pôvodný návrh a obsahuje niektoré pozitívne aspekty, nesúhlasíme s ostatnými bodmi, konkrétne keď sa environmentálna ochrana používa ako ospravedlnenie ďalšieho vystupňovania ideologickej ofenzívy, s cieľom preniesť zodpovednosť na bežných ľuďoch a pracovníkov a speňažiť všetky environmentálne činnosti a dosiahnuť z nich zisk.

Z tohto dôvodu sme hlasovali za niektoré návrhy vrátane návrhov, ktoré predložila naša skupina a ktoré sa snažia vylepšiť obsah správy, ale museli sme prejavíť svoj nesúhlas s pokusom o speňaženie všetkého, čo je podstatné pre ľudský život vrátane vzduchu, ktorý dýchame.

Glyn Ford (PSE), písomne. Zmena klímy je jedna z najväčších výziev, ktorým musí svet čeliť. Som za energeticky úsporné žiarovky, ale úprimne povedané, to nestačí. My všetci sa budeme musieť vyrovnáť a zmieriť so zmenami nášho životného štýlu a života, ktoré sú oveľa drastickejšie a výraznejšie.

Nedávno som na verejnom zasadnutí v Cheltenhame vo svojom volebnom obvode dostal otázku, čo si myslím, že je najdôležitejšie, aby sme urobili v rámci boja proti globálnemu otepľovaniu a zmenám klímy. Moja odpoveď bola jasná: ratifikovať Lisabonskú zmluvu. Nemyslím si, že bez silnej a vplyvnej EÚ, ktorá bude disponovať právomocami v spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politike, prinútíme USA a Japonsko, Čínu a Indiu, aby prijali potrebné opatrenia.

Podpora a povzbudenie vplyvnej EÚ, ktorá bude hovoriť jedným hlasom, prispeje k boju proti zmene klímy viac ako milióny energeticky úsporných žiaroviek.

Duarte Freitas (PPE-DE), písomne. – (PT) Táto správa spája stanoviská niekoľkých politických skupín a odvetvových záujmov na základe najnovších a spoľahlivých vedeckých údajov. Tento dokument je preto nepopierateľne dôkladný, zoširoka skoncipovaný, aktuálny a relevantný.

Celkovo so správou súhlasím, ale hlasoval som proti priamejším odkazom na vplyv dobytka na zmenu klímy, pretože sa domnievam, že boli zbytočné. Poľnohospodárstvo sa nesmie ignorovať. Namiesto toho treba zdôrazniť výrobu a spotrebu miestnych produktov, pretože ich preprava spôsobuje menej emisií skleníkových plynov.

Na druhej strane som hlasoval za odkazy na problémy, ktorým čelí poľnohospodárstvo v dôsledku zmeny klímy, pretože sa domnievam, že väčšine najviac postihnutých regiónov by sa mali poskytnúť náležité kompenzácie. Pokiaľ ide o adaptáciu na zmeny klímy, súhlasím, že je veľmi potrebné implementovať novú rámcovú smernicu o ochrane pôdy, a že kohézna politika, politika ochrany vodných zdrojov a sieť Natura 2000 sa musia prispôbiť tak, aby sa vyrovnali s očakávanými vplyvmi.

Nakoniec, hlasoval som za odkazy na potreby zabrániť nadmernému využívaniu flexibilných mechanizmov Kjótskeho protokolu, keďže Európa musí v súčasnosti znížiť svoje emisie, ak si chce udržať svoju vedúcu úlohu v medzinárodných rokovaniach a zabezpečiť globálnu dohodu v Kodani.

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL), písomne. – (CS) Zmena klímy je fakt. Napriek tomu ju niektorí vedci kvalifikovane spochybňujú. Podobne vplyv ľudskej činnosti, o ktorom aj táto správa hovorí ako o hlavnom dôvode zmeny klímy, je určitou časťou vedeckej verejnosti spochybňovaný. V každom prípade správa v rozsahu 22 kapitol poskytuje dobrý prehľad o problematike z pohľadu väčšinového názoru svetovej odbornej verejnosti. Pokiaľ ide o jednotlivé kapitoly, kapitola Energetika je pomerne neúplná. Správne konštatuje obmedzenosť zdrojov fosílnych palív, ale vôbec nerieši kľúčovú otázku, ktorou je zaistenie dostatočného množstva energie v situácii, keď sa má svetová spotreba do roku 2030 zvýšiť o 60 %.

Je teda zrejmé, že už v najbližšej dobe bude nutné začať s výstavbou jadrových elektrární. Tento dnes jediný uznávaný zdroj čistej energie vyrobiteľnej vo veľkých objemoch má svojich ideologických odporcov aj v Európskom parlamente. Od doby zvládnutia termojadrovej fúzie však nemá nukleárna energia pri hľadaní zdroja čistej energie alternatívu. S touto výhradou so správou súhlasím.

Marie-Noëlle Lienemann (PSE), písomne. – (FR) Správa pána Florenza obsahuje veľmi podrobný zoznam opatrení, ktoré treba prijať v oblasti boja proti zmene klímy a rozvoja podporných politík. Z hľadiska štruktúry je však slabá, pokiaľ ide o dôležité a želané presmerovanie Európskej únie.

Najväčšie nedostatky sú tie finančné.

Hoci správa skúma zavedenie dane z oxidu uhličitého, jej analýza a implementácia, ako aj systematická kompenzácia oxidu uhličitého na výrobok nie sú zahrnuté do akčného plánu na obdobie 2009 – 2014. Je to však podstatný prvok.

Pre definitívne ciele činnosti a projekty, verejnú infraštruktúru alebo inovačné priemyselné politiky, regionálny rozvoj, pomoc miestnym orgánom alebo pre výskum a vývoj neboli stanovené žiadne rozpočtové čísla.

Pokiaľ ide o priemysel, odkaz na „legislatívne nástroje“ nestačí.

Podobne, zriadenie Európskeho klimatického fondu je predmetom požiadavky „umožniť trhu, aby určil, ktoré technológie by sa mali použiť...“.

Z tohto dôvodu neprinesie prospech ani dlhodobej vízii, ani všeobecnému záujmu. Je to absurdné.

Preto je dôležité, aby EÚ veľmi rýchlo preskúmala otázku dane z oxidu uhličitého, verejnej pomoci na podporu nového ekologického dohovoru a rozpočtu Spoločenstva na ochranu pred zmenou klímy.

Nils Lundgren (IND/DEM), písomne. – (SV) Niet pochyb o tom, že klíma sa mení. Nie je však jasné, či je to najmä alebo prevažne z dôvodu ľudskej činnosti alebo či je to najmä alebo prevažne súčasťou prírodného procesu. Pokiaľ ide o to, čo sa deje a čo by sme mali urobiť, panuje značná neistota. Je to práve táto neistota, ktorá napríklad signalizuje, že by sme mali urobiť prvé opatrenia na zníženie emisií oxidu uhličitého do atmosféry. To vysvetľuje, prečo som pri predchádzajúcej príležitosti hlasoval za návrh na zníženie týchto emisií o 20 % do roku 2020.

Dočasný výbor Európskeho parlamentu pre klimatické zmeny teraz predložil správu o tom, ako by EÚ mala konať, pokiaľ ide o zmenu klímy. Táto správa je veľmi rozsiahla. Zdá sa, akoby zainteresovaní poslanci boli zapojení do uspokojovania konkrétnych záujmov, ako je poľnohospodárstvo a cestovný ruch. V správe sa zároveň požaduje poskytnutie väčšieho množstva finančných prostriedkov a nových mechanizmov, čo v praxi znamená navrhovanie veľkých krokov k centralizovanému plánovanému hospodárstvu s agitačnými kampaňami v školách a voľnočasových zariadeniach, kontrolovanými z Bruselu.

Správa je taká vzdialená od kľúčových otázok, že som bol nútený hlasovať proti nej. Nemôžeme stále hovoriť „áno“ na všetko, čo sa nám predloží, aby sme ukázali svoju oprávnenú obavu, neistotu a pripravenosť konať, pokiaľ ide o problematiku boja proti zmene klímy.

David Martin (PSE), písomne. – Podporujem túto správu, ktorá obnovuje krátkodobý záväzok EÚ znížiť emisie do roku 2020 o 30 % v prípade, že sa dosiahne medzinárodná dohoda. Takisto obnovuje cieľ obsiahnutý v pláne z Bali, podľa ktorého by priemyselné krajiny mali do roku 2050 znížiť emisie o 80 %. Víтам túto správu, ktorá vyzýva Komisiu a Radu, aby v nadchádzajúcich rokoch po skončení Kjótskeho protokolu v Kodani zaujali vedúcu úlohu a vyzýva na minimálne normy energetickej účinnosti EÚ pre nové a zrekonštruované budovy. Správa vyzýva ECOFIN, aby zaviedla znížené sadzby DPH pre obnoviteľnú energiu a energeticky úsporné výrobky.

Podporujem výzvu na hospodárske iniciatívy, ako je systém obchodovania s emisiami oxidu uhličitého pre krajiny na ochranu ich tropických dažďových pralesov, a výzvu na prijatie opatrení v oblasti energetickej účinnosti na miestnej a regionálnej úrovni v záujme boja proti energetickej chudobe.

Iosif Matula (PPE-DE), písomne. – (RO) Prijatie tejto správy Európskou úniou dokazuje, že sa aktívne zapája do boja proti škodlivým vplyvom zapríčineným zmenou klímy. Globálne otepľovanie je jedným z najzložitejších problémov, ktorým čelí celá planéta. Z tohto dôvodu je potrebné spoločné úsilie zahŕňajúce všetky krajiny. Viac ako 150 odporúčaní obsiahnutých v tejto správe pokrýva väčšinu oblastí, v ktorých je možné urobiť zlepšenia na dosiahnutie európskeho cieľa, ktorým je zníženie nárastu teploty na najviac 2 °C.

Na zabezpečenie dosiahnutia tohto cieľa sa každý jednotlivec musí aktívne zapojiť a musí byť náležite informovaný o tom, ako chrániť životné prostredie a prevziať zodpovednosť voči budúcim generáciám.

Plán hospodárskej obnovy Európy podporuje boj proti globálnemu otepľovaniu nielen poskytnutím prostriedkov na rozvoj inovačných technológií, ale aj využívaním spôsobov, ktoré podporia energetickú účinnosť. Investície do výskumu a inovácií umožnia rozvoj čistých technológií ako reakciu na problémy, ktoré predstavuje zmena klímy.

Domnievam sa, že navrhované opatrenia sú dosiahnuteľné a že sa môžu realizovať v strednodobom a dlhodobom horizonte. Hoci väčšina krajín čelí množstvu hospodárskych a finančných problémov, osobitná pozornosť musí byť zameraná na zastavenie nepriaznivých vplyvov zmeny klímy.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL), *písomne*. – Som rada, že som mohla podporiť záverečnú správu Dočasného výboru pre klimatické zmeny.

Dnešná správa pána Florenza je založená na vedeckých zásadách a mapuje výzvy, ktorým čelí naša spoločnosť v rôznych oblastiach, ako je doprava, využívanie pôdy, energia a riadenie odpadu. Súčasná hospodárska kríza by sa nemala využívať ako zámienka na upustenie od našich klimatických záväzkov. O niečo menej progresívne sily sa snažili využiť hospodársky pokles ako zámienku na porušenie potrebných klimatických záväzkov. Mali by sme to považovať nielen za cynické správanie síl, ktoré absolútne nemajú záujem o to, aby čelili realite zmeny klímy, ale aj za extrémne krátkozraké správanie.

Konkrétne som odmietla názor, aby nukleárna energia zohrávala v ekologickom hospodárstve zajaťška a neskôr akúkoľvek úlohu. Írsko musí zostať ostrovom bez nukleárnej energie. Základom nášho zásobovania energiou by mali byť čisté a obnoviteľné zdroje energie, a nie nebezpečné a krátkodobé šialenstvo, aké predstavuje nukleárna energia.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE), *písomne*. – (SK) Dobrý deň prajem všetkým. Správu plne podporujem a ďakujem Vám, pán Florenz, za podrobné zdokumentovanie budúcej politiky Európskej únie s ohľadom na klimatické zmeny. Je strašné, že globálne zmeny klímy ovplyvňujú a budú ovplyvňovať naše životné prostredie, a tým naše zdravie a spoločnosť. Je preto povinnosťou pokračovať na našej ceste zhodujúcej sa s politikou, ktorá pomôže spomaliť vplyvy vyvolania budúcej katastrofy.

Od rozhodnutia Parlamentu v apríli o vytvorení dočasnej Komisie o klimatických zmenách boli rokovania o pomoci integrácie európskych reakcií do svetového kontextu úspešné. Musíme však kontinuálne prehodnocovať svoje výhrady vzhľadom na redukčné ciele, energetickú spotrebu a úlohy poľnohospodárstva. Spoluprácou hádam dokážeme zredukovať uhlíkové emisie a spomaliť proces globálneho otepľovania v Európe a na celom svete.

Ako pán Florenz spomenul, nie je jediný spôsob, ako zápasit s klimatickými zmenami, ale vieme, že je správne začať so zvýšením efektívnosti a s lepším riadením zdrojov. Globálne klimatické zmeny sú škodlivé pre naše životné prostredie, pre náš súčasný spôsob života a pre príležitosti budúcich generácií. Musíme spraviť to najlepšie, aby sme tento proces spomalili, ak nie aj zastavili. Ďakujem vám všetkým.

Jan Mulder (ALDE), *písomne*. – (NL) Hoci táto správa počas konečného hlasovania získala moju podporu, nebráni mi to v tom, aby som vyjadril vážne námietky voči niektorým jej častiam. Nemyslím si, že pestovanie kýmnych plodín pre intenzívny chov dobytka bude

mať negatívny vplyv na klímu. Takisto si nemyslím, že by sa mala zaviesť európska smernica o pôde na riešenie problematiky zmeny klímy.

Alexandru Nazare (PPE-DE), písomne. – (RO) V súčasnej hospodárskej klíme je čoraz ťažšie financovať investície do čistej technológie a ekologickej energie, ktoré sú v boji proti globálnemu otepľovaniu také potrebné. Preto by som sa rád pridal ku svojim kolegom, ktorí podporili túto správu a navrhli opatrenia zamerané na zvýšenie „inteligentných“ investícií, čo je riešením nielen pre klimatickú krízu, ale aj pre poskytovanie úverov, pretože má potenciál vytvoriť nové pracovné miesta.

Jedným z takýchto opatrení je návrh nariadenia Komisie prediskutovaný v Parlamente, v ktorom sa navrhuje, aby členské štáty zo štrukturálnych a kohéznych fondov financovali širokú škálu verejných pracovných programov na obnovu bývania. Môže to priniesť množstvo výhod. Napríklad rodiny s nízkym príjmom môžu získať finančnú podporu na modernizáciu svojich vykurovacích systémov a značne ušetriť za účty na údržbu. Toto opatrenie okrem toho pomôže znížiť energetickú závislosť Európy, čo je vzhľadom na nedávnu energetickú krízu v Európe prioritou.

James Nicholson (PPE-DE), písomne. – Táto správa sa zaoberá kľúčovými otázkami týkajúcimi sa zmeny klímy, ako je výzva na výrazné zníženie emisií skleníkových plynov, podpora obnoviteľných zdrojov energie a zlepšenie energetickej účinnosti.

V súčasnosti čelíme situácii, keď sa vplyvy zmeny klímy a globálneho otepľovania dostávajú rýchlejšie, ako sme očakávali. Z tohto dôvodu je dôležité, aby bola environmentálna politika pre EÚ a jednotlivé členské štáty naďalej hlavnou prioritou.

V súlade s klimatickým a energetickým balíkom prijatým v decembri, EÚ jasne vedie, pokiaľ ide o environmentálne právne predpisy, a je v pozícii, keď môže povzbudiť krajiny ležiace mimo Európy, aby nasledovali jej príklad a podporovali politiky zamerané na riešenie zmeny klímy.

Jednoducho si nemôžeme dovoliť túto problematiku ignorovať a čakať päťdesiat rokov, aby sme videli, aké to môže mať následky.

Rovana Plumb (PSE), písomne. – (RO) Hlasovala som za túto správu, pretože poskytuje „plán v 12 akčných bodoch“ budúcej integrovanej politiky v oblasti boja proti zmene klímy.

Správa zdôrazňuje význam určenia EÚ a ostatných priemyselne rozvinutých krajín ako skupiny strednodobého cieľa na zníženie emisií skleníkových plynov o 25 – 40 % do roku 2020, ako aj dlhodobého cieľa na zníženie emisií o 80 % do roku 2050 v porovnaní s rokom 1990.

Na dosiahnutie týchto cieľov a ich prispôsobenie zmenám klímy musia byť na úrovni EÚ poskytnuté finančné prostriedky vo výške približne 175 miliónov EUR. Zahŕňa to vytvorenie klimatického fondu financovaného z výnosov zo schémy obchodovania s emisiami alebo ekvivalentných súkromných fondov v členských štátoch s cieľom poskytnúť investície a solidaritu, ktoré sú potrebné na financovanie budúcej politiky v oblasti klímy.

Osobitná pozornosť sa musí zamerať na výskum, aby sa zabezpečila vedecká podpora pre rozvoj a realizáciu „čistých“ technológií. Environmentálna politika sa musí využívať ako príležitosť pre stratégiu na prispôsobenie sa vplyvom zmeny klímy. Takisto sa musí uplatňovať správnym spôsobom a medzi sektormi pri riešení vplyvov krízy, a to

prostredníctvom vytvorenia nových, ekologických pracovných miest v konkurencieschopných podnikoch.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN), *písomne*. – (PL) Doteraz, počas rôznych legislatívnych období, bolo predložených trinásť uznesení Európskeho parlamentu o zmene klímy. Napriek úsiliu Komisie aj Parlamentu vyvoláva táto záležitosť polemiku. Správa pána Florenza nemení pozíciu tých, ktorí nie sú presvedčení o rozhodujúcom vplyve ľudskej činnosti na zmenu klímy, ktorá bola milióny rokov len vecou zákonov prírody.

Ďalší problém zahŕňa vynikajúcu myšlienku integrovanej politiky pre všetky európske krajiny. Majúc na pamäti, že správa nerobí rozdiely medzi osobitnou situáciou nových členských štátov alebo, čo je dôležitejšie, úsilím, ktoré vynaložili od roku 1989 na zníženie znečistenia a emisií skleníkových plynov, o integrovanom prístupe nemôže byť ani reči. Rôzne krajiny majú právo na stanovenie rôznych cieľov. Krajiny musia mať právo vybrať si technológiu, ktorú používajú na získanie energie. Vzhľadom na odporúčania Komisie týkajúce sa stanovenia záväzného cieľa 20 % na zlepšenie energetickej účinnosti sa zdá, že podozrenie z podporovania drahej, zahraničnej energetickej technológie, nie je neodôvodnené.

Lydie Polfer (ALDE), *písomne*. – (FR) Hlasovala som za správu pána Florenza. Ide o vynikajúcu prácu, pretože v tejto správe sa podrobne uvádza široká škála opatrení, ktoré treba prijať v oblastiach zahŕňajúcich energetiku, bionaftu, energetickú účinnosť, mobilitu, cestovný ruch, poľnohospodárstvo a chov dobytka, ochranu pôdy a riadenie vodných zdrojov, ako aj riadenie odpadu a zdrojov, budúce témy, vzdelávanie a odbornú prípravu.

Vynikajúca práca Dočasného výboru pre klimatické zmeny, ktorý bol zriadený 25. apríla 2007, je vizionárska a jej návrhy zamerané na boj proti zmenám klímy si zaslúžia podporu všetkých, ktorí sú zapojení do politického, hospodárskeho a spoločenského života.

Luís Queiró (PPE-DE), *písomne*. – (PT) Diskusia o budúcej integrovanej politike EÚ v oblasti boja proti zmene klímy sa zaoberala veľkým množstvom rôznych oblastí a mala by nás nasmerovať k hľadaniu primeraných a realizovateľných riešení založených na vedeckých základoch. Fanatická diskusia, ktorá odmieta akúkoľvek vedu odlišnú od oficiálnej verzie, ignorujúc potrebu výskumu a predchádzajúce neistoty vedeckého výskumu, mení vedu v dogmu, a dogma má pre politických činiteľov len malý význam.

Naša priorita sa preto musí zameriavať na diverzifikovanú a účinnú výrobu energie a spotrebu, ktorá môže znížiť našu závislosť a zaručiť kvalitu života pre každého, či už občanov žijúcich v Európe alebo mimo nej.

Preto čelíme veľkým vedeckým výzvam, v rámci ktorých majú verejné orgány povinnosť stanoviť za prioritu investície do výskumu a vývoja, a tiež, najmä ak sú sami trhovými operátormi, posilniť vytváranie ziskových trhov pre viac energeticky účinných výrobkov. Zmena klímy si vyžaduje, aby sme vo vývoji urobili krok vpred, nie krok vzad. Snažme sa o to.

Peter Skinner (PSE), *písomne*. – Ciele, ktoré stanovila EÚ na dosiahnutie koordinovaného zníženia, sú dôležité, ak sa tým dosiahne príslušná zmena k lepšiemu v našom životnom prostredí.

Hlasoval som za zlepšenie štruktúry tejto koordinácie využitím rôznych zdrojov – vrátane prospešného vplyvu výroby bezpečnej jadrovej energie – ktoré sa musia všetky vyhodnotiť vzhľadom na odporúčanie národných inšpektorátov a zmeny v technológii.

Keďže je potrebné financovanie, hlasoval som aj za to, aby sa zisky z obchodovania s emisiami použili na úhradu nákladov na všetky potrebné zmeny. Sem patria investície do novej technológie.

Systém obchodovania s emisiami pre letectvo, aj keď má iba okrajový vplyv, je stále primeranou cestou vpred.

Catherine Stihler (PSE), *písomne*. – Diskusia o integrovanej politike v oblasti boja proti zmene klímy je dôležitá, ak chceme do roku 2050 znížiť emisie oxidu uhličitého o 50 %.

Andrzej Jan Szejna (PSE), *písomne*. – (PL) Hlasoval som za prijatie správy pána Florenza s názvom „2050: budúcnosť začína dnes – odporúčania pre budúcu integrovanú politiku EÚ v oblasti boja proti zmene klímy“. Túto správu vypracoval Dočasný výbor pre klimatické zmeny, ktorý bol vymenovaný v júni 2007.

Správa je konkrétnym zoznamom odporúčaní týkajúcich sa zníženia emisií oxidu uhličitého, ktorý majú zaviesť orgány Spoločenstva (najmä Európska komisia) a členské štáty. V záujme dosiahnutia týchto cieľov bude takisto potrebné prijať opatrenia na miestnej úrovni.

Zmeny našej klímy sú náhle a majú vážne negatívne vplyvy. EÚ a priemyselne rozvinuté krajiny by mali prijať cieľ na zníženie emisií skleníkových plynov do roku 2020 od 25 do 40 % a snažiť sa v dlhodobom horizonte znížiť emisie o 80 % do roku 2050 v porovnaní s úrovňami v roku 1990.

Zvyšné odporúčania obsiahnuté v správe zahŕňajú partnerstvo a spoluprácu v oblasti výroby solárnej energie s tretími krajinami v oblasti Stredozemia, dosiahnutie nulovej čistej spotreby energie v nových obytných budovách do roku 2015 a vo všetkých nových budovách do roku 2020 s možnosťou rozšírenia tohto cieľa na dlhšie obdobie a zahrnutia renovovaných budov. Tieto plány zahŕňajú aj zriadenie európskeho spoločenstva pre obnoviteľnú energiu s cieľom podporiť činnosti v oblasti výskumu a vývoja na rozvoj nových priekopníckych technológií.

Thomas Ulmer (PPE-DE), *písomne*. – (DE) Zdržal som sa hlasovania o správe na tému zmena klímy. To však neznamená, že si celú správu považujem za zlú. Prelínajú sa v nej správne vedecké údaje a falošné polemiky. Všetka práca, ktorú výbor vykonal, bola jednostranná a nezohľadnila sa široká škála vedeckých stanovísk. Na takomto základe nie je možné vypracovať vyváženú správu. Tento druh prístupu sa, žiaľ, stal čoraz bežnejším vzhľadom na blížiacu sa európske voľby.

– Správa: **Claudio Fava (A6-0026/2009)**

Guy Bono (PSE), *písomne*. – (FR) Hlasoval som za správu pána Favu o návrhu smernice o sankciách voči zamestnávateľom nelegálnych prisťahovalcov.

Podľa údajov Komisie žije nelegálne v Európskej únii približne 4,5 až 8 miliónov štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú preto obľúbeným cieľom bezohľadných zamestnávateľov využívajúcich nelegálnu prácu.

Je pre nás dôležité, aby sme objasnili tieto praktiky, ktoré sú nehodné Európy, kde by sa rešpektovanie základných ľudských práv malo uplatňovať na každého. Nastal čas na zdôraznenie zodpovednosti tých, ktorí profitujú z týchto osobitne zraniteľných osôb. Musíme zastaviť kriminalizáciu týchto obetí stigmatizovaním nelegálnych prisťahovalcov. Vzhľadom na opatrenia, ktoré tu odporúčame, to nie je len otázkou penalizácie nečestných

nadriadených, ale aj ochrany konkrétneho množstva sociálnych práv, ako je právo na zastupovanie odbormi.

Nemali by sme sa však priskoro tešiť z víťazstva, pretože hrozba sankcií nie je dostatočná, a mali by sme skôr disponovať vhodnými právnymi nástrojmi na kontrolu. Len potom budeme môcť realizovať účinnú spoločnú imigračnú politiku.

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark a Anna Ibrisagic (PPE-DE), *písomne.* – (SV) Európsky parlament dnes hlasoval o správe (A6-0026/2009), ktorú predložil pán Fava (Socialistická skupina v Európskom parlamente, Taliansko), týkajúcej sa následkov pre zamestnávateľov, ktorí zamestnávajú štátnych príslušníkov tretích krajín bez povolenia na pobyt v EÚ.

Keďže správa kladie členským štátom zodpovednosť za ukladanie sankcií podľa trestného práva, my, švédski konzervatívci, sme sa rozhodli túto správu nepodporiť.

Gérard Deprez (ALDE), *písomne.* – (FR) Podporujem správu pána Favu, ktorú použijeme na zavedenie tvrdších trestov pre zamestnávateľov, ktorí využívajú nelegálnu pracovnú silu.

Sankcie by mali v budúcnosti zahŕňať náklady na vrátenie pracovníkov do ich vlasti a zaplatenie nedoplatkov (mzdy, dane a príspevky sociálneho zabezpečenia). Ostatné navrhované sankcie sa pohybujú od vylúčenia z poskytovania verejných grantov po dočasné alebo trvalé zatvorenie podniku.

Dovoľte mi tri kľúčové body v tomto systéme: po prvé, signál vyslaný bezohľadným alebo nečestným zamestnávateľom zavedením trestných sankcií v najvážnejších prípadoch využívania nelegálnej práce, ako je zamestnávanie maloletých za osobitne nevhodných pracovných podmienok alebo v prípade, keď je pracovník obeťou obchodovania s ľuďmi. Ďalej, možnosť menej prísnych ustanovení pre súkromné osoby, ak sú splnené podmienky súkromného zamestnávania. A nakoniec, zodpovednosť spoločností zapojených do subdodávateľského reťazca, ak možno dokázať, že vedeli o zamestnávaní nelegálnych prisťahovalcov subdodávateľom.

Nezabudnime, že je to vecou minimálnych noriem (každý štát sám zvyšuje sankcie voči zamestnávateľom a ochranu pre nelegálnych prisťahovalcov) a že existuje klauzula o revízii každé tri roky, ktorá nám umožňuje prispôbiť náš cieľ založený na skúsenostiach.

Constantin Dumitriu (PPE-DE), *písomne.* – (RO) Správa, ktorú vypracoval náš kolega, je prvým krokom vpred pri boji proti nelegálnemu zamestnávaniu a zníženiu jedného z najvážnejších aspektov cezhraničného zločinu. Kým doteraz boli politiky krajín zamerané viac na to, ako zabrániť tomu, aby nelegálni prisťahovalci získali prístup na pracovný trh, odteraz riešime problém pri jeho koreni trestaním zamestnávateľov, ktorí profitujú zo zraniteľnosti nelegálnych prisťahovalcov.

Väčšina týchto zamestnancov pracuje v poľnohospodárskom odvetví a existuje nespočetné množstvo prípadov, keď sa títo ľudia musia zmieriť s neľudskými podmienkami, a veľmi často bez toho, aby im bola vyplácaná mzda. Nariadenia, ktoré navrhujeme, nebudú trestať len zamestnávateľov, ale zabezpečia aj to, aby pracovníci dostali odmenu, ktorá im prináleží. Potrebovali sme ustanovenia tohto druhu na stanovenie štandardných nariadení na úrovni Spoločenstva pre potrestanie zamestnávateľov, keďže vo väčšine prípadov nadnárodná sieť obchodovania s ľuďmi poskytuje neustály prísun ľudí.

Nesmieme interpretovať túto správu tak, že hranice EÚ sa uzatvoria, ale ako posilnenie zásady preferencie Spoločenstva. Keď zohľadníme demografický profil väčšiny členských štátov, musíme pracovný trh ponechať otvorený, ale s tým ustanovením, že tok pracovníkov bude legálny a primeraný potrebám Spoločenstva.

Patrick Gaubert (PPE-DE), písomne. – (FR) Teší ma, že sme veľkou väčšinou prijali návrh smernice, ktorá má zásadný význam v boji proti nelegálnemu prisťahovalectvu a je nevyhnutná na realizáciu spoločnej globálnej prisťahovaleckej politiky.

Nelegálne zamestnávajú sa hlavným lákadlom pre tisíce mužov a žien, ktorí deň čo deň prechádzajú našimi hranicami s nádejou, že nájdu slušnú prácu na uživenie svojej rodiny. V skutočnosti sa stanú len otrokmi niektorých zamestnávateľov, ktorí využívajú a zneužívajú ich zraniteľnú situáciu a neznalosť vlastných práv na to, aby ich vykorisťovali a používali ako lacnú pracovnú silu.

Táto smernica vysiela dvojité signály: jeden, pokiaľ ide o nepoctivých zamestnávateľov, ktorí už nebudú môcť bezrestne využívať takúto situáciu, a druhý, pokiaľ ide o potenciálnych nelegálnych prisťahovalcov, ktorých odradia prísnejšie podmienky prístupu k legálnemu zamestnaniu.

Kompromis, ktorý sa dosiahol na základe rokovania s Radou, je uspokojivý, a môžeme len dúfať, že členské štáty túto smernicu rýchlo zrealizujú s cieľom ukončiť túto situáciu zraniteľnosti, ktorú zažívajú tisíce ľudí v Európe.

Bruno Gollnisch (NI), písomne. – (FR) Môžeme len podporiť všeobecný zákaz zamestnávania nelegálnych pracovníkov s cieľom odradiť nelegálnych prisťahovalcov. Tak isto môžeme len schváliť sankcie voči zamestnávateľom, ktorí sa uchylujú k takémuto typu práce a často ju zneužívajú, a ktorí nie sú nič iné ako novodobí obchodníci s otrokmi.

Mám však niekoľko výhrad. Európska únia znovu využíva prípad založený na práve Spoločenstva (prvý pilier) s cieľom rozšíriť svoje právomoci, pokiaľ ide o harmonizáciu trestného práva členských štátov s výnimkou Írska a Spojeného kráľovstva, ktoré sa na základe zmlúv rozhodli k neúčasti.

Pripomínam, čo sa stalo vo Francúzsku po štrajku v módnjej reštaurácii v Neuilly, ktorú obľuboval prezident Sarkozy: šéfovia tvrdili, že sú obeťami veľmi prísneho pracovného trhu alebo ochrancov pracovnej sily, ktorej platili zákonné minimum, a pre nelegálnych prisťahovalcov bolo ľahké získať právny štatút prostredníctvom práce, čo je situácia, ktorú táto smernica ďalej posilní prisľúbením legalizácie tým, ktorí udajú svojich zamestnávateľov.

Obávam sa, že v skutočnosti v krajinách takých laxných, akou je v tejto súvislosti Francúzsko, sa napriek všetkému príliv nelegálnych prisťahovalcov nezastaví.

Carl Lang (NI), písomne. – (FR) Táto správa má rôzne zásluhy.

V prvom rade má vzdelávací cieľ. Uvádza alarmujúci fakt týkajúci sa zvýšenia úrovne nelegálneho prisťahovalectva v Európe, ktorá sa podľa vlastných údajov Komisie odhaduje na 4,5 až 8 miliónov, a špecifikuje hospodárske odvetvia, na ktoré sa nelegálna práca najviac zameriava: stavebníctvo, poľnohospodárstvo, upratovacie služby, hotely a reštaurácie.

Druhou je, že zintenzívňuje boj proti práci bez náležitej odmeny, najmä zavedením finančných a trestných sankcií pre zamestnávateľov nelegálnych prisťahovalcov.

Táto správa však žiaľ obsahuje aj množstvo nedostatkov. Nehovorí sa v nej nič o opatreniach na zabránenie týmto periodickým tokom nelegálneho prisťahovalectva. O znovuzavedení kontrol na vnútorných hraniciach sa vôbec neuvažuje.

Okrem toho, v čase sociálnej a hospodárskej krízy a prudko rastúcej nezamestnanosti je nevyhnutnou potrebou krajín Európskej únie chrániť svoje pracovné miesta, preto je dôležité zaviesť národné a európske politiky sociálneho protekcionizmu. Musíme rezervovať pracovné miesta pre Francúzov vo Francúzsku a pre Európanov v Európe. Je to otázka uplatňovania zásad národnej a európskej preferencie a ochrany ako dôležitej podmienky pre hospodársku a sociálnu obnovu krajín Európskej únie.

Jörg Leichtfried (PSE), *písomne. – (DE)* Hlasujem za správu pána Favu o sankciách voči zamestnávateľom štátnych príslušníkov tretích krajín.

Musíme ukončiť zamestnávanie nelegálnych prisťahovalcov v snahe chrániť ich pred vykorisťovaním a chrániť hospodárstvo danej krajiny pred narušením.

Najdôležitejšou otázkou nie je potrestanie nelegálnych pracovníkov z tretích krajín, ale penalizácia zamestnávateľov, ktorí sú v oveľa silnejšej pozícii.

David Martin (PSE), *písomne. –* Podporujem zavedenie a presadzovanie sankcií voči zamestnávateľom nelegálnych prisťahovalcov bez povolenia na pobyt. Táto správa obsahuje minimálne pravidlá pre trestné sankcie voči zamestnávateľom, a inšpekcie, ktoré treba uskutočniť v odvetviach, ktoré sú najviac otvorené zneužívaniu, aj keď v Škótsku sme už chránení Imigračným, azylovým a národnostným zákonom z roku 2006.

Lydie Polfer (ALDE), *písomne. – (FR)* Hlasovala som za návrh smernice, ktorá sa zaoberá rozšírenou hrozbou nelegálneho prisťahovalectva, ktoré často vedie k vykorisťovaniu. V Európskej únii sa v skutočnosti nachádza 4,5 až 8 miliónov nelegálnych prisťahovalcov, ktorí pracujú v stavebníctve, poľnohospodárstve, v hoteloch a iných odvetviach. Musíme zintenzívniť boj proti nelegálnemu prisťahovalectvu zavedením rôznych druhov sankcií voči zamestnávateľom týchto nelegálnych prisťahovalcov na európskej úrovni.

V skutočnosti ide o to, dať spoločnostiam pocit zodpovednosti, čo by prispelo k posilneniu boja proti nelegálnemu prisťahovalectvu.

Frédérique Ries (ALDE), *písomne. – (FR)* Som rada, že Európsky parlament dnes prijal prevažnou väčšinou návrh smernice, ktorej cieľom je zaviesť sankcie voči zamestnávateľom nelegálnych prisťahovalcov.

Táto smernica o „sankciách“ zapadá do stratégie EÚ na boj proti nelegálnemu prisťahovalectvu, ktorý zahŕňa „modrú kartu“ na podporu selektívneho prisťahovalectva a smernicu o návrate.

Práca načierno je pre európske hospodárstvo hrozbou, o to viac v kontexte súčasnej hospodárskej krízy.

Zdá sa, že EÚ je v očiach mnohých nelegálnych prisťahovalcov ešte stále akousi zaslúbenou krajinou; často tu nájdú zamestnanie a kvalitu života, ktoré nenájdú vo svojej vlastnej krajine.

Odhaduje sa, že v EÚ žije nelegálne 4,5 až 8 miliónov štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí vo všeobecnosti nachádzajú prácu v stavebníctve, poľnohospodárstve, domácich prácach a hotelovom sektore. Robia slabo platenú prácu, čo často hraničí s vykorisťovaním.

Bezohľadní zamestnávateľa využívajú týchto nelegálnych pracovníkov, ktorí sú ochotní pracovať za veľmi nízke mzdy a v nebezpečných podmienkach.

Vďaka dnešnému hlasovaniu vyjde teraz zamestnávanie nelegálnych pracovníkov zamestnávateľov draho, a dokonca môžu skončiť aj vo väzení.

Luca Romagnoli (NI), *písomne*. – (IT) Hlasoval som za správu pána Favu o sankciách voči zamestnávateľom štátnych príslušníkov tretích krajín bez povolenia na pobyt. Zdieľam obavu, ktorú vyjadril spravodajca a ktorá sa týka sociálnych dôsledkov tohto fenoménu, a podmienok hraničiacich s vykorisťovaním, v ktorých títo migranti pracujú.

Bezohľadní zamestnávateľa využívajú nelegálnych prisťahovalcov na prácu v slabo platenom a nekvalifikovanom zamestnaní, ktorú nikto iný nechce robiť. Nelegálna práca by sa mala považovať za sociálne zlo, pretože môže zhoršiť mzdy a pracovné podmienky, a narušiť konkurencieschopnosť medzi podnikmi. Z tohto dôvodu vítam iniciatívu pána Favu zameranú na ochranu práv týchto zraniteľných osôb.

Georgios Toussas (GUE/NGL), *písomne*. – (EL) Návrh smernice Komisie a súvisiaca správa Európskeho parlamentu o zavedení sankcií voči zamestnávateľom, ktorí zamestnávajú nelegálnych prisťahovalcov z tretích krajín sú pomníkom pokrytectvu a klamstvu. Skutočným cieľom nie je zaviesť sankcie voči zamestnávateľom, ktorí barbaricky vykorisťujú nelegálnych pracovníkov. Práve naopak, cieľom je potrestať, uväzniť a násilne deportovať prisťahovalcov do ich rodných krajín. Je to jeden zo súborov opatrení v antiimigračnej politike EÚ, ako sa uvádza v pakte o prisťahovalectve, a je dôsledkom známej „smernice hanby“, ktorá umožnila 18-mesačné zadržiavanie „nelegálnych“ prisťahovalcov, ich deportáciu a zákaz vstupu na celé územie EÚ počas 5 rokov.

V skutočnosti návrh smernice a správa Európskeho parlamentu, ktoré sa uberajú presne tým istým smerom, zintenzívňujú represívne opatrenia proti prisťahovalcom, systematizujú ich sociálne vylúčenie a výrazne uľahčujú ich čoraz krutejšie vykorisťovanie zo strany zamestnávateľov.

Komunistická strana Grécka hlasuje proti správe aj návrhu smernice Komisie.

Podporuje oprávnené požiadavky prisťahovalcov, ich legalizáciu, zrušenie neohlásenej práce a práce načierno, zvýšenie ich miezd a plátov, rovnakú odmenu za rovnakú dennú prácu a plné zachovanie sociálnych a občianskych práv.

– Návrh uznesenia: (B6-0062/2009)

Edite Estrela (PSE), *písomne*. – (PT) Hlasovala som za návrh uznesenia o riešení úloh energetickej účinnosti prostredníctvom informačných a komunikačných technológií (IKT), pretože sa domnievam, že IKT zohrávajú kľúčovú úlohu pri zlepšovaní energetickej účinnosti a môžu vyústiť do úspory, ktorá sa odhaduje na viac ako 50 miliónov ton CO₂ ročne.

Členské štáty musia plne využívať potenciál, ktorý predstavujú IKT, s cieľom splniť ciele stanovené v klimatickom a energetickom balíku na zníženie emisií skleníkových plynov aspoň o 20 %, zvýšenie podielu energie pochádzajúcej z obnoviteľných zdrojov na 20 % a dosiahnutie 20 % zlepšenia v oblasti energetickej účinnosti v Európskej únii do roku 2020.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *písomne*. – (PT) Hlasovali sme v prospech tejto správy českého poslanca tohto Parlamentu z našej politickej skupiny, pretože sa domnievame,

že rieši problematiku veľkého významu: riešenie úlohy energetickej účinnosti prostredníctvom informačných a komunikačných technológií (IKT). Tieto technológie môžu byť hybnou silou väčšej produktivity, rastu a zníženia nákladov, ktoré prispievajú ku konkurencieschopnosti, k udržateľnému rozvoju a zlepšeniu kvality života občanov EÚ. Z tohto dôvodu súhlasíme s návrhom odporučiť nadchádzajúcim predsedníctvám Rady, aby tému IKT a ich významu v boji proti zmenám klímy a v prispôsobovaní sa týmto zmenám považovali za jednu zo svojich priorít.

Takisto sa domnievame, že je dôležité vynaložiť viac úsilia na každej úrovni rozhodovania, pokiaľ ide o využívanie všetkých dostupných finančných nástrojov na rozvoj a prijatie nových technologických riešení založených na IKT, ktoré zvýšia energetickú účinnosť.

Podobne, z dôvodu oneskorenia pri prijímaní systematického prístupu k inteligentným riešeniam IKT je dôležité zvýšiť informovanosť o týchto technológiách s osobitným dôrazom na nižšie emisie, pokiaľ ide o rozvoj miest a mestských štvrtí, najmä prostredníctvom rozvoja inteligentných budov, pouličného osvetlenia a prenosových a distribučných sietí, ako aj prostredníctvom organizácie verejnej dopravy.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), *písomne*. – (PL) Podporil som návrh uznesenia o úlohe energetickej účinnosti prostredníctvom informačných a komunikačných technológií.

IKT by mali byť riešením budúcnosti pre prakticky všetky zariadenia spotrebúvajúce energiu a pomáhať dosiahnuť významné úspory v rámci spotreby energie. Nečinnosť v tejto oblasti by mohla počas niekoľkých nasledujúcich rokov viesť k značnému nárastu dopytu po energii (asi 25 % v rozmedzí štyroch rokov).

Najväčšie úspory sa budú môcť dosiahnuť v odvetví výroby a prenosu elektriny. V oblasti výroby energie by sa účinnosť mala zvýšiť približne o 40 % a v oblasti distribúcie energie približne o 10 %. IKT takisto prispievajú k lepšiemu riadeniu energetickej siete a k zjednodušeniu integrácie obnoviteľných zdrojov energie. Vďaka uplatňovaniu IKT bude možné dosiahnuť značné úspory pri vykurovaní, klimatizácii a osvetlení budov. Všetko toto prispeje k podstatnému zníženiu emisií CO₂, a to v rámci energetických jednotiek, ako aj v globálnom rozsahu.

Tieto technológie, vrátane samotných komponentov, ako aj mikroelektronických a nanoelektronických systémov, a mnohé moderné technologické prístupy (napríklad fotonika), zvyšujú konkurencieschopnosť a vytvárajú nové príležitosti pre obchod a trh práce.

Zvýšenie energetickej účinnosti zahŕňa zníženie spotreby energie počas výrobných, prenosových a distribučných fáz, ako aj pre konečného spotrebiteľa. Majúc na pamäti, že je to možné dosiahnuť prostredníctvom technologických zmien a zmien v správaní, ako aj prostredníctvom hospodárskych zmien zameraných na zabezpečenie udržania rovnakej úrovne pohodlia a služieb, moderná technológia v oblasti IKT by sa mala zavádzať v čo najširšom meradle.

Luca Romagnoli (NI), *písomne*. – (IT) Hlasoval som za návrh uznesenia o riešení úlohy energetickej účinnosti prostredníctvom informačných a komunikačných technológií.

Pripomenul by som, že spolu s cieľom zníženia emisií skleníkových plynov o 20 % do roku 2020 musíme v rámci toho istého obdobia zlepšiť o 20 % aj energetickú účinnosť. Z tohto dôvodu podporujem predložený návrh, ktorý sa zameriava na zvýšenie

informovanosti, napríklad prostredníctvom demonštračných projektov, o význame informačných a komunikačných technológií na zlepšenie energetickej účinnosti v hospodárstve EÚ. Tieto technológie sú hybnou silou väčšej produktivity a rastu, ako aj zníženia nákladov, ktoré prispievajú ku konkurencieschopnosti, udržateľnému rozvoju a zlepšeniu kvality života občanov EÚ.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE), písomne. – (RO) Hlasoval som za návrh uznesenia Európskeho parlamentu o riešení problému energetickej účinnosti prostredníctvom informačných a komunikačných technológií, pretože pevne verím, že tieto technológie môžu ponúknuť funkčné riešenia tohto problému.

Energetická účinnosť je veľmi dôležitá téma, pretože sme si dobre vedomí toho, že prírodné zdroje, z ktorých získavame energiu, sa stále znižujú a raz sa vyčerpajú. V dôsledku toho sa domnievam, že akákoľvek technológia, ktorú možno použiť na dosiahnutie energetickej účinnosti, je prínosom pre celú spoločnosť.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE), písomne. – (PL) Otázka energetickej bezpečnosti Európskej únie sa v tomto Parlamente už veľakrát riešila, najmä zo strany nových členských štátov.

Kríza, ktorá v posledných týždňoch zasiahla mnoho členských štátov, jasne ukázala, aké reálne je nebezpečenstvo zrušenia našich dodávok plynu, a to, akí sme nepripravení na riešenie následkov.

Európa musí konečne začať ukazovať solidaritu tým, ako myslí a koná. Musíme vybudovať vhodnú prenosovú infraštruktúru, vytvoriť mechanizmy podpory pre krajiny, ktoré nebudú dostávať dodávky surovín a diverzifikovať zdroje, z ktorých ich môžeme získať. Musíme sa snažiť nájsť alternatívne zdroje plynu a vytvoriť systém na úsporu energie a zefektívniť našu spotrebu plynu.

Obávam sa, že všetky tieto body už boli v minulosti vznesené pri mnohých príležitostiach, ale čo nám je to platné, keď stále zostáva len pri plánoch?

Catherine Stihler (PSE), písomne. – Význam energetickej účinnosti a jej príspevok k splneniu našich cieľov v oblasti boja proti zmene klímy nemožno podceňovať. Programy energetickej účinnosti majú potenciál na vytváranie pracovných miest.

– Návrh uznesenia: (RC-B6-0066/2009)

Guy Bono (PSE), písomne. – (FR) Hlasoval som za toto uznesenie o návrate a reintegrácii väzňov zo zadržovacieho strediska na Guantáname.

Zdá sa mi, že Európa môže blahoželať prezidentovi Obamovi za jeho rozhodnutie uzavrieť toto zadržovacie stredisko, pretože mnohí z nás o to žiadali niekoľko rokov. Preto sa mi to zdá ako dobrá príležitosť reagovať na žiadosť USA a vyjadriť spoločnú pozíciu v súlade s hodnotami Európskej únie.

Je dôležité, aby sme si tiež upratili pred vlastným prahom a aby si európske krajiny, ktoré CIA umožnili tajný presun väzňov, boli pre zmenu vedomé svojich zodpovedností.

Niels Busk, Anne E. Jensen a Karin Riis-Jørgensen (ALDE), písomne. – (DA) Poslanci Európskeho parlamentu z Dánskej liberálnej strany hlasovali proti odseku 4 návrhu uznesenia o repatriácii a premiestnení väzňov zo zadržovacieho strediska na Guantáname,

pretože sa domnievame, že je to zvrchované právo jednotlivých členských štátov, aby sa rozhodli, či prijmú väzňov z Guantánama, ak ich o to vláda USA požiada.

Sme samozrejme za to, aby členské štáty medzi sebou konzultovali o možných vplyvoch na verejnú bezpečnosť v celej EÚ v prípade, že členské štáty budú chcieť týchto väzňov prijať.

Martin Callanan (PPE-DE), *písomne*. – Pre mnohých poslancov Európskeho parlamentu sa existencia väzenia v zálive Guantánamo stala akousi palicou na bitie Ameriky. Osobne som vďačný, že Spojené štáty znovu prevzali nadmieru veľkú zodpovednosť za ochranu Európy pred terorizmom.

Akceptujem však, že väzenie v zálive Guantánamo by sa malo zatvoriť. Nie je to preto, že sa domnievam, že násilní teroristi nemusia byť za mrežami; v skutočnosti je to práve naopak. Nepochybne však treba vyriešiť právne otázky týkajúce sa zadržania nepriateľských bojovníkov, a najlepším spôsobom je zatvorenie tábora X-Ray.

Hoci veľmi obdivujem a podporujem Ameriku, treba povedať, že za väzňov v Guantáname je v podstate zodpovedná Amerika, nie my. Boli zajatí alebo uväznení pod americkým velením a preto by mali byť obžalovaní a zadržávaní za údajné zločiny proti Amerike podľa amerického práva a na americkom území.

Nepodporujem myšlienku, aby členské štáty EÚ prevzali zodpovednosť za týchto extrémne nebezpečných teroristov. Takisto si nemyslím, že EÚ by členským štátom mala hovoriť, čo majú v tejto súvislosti urobiť.

Preto som sa zdržal hlasovania o tomto uznesení.

David Casa (PPE-DE), *písomne*. – Musíme byť veľmi opatrní pri prijímaní rozhodnutí, ako sú rozhodnutia navrhnuté v tomto uznesení. Nemôžeme len tak otvoriť náruč a privítať každého, kto bol prepustený z Guantánama. Okrem zaručenia, že sa s bývalými väzňami bude zaobchádzať dôstojne, sa pred prijatím akéhokoľvek rozhodnutia musíme uistiť, že sú bez dôvodnej pochybnosti nevinní. Akékoľvek náhodné rozhodnutie môže mať fatálne následky, ak mu nevenujeme mimoriadnu pozornosť.

Chris Davies (ALDE), *písomne*. – Aj keď vítam rozhodnutie zavrieť Guantánamo, obávam sa ochoty európskych krajín prijať bývalých väzňov, ktorí môžu byť stále napojení na teroristické skupiny. Na základe politiky voľného pohybu osôb v rámci EÚ môžu mať kroky jednej európskej krajiny dôsledky na ostatné v čase, keď už čelíme komplexným problémom týkajúcim sa terorizmu. Naša schopnosť deportovať podozrivého teroristu je obmedzená medzinárodnými dohovormi (ako je Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd EDEP), ktorých revízia je už dávno potrebná.

Proinsias De Rossa (PSE), *písomne*. – Podporujem toto uznesenie, ktoré víta rozhodnutie prezidenta Obamu zatvoriť zadržovacie zariadenia v zálive Guantánamo a ďalšie jeho dôležité a súvisiace nariadenia; ktoré pripomína, že Spojené štáty musia niesť prvoradú zodpovednosť za zatvorenie týchto zariadení, ako aj za budúcnosť väzňov; ktoré však vyzýva členské štáty EÚ, aby v duchu spravodlivého a ľudského zaobchádzania pre všetkých a posilnenia medzinárodného práva pozitívne reagovali na akúkoľvek žiadosť Spojených štátov o pomoc pri premiestnení väzňov zo zálivu Guantánamo do Európskej únie.

Som však hlboko znepokojený správami, že kabinet prezidenta Obamu bude naďalej pokračovať v repatriácii.

Edite Estrela a Armando França (PSE), *pisomne.* – (PT) Hlasovali sme za spoločný návrh uznesenia Európskeho parlamentu o možnosti prijatia väzňov z Guantánama, ktorí neboli obvinení z trestného činu, pretože sa domnievame, že spolupráca EÚ je dôležitá pre posilnenie medzinárodného práva a rešpektovanie ľudských práv, a zabezpečenie toho, aby sa väzňami z Guantánama zaobchádzalo spravodlivo a nestranne.

Z tohto dôvodu považujeme iniciatívu a ochotu portugalskej vlády spolupracovať s vládou USA v procese uzavretia zadržiacieho zariadenia na Guantáname za príklad, ktorý by mali nasledovať ostatné členské štáty, aby podporili Spojené štáty pri riešení tohto komplexného problému v rámci rešpektovania ľudských práv a pravidiel medzinárodného práva.

Vasco Graça Moura (PPE-DE), *pisomne.* – (PT) Hlasoval som proti tomuto spoločnému návrhu uznesenia. Vzhľadom na odôvodnenia D (tretí bod) a F považujem na neprijateľné, aby EÚ vyzývala svoje členské štáty, aby boli pripravené prijať väzňov prepustených z Guantánama ako odpoveď na neuvážený, demagogický návrh portugalského ministra zahraničných vecí.

V skutočnosti by sme za žiadnych okolností nemali súhlasiť s tým, aby členské štáty EÚ prijímali väzňov, ktorí môžu predstavovať „potenciálnu hrozbu“ (odôvodnenie D); takisto by sme nemali zabudnúť na precedens 61 bývalých väzňov, ktorí sa od svojho prepustenia zapojili do terorizmu (odôvodnenie F).

Keďže nie je možné bezpečne rozlišovať medzi tými, ktorí predstavujú potenciálnu hrozbu a tými, ktorí nie, je zrejmé, že zásada obozretnosti by sa nemala uplatňovať len v kontexte nariadenia o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH).

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *pisomne.* – (PT) Hoci spoločný návrh uznesenia zahŕňa niektoré body, ktoré považujeme za pozitívne, najmä ten, ktorý hovorí, že „hlavnú zodpovednosť za celý proces zatvorenia zadržiacieho zariadenia v zálive Guantánamo a za budúcnosť jeho väzňov nesú Spojené štáty“, tento návrh neobjasňuje podmienky, za ktorých by sme mali zvážiť danú mimoriadne vážnu humanitárnu situáciu.

Ako sme už zdôraznili, sme proti akejkoľvek dohode medzi krajinami alebo medzi Spojenými štátmi a Európskou úniou o transferoch väzňov zadržovaných na Guantáname. To neznamená, že rozhodnutia a požiadavky slobodne vyjadrené zo strany jednotlivcov, konkrétne čo sa týka udelenia azylu v Portugalsku, by sa nemali posudzovať v rámci rešpektovania národnej suverenity, ústavy Portugalskej republiky a medzinárodného práva.

Toto uznesenie však:

- neodsudzuje fakt, že vláda USA nespochybnila zadržovanie a nelegálnu prepravu občanov; a
- úplne ignoruje potrebu odhaliť celú pravdu, pokiaľ ide o porušovanie medzinárodného práva a ľudských práv spáchané ako súčasť tzv. vojny proti terorizmu, vrátane zodpovedností vlád niekoľkých krajín EÚ, pokiaľ ide o využívanie vzdušného priestoru a územia na repatriáciu a prepravu nezákonne zadržovaných väzňov.

Ona Juknevičienė (ALDE), *pisomne.* – (LT) Srdečne vítam a podporujem rozhodnutie prezidenta Spojených štátov Baracka Obamu zatvoriť zadržiacie centrum v zálive Guantánamo. Je to dôležitý krok vpred smerom k novému začiatku politiky USA. Som si istá, že všetky členské štáty EÚ podporia takúto politiku Spojených štátov a budú reagovať na žiadosť prezidenta Obamu o spoluprácu alebo pomoc pri riešení otázky prepustených

väzňov, ak ich o to požiada. Hlasovala som však proti článku uznesenia, ktorý vyzýva členské štáty, aby „boli pripravené prijať väzňov z Guantánama“, pretože sa domnievam, že o tejto otázke by mala nezávisle rozhodovať každá krajina v Spoločenstve. Nepochybujem o tom, že každá z nich, keď bude čeliť konkrétnemu prípadu, bude reagovať kladne a ponúkne podporu vláde USA. Bude to však ich vlastná voľba a dobrá vôľa, ako aj rešpekt voči humanitárnym a medzinárodným právnym normám.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), písomne. – (EL) Poslanci Európskeho parlamentu z Gréckej komunistickej strany hlasovali proti spoločnému návrhu uznesenia politických strán v Európskom parlamente, a žiadajú okamžité prepustenie všetkých zadržaných, ktorých USA svojvoľne uväznili a zadržovali na základni v Guantáname, a okamžité a definitívne zatvorenie základne, ktorá sa nachádza na kubánskej pôde, proti vôli kubánskeho ľudu a jeho vlády.

Toto uznesenie však namiesto toho vyzýva na „spravodlivý súd“ pre každého, proti komu majú USA dôkazy, a vyzýva členské štáty EÚ, aby prijali zadržované osoby do svojich väzníc v rámci spoločného boja EÚ a USA proti terorizmu. Je výsmechom a spoluvinou súhlasiť so súdom a odsúdením zadržaných, keď všetci dobre vieme o stredovekom mučení, ktorému boli podrobení, a preto sú takéto dôkazy v dôsledku rokov strávených v väzení za neľudských podmienok nevierohodné.

Oslavovaním a zdravením prezidenta Obamu ľudia klamú sami seba, pokiaľ ide o politiku imperializmu. Čo sa týka tejto špecifickej otázky, príkaz na zriadenie Guantánama umožnil CIA „odvliecť podozrivých z terorizmu“ a uväzniť ich v tajných väzeniach.

Tobias Pflüger (GUE/NGL), písomne. – (DE) Hlasoval som za spoločný návrh uznesenia Európskeho parlamentu o repatriácii a premiestnení väzňov zo zadržovacieho zariadenia Guantánamo, pretože vítam návrh, aby krajiny EÚ prijímali väzňov z Guantánama. Mnohé členské štáty EÚ nesú spoluvinu, pokiaľ ide o Guantánamo, pretože napríklad povolili prelety na nezákonnú prepravu väzňov.

Táto správa však obsahuje niekoľko bodov, pre ktoré možno len ťažko hlasovať v jej prospech.

Mučenie na Guantáname a najmä simulácia topenia sa konkrétne neuvádzajú ako mučenie, ale ako „techniky krutého vypočúvania, ktoré sa rovnajú trýzneniu a krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu.“

Okrem toho, pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré predložila Konfederatívna skupina Európskej zjednotenej ľavice/Nordická zelená ľavica a skupina Zelených/Európska slobodná aliancia, ktoré požadovali zatvorenie všetkých tajných väzenských táborov, právo na odškodnenie obetí a vyšetrenie porušovania ľudských práv, pokiaľ ide o Guantánamo, boli všetky zamietnuté.

Luís Queiró (PPE-DE), písomne. – (PT) Ťažkosti Európy, pokiaľ ide o rozhodnutie o zatvorení Guantánama, jasne svedčia o priepasti medzi zámermi založenými na platných zásadách a realitou, ktorá je plná problémov.

Zatvorenie Guantánama je dobrá správa sama osebe, ako aj zo symbolického hľadiska. Jeho zatvorením sa však nevyrieši problém, kvôli ktorému bolo toto zariadenie zriadené – a ktorý sa vôbec nepodarilo vyriešiť – a to, ako vyriešiť hrozbu pre národnú a medzinárodnú bezpečnosť, ktorá je poznamenaná úplne odlišnými charakteristikami

ako je charakteristika tradičných nepriateľských bojovníkov, kvôli ktorým bolo navrhnuté a kvôli ktorým sa pripravuje medzinárodné právo.

Skôr než len spolupracovať na prípadnom prijatí bývalých väzňov z Guantánama – čo je opatrenie, ktoré môže byť potrebné, ale ktoré musí zohľadniť množstvo obmedzení – musia Európa, Spojené štáty a medzinárodné spoločenstvo spolupracovať pri hľadaní stabilného a trvalého zákonného riešenia úlohy, ktorú predstavujú medzinárodní teroristi. Bez toho bude po Guantáname nasledovať iné úbohé riešenie.

Pokiaľ ide o naše prijatie bývalých zadržaných, nielenže by sa malo spolupracovať na európskej úrovni, ale bolo by vhodné neprijímať tých, ktorým by za iných okolností neboli udelené víza z bezpečnostných dôvodov. Kritériá, ktoré by sa mali prijať, sú ochota a obozretnosť.

Luca Romagnoli (NI), *pisomne*. – (IT) Hlasoval som proti spoločnému návrhu uznesenia o repatriácii a premiestnení väzňov zo zadržiacieho zariadenia na Guantáname. Som pevne presvedčený, že zodpovednosť za celý proces zatvorenia zadržiacieho zariadenia na Guantáname a za budúcnosť jeho väzňov leží len a výlučne na Spojených štátoch amerických.

Okrem toho, nesúhlasím s tvrdením, ktoré sa nachádza v uznesení, že zodpovednosť za rešpektovanie medzinárodného práva a základných práv spočíva na všetkých demokratických krajinách, najmä na Európskej únii. Nemôžeme zasahovať do záležitosti, za ktorú nesie výhradnú zodpovednosť vláda Spojených štátov. Stručne povedané, z dôvodov uvedených vyššie som proti prípadnému prijatiu väzňov z Guantánama do EÚ.

Catherine Stihler (PSE), *pisomne*. – Všetky členské štáty EÚ musia prispieť k tomu, aby bolo možné zatvoriť väzenie v zálive Guantánamo. Nie je dobré vyzývať Američanov na jeho zatvorenie, čo nový prezident robí, ak nechceme niesť zodpovednosť.

Andrzej Jan Szejna (PSE), *pisomne*. – (PL) Víтам správy o rozhodnutí prezidenta Baracka Obamu, ktoré sa týkajú zatvorenia väzenia v zálive Guantánamo. Pán Obama už počas svojej volebnej kampane zdôraznil, že zatvorenie tohto známeho väzenia bude jeho prioritou.

Problematika repatriácie a premiestnenia väzňov z Guantánama môže byť znakom dôležitého posunu v politike USA správnym smerom, konkrétne k rešpektovaniu základných práv, ako aj humanitárneho a medzinárodného práva. Teraz by mal byť každý väzeň postavený pred súd. Ak bude uznaný vinným, odsedí si trest vo väzení v Spojených štátoch. Tí, proti ktorým nebude vznesené obvinenie a ktorí budú dobrovoľne súhlasiť s repatriáciou, by sa mali čo najskôr poslať späť do ich rodnej krajiny. Väzňom, ktorých nebude možné poslať späť do ich rodných krajín z dôvodu rizika mučenia alebo prenasledovania, by sa malo umožniť zostať v Spojených štátoch, kde by mali získať humanitárnu ochranu a odškodnenie. V súčasnosti sa na Guantáname nachádza približne 242 väzňov. Niektorí z nich sú tam len preto, lebo neexistuje bezpečná krajina, do ktorej by sa mohli vrátiť. Títo ľudia neboli obvinení zo žiadneho zločinu.

Boj proti terorizmu je a zostáva prioritou zahraničnej politiky Európskej únie aj Spojených štátov. Musíme však pevne zdôrazniť, že tento boj musí byť v súlade s rešpektovaním základných práv a zásad právneho štátu.

9. Opravy hlasovania a zámery pri hlasovaní: pozri zápisnicu

(Rokovanie bolo prerušené o 13.20 hod. a pokračovalo o 15.00 hod.)

PRESEDÁ: PANI ROTHE

podpredsedníčka

10. Schválenie zápisnice z predchádzajúceho rokovania

(Zápisnica z predchádzajúceho rokovania bola schválená.)

Nils Lundgren (IND/DEM). – Vážená pani predsedajúca, v súvislosti s procedurálnou námietkou sa odvolávam na článok 142 ods. 2 písm. a) a b) o pridelení rečníckeho času. Včera, keď sme tu v Parlamente diskutovali o väzení Guantánamo, ja a niekoľkí ďalší rečníci sme boli bez milosti prerušení po tom, ako sme len o niekoľko sekúnd prekročili rečnícky čas. Takto ostro sa k nám zachovali pán Pöttering a pán Siwiec, podpredseda, ktorý ho nahradil neskôr popoludní.

Naopak, pánovi Schulzovi, lídrovi Skupiny socialistov, povolil pán Pöttering prekročiť časový limit o výrazne viac ako minútu. Hoci by mi ani vo sne nenapadlo naznačovať, že to bolo preto, že páni Pöttering a Schulz sú kamaráti – *alte Kameraden*, ako by sa dalo povedať v nemčine – vidím v tom istý opakujúci sa vzor správania. S kolegami z veľkých skupín prezentujúcimi politický odkaz, ktorý predsedajúci chce počuť, sa zaobchádza veľmi veľkoryso. S kolegami z menších skupín prezentujúcimi politický odkaz, ktorý predsedajúci nechce počuť, sa zaobchádza veľmi prísne. A to je porušenie rokovacieho poriadku, v ktorom sa jasne uvádza, ako sa má prideliť rečnícky čas.

Chcem pripomenúť pánovi Pötteringovi a všetkým jeho podpredsedom –

(Predsedajúca oznámila rečníkovi, že prekročil svoj rečnícky čas.)

Bol som sem poslaný, aby som bránil subsidiaritu a suverenitu členských štátov, a predseda a podpredsedovia tohto Parlamentu nemajú žiadne právo pokúšať sa umlčať hlas 15 % švédskych voličov.

Predsedajúca. – Pán Lundgren, teraz vás preruším. Prekročili ste svoj rečnícky čas o viac ako polovicu. Beriem na vedomie, čo ste povedali. Verím, že je to každému jasné.

Nils Lundgren (IND/DEM). – Vážená pani predsedajúca, chcel by som vám len pripomenúť, že pánovi Schulzovi by sa toto nestalo. Jeho by ste neprerušili. V tom je ten veľký rozdiel. Ale potvrdili ste môj názor – takže vám veľmi pekne ďakujem.

Predsedajúca. – Pán Lundgren, som si istá, že sa mýlite. Zaznamenám, čo ste povedali, a objaví sa to v zápisnici. Určite by tiež bolo vhodné prerokovať otázku odlišného správania v predsedníctve, čo bude čiastočne závisieť od množstva času, ktorý bude k dispozícii.

11. Kosovo (rozprava)

Predsedajúca. – Ďalším bodom programu sú vyhlásenia Rady a Komisie o Kosove.

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, dnes budeme diskutovať o Kosove na základe veľmi podrobnej správy pána Legendijka, spravodajcu, ktorá samozrejme súvisí s vyhláseniami Komisie a Rady.

Spravodajca v tomto prípade nemá k dispozícii oficiálny rečnícky čas, čo je podľa mňa škandálna situácia. Ak by mal v pondelok večer spravodajca iba predniesť iniciatívnu správu, mal by štyri minúty. Myslím si, že je to nespravodlivé. Preto by som chcel požiadať predsedníctvo, aby zvážilo, či by niekto, kto celé mesiace pracoval ako spravodajca Výboru pre zahraničné veci, nemal dostať aj oficiálny rečnícky čas.

Pani Kallenbachová mu z pocitu solidarity s kolegom zo Skupiny zelených/Európskej slobodnej aliancie poskytla minútu svojho času. Možno by bolo možné, pani predsedajúca, ak je to vo vašej právomoci, dať pani Kallenbachovej jednu minútu v rámci postupu „catch-the-eye“. V každom prípade vás prosím, aby ste to dôkladne zvážili. V takýchto prípadoch musíme postupovať odlišným spôsobom.

Predsedajúca. – Je určite správne, aby sa tento zásadný problém riešil. V tomto konkrétnom prípade odporúčam, aby pani Kallenbachová požiadala o minútu v rámci postupu „catch-the-eye“, pretože tým sa veci značne zjednodušia.

Alexandr Vondra, úradujúci predseda Rady. – Vážená pani predsedajúca, ďakujem vám za možnosť venovať sa najnovšiemu vývoju situácie v Kosove. O dva týždne, 17. februára 2009, bude Kosovo oslavovať prvé výročie vyhlásenia nezávislosti, takže táto rozprava je rozhodne dobre načasovaná. Kosovo odvtedy prijalo ústavu a úplne nový právny a inštitucionálny rámec. Vyhlásenie nezávislosti vytvorilo novú situáciu a nové úlohy pre medzinárodné spoločenstvo a zvlášť pre EÚ.

Rozdielne pohľady členských štátov v reakcii na vyhlásenie nezávislosti v žiadnom prípade nepodkopávajú všeobecné politické ciele Únie. Stále sme odhodlaní pomáhať hospodárskemu a politickému rozvoju Kosova v rámci všeobecného cieľa, ktorým je zaistiť dlhodobú stabilitu Balkánu ako celku.

V prípade Kosova to znamená prispievať hlavne k posilňovaniu právneho štátu, dodržiavaniu ľudských práv a ochrane menšín, ako aj podporovať hospodársky rozvoj a konať v záujme ochrany bohatého kultúrneho a náboženského dedičstva Kosova.

Znamená to tiež aj naďalej vnímať Kosovo v širšom rámci stanovenom pre krajiny západného Balkánu na Solúnskom summite v roku 2003. Politika podpory európskej perspektívy pre všetky krajiny západného Balkánu, na ktorej sa pri tejto príležitosti dohodlo, bola odvtedy opätovne potvrdená, naposledy Radou na svojom zasadnutí 8. decembra 2008.

Dôkazom nášho pokračujúceho odhodlania je rýchle vymenovanie Pietera Feitha za osobitného predstaviteľa EÚ začiatkom tohto roka. Sídlí v Prištine a čoskoro budete mať príležitosť stretnúť sa s ním vo Výbore pre zahraničné veci. Jeho úlohou a úlohou jeho tímu je poskytovať cennú podporu priamo na mieste, čo nám pomôže spoločne dosiahnuť všetky naše politické ciele.

Nedávno, začiatkom decembra 2008, sa začal mandát misie EULEX, doteraz najambicióznejšej civilnej misie v rámci EBOP. Jej hlavnou úlohou je pomáhať kosovským úradom a podporovať ich v oblasti právneho štátu, zvlášť pri rozvoji polície, súdnictva a colnej správy.

Počas nasledujúcich mesiacov bude našou hlavnou úlohou zintenzívniť naše aktivity v Kosove, pričom najdôležitejšie bude dosiahnuť plné nasadenie misie EULEX. Sme realisti, takže si uvedomujeme, že v roku 2009 nás čaká nemálo ťažkostí a prekážok.

Rovnako aj kosovské inštitúcie budú čeliť mnohým problémom pri plnení záväzkov rozvíjať stabilné multietnické a demokratické Kosovo. Pomoc medzinárodného spoločenstva je kľúčová, ak sa má Kosovo úspešne plne integrovať do zvyšku regiónu.

Komisia oznámila, že neskôr v priebehu tohto roka predstaví štúdiu, ktorá sa bude venovať spôsobom podpory politického a spoločensko-hospodárskeho rozvoja Kosova. Rada tento krok privítala. Štúdiá by mala ponúknuť nové príležitosti vychádzajúc z toho, čo sa dosiahlo doteraz, avšak s prihliadnutím na nové skúsenosti nadobudnuté počas nasledujúcich niekoľkých mesiacov.

Situácia na severe Kosova bude v nasledujúcich mesiacoch nepochybne aj naďalej náročná a bude si vyžadovať zvláštnu pozornosť. Nedávne prípady vypuknutia etnického násillia začiatkom januára tohto roka v Mitrovici boli potenciálne vážne, boli však potlačené. Obzvlášť povzbudzujúce je, že úrady v Prištine konali s rozumnou zdržanlivosťou. Tieto incidenty nám však neustále pripomínajú pretrvávajúce riziko destabilizácie v tejto oblasti. Preto budeme aj naďalej pozorne sledovať situáciu obzvlášť na severe krajiny.

Predsedníctvo je vďačné za pokračujúci záujem poslancov Parlamentu a za vašu podporu úlohy Únie v tomto regióne. Obzvlášť vítam navrhované uznesenie, ktoré bolo predložené na tejto schôdzi. Je povzbudzujúce, že Parlament je schopný poskytnúť širokú podporu našim snahám v regióne a odhodlaniu Únie dosiahnuť stabilitu Kosova v rámci širšieho regiónu.

Predsedníctvo sa zaväzuje neustále vás informovať, a to jednak prostredníctvom bežných diskusií tu v pléne, a tiež prostredníctvom podrobnejších správ vo výboroch. Na túto jar plánujeme rôzne aktivity, napríklad Gymnická schôdza koncom marca bude venovaná krajinám západného Balkánu. Viem tiež, že Pieter Feith sa na budúci týždeň stretne s Výborom pre zahraničné veci, ktorému poskytne podrobné informácie o najnovšom vývoji situácie v oblasti.

Meglena Kuneva, členka Komisie. – Vážená pani predsedajúca, len jeden rok od vyhlásenia nezávislosti je situácia v Kosove a v celom regióne západného Balkánu vo všeobecnosti stabilná a pod kontrolou, a to napriek niekoľkým incidentom.

Prítomnosť Európskej únie v Kosove sa postupne posilňuje a nahrádza tak Organizáciu Spojených národov. V Prištine sídli osobitný predstaviteľ EÚ a v celom Kosove sa rozmiestňuje misia EÚ na podporu právneho štátu (EULEX), ktorá bude plne funkčná koncom marca.

Stabilné a multietnické Kosovo je kľúčovou prioritou Európskej únie. Najlepším spôsobom, ako sa Kosovo môže priblížiť k európskej integrácii, je vytvorenie demokratickej a multietnickej spoločnosti plne rešpektujúcej právny štát, mierová spolupráca so susedmi a prispievanie k regionálnej a európskej stabilite. To zahŕňa aj rozsiahle opatrenia na zaistenie budúcnosti všetkých komunít v Kosove, čím sa vytvorí základ pre udržateľný hospodársky a politický rozvoj.

Správu Komisie o pokroku z novembra 2008 považovali úrady za objektívne a spravodlivé zhodnotenie dosiahnutých cieľov a ďalších úloh. Kosovské úrady sa zaviazali konať a spolupracovať s Komisiou s cieľom splnenia týchto úloh. V rámci nástroja predvstupovej pomoci (IPA) sme vyčlenili značné finančné prostriedky pre Kosovo ako súčasť celkovej sľúbenej sumy 1,2 miliardy EUR dohodnutej na konferencii darcov v júli 2008.

V roku 2008 boli v rámci nástroja predvstupovej pomoci v Kosove podporené projekty v hodnote 185 miliónov EUR, čo je trojnásobný nárast oproti predchádzajúcemu roku. V roku 2009 vyčleníme ďalších 106 miliónov EUR. Riadenie týchto finančných prostriedkov je výlučne zodpovednosťou styčného úradu Komisie v Prístine, ktorý je teraz plne funkčný so všetkými príslušnými riadiacimi systémami a nahrádza Európsku agentúru pre obnovu.

Komisia víta návrh uznesenia, o ktorom sa dnes rokuje tu v Európskom parlamente. Dotýka sa mnohých otázok, ktoré majú podľa nás všetkých rozhodujúci význam, ako je zachovanie kultúrneho dedičstva Kosova, zlepšenie kapacít verejnej správy, lepšia integrácia medzi komunitami, význam multietnického vzdelávania a kritická situácia rómskych rodín v olovom zamorených utečeneckých táboroch na severe.

Komisia berie všetky tieto otázky veľmi vážne. Rada by som postupne o každej povedala pár slov.

Od roku 2004 Komisia financuje obnovu miest náboženského a kultúrneho dedičstva prostredníctvom svojho programu s rozpočtom 10 miliónov EUR a s výraznou účasťou Rady Európy. V rokoch 2008 a 2009 financovanie pokračuje, pričom na ďalšie projekty sa vyčlenilo navyše 2,5 milióna EUR. Považujeme to za veľmi dôležitý aspekt zmierenia a podporili sme vytvorenie databázy kultúrneho dedičstva Kosova. Do tejto diskusie by sa mohli zahrnúť aj cintoríny, aby sa zaistila ich riadna obnova a zachovanie.

Chcela by som vyjadriť našu vďačnosť Európskemu parlamentu za poskytnutie dodatočnej sumy 3 milióny EUR z rozpočtu EÚ na rok 2008 na obnovu kultúrneho dedičstva vo vojnu postihnutých oblastiach krajín západného Balkánu. Komisia vyčlenila polovicu tejto sumy, 1,5 milióna EUR, pre Kosovo na spoločný projekt s Ministerstvom kultúry v multietnickom meste Prizren.

Sme vďační za vyčlenenie dodatočnej sumy na tieto účely aj z tohtoročného rozpočtu. V rámci nástroja predvstupovej pomoci na rok 2007 Komisia realizuje projekty zamerané na uľahčenie návratu a reintegrácie vnútorne presídlených osôb a utečencov v Kosove v celkovej sume 3,3 milióna EUR. Počítame s ďalšími finančnými prostriedkami – 4 milióny EUR v rámci nástroja predvstupovej pomoci na rok 2008 a 2 milióny EUR v rámci nástroja predvstupovej pomoci na rok 2009. Tieto peniaze okrem iného prispievajú k zlepšeniu miestnych kapacít v súvislosti s reintegráciou navrátilcov do miestneho sociálneho a hospodárskeho prostredia.

V našom programe je veľmi dôležitá aj otázka rodovej rovnosti. Komisia poskytla technickú pomoc Kosovskej agentúre pre rodovú rovnosť. Prostredníctvom Európskeho nástroja pre demokraciu a ľudské práva tiež podporila aktivity viacerých MVO pôsobiacich na poli rodovej rovnosti a práv žien.

Čo sa týka kapacít verejnej správy, Komisia sleduje realizáciu kosovskej stratégie reformy verejnej správy a akčného plánu. Úradom sme zdôraznili naliehavosť prijatia zákona o verejnej službe. V rámci našej účasti na zakladaní regionálnej školy verejnej správy spolupracujeme aj s Kosovským inštitútom pre verejnú správu. Mimoriadna pozornosť sa venuje Ministerstvu miestneho riadenia a správy prostredníctvom podporného projektu za takmer 1 milión EUR.

Komisia vynakladá značné úsilie na podporu reformy vzdelávacieho systému v Kosove. Naša finančná podpora je komplexná. Jej cieľom je zlepšenie materiálnych podmienok a kvality výučby na primárnom, sekundárnom aj terciárnom stupni a v sektore odborného

vzdelávania, ako aj posilnenie multikulturálnych aspektov ako základnej podmienky zmierenia.

V nadväznosti na júlovú konferenciu darcov zriadila Svetová banka nadačný fond viacerých darcov určený pre širší sociálny sektor vrátane vzdelávania. So sumou 5 miliónov EUR je Komisia jedným z hlavných prispievateľov do tohto fondu. Celkovo dosiahla pomoc EÚ určená na vzdelávanie v Kosove za obdobie rokov 2006 – 2010 sumu 30,5 milióna EUR. Zriaďovanie multietnickej európskej univerzity získa našu podporu hneď po tom, ako všetky miestne zainteresované strany dosiahnu dohodu, ktorá zaručí udržateľnosť tohto projektu.

Vážnym problémom je kritická situácia rómskych rodín v olovom zamorených utečeneckých táboroch na severe. Komisia aktívne pomáha pri hľadaní rýchleho a udržateľného riešenia prijateľného pre všetkých. Opakovane sme vyzývali všetky strany, aby tento problém nepolitizovali a konali len v najlepšom záujme rómskych rodín.

A nakoniec, Kosovo využíva aj naše programy určené pre viacerých príjemcov, ktoré pokrývajú krajiny západného Balkánu a Turecko a financujú proces evidencie rómskych obyvateľov. Naša podpora Rómov v Kosove zahŕňa aj vzdelávanie. Spolu s Radou Európy podporujeme kvalitné vzdelávanie rómskych detí, a to aj v ich materinskom jazyku.

Podľa môjho názoru je toto všetko v úplnom súlade s vašimi návrhmi. Veľmi pekne ďakujem všetkým váženým poslankyniam a poslancom tohto Parlamentu za pozornosť a teším sa na vaše otázky.

Doris Pack, *v mene skupiny PPE-DE.* – (DE) Vážená pani predsedajúca, rada by som zagratalovala spravodajcovi a tieňovým spravodajcom, pretože si myslím, že spoločne sme pripravili veľmi dobré uznesenie.

Toto uznesenie vyzýva Radu a Komisiu, aby zabezpečili spoločný postup v Kosove, pôsobenie misie EULEX v spolupráci s vysokým predstaviteľom EÚ a vytvorenie synergie v záujme zlepšenia hospodárskeho a sociálneho života v Kosove.

Misia EULEX musí tiež zaistiť, aby sa súdne prípady, ktoré tam už roky prebiehajú, konečne začali riešiť a uzatvorili sa. Mnohé zverstvá doteraz neboli odhalené a postavené pred súd. Dôležitý v Kosove je aj boj proti korupcii, pretože je tam stále na slobode veľa nepotrestaných zločincov.

Okrem toho, čo sme už počuli, Európska únia by mala zvažovať nielen pôsobenie vo veľkom meradle, ale viac sa sústrediť aj na každodenný život ľudí a podporovať príležitosti na miestne projekty s účasťou miestnych obyvateľov. Takáto práca je veľmi dôležitá.

Musíme vyzvať kosovskú vládu, aby konečne začala zavádzať do praxe svoju ústavu, čo zahŕňa aj plán Marttiho Ahtisaariho. Obyvatelia Kosova si musia v každodennom živote uvedomiť, že tam žijú všetci spolu. Navyše Srbi, Albánci a príslušníci všetkých ostatných menšín v Kosove musia byť považovaní za rovnoprávných občanov.

Kosovská vláda tiež musí presadiť svoj program decentralizácie. Veľmi sa, samozrejme, zastávam zriadenia multietnickej európskej univerzity, čo by bola ďalšia spoločná inštitúcia popri Univerzite v Prištine a Univerzite v Mitrovici, ktorá by sa zameriavala na spoločnú budúcnosť.

Okrem toho by som bola rada, keby si Srbsko konečne uvedomilo, že Srbi v Kosove nechcú byť nabádaní k tomu, aby sa nezúčastňovali na vládnutí. Musí im byť umožnené podieľať sa na vládnutí, práci v parlamente a civilnom živote. Iba tak bude Kosovo prosperovať.

Csaba Sándor Tabajdi, *v mene skupiny PSE.* – (FR) Vážená pani predsedajúca, vystupujem v mene Skupiny socialistov v Európskom parlamente. Môžeme potvrdiť, že situácia v Kosove sa zlepšuje. Ďakujeme českému predsedníctvu a Komisii za ich dobrú spoluprácu. Úplne sa zhodujem s pani Packovou v tom, že misia EULEX je obrovskou výzvou pre Európsku bezpečnostnú a obrannú politiku, jednou z najväčších výziev v celej histórii Európskej únie ako spoločenstva založeného na zásadách právneho štátu.

Je dobré, že už existuje právny základ nadväzujúci na vyhlásenie predsedu Bezpečnostnej rady, čo privítala aj srbská vláda. Spreádzal ho tichý súhlas zo strany Číny a Ruska, ktoré predtým odmietali akékoľvek urovanie konfliktu.

Dobrá spolupráca misie EULEX so zúčastnenými stranami v Kosove je kľúčová. Nesmieme zopakovať chyby misie MINUK, ktorá síce minula veľa peňazí, ale ľuďom v Kosove sa odcudzila. Tejto témy sa dotkla aj pani Packová. Je veľmi dôležité vyjasniť si rozdelenie kompetencií medzi kosovskou vládou a parlamentom na jednej strane a misou EULEX na strane druhej.

Nemôžeme prebrať zodpovednosť za rozvoj Kosova. Prítomnosť misie EULEX na severe Kosova je veľmi dôležitá z hľadiska zabránenia rozdeleniu tohto územia. A nakoniec, úplná implementácia ustanovení ústavy v súlade s Ahtisaariho plánom je kľúčovou otázkou pre menšiny.

Johannes Lebech, *v mene skupiny ALDE.* – (DA) Vážená pani predsedajúca, v prvom rade by som chcel vyjadriť veľkú spokojnosť s návrhom uznesenia a poďakovať pánovi Legendijkovi za prvotriednu prácu. Výsledkom je dobre vyvážený text, ktorý hovorí priamo k veci, zároveň sa však zaoberá všetkými dôležitými problémami. Týmto uznesením predovšetkým vysielame z Európskeho parlamentu signál ľuďom v Kosove a v ostatných krajinách západného Balkánu, ktorý vraví: „nezabudli sme na vás, ste súčasťou Európy“. A nie sú to len prázdne slová bez skutočného významu. Misia EULEX, doteraz najväčšia misia v rámci spoločnej Európskej bezpečnostnej a obrannej politiky, sa už rozbehla. Je potešiteľné, že túto misiu podporuje aj OSN a že pokrýva celú krajinu.

Európsky parlament týmto uznesením podporuje Kosovo v tejto misii. Upozorňujeme tiež na oblasti, v ktorých môžu členské štáty EÚ Kosovu pomôcť. Týka sa to zvláštnej pomoci pri budovaní verejnej správy, posilňovaní občianskej spoločnosti a realizácii vzdelávacích projektov. Ak upozorňujeme na oblasti, v ktorých sa predstavitelia Kosova musia zlepšiť, napríklad v súvislosti s ochranou menšín, je to preto, že myslíme vážne naše odhodlanie stať po boku Kosova v jeho snahe o vytvorenie demokratickej spoločnosti. Demokratickej spoločnosti, ktorá bude rešpektovať svoje menšiny a v mieri spolunažívať so susednými krajinami. Tu nejde len o budúcnosť Kosova, ale aj o budúcnosť celého regiónu Balkánu a Európy ako takej. Čaká nás ešte dlhá a náročná cesta. Môže však viesť len jediným smerom, a to smerom k EÚ a k úplnej integrácii Kosova i ostatných krajín západného Balkánu do rámca európskej spolupráce.

Ryszard Czarnecki, *v mene skupiny UEN.* – (PL) Vážená pani predsedajúca, prvotným hriechom pri zrode tejto novej krajiny, Kosova, bol pocit prevládajúci medzi srbskou menšinou v Kosove a Metochii a tiež v samotnom Srbsku, že tento nový štát a celá moslimská väčšina sa stavajú proti Srbom. To muselo mať vplyv na vzťahy medzi

Belehradom a Prištinou a určite aj na vzťahy medzi ľuďmi v Kosove a Srbmi žijúcimi v etnických srbských enklávach.

Ak sa nebudú rešpektovať kultúrne, vzdelávacie a náboženské práva srbskej menšiny, nielenže sa skomplikujú bilaterálne vzťahy medzi Kosovom a Srbskom, ako aj vzťahy v ďalších oblastiach Balkánu, ale predĺži to aj cestu Prištiny k členstvu v Európskej únii.

Súhlasím s tým, čo povedal predchádzajúci rečník, vážený pán Lebech. Vláda Kosova musí pochopiť, že rešpektovanie práv menšín je v Európe štandardom. Tieto zásady musíme prísne dodržiavať a v tejto súvislosti pozorne sledovať našich partnerov v Kosove.

Joost Lagendijk, v mene skupiny Verts/ALE. – (NL) Trvalo takmer rok, kým začala misia EULEX vykonávať svoj pôvodný mandát. Je vhodné si dnes v krátkosti pripomenúť, v čom tento pôvodný mandát spočíval.

EULEX, doteraz najväčšia európska misia – ako tu už niekto poznamenal – sa mala rozvinúť a pôsobiť na celom území Kosova, severne aj južne od rieky Ibar. Mala tiež prevziať zodpovednosť v troch oblastiach: colná správa, polícia a súdnictvo, a čo je najdôležitejšie, nemal sa vytvoriť žiaden – zdôrazňujem žiaden – nejednoznačný vzťah medzi misiou EULEX na jednej strane a UNMIK, organizáciou v rámci OSN, na strane druhej. A už vôbec nemali mať aktivity misie EULEX za následok rozdelenie krajiny na sever a juh. To rozhodne nebol jej zámer.

Veľmi dlho sa zdalo, že misia nebude môcť vykonávať svoj pôvodný mandát z dôvodu neustálej blokády v Bezpečnostnej rade. V podstate až počínajúc novembrom minulého roka to začalo vyzeráť tak, že misia nakoniec bude fungovať. Po dvoch-troch mesiacoch, odkedy sa aktivity reálne rozbehli, je vhodné zamyslieť sa a pozrieť sa na to, či misia naozaj funguje, alebo, vyjadrím sa radšej opatrnejšie, či sa zdá, že funguje.

Kosovská polícia je spokojná s perfektnou spoluprácou s misiou EULEX. Colné úrady už tiež konečne opäť pracujú, zvlášť v severnej časti Kosova, po tom, ako ich minulý rok vypálili kosovski Srbi. Konečne sa rozbehlo obrovské množstvo nedokončených súdnych procesov v oblasti násilia medzi etnikami a korupcie, čo len opäť potvrdzuje, že aktivity misie EULEX sú prospešné pre všetky komunity, nielen pre Albáncov či Srbov.

Naozaj dúfam, že pokrok misie EULEX za niekoľko posledných mesiacov bude pokračovať pozitívnym smerom. Úprimne tiež dúfam, že Belehrad si uvedomí, že jeho súčasný prístup založený na konštruktívnej spolupráci s Európskou úniou je omnoho efektívnejší ako neustále pokusy prepisovať históriu. A predovšetkým dúfam, že kosovským úradom sa podarí vyriešiť obrovské množstvo problémov, ktorým stále čelia. Konečne sa začne bojovať proti korupcii a organizovanému zločinu, ktoré sú v Kosove ešte stále príliš rozšírené. Konečne bude mať Kosovo trvalé dodávky energie podľa právnych predpisov EÚ a konečne sa naštartuje hospodárstvo Kosova.

Kosovo je nezávislý štát, a či sa to tomuto Parlamentu páči, alebo nie, späť cesta nevedie. My, Európska únia, premenou Kosova na životaschopný štát len získame. Preto tam sme a preto tam musím aj zostať.

Tobias Pflüger, v mene skupiny GUE/NGL. – (DE) Vážená pani predsedajúca, moja skupina, Konfederatívna skupina Európskej zjednotenej ľavice – Nordická zelená ľavica, nesúhlasí s predloženým uznesením o Kosove. Väčšina členských štátov uznala Kosovo v rozpore s medzinárodným právom, avšak nie všetky. Moja skupina trvá na tom, že všetky nariadenia týkajúce sa Kosova musia byť v súlade s medzinárodným právom a musia s nimi súhlasiť

všetky zainteresované strany vrátane Srbska. Uznanie Kosova vytvorilo katastrofálny precedens, ktorý teraz nasledujú aj ďalšie regióny ako Južné Osetsko a Abcházsko.

EÚ spustila v Kosove misiu EULEX. Skupina GUE/NGL nesúhlasí s touto misiou, pretože vychádza z uznania Kosova v rozpore s medzinárodným právom a vytvára tak niečo ako protektorát EÚ. Misia EULEX má, citujem, „určité výkonné právomoci“. To znamená, že predstavitelia misie EULEX môžu zrušiť jednoduché uznesenia kosovských úradov. Misia EULEX tiež zahŕňa 500 policajtov na boj proti povstaniam. 26. januára uskutočnili misie EULEX a KFOR spoločné cvičenie zamerané na boj proti povstaniam. To bohužiaľ nasvedčuje existencii úzkej spolupráce medzi EÚ a NATO v Kosove.

EÚ a ďalšie organizácie zároveň podporujú neoliberálnu hospodársku obnovu Kosova, to však nie je to, čo chcú miestni obyvatelia. Z tohto dôvodu vyzývame na hľadanie riešení, ktoré budú v súlade s medzinárodným právom, a na jednoznačné hlasovanie proti misii EÚ EULEX. Ak chceme naozaj pomôcť miestnym obyvateľom, misia EULEX nám to neumožní.

Bastiaan Belder, v mene skupiny IND/DEM. – (NL) Keď som pred dvoma mesiacmi pracovne navštívil Kosovo, uvedomil som si, prečo je pre mnohých také ťažké pochopiť medzinárodnú prítomnosť v tejto krajine. Mal som tiež dojem, že jednotlivé úrovne nie vždy až tak dobre spolupracujú.

Európske inštitúcie by nemali len krčiť ramenami. Táto vec sa týka aj nás. Prostredníctvom misie EULEX je Európa zodpovedná za situáciu v krajine. Misia EULEX by mala zaujať asertívnejší postoj a čo najviac pomáhať kosovským úradom, či je to žiadané, alebo nie.

Chcel by som podčiarknuť dve veci. Predovšetkým naliehavo žiadam členské štáty, ktoré doteraz neuznali Kosovo, aby svoj postoj prehodnotili. Pre Kosovo už neexistuje možnosť existencie v rámci srbských hraníc. Po druhé, vyzývam na vypracovanie vzorového plánu pre krajiny západného Balkánu, ktorý by na konkrétnej úrovni fungoval vo všetkých zainteresovaných krajinách a pomáhal im s prípravou na vstup do Európskej únie. Je to záväzkom Európy voči krajinám západného Balkánu.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, ako tieňový spravodajca Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a Európskych demokratov by som rád zagrataloval pánovi Lagendijkovi za vynikajúci text. Podporujeme reformný program v Srbsku a samozrejme rešpektujeme malú menšinu členských štátov EÚ, ktoré zatiaľ neuznali Kosovo v súlade s medzinárodným právom.

Chceme však dosiahnuť, aby si ľudia prestali myslieť, že tento vývoj sa dá zvrátiť. Tri štvrtiny poslancov tohto Parlamentu hlasovali v prospech uznania Kosova. Komisia tiež deklarovala svoj postoj v prospech uznania, rovnako ako 23 z 27 členských štátov, všetky krajiny G7, štyri zo šiestich republík bývalej Juhoslávie a tri zo štyroch krajín susediacich s Kosovom.

To potvrdzuje, že tento vývoj je nezvratiteľný. Preto je dôležité pozeráť sa do budúcnosti, čo zahŕňa aj mnohé riziká. Prvým veľkým rizikom je rozdelenie Kosova. Až doteraz bola bývalá Juhoslávia rozdelená podľa historických hraníc jednotlivých republík alebo podľa historických vnútorných hraníc autonómnych regiónov. Ak by sa mapa mala zmeniť, napríklad v Mitrovici, výsledkom by bolo, že napríklad Albánci v Preševskom údolí v Srbsku, obyvatelia mesta Novi Pazar v Sandžaku a ďalší by si začali klásť otázku, kde by teda hranica mala ležať. Vznikla by tým veľmi nebezpečná situácia.

Z tohto dôvodu má zmysel držať sa Ahtisaariho plánu, ktorý rešpektuje historické vnútorné hranice Juhoslávie a zároveň poskytuje spoločnú a rozsiahlu ochranu menšinám. Ochrana menšín, ktorú ponúkol bývalý Ahtisaariho plán a ktorá je teraz súčasťou kosovskej ústavy, je najkomplexnejším programom ochrany vo svete. Srbi v Kosove by sa mali chopiť tejto príležitosti a využívať túto ochranu menšín.

Pán úradujúci predseda Rady, viete, že aj ja sám pochádzam z menšiny, ktorá bola v minulosti zneužívaná v prospech záujmov druhých. Srbi v Kosove sa musia takejto situácii vyhnúť. Ďalším nebezpečenstvom, ktoré ohrozuje Kosovo, je chaos a korupcia. Tu môžem povedať len toľko, že musíme posilniť misiu EULEX, pretože misia UNMIK nebola riešením, ale skôr súčasťou problému.

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, kolega Joost Lagendijk je v rovnakej situácii ako Kosovo. Existuje, ale nie každý ho uznáva ako spravodajcu, hoci ním v skutočnosti je. V tejto súvislosti by som jemu a pánovi Tabajdimu rád poďakoval za správu.

Je zrejmé, že v súvislosti s uznaním Kosova sme neurobili taký pokrok, ako by si mnohí ľudia vrátane samotných Kosovčanov predstavovali. Musíme uznať, že pre Srbsko to bola bolestná situácia. Nemali by sme prilievať olej do ohňa. Namiesto toho by sme mali vyvinúť čo najväčšie úsilie, aby bol tento proces mierový. Veľmi ma teší, že srbskí lídri sa napriek mnohým tvrdým slovám na začiatku pokúsili legalizovať a neutralizovať túto situáciu, aby mohla misia EULEX dostať šancu. Rád by som sa spýtal každého, kto je proti misii EULEX, v akej situácii by boli Srbi a ďalšie menšiny v krajine, keby misia EULEX neexistovala?

Je nezmyselné z pozície srbskej menšiny alebo Srbska odsudzovať misiu EULEX. To, že niekto tu v Parlamente, kto podporuje Srbsko, odsúdil misiu EULEX, považujem jednoducho za smiešne. Je však pravda, že je tu niekoľko zatiaľ nezodpovedaných otázok. Politickí lídri v Kosove sa musia snažiť veci riešiť. Jednou z našich najdôležitejších úloh a požiadaviek je realizácia všetkých aspektov Ahtisaariho plánu, o ktorých budeme zajtra hlasovať v rámci tohto uznesenia.

A nakoniec, mali by sme podporovať integráciu celého regiónu. Každá krajina musí samozrejme splniť svoje úlohy. Čím väčší pokrok však Srbsko a Macedónsko urobia v súvislosti s integračným procesom, tým skôr budeme schopní vyriešiť otázku Kosova a ostatné súvisiace otvorené otázky. Jedine integrácia všetkých krajín v regióne vytvorí podmienky, aké Kosovo potrebuje na mierový rozvoj.

Annemie Neyts-Uyttebroeck (ALDE). – (NL) Keďže všetci, ktorí tu prehovorili, sú dobre, veľmi dobre až vynikajúco oboznámení so situáciou v Kosove, nie je potrebné sa tým viac zaoberať v snahe presvedčiť samých seba, ako dobre sme so situáciou oboznámení.

V prvom rade by sme sa mali tešiť zo skutočnosti, že prvý rok samostatnosti Kosova nakoniec prebehol celkom dobre, dokonca lepšie, ako si mnohí mysleli. Rada by som tiež vyjadrila svoje potešenie a spokojnosť s faktom, že misia EULEX sa už naplno rozbehla vďaka dobrej vôli mnohých ľudí a schopnostiam Bezpečnostnej rady OSN. Od úspechu tejto misie EULEX bude veľa závisieť, pretože pred vyhlásením nezávislosti bolo Kosovo desať rokov protektorátom. Teraz je dôležité, aby sme spoločne priviedli Kosovo do dospelosti.

Sylwester Chruszcz (UEN). – (PL) Vážená pani predsedajúca, jednostranné rozhodnutie albánskej komunity viedlo k oddeleniu srbskej provincie Kosovo od Srbska. Ja osobne

považujem tento krok za bezprecedentné porušenie medzinárodného práva. Toto rozhodnutie malo navyše ďalšie následky, ako ukázali minuloročné udalosti na Kaukaze.

Chcel by som pripomenúť, že Organizácia Spojených národov rozhodnutie kosovských Albáncov neuznala. Rezolúcia Bezpečnostnej rady OSN č. 1244 je stále v platnosti. Preto by som chcel varovať pred uskutočňovaním akýchkoľvek rozhodnutí, kým v tejto veci nerozhodne Medzinárodný trestný súd v Haagu. Až potom budeme poznať skutočné právne postavenie tejto provincie, ktorá je podľa medzinárodného práva stále neoddeliteľnou súčasťou Srbskej republiky.

Chcel by som upriamiť vašu pozornosť na dramatickú situáciu, ktorej stále čelia srbské komunity v samozvanej Kosovskej republike. Otvorene si priznajme, že rozhodnutie niektorých členských štátov Európskej únie uznať túto krajinu bolo fatálnou chybou. Je to veľmi jednoduché – Kosovo patrí do Srbska.

Erik Meijer (GUE/NGL). – (NL) Odkedy Kosovo takmer pred rokom vyhlásilo nezávislosť, Európska únia bola v tejto veci beznádejne rozdelená. Grécko je nerozhodné, kým Španielsko, Rumunsko, Slovensko a Cyprus túto nezávislosť z vnútroštátnych dôvodov odmietli. Spoločný projekt EULEX, ktorým chce Európska únia získať vplyv v Kosove, sa zdá byť viac nástrojom na zakrytie tohto vnútorného rozdelenia ako čímkol'vek iným.

Misia EULEX môže byť prospešná pre Európsku úniu, dá sa však to isté povedať aj o Kosove? Obyvatelia Kosova túžia vstúpiť do Európskej únie a stať sa rovnocenným členským štátom. Po takmer storočí ovládania Srbskom rozhodne nechcú žiadne nové zasahovanie zvonka. Projekt ako EULEX mohol byť možno krátkodobo užitočný počas prvých niekoľkých mesiacov roka 2008 ako prostriedok na zabránenie chaosu. Toto obdobie sa však už skončilo. Neskorý príchod misie EULEX teraz do veľkej miery vytvára dojem, že Európska únia chce z Kosova spraviť protektorát s vojenskou prítomnosťou a administratívnym vplyvom, tak ako tomu bolo predtým v prípade Bosny a Hercegoviny, kde takáto politika priniesla len malý úspech.

Na zabezpečenie mierovej a harmonickej budúcnosti Kosova nestačí zaangažovať len súčasnú vládu a vládnuce strany. Dôležitými silami sú aj hnutie za samourčenie Vetëvendosje na juhu, ktoré považuje iniciatívu EÚ za nezmyselný kolonializmus, a predstavitelia Srbov v obciach severne od rieky Ibar, ktorí robia všetko čo môžu pre udržanie trvalého spojenia so Srbskom. Bez týchto kritikov misie EULEX nedosiahneme dlhodobé riešenie. Budúcnosti Kosova viac prospeje všeobecne prijatý domáci kompromis ako demonštratívne predvedenie sily Európskou úniou.

Patrick Louis (IND/DEM). – (FR) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, pred desiatimi rokmi NATO bombardovalo Belehrad, bezpochyby, aby oslávilo svoje päťdesiate narodeniny a nanovo definovalo svoju sféru kompetencií, ktoré sú obmedzené Washingtonským dohovorom. Toto bombardovanie bolo porušením medzinárodného práva, čo znamená, že sa uskutočnilo bez predchádzajúceho súhlasu OSN.

Pred rokom bola v Prištine jednostranne vyhlásená nezávislosť Kosova, čo bolo do očí bijúcim pohrdaním suverenitou Federatívnej republiky Juhoslávia. Rezolúcia Bezpečnostnej rady OSN č. 1244 však jej suverenitu a územnú celistvosť opätovne potvrdila.

Dnes európska misia EULEX v spojení s odborníkmi zo Spojených štátov dúfa, že Kosovo sa stane krajinou vychádzajúcou zo zásad právneho štátu. Keby situácia nebola taká hrozná, bolo by zábavné zamyslieť sa nad tým, ako môže z takéhoto semena vyrásť takéto ovocie.

Momentálne však žiadame, aby táto misia zaistila rešpekt a hodnotu srbskej národnostnej menšiny na území jej predkov. Zdá sa nám, že by to bol dobrý začiatok opätovného budovania právneho štátu.

Anna Ibrisagic (PPE-DE). – (SV) Narodila som sa na Balkáne. Koncom 80. rokov som zblízka sledovala problémy v Kosove. Videla som, ako sa na začiatku 90. rokov Slovinsko a Chorvátsko stali samostatnými štátmi a zakúsili vojnu. Na vlastnej koži som zažila vojnu v Bosne a nakoniec som opustila krajinu ako utečenec. Viem, že je mimoriadne jednoduché začať vojnu, ale tiež viem, že je omnoho ťažšie nastoliť mier a obnoviť vzájomnú dôveru ľudí.

Kosovo je dnes v situácii, ktorá bude rozhodujúcou pre budúce generácie v tomto regióne práve z hľadiska obnovenia dôvery medzi jednotlivými etnickými skupinami. Teší ma, že pán Lagendijk sa vo svojom uznesení tak jasne vyjadril, že by sme mali nechať za sebou diskusie o nezávislosti Kosova a hádky, ktoré z toho vyplývajú.

Svoj čas a energiu by sme teraz mali venovať diskusiám o tom, ako posilníme rovnaké práva všetkých ľudí na život v mieri a na prácu v záujme vytvorenia lepšej budúcnosti pre Kosovo. Musíme sa sústrediť na účinnú ochranu menšín, zlepšovanie hospodárskej situácie a boj proti tak rozšírenej korupcii a organizovanému zločinu.

Pre každého v Kosove by malo byť osobnou úlohou pomáhať zastaviť násilie medzi etnickými skupinami. Súdy by mali zaistiť riešenie vojnových zločinov. Niektorí poslanci tohto Parlamentu ľutujú prítomnosť a angažovanosť EÚ v Kosove, avšak tí z nás, ktorí zažili vojny na Balkáne, ľutujú len fakt, že EÚ sa nezapojila do vecí jednoznačnejšie a rozsiahlejšie.

Musí sa ešte vykonať obrovské množstvo práce a chce to čas, v konečnom dôsledku však ide o obnovenie dôvery medzi ľuďmi, aby mali nasledujúce generácie možnosť vzdelávať sa a spoločne žiť a pracovať v mieri a s rešpektom k rozdielom druhých ľudí. Práve o tomto je celá myšlienka Európy.

(potlesk)

Libor Rouček (PSE). – (CS) Dovoľte, aby som v krátkosti vyzdvihol predovšetkým rolu Srbska. Srbská vláda navzdory zložitej domácej situácii zaujala veľmi konštruktívny a zodpovedný prístup k rozmiestňovaniu misie EULEX v Kosove. V zhode s OSN tiež umožnila, aby bol k policajným jednotkám Kosova priradený vysoký policajný úradník srbskej národnosti. Som presvedčený, že toto je cesta, ako postupne začleniť kosovských Srbov a aj iné menšiny do politického, hospodárskeho a spoločenského života Kosova. Chcel by som v tejto súvislosti tiež vyzvať Vysokého predstaviteľa Európskej únie, aby zaistil, že kosovské úrady budú venovať dostatočnú pozornosť všestrannému rozvoju oblasti Mitrovice. A podobne ako Anna Ibrisagicová si myslím, že teraz je potrebné venovať sa omnoho viac ako predtým bezpečnostnej a hospodárskej situácii a hospodárskemu rozvoju Kosova.

Nicholson of Winterbourne (ALDE). – Vážená pani predsedajúca, rád by som poďakoval pánovi Lagendijkovi, ktorého vynikajúce politické schopnosti podnietili vznik úžasného uznesenia, s ktorým môžeme pracovať.

Obzvlášť mu ďakujem za prijatie odseku 26, na ktorý by som chcel upriamiť pozornosť pána ministra a Komisie. Hovorí sa v ňom o kritickom zdravotnom stave 1 500 Rómov, ktorí v dôsledku zlého úsudku OSN žijú už deväť rokov hneď vedľa olovenej bane. Úplne

súhlasím s tým, ako povedal aj pán minister Vondra, že toto možno nie je celkom misiou Európskej únie. V každom prípade ďakujem tímu Komisie za to, že sa ujal tejto témy hneď, ako som na ňu upozornil, a navštívil túto oblasť a oboznámil sa so škodami, ktoré olovo napáchalo. Títo ľudia majú v krvi obrovské množstvá olova, ich zdravie je nezvratiteľne poškodené a potrebujú okamžité a naliehavé premiestnenie a lekárske ošetrovanie.

Pán minister Vondra, sľúbili ste, že budete tento Parlament priebežne informovať. Chcel by som vás ako úradujúceho predsedu Rady požiadať, aby ste tejto otázke venovali čo najdôkladnejšiu pozornosť a informovali ma o svojich krokoch.

Alojz Peterle (PPE-DE). – (SL) Úprimne chválím spravodajcu a tieňových spravodajcov za skvelú správu. Jej účelom je prispieť k ďalšej stabilizácii a normalizácii situácie v Kosove.

Úspech Kosova v minulom roku posilnil naše nádeje, že v Kosove je možné multietnické a multikultúrne spolužitie. Snahy nielen Kosova, ale aj ostatných krajín západného Balkánu o začlenenie do Európy sa môžu stať realitou, len ak bude splnený tento predpoklad.

Urobili sme pokrok, významný pokrok, a teraz musíme ísť ešte ďalej. Obzvlášť vítam fakt, že snahy misie EULEX pomáhajú aj normalizácii situácie v Kosove. Vítam nedávne vybudovanie kosovských bezpečnostných zložiek a účasť časti srbskej komunity v kosovských policajných zložkách. Ak máme urobiť ešte rýchlejší pokrok, musíme pôsobiť v politickej, hospodárskej, bezpečnostnej, sociálnej i iných oblastiach a zvláštnu pozornosť musíme venovať tomu, čo sa deje na miestnej úrovni, kde je otázka spolunažívania najcitlivejšia. Musíme podporovať projekty posilňujúce spolunažívanie a spoluprácu medzi etnikami. Z tohto dôvodu vítam zámer Európskej komisie využiť na dosiahnutie pokroku všetky dostupné prostriedky. To je presne to, čo Kosovo potrebuje.

Richard Howitt (PSE). – Vážená pani predsedajúca, vítam dnešnú rozpravu a uznesenie ako ďalší krok k normalizácii vzťahov medzi Európskou úniou a Kosovom jeden rok od vyhlásenia nezávislosti.

Treba zdôrazniť, že sa potvrdilo, že tí, ktorí boli proti tomuto kroku, ako napríklad páni Van Orden a Tannock z Britských konzervatívcov, sa mýlili. Už 54 krajín vrátane 22 členských štátov EÚ právne uznalo Kosovo a naša misia EÚ na podporu právneho štátu bola rozmiestnená so súhlasom Srbska. Po celý čas sme tvrdili, že vyriešenie otázky Kosova pomôže snahám Srbska o členstvo v EÚ, a dnes opakujeme, že si želáme ich úspech.

Včera otvorila súdna misia EÚ prvý proces týkajúci sa vojnových zločinov v Kosove. Dnes je Jej kráľovská výsosť princezná Anna z Británie na návšteve školy pre postihnuté deti v kosovskom Gjilane. Oba tieto príklady nepochybne potvrdzujú záväzok Európy nikdy nezabudnúť na nespravodlivosti minulosti a už dnes pracovať na dosiahnutí lepšej budúcnosti pre všetkých.

Ria Oomen-Ruijten (PPE-DE). – (NL) V prvom rade by som chcela zagratulovať pánovi Legendijkovi za toto veľmi nestranné uznesenie a využiť túto príležitosť na poďakovanie pani Packovej, ktorá spolu so svojou delegáciou vykonala v tejto oblasti značné množstvo užitočnej práce.

Ciele EÚ sú jasné. Z Kosova sa nesmie stať čierna diera. Primárnu zodpovednosť za to nesú kosovské úrady. Obyvatelia musia získať dôveru nielen vo vládu, ale aj v právny systém. Korupcia a zločin štát podkopávajú. Plne sa musia zapojiť aj ženy a menšiny.

V druhom rade spočíva podľa môjho názoru zodpovednosť na susedných krajinách, zvlášť na srbských úradoch. Konštruktívny dialóg a regionálna spolupráca sú v záujme každého v tomto regióne.

A nakoniec, veľkú zodpovednosť nesie aj Európska únia. S misiou EULEX si Európska únia pred seba postavila vysoké ciele. Je dobré, že sa už začala skutočná práca. Nasledujúce dva roky ukážu, či môže misia EULEX naozaj meniť veci k lepšiemu z dlhodobého hľadiska. Ja v to pevne verím.

Stabilita, zmierenie a budovanie právneho štátu v Kosove majú kľúčový význam pre Kosovčanov a všetky etnické menšiny v Kosove, sú však aj v záujme Európskej únie. Účinnosť pomoci musí byť z tohto hľadiska prvoradá. Pani Packová a ja sme Kosovo nedávno navštívili. Pomoc nechýba, zrejme by však mohla byť ešte viac a efektívnejšie koordinovaná.

Adrian Severin (PSE). – Vážená pani predsedajúca, koľkokrát musí byť štát uznaný, aby bol nezávislý? Takto otázka nestojí, pretože viac ako na kvantite uznaní záleží na ich kvalite. Vyhlásenie sebaurčenia nevedie k nezávislosti, ak daný štát nie je uznaný tými, od ktorých sa chce osamostatniť.

Nezávislosť štátu nie je ozajstná, ak ju neprijme Bezpečnostná rada Organizácie Spojených národov. Navyše, štát nie je nezávislý, ak nie je schopný poskytnúť všetkým komunitám žijúcim na jeho území spravodlivú vyhladku na organickú integráciu do občianskej a multikultúrnej spoločnosti a ak nie je samoudržateľný a nedokáže sa sám riadiť.

Z týchto všetkých dôvodov Ahtisaariho plán zlyhal. Riešením nie je ani žiadať návrat k stavu, aký bol predtým – treba sa pohnúť ďalej. Preto musia Európska únia a stáli členovia Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov zvolať medzinárodnú konferenciu, kde sa nájde udržateľné riešenie pre demokratickú bezpečnosť, geostrategickú rovnováhu a spoločensko-hospodársku stabilitu v krajinách západného Balkánu. V rámci toho by sa Kosovo malo vrátiť späť na cestu medzinárodnej zákonnosti a región by mal dostať jasný strategický plán integrácie do EÚ.

Bohužiaľ, správa pána Lagendijka sa takýmito možnosťami nezaobera, čím sa vzdáva akejkolvek realistickej snahy o lepšiu budúcnosť. Preto budú rumunskí sociálni demokrati nútení hlasovať proti tejto správe.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) V súlade s ustanoveniami medzinárodného práva a so zreteľom na rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN č. 1244 prijatú v roku 1999 nemôže byť Kosovo považované za štát. Päť členských štátov EÚ neuznalo akt jednostranného vyhlásenia nezávislosti Kosovom. Kosovo je však realitou a my sa s tým musíme vyrovnáť.

Stabilita západného Balkánu, regiónu, ktorý má v blízkej budúcnosti najväčšiu šancu vstúpiť do EÚ, je rozhodujúca. Preto musí hrať EÚ hlavnú úlohu pri riešení neľahkej situácie v tejto oblasti. Misia EULEX, ktorá už dosiahla svoju pôvodne zamýšľanú operačnú kapacitu, je dôležitým prvým krokom na tejto ceste, pretože poskytuje pomoc a koordináciu, ktoré sú predovšetkým potrebné na dosiahnutie prostredia spolupráce medzi etnikami a návrat života do normálnych koľají.

Musí sa zaručiť ochrana všetkých menšín v Kosove vrátane srbskej menšiny. Musia sa posilniť inštitúcie, aby sa predišlo chaosu a zabezpečil sa stabilný rozvoj. Musia sa vrátiť majetky a musí sa zaručiť právo utečencov na návrat. Finančné nástroje, ktoré má EÚ

k dispozícii, predovšetkým nástroj predvstupovej pomoci, sa musia použiť na urýchlenie spoločenského a hospodárskeho rozvoja, zvýšenie transparentnosti a podporu zmierenia medzi etnickými komunitami. Kosovo nesmie byť v žiadnom prípade izolované od európskych procesov. Musí profitovať z európskej perspektívy v regionálnom kontexte. V každom regióne musíme uplatňovať rovnaké štandardy. Čokoľvek sa žiada od ostatných krajín v tomto regióne, musí platiť aj pre Srbsko a Kosovo.

Európska únia musí trvať na obnovení dialógu medzi Prištinou a Belehradom. Mám pocit, že uznesenie v súčasnej podobe neodráža celú škálu postojov 27 členských štátov Európskej únie v otázke Kosova. Z tohto dôvodu bude rumunská delegácia zo skupiny PPE-DE s výnimkou poslancov maďarského pôvodu hlasovať proti tomuto uzneseniu.

Csaba Sógor (PPE-DE). – (HU) Srbsko muselo byť bombardované, aby pochopilo, že práva menšín sa musia rešpektovať. Bola to krutá lekcia. Namiesto toho, aby priznalo Kosovu autonómiu, muselo prijať nezávislosť Kosova. Kosovo je varovaním aj pre členské štáty EÚ. Každý členský štát musí zaistiť, aby tradičné etnické menšiny mohli na jeho území žiť v bezpečí a cítili sa doma. Spokojné menšiny sú najpevnším základom bezpečnosti, suverenity a hospodárskeho rozvoja krajiny. 17. februára 2008 som sa osobne zúčastnil oficiálnych osláv pri príležitosti vyhlásenia nezávislosti Kosova v Prištine. Myslím si, že som mal možnosť vidieť, že kultúrna i územná autonómia srbskej menšiny sú na území Kosova uznávané. Kosovskí Albánci dostali príležitosť na riešenie v európskom štýle. Srbsko má ešte jednu šancu – Vojvodinu. Aj členské štáty EÚ môžu vyvíjať úsilie smerom k priznaniu kultúrnej alebo územnej autonómie etnickým menšinám žijúcim na ich územiach. Bolo by hanbou, keby niektoré členské štáty EÚ v tomto ohľade za Kosovom a Srbskom zaostali.

Victor Boștinaru (PSE). – (RO) Ako poslanec Európskeho parlamentu a člen Delegácie pre vzťahy s krajinami juhovýchodnej Európy očakávam v mene našich spoločných hodnôt, ktoré hrdo nazývame „európskymi hodnotami“, že Európsky parlament a Európska komisia budú s použitím všetkých svojich právomocí a autority žiadať politické strany v Kosove, aby sa otvorili myšlienke multietnického zastúpenia, a že tým podmienka akýkoľvek ďalší pokrok vo vzťahoch medzi Kosovom a Európskou úniou.

Očakával som, že sa z tejto správy dozvieme, že model, ktorý chce EÚ presadiť v Kosove, mimochodom, za peniaze európskych daňových poplatníkov, je skutočne multietnický, multikultúrny a multikonfesný, a nie založený na segregácii. Kosovskí poslanci nám v rozhovoroch povedali, že model takéhoto typu nemožno v súčasnosti realizovať.

Svoje vystúpenie zakončím nasledujúcou otázkou: Ak sa v Kosove nedá použiť tento model a ak naše európske hodnoty nemajú v Kosove miesto, aký model potom môže vlastne Európska komisia použiť?

Gisela Kallenbach (Verts/ALE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, chcela by som poďakovať pánovi Lagendijkovi a tiež Výboru pre zahraničné veci za to, že prostredníctvom tohto uznesenia a tejto rozpravy zaistili, že téma Kosova zostáva aj naďalej v našom programe. Podľa môjho názoru si to obyvatelia Kosova vzhľadom na zlyhanie Európskej únie v tejto krajine v 90. rokoch určite zaslúžia.

Je to naším dlhom a obyvateľom Kosova a celého regiónu zvlášť dlhujeme poskytnutie intenzívnej pomoci na ich ceste do EÚ. V tejto súvislosti je absolútnou prioritou číslo jeden zaistenie predpokladov pre urýchlenie hospodárskeho rozvoja, pretože bez nich sa nedá vylúčiť ani možnosť sociálnych nepokojov.

Chcela by som požiadať Komisiu, aby využila svoj vplyv na zaistenie skutočného plnenia Stredoeurópskej dohody o voľnom obchode (CEFTA) všetkými signatárskymi štátmi. Zároveň prosím Radu, aby zabezpečila, že členské štáty budú v záležitosti nútenej repatriácie žiadateľov o azyl postupovať citlivým spôsobom.

Alexandru Nazare (PPE-DE). – (RO) Misia EULEX je doteraz najväčšou civilnou operáciou, ktorá sa začala v rámci Európskej bezpečnostnej a obrannej politiky. Chcel by som zdôrazniť, že 1 900-členný medzinárodný kontingent zahŕňa aj 200 príslušníkov vojenskej a bežnej polície z Rumunska. Rumunsko sa teda zúčastňuje na misii EULEX, pretože je povinnosťou Bukurešti podporovať svojich partnerov v Európskej únii, a to aj napriek tomu, že nie vždy súhlasí s rozhodnutiami schválenými väčšinou z nich.

Rumunsko neuznalo nezávislosť štátu Kosovo, pričom jedným z dôvodov je aj to, že sa chce vyhnúť legitimizovaniu akýchkoľvek separatistických nepokojov. V súčasnej situácii by bolo vhodnejšie prijať dohodnuté riešenie medzi Belehradom a Prištinou, pravdepodobne konfederatívneho charakteru. Za daných okolností je však podstatné, aby Európska únia úspešne dokončila túto misiu. Je však potrebné vyhnúť sa situáciám, v ktorých by sa účasť EÚ naťahovala donekonečna. Kosovo sa nesmie stať protektorátom Európskej únie, potrebuje len pomoc s riadením vlastných vecí.

Tento aspekt je dôležitý pre Kosovo aj Európsku úniu, obzvlášť vzhľadom na súčasnú hospodársku krízu a obmedzené zdroje, ktoré máme k dispozícii.

PRESEDÁ: PÁN COCILOVO

podpredseda

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE) . – (RO) Súhlasím s mnohými názormi, ktoré tu boli prednesené, tento problém je však omnoho zložitejší. Rumunsko má pravdu, keď vraví, že právny základ jednostranného vyhlásenia nezávislosti Kosova je značne pochybný, pretože podľa medzinárodného práva menšiny nemajú kolektívne práva a nemôžu si uplatniť právo na sebaurčenie ani na odtrhnutie. Chcel by som však zdôrazniť, že ľudia patriaci do národnostných menšín práva majú.

Odtrhnutie Kosova a jeho uznanie ako štátu inými krajinami vytvorilo nebezpečný precedens, ktorý len o niekoľko mesiacov neskôr nasledovalo jednostranné uznanie nezávislosti separatistických regiónov Južné Osetsko a Abcházsko Ruskom. V oboch prípadoch sa premiér Putin jednoznačne odvolával na kosovský model. Separatistické hnutia v regiónoch ako Kašmír, Náhorný Karabach, Podnestersko, Krym, Severný Cyprus a ďalšie okamžite vyhlásili, že tieto regióny majú také isté právo na nezávislosť ako Kosovo.

Domnievam sa, že v budúcnosti bude musieť Európska únia a jej členské štáty dôsledne podporovať zásadu územnej celistvosti všetkých štátov a aktívne potláčať separatistické tendencie. Európska únia musí vyvinúť veľké úsilie na udržanie stability v celom regióne západného Balkánu a povzbudiť európsku perspektívu krajín z tejto oblasti.

Miloš Koterec (PSE). – (SK) Kosovo je tu ako fakt, ktorý niektorí akceptovali, niektorí nie. Aj keď väčšina členských štátov EÚ je za jeho nezávislosť alebo nezávislosť uznala, päť členských štátov tak neurobilo – o Bezpečnostnej rade OSN ani nehovoriac.

Ak chceme, aby uznesenie malo v zahraničnej politike Európskej únie účinok, musí byť zjednocujúce. Ak sa budeme tváriť, že spoločnú zahraničnú politiku pretlačí väčšina, či už v Rade, alebo v Európskom parlamente, tak je to kontraproduktívne pre jednotu Únie.

Hľadáme zjednocujúce riešenia a nepresadzujeme rozhodnutia, ktoré sú minimálne vo svojej textácii viacznačné alebo dokonca konfúzne či nedôsledné.

Charles Tannock (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, medzinárodná snaha o čo najrýchlejšie uznanie Kosova bola z môjho pohľadu len ťažko pochopiteľná. Bolo treba vyriešiť mnoho starších sporov, ktoré si zasluhovali väčšiu pozornosť EÚ – napríklad Kašmír, Taiwan či dokonca Somaliland v Africkom rohu.

Vyhlásenie nezávislosti Kosova tiež odhalilo rozkol medzi členskými štátmi. Kosovo v žiadnom prípade nemôže byť súčasťou Európskej únie ani Organizácie Spojených národov, pretože niektoré členské štáty neuznávajú jeho suverenitu. Kosovský precedens tiež vyvolal rozhorčenie Ruska a vyprovokoval uznanie gruzínskych regiónov Abcházsko a Južné Osetsko ako štátov Ruskom minulé leto.

Ľudia z rôznych častí bývalej Juhoslávie majú rozhodne právo žiť v mieri a prosperite. Našou morálnou povinnosťou v Európskej únii je pomáhať, avšak táto pomoc nesmie mať neobmedzené trvanie. Chceme v Kosove vidieť skutočnú reformu, ozajstnú snahu o boj proti organizovanému zločinu a obchodovaniu s ľuďmi a prísnu ochranu a rovnosť menšín ako sú Srbi.

Komisia a Rada musia zostať ostražití a trvať na hmatateľnom pokroku.

Ingeborg Gräßle (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, Výbor pre kontrolu rozpočtu si dovoľuje povedať pár slov o zahraničnej politike na vysokej úrovni. Skonštatovali sme, že v Kosove – krajine, ktorá dostáva tretiu najväčšiu pomoc od Európskej únie – dochádza k mimoriadne znepokojivým prípadom korupcie s vážnymi dôsledkami na istotu nášho rozpočtu a finančné záujmy Spoločenstva.

Existuje záverečná správa pracovnej skupiny Organizácie Spojených národov, úradu Komisie pre boj proti podvodom a *Guarda di Finanza*. Táto záverečná správa doteraz nebola implementovaná. Pochádza z konca júna 2008 a odhaľuje závažné prípady korupcie v súvislosti s finančnými prostriedkami EÚ. Stále čakáme na vysvetlenie.

Táto správa je naozaj záverečnou správou. Neexistuje žiadna organizácia, ktorá by sa ňou zaoberala. Naše záujmy v tejto veci v súčasnosti nikto nezastupuje. Aj preto vyzývam Komisiu, aby tým už konečne niekoho poverila. Misia EULEX samotná túto úlohu nezvládne. Som tiež proti tomu, aby sme sa neustále vyhovárali na neisté postavenie tohto štátu.

Alexandr Vondra, úradujúci predseda Rady. – Vážený pán predsedajúci, v prvom rade by som sa vám chcel poďakovať za iniciovanie tejto rozpravy. Myslím si, že bolo správnym krokom využiť príležitosť nadchádzajúceho prvého výročia vyhlásenia nezávislosti Kosova. Je to podľa môjho názoru dobre načasované, zvlášť v súvislosti so súčasnou hospodárskou krízou. Existuje totiž potenciálne riziko, že by sa tento problém mohol dostať mimo našej pozornosti, pričom stále nesieme veľkú zodpovednosť za dokončenie našej práce, a to nielen v Kosove, ale aj v širšej oblasti západného Balkánu. Domnievam sa, že to, čo tu mnohí z vás povedali – ako napríklad Hannes Swoboda a ďalší – si zasluhuje veľkú pozornosť. Myslím si, že postoj Rady je presne taký istý.

Máme pred sebou veľa úloh. Chcel by som zdôrazniť tri najdôležitejšie piliere našej politiky voči Kosovu. Prvým je nedeliteľnosť a stabilita Kosova. Druhým je decentralizácia a zaistenie rovnakých príležitostí pre všetky menšiny v Kosove. Tretím – a zrejme najdôležitejším a najnáročnejším – je začlenenie Kosova na regionálnej i európskej úrovni, teda regionálna

spolupráca v rámci krajín západného Balkánu. Jedného dňa by sme určite mali priblížiť Kosovo k procesu stabilizácie a pridruženia, stále je však pred nami veľa práce a nie je tajomstvom, že v niektorých otázkach nebude ľahké dosiahnuť v Rade jednotnosť.

Myslím si, že by sme sa mali sústrediť skôr na budúcnosť ako na minulosť, a naozaj oceňujem vyhlásenia tých, ktorí tak urobili. Samozrejme, dialóg so Srbskom o otvorených praktických otázkach musí byť úplne transparentný a veľmi intenzívny, domnievam sa však, že našou hlavnou zásadou by mal byť realizmus.

Na dosiahnutie stability je prvoradé zlepšenie hospodárskej situácie, preto je nevyhnutnou podmienkou efektívne riadenie a mobilizácia vlastných zdrojov Kosova, ako aj rozumné riadenie a mobilizácia medzinárodných zdrojov. Dôležitými prvkami sú aj boj proti korupcii a transparentná privatizácia.

Myslím si, že z tohto hľadiska je veľmi dôležité, aby Parlament podporil misiu EULEX. Dovoľte mi zagratulovať pánovi Joostovi Lagendijkovi k práci, ktorú urobil. Bola vynikajúca. Osobne nemám voči textu žiadne námietky, hoci možno by som bol o niečo opatrnejší – všetci poznáme hospodársku situáciu a problémy s nedostatkom energie v Kosove, ako aj na celom Balkáne vo všeobecnosti. Výroba energie z lignitu je jednou z mála možností, ako by mohli vybudovať udržateľné hospodárstvo a integrovať ho v rámci regiónu. Áno, otázka životného prostredia je dôležitá, ale nemenej dôležité je naštartovanie budúcej hospodárskej stability.

Niektorí z vás spomenuli situáciu rómskych rodín v bani Trepča. Všetci sme si vedomí toho, že je to katastrofálna situácia, a určite viete, že Komisia na tomto probléme pracuje. V decembri navštívila túto oblasť delegácia vedená Pierrom Morelom a jej predstavitelia navrhli lídrom rómskeho tábora v Trepče stretnutie. Jednoduché riešenie neexistuje. Vieme, že im bolo ponúknuté presunutie mimo tejto oblasti, momentálne však na to nie sú pripravení. V podstate to odmietajú, takže aj tu zostáva ešte veľa práce. Myslím si, že dobrou príležitosťou na ďalšiu diskusiu o tejto veci bude stretnutie s Pieterom Feithom, ktorý sa touto otázkou tiež zaoberá, na budúci týždeň.

Ešte raz vám veľmi pekne ďakujem. Túto rozpravu považujem za veľmi plodnú a dúfam, že Parlament bude aj naďalej podporovať naše úsilie v Kosove a v celom regióne.

Meglana Kuneva, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, Komisia gratuluje pánovi Lagendijkovi a víta jeho uznesenie, ktoré umožňuje ďalšiu účasť Kosova na prebiehajúcom procese približovania celého regiónu k Európe.

Komisia vytvorila účinný režim spolupráce so všetkými miestnymi aktérmi pôsobiacimi v Kosove, čo zahŕňa aj misiu EULEX a osobitného predstaviteľa EÚ. V tejto spolupráci budeme pokračovať. Iba tak môže naša práca v Kosove priniesť ovocie. Doterajšia dobrá spolupráca sa ukázala rozhodujúcou pre udržanie mieru v tejto oblasti.

Komisia financovala projekt v hodnote 7 miliónov EUR zameraný na podporu právneho štátu, ktorého súčasťou bol aj 1 milión EUR na boj proti korupcii. Aby som bola konkrétnejšia, v decembri 2008 sme pánovi Böschovi, predsedovi Výboru pre kontrolu rozpočtu, poskytli podrobné a komplexné odpovede na všetky položené otázky, a to ústnou aj písomnou formou. Objasňovali otázky týkajúce sa poskytovania finančných prostriedkov EÚ a spôsobu ich riadenia v Kosove. Informovali tiež členov o riadení financií a o kontrolných systémoch, ktoré Komisia v súčasnosti využíva.

Odvtedy sme žiadne ďalšie žiadosti o informácie nedostali. Ak majú poslanci záujem, môžeme im poskytnúť kópie materiálu, ktorý sme poslali Výboru pre kontrolu rozpočtu.

Chcela by som sa vyjadriť k poznámke pani Kallenbachovej v súvislosti so Stredoeurópskou dohodou o voľnom obchode (CEFTA). Veríme, že zlepšenie vzťahov medzi Srbskom a Kosovom by mohlo umožniť integráciu Kosova do CEFTA. Komisia urobí všetko pre to, aby tomu napomohla.

Uznesenie sa dotýka mnohých dôležitých otázok, ako je zachovanie kultúrneho dedičstva Kosova, zlepšenie kapacít verejnej správy, lepšia integrácia všetkých komunít v Kosove, potreba multietnického vzdelávania a kritická situácia rómskych rodín v olovom zamorených utečeneckých táboroch na severe. Komisia má v úmysle riešiť tieto otázky prostredníctvom existujúcich nástrojov a v spolupráci s ďalšími darcami.

Na jeseň zverejníme štúdiu o Kosove ako súčasť nášho rozširovacieho balíka. Som si istá, že bude obsahovať množstvo návrhov, ako zaistiť, aby Kosovo zostalo pevne spojené s európskou perspektívou, ktorú zdieľa s ostatnými krajinami západného Balkánu.

Predsedajúci. – Dostal som návrh uznesenia ⁽¹⁾ v súlade s čl. 103 ods. 2 rokovacieho poriadku.

Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok 5. februára 2009.

12. Vplyv finančnej krízy na automobilový priemysel (rozprava)

Predsedajúci. - Ďalším bodom sú vyhlásenia Rady a Komisie týkajúce sa vplyvu finančnej krízy na automobilový priemysel.

Alexandr Vondra, *úradujúci predseda Rady*. Vážený pán predsedajúci, som presvedčený, že sa ideme zaoberať veľmi závažnou problematikou. So zreteľom na súčasnú situáciu je to otázka, o ktorej musíme diskutovať. Ešte raz opakujem, že sme vďační za túto príhodnú príležitosť na to, aby sme mohli diskutovať o vplyve súčasného hospodárstva a finančnej krízy na automobilový priemysel.

Mnohí z vás vo svojich volebných obvodoch veľmi jasne vnímajú, ako automobilový priemysel zásadným spôsobom ovplyvňuje celé európske hospodárstvo. Počas mnohých rokov sme podporovali konkurencieschopnosť tohto odvetvia tým, že sme zriadili jednotný európsky automobilový trh a dožadovali sme sa spravodlivejších podmienok hospodárskej súťaže v obchodovaní s tretím svetom. Nedávno sme sa zamerali na zníženie škodlivých emisií, aby sme tak bojovali proti znečisteniu ovzdušia a zmene klímy. Vo všetkých týchto oblastiach nám Parlament vždy poskytol zásadnú pomoc.

Vďaka týmto snahám a najmä vďaka pružnosti a prispôsobivosti európskeho automobilového priemyslu patria v súčasnosti európske vozidlá k najkvalitnejším, najviac inovatívnym a konkurencieschopným, a zároveň sú najbezpečnejšie, majú najnižšiu spotrebu paliva a z hľadiska životného prostredia sú v celosvetovom meradle najudržateľnejšie. Mali by sme byť na tento výborný výsledok Európy hrdí.

(1) Pozri zápisnicu.

V dôsledku vonkajších neovplyvniteľných okolností zasiahla ekonomická kríza európske automobilové odvetvie veľmi vážne aj napriek jeho pružnosti. Tieto problémy boli zjavné už v novembri minulého roku, kedy Rada odsúhlasila prístup založený na podpore ešte udržateľnejších a z hľadiska paliva účinnejších automobilov a ďalej tiež na realistických cieľoch výrobcov a efektívnych podnikoch, ktoré mali stimulovať dopyt.

Krátko na to sa situácia stala oveľa vážnejšou. Za minulý rok 2008 zaznamenal automobilový priemysel o 8 % menej predaných automobilov v rámci Únie v porovnaní s predošlým rokom 2007. Zdá sa, že v roku 2009 bude situácia naďalej zlá, pričom sa nebude týkať iba výrobcov automobilov, ale postihne aj celý zásobovací reťazec automobilového odvetvia.

16. januára sa ministri stretli s mojím priateľom, Günterom Verheugenom, komisárom a podpredsedom Komisie, aby diskutovali o špecifických problémoch, ktorým čelí automobilový priemysel. Vyjadrili svoje vážne znepokojenie nad tým, že súčasné problémy ohrozia veľký počet pracovných miest a vyzdvihli dôležitosť budúceho fungovania tohto odvetvia.

Samozrejme, hlavnú zodpovednosť za riešenie týchto problémov nesie samotný automobilový priemysel. Musíme podporovať automobilový priemysel, aby podnikol všetky potrebné kroky na vyriešenie štrukturálnych problémov, akými sú nadmerné kapacity a nedostatok investícií do nových technológií.

Význam tohto odvetvia pre európske hospodárstvo a skutočnosť, že tento sektor je veľmi vážne zasiahnutý súčasnou krízou naznačuje, že je potrebný určitý druh verejnej podpory. Na tieto skutočnosti reaguje plán hospodárskej obnovy Európy, ktorý odsúhlasila Európska rada v decembri minulého roku, ako aj vnútroštátne programy členských štátov. Určite nemôžeme dovoliť, aby krátkodobá podpora tohto odvetvia zničila z dlhodobého hľadiska jej konkurencieschopnosť. To znamená, že sa treba zamerať výlučne na inovácie.

Členské štáty sa zhodujú v tom, že verejná podpora automobilového priemyslu musí byť cieľená a koordinovaná. Zároveň musí rešpektovať isté kľúčové zásady, ako je napríklad spravodlivá hospodárska súťaž a otvorené trhy. Nemalo by ísť iba o finančnú pomoc a nemalo by to mať za následok deformáciu trhu. Členské štáty v záujme dosiahnutia týchto cieľov potvrdili, že sú ochotné úzko spolupracovať s Komisiou na opatreniach týkajúcich sa rovnako dopytu, ako aj zásobovania. Komisia na oplátku prisľúbila, že v prípade potreby bude pružne reagovať.

Vo všeobecnosti predsedníctvo Rady plne podporuje názor Komisie týkajúci sa potreby rýchleho napredovania v zavádzaní plánu hospodárskej obnovy Európy. Komisia má spolu s Európskou investičnou bankou preskúmať možnosti ďalšieho skvalitnenia využívania pôžičiek určených pre tento sektor z hľadiska okamžitej dostupnosti, financovania projektu a zostavovania predbežnej kalkulácie pôžičiek bez toho, aby robili rozdiely medzi výrobcami a členskými štátmi.

So zreteľom na globálne prostredie je zrejmé, že sa musíme zapojiť do skorého dialógu s administratívou Spojených štátov a s našimi ostatnými globálnymi partnermi.

České predsedníctvo je rozhodnuté presadzovať túto globálnu politiku podpory automobilového priemyslu, pričom bude dodržiavať zásady a parametre, o ktorých som hovoril. V súčasnosti už existuje široká škála nástrojov Spoločenstva, ktoré môžu v neposlednom rade zohrávať určitú úlohu v zabezpečovaní podpory v oblasti nových technológií, napríklad vo vývoji ekologických áut. Je potrebné dôkladne preskúmať a uviesť

do prevádzky celý potenciál inovatívnych a z hľadiska životného prostredia udržateľných pohonných technológií, akými sú palivové bunky, hybridná, elektrická a solárna energia.

Na druhej strane však existujú aj hotové a ihneď dostupné nástroje ako napríklad program šrotovania starých áut. Tieto nástroje by mohli podnietiť zvýšenie dopytu po nových autách a zároveň mať pozitívny vplyv na bezpečnosť dopravy, znižovanie emisií a podobne. V súčasnosti už takýto nástroj uplatňuje niekoľko členských štátov. Z tohto dôvodu by predsedníctvo chcelo ihneď požiadať Komisiu, aby predložila návrh o spôsobe riadenej podpory obnovy európskeho automobilového parku prostredníctvom kúpy nových automobilov a recyklácie, ktorý by sa zakladal na analýze vplyvu týchto programov v rôznych členských štátoch. Návrh Komisie by sme chceli mať hotový ešte pred jarným zasadnutím Európskej rady, aby sme mohli v kontexte hodnotenia plánu hospodárskej obnovy rokovať o tejto záležitosti na marcovej Rade pre konkurencieschopnosť. Tú bude viesť môj kolega Martin Říman a podpredseda Komisie Günter Verheugen. Spomínané programy by mohli poskytnúť dôležité naštartovanie dopytu v automobilovom priemysle na úrovni Spoločenstva a mali by tiež zabezpečiť rovnaké podmienky v rámci vnútorného trhu. Druhú časť vety by som rád zdôraznil aj v terajšom kontexte.

Pokúsím sa zhrnúť: nejde iba o podporu kľúčového odvetvia nášho hospodárstva, ale aj o prístup, z ktorého budeme z dlhodobého hľadiska mať všetci úžitok.

Günter Verheugen, *podpredseda Komisie*. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán úradujúci predseda Rady, dámy a páni, pán Vondra vás všetkých práve oboznámil s výsledkom diskusie, ktorú som mal 16. januára s ministrami zodpovednými za automobilový priemysel. Môžem len potvrdiť všetko, čo povedal, aj keď by som zároveň radil, aby sme sa mali na pozore. Teraz si musíme dávať pozor, aby sme nevzbudili nádeje alebo očakávania, ktoré nebudeme schopní splniť. Dovoľte mi, aby som sa venoval ďalším podrobnostiam o súčasnom stave európskeho automobilového priemyslu.

Skúsenosti dokazujú, že autá sú skorým ukazovateľom hospodárskych trendov. Nebolo preto žiadnym prekvapením, že za výrazným poklesom dopytu po nových automobiloch, ktorý sme zaznamenali v priebehu minulého leta, nasledovala hospodárska kríza vo všetkých ostatných sektoroch hospodárstva. Prečo je to tak?

Pokles dopytu je príznakom nedostatku dôvery voči spôsobu smerovania hospodárstva. Spotrebiteľia sa v tomto zmysle voči podnikom nesprávajú inak. V neistých hospodárskych časoch ľudia nevedia, čo bude ďalej, a preto sa pevne držia svojich peňazí. Pre domácnosť je kúpa nového auta jednou z najväčších investícií. Je možné ju odložiť na neskôr, veď európske autá isto vydržia aj ďalší rok.

Všetci dobre vieme, že situácia sa zásadne zlepší vtedy, keď začneme znovu dôverovať globálnym hospodárskym trendom. Znamená to, že najdôležitejšie sú spoločné európske opatrenia zamerané na prekonanie tejto krízy.

Chcel by som ponúknuť ešte niekoľko čísel, aby som túto dôležitosť preukázal. Európsky automobilový priemysel zamestnáva priamo a nepriamo 12 miliónov ľudí. To predstavuje 6 % všetkých pracovných miest v rámci Európskej únie. Z hľadiska európskeho exportu ide o najdôležitejšie odvetvie. Naš najväčší prebytok vývozu tvoria motorové vozidlá.

V roku 2007 sa v Európe vyrobilo 19,6 milióna motorových vozidiel. Minulý rok bolo toto číslo takmer o milión menšie a v roku 2009 sa opäť výrazne zníži. V súčasnosti sú na skladoch 2 milióny nepredaných áut. Automobilový priemysel v Európe investuje najväčšiu časť svojho zisku do výskumu a vývoja. V priemere investujú výrobcovia áut 4 % do

výskumu a vývoja. V porovnaní s tým európske spoločnosti ako celok investujú v priemere iba 2 %. Celkom jednoducho z tohto vyplýva, že pre Európu je to kľúčové odvetvie.

Ekonomická kríza postihla všetky sektory tohto odvetvia naraz. Toto sa ešte nikdy predtým nestalo, je to po prvýkrát a musím vám povedať, že verejnosť sa zatiaľ zaoberá iba otázkou osobných automobilov. Ešte oveľa dramatickejšia je situácia, čo sa týka úžitkových vozidiel. V tejto oblasti nové objednávky v rámci celej Európskej únie klesli prakticky na nulu, pričom výrobná kapacita je takmer 40 000 úžitkových vozidiel za mesiac.

Negatívne vplyvy na situáciu v zamestnanosti sa nedá vyhnúť z dvoch dôvodov. V Európskej únii máme výraznú nadmernú kapacitu motorových vozidiel. Samotný motorový priemysel pripúšťa nadmernú kapacitu vo výške 20 %. Niektorí ľudia dokonca tvrdia, že je ešte vyššia. Dvadsať percent je však veľmi vysoké číslo a keď si ho porovnáte s množstvom ľudí zamestnaných v tomto odvetví, hovoríme o viac než 400 000 pracovných miestach. Niet pochýb o tom, že počas tohto roku ekonomickej krízy sa budú európski výrobcovia áut zapájať do urýchlenej realizácie reštrukturalizačných opatrení, ktoré sú na toto obdobie naplánované. Tento bod celkom vysvetlím: neexistuje záruka, že na konci tohto roku budú v Európe ešte stále fungovať všetky výrobné podniky, ktoré máme v súčasnosti. Je vysoká pravdepodobnosť, že do konca tohto roku nebude vo výrobe pokračovať celá séria podnikov. Neexistuje dokonca ani záruka, že na konci tohto roku budú všetci európski výrobcovia automobilov ešte stále na trhu.

Tlak medzinárodnej hospodárskej súťaže v automobilovom priemysle je veľmi silný. My ako európski zákonodarcovia sme túto súťaž stupňovali stále viac prostredníctvom veľkých požiadaviek európskeho automobilového priemyslu počas nastávajúcich rokov. Je potrebné, aby priemysel urobil zásadné pokroky v oblasti inovácií. Aby ma pani Harmsová opäť hneď neupozornila, rád by som jej vysvetlil, že túto skutočnosť nekritizujem, ale naopak verím, že je správna a naliežitá. Nevyčítajte mi, že popisujem skutočnosti také, aké sú. Z mojej strany to nie je žiadna kritika, iba konštatovanie. Naše právne predpisy výrazne zvýšili ceny európskych áut a v nastávajúcich rokoch sa zvýšia ešte viac. Hlavné následky toho predstavujú zvýšenie tlaku hospodárskej súťaže, väčší tlak na náklady a väčšiu potrebu toho, aby spoločnosti, ktorých sa to týka, dosiahli vyššiu produktivitu. Je to jediný spôsob, ako prežiť túto konkurenčnú situáciu.

Všetci dobre vieme, čo znamená v automobilovom priemysle vyššia produktivita. V žiadnom prípade to nemá pozitívny vplyv na počet pracovných miest. Taká je realita súčasnej situácie.

Naša politika teraz presadzuje dva ciele naraz. V prvom rade sa snaží preniesť európske hospodárstvo cez túto krízu, a tu zdôrazním každé jedno slovo, s cieľom nestratiť ani jedného európskeho výrobcu, pokiaľ to len bude možné. Ani jedného. Druhým cieľom je z dlhodobého hľadiska zvýšiť konkurencieschopnosť európskeho automobilového priemyslu a natrvalo zapísať Európu medzi popredné oblasti výroby automobilov.

Čo sa týka opatrení súvisiacich s prvým spomínaným cieľom, už sme urobili všetko, čo sa dalo. Poskytli sme európskemu automobilovému priemyslu, ktorý obzvlášť ťažko zasiahla úverová kríza, prístup k financovaniu. Európska investičná banka (EIB) má k dispozícii pre toto odvetvie len v tomto roku 9 miliárd EUR a musím vám povedať, že nateraz nie je dôvod, aby sme v tomto Parlamente žiadali viac. So zreteľom na kapitálovú základňu Európskej investičnej banky viac peňazí k dispozícii nebude. Deväť miliárd EUR je už na stole.

Vďaka intenzívnej práci mojej kolegyne, pani Kroesovej, sa v súčasnosti riadenie štátnej pomoci stáva flexibilnejšie a my sme zmenili pravidlá do takej miery, že členské štáty majú oveľa väčšie možnosti rýchlo a cielene zareagovať, pokiaľ je v jednotlivých prípadoch potrebná pomoc. Komisia týmto preberá úlohu, ktorá jej z hľadiska právnych predpisov prináleží, a to zaistiť, aby tieto opatrenia nespôsobili žiadne skreslenie konkurencie a neohrozili naše strategické ciele. K tejto problematike by som rád uviedol len jeden príklad. Je úplne zrejmé, že pomoc európskym pobočkám amerických spoločností by bola oprávnená iba v prípadoch, keď by spomínaná pomoc slúžila výlučne na udržanie európskych pracovných miest.

Realizujeme mnohé opatrenia zamerané na pokračovanie v modernizácii áut na európskych cestách, prostredníctvom ktorých zároveň naplníme cieľ, ktorý má pozitívny vplyv na životné prostredie. Nie všetky členské štáty zavedú systém vyplácania príspevku vo forme šrotovného, ale tí, ktorí tak urobia, sa budú riadiť dohodnutými zásadami o tom, že tieto opatrenia nesmú pôsobiť diskriminujúco voči ostatným výrobcam. Spomeniem ešte jeden príklad, členské štáty nemôžu povedať: „Dáme vám príspevok, keď si dáte zošrotovať svoje staré auto, ale iba ak si kúpite nové auto nemeckej výroby“, pokiaľ žijete v Nemecku alebo francúzske, či české. Takto to skrátka nejde.

Jedna vec, ktorá však je uskutočniteľná a ja by som ju veľmi uvítal, sa týka prepojenia týchto príspevkov za šrotovanie s environmentálnymi cieľmi. Inými slovami, príspevok by napríklad dostali, iba ak ich nové zakúpené auto spĺňalo určité emisné normy. Doposiaľ sa nám zdá, že tento systém príspevkov funguje dobre a prináša požadovaný pozitívny účinok.

Existuje iba jeden spôsob, aby sa opäť začali predávať úžitkové vozidlá. Viete si asi predstaviť, že šrotovné sa v tomto sektore uplatniť nedá. Tu je najviac potrebné poskytnúť malým a stredne veľkým podnikom v tomto sektore prístup k financiám. A práve to robíme. Pri investovaní peňazí z verejného rozpočtu musíme tiež zabezpečiť to, že prednosť bude mať nákup ekologických úžitkových vozidiel napríklad v prípade verejnej dopravy alebo iných verejných služieb, ktorých vykonávanie si vyžaduje používanie vozidiel. Toto všetko sme už urobili.

Z dlhodobého hľadiska, o ktorom sa často hovorí v tomto Parlamente, je potrebné zaviesť odporúčania iniciatívy Cars 21 a zaistiť budúcnosť európskeho automobilového priemyslu prostredníctvom rozsiahlejších snáh o inováciu, výskum a vývoj, aby európske autá neboli v budúcnosti na čele iba z hľadiska štandardu svojej technológie, konečnej úpravy a bezpečnosti, ale aj vo vzťahu k spotrebe paliva (t. j. nízka spotreba) a k ich ekologickosti (t. j. nízke emisie). Ako všetci viete, európsky priemysel je v tom s nami a my podporujeme súvisiace projekty ako súčasť balíčka hospodárskych stimulov EÚ.

Dovoľte mi, aby som na záver povedal, že najdôležitejší výsledok diskusií s členskými štátmi bol príslub, že zabránime tomu, aby sa objavil akýkoľvek protekcionizmus. Protekcionizmus by spôsobil, že finančne slabšie členské štáty by strácali a princíp sociálnej solidarity v Európe by sa vážne porušil.

Ďalšia vec, ktorú môžeme urobiť pre opätovné naštartovanie dopytu a na pomoc a prevedenie automobilového priemyslu cez túto krízu, je zabezpečiť, aby sa neporušovali ani podmienky medzinárodnej hospodárskej súťaže. Túto otázku je potrebné adresovať predovšetkým Spojeným štátom. Uvidíme, aké opatrenia voči kríze automobilového priemyslu v Spojených štátoch zavedie prezident Obama. Tu by som chcel zdôrazniť, že nie je záujmom Európy, aby americkí výrobcovia automobilov skrachovali. Ak by sa to

stalo, dôsledky pre Európu by boli katastrofálne. Rovnako nie je v našom záujme, aby Spojené štáty zaviedli politiku, ktorá by uprednostňovala ich automobilový priemysel na úkor konkurenčných spoločností z ostatných častí sveta. Verím, že budeme mať možnosť v pokoji prediskutovať tieto otázky s našimi americkými priateľmi.

Európsky automobilový priemysel nemá na ružiach ustlané. Nachádza sa v ťažkej situácii, ale my pevne veríme, že toto odvetvie je dostatočne silné, aby tieto ťažkosti prekonalo a v budúcnosti pokračovalo vo svojej dôležitej úlohe vytvárania a zabezpečovania pracovných miest a prosperity Európy.

Jean-Paul Gauzès, v mene skupiny PPE-DE. – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, obávam sa, žiaľ, že poslanstvo, ktoré práve odznelo, určite nemôže byť poslanstvom nádeje, ktoré by malo za cieľ obnoviť dôveru. Vážený pán komisár, súhlasil som s vaším posledným, no zároveň jediným odsekom o tom, aký by mal byť automobilový priemysel. Žiaľ, obávam sa, že predložené návrhy nie sú dostačujúce a zvlášť podnecujú niektoré členské štáty, aby si poradili samy, keď ich Európa nie je schopná koordinovať.

Čo teraz očakávajú naši občania? Od Európy očakávajú veľa, určite až príliš veľa, ale od nás chcú, aby sme robili niečo iné. Ako ste povedali, automobilové odvetvie zamestnáva 12 miliónov ľudí v Európskej únii, čo sa rovná 10 % HDP. Vo Francúzsku to znamená 2,5 milióna pracovných miest alebo 10 % zárobkovo činných osôb a 15 % nákladov na výskum a vývoj.

V súčasnosti zažíva automobilový priemysel nebyvalú krízu, pre ktorú je príznačný pokles dopytu, potreba finančnej podpory výrobcov, subdodávateľov i spotrebiteľov, ako aj štrukturálna konkurenčná výzva spoločností, ktoré sú vystavené stále väčšej celosvetovej hospodárskej súťaži. Keby som sa nebál byť politicky nekorektný, dodal by som, že k tejto situácii prispievajú aj požiadavky kladené na automobilové odvetvie a povzbudzovanie na to, aby sa vozidlá nepoužívali.

Nevyhnutná a naliehavá je koordinovaná odpoveď na európskej úrovni, ktorej cieľom je prijať a rozšíriť opatrenia, ktoré už podnikli niektoré vlády. Najskôr je nevyhnutné, aby bankový systém normálne poskytoval pôžičky automobilovému priemyslu, inými slovami za normálnych podmienok a úrokových sadziieb a zároveň v rozsahu, aký zodpovedá potrebám tohto odvetvia. Vieme, že aj napriek snahám Európskej investičnej banky (EIB) sa ešte stále nezačali opäť poskytovať úvery. Z tohto dôvodu by mala Európa na túto situáciu výrazne reagovať.

Po druhé, nie je to iba otázka obmedzenia vplyvov krízy, ale aj zaistenia ďalšej budúcnosti automobilového odvetvia. Naozajstná hospodárska politika je nevyhnutná. Musíme mať na zreteli to, čo bude zajtra, a urýchliť potrebný vývoj zameraný na ochranu životného prostredia, a to obzvlášť v oblasti požiadaviek na udržateľný rozvoj. Musíme budovať vedecko-fantastickú kultúru. Je nutné, aby snaha o inovácie nespôsobila ešte väčšiu krízu a aby verejná pomoc umožnila ďalšiu činnosť v tejto oblasti.

Guido Sacconi, v mene skupiny PSE. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, dovoľte mi poďakovať pánovi Vondrovi a pánovi Verheugenovi za ich pohotové vypracovanie týchto vyhlásení. Musím povedať, že v prevažnej miere zdieľam s nimi ich znepokojenie a súhlasím s realistickým prístupom, ktorý navrhli.

Koniec koncov, všetci poznáme túto situáciu. V priebehu roka by teoreticky mohlo dôjsť k zrušeniu 2 miliónov pracovných miest v rámci celého automobilového priemyslu, z čoho väčšina by bola v odvetví zameranom na automobilové diely. Sme svedkami neobvyklého

rozporu. Na jednej strane máme, ako ste správne povedali, verejný a súkromný vozový park, ktorý je veľmi zastaralý a vykazuje vysokú úroveň emisií, zatiaľ čo na druhej strane výrazne poklesol, ak dokonca úplne neskolaboval, dopyt.

Z tohto dôvodu som veľmi uvítal plán obnovy, o ktorom rozhodla Komisia a ktorý sa snaží využiť všetky dostupné nástroje, i keď sú obmedzené, a my aj vieme prečo. Existuje naozajstná potreba anticyklickej reakcie zameranej na stimuláciu dopytu a poskytnutie silnej podpory v súlade s environmentálnymi cieľmi, na ktorých sme tak dôsledne pracovali v priebehu posledných mesiacov.

A čo sa teda deje? Situácia je taká, že každý štát koná nezávisle. Niektoré zasahujú, zatiaľ čo iné nie, moja krajina napríklad doposiaľ neurobila nič. Jedni robia to, druhí ono. Súhlasím s vami, že by sme sa mali ešte pred jarným zasadnutím Rady pre konkurencieschopnosť snažiť o maximálnu koordináciu prinajmenšom v oblasti zásad, akou je napríklad spojenie šrotovacích programov s konkrétnymi emisnými cieľmi. Myslím si, že Francúzsko prišlo s dobrým riešením týkajúcim sa rôznych bonusových príspevkov pridelených kupujúcim na základe úrovne emisií zakúpeného automobilu. Verím, že by to prospelo zamestnanosti, inovácii, konkurencieschopnosti i životnému prostrediu.

Patrizia Toia, v mene skupiny ALDE. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, kríza automobilového priemyslu sa rozšírila na celý sektor, na pridružené odvetvia, ostatné príbuzné sektory, komerčné siete a aj služby, čo má z hľadiska zamestnanosti hrozivé účinky.

Myslím si, že posledný strašný pokles zamestnanosti, ktorý sme zaznamenali tento mesiac a ktorý sa v niektorých členských štátoch dostal až na 33 % alebo 20 % a podobne, ukazuje, že kríza nie je v technologicky zastaralom sektore, ani to nie je vnútorná kríza, ktorú spôsobili chyby v riadení tej alebo onej spoločnosti. Ide o systémovú krízu a v takomto zmysle s ňou musia inštitúcie EÚ naliehavo a rozhodne bojovať.

Niektoré riešenia sú už navrhnuté, avšak dôležité je akým spôsobom, z akých zdrojov a s akými vyhlídkami z hľadiska inovácie by sa dali dosiahnuť. Musíme, samozrejme, podporovať dopyt, pretože spotreba je jedinou cestou k oživeniu hospodárstva. Myslím si, že kým sa zavedie toto strednodobé opatrenie na podporu spotreby, potrebujeme okamžitú úverovú podporu určenú na opätovné naštartovanie výroby, platbu za materiály a udržanie zamestnanosti aj napriek poklesu objednávok a dopytu.

Riešením je teda finančná podpora, ale, ako hovoríme, dôležité je, akým spôsobom. Taktiež žiadam Európsku úniu, aby sa viac chopila vedenia, pretože je dôležité, aby inštitúcie EÚ vyslali jasné posolstvo. Spojené štáty podnikajú kroky, rovnako ako niektoré európske štáty, a ja verím, že aj moja krajina sa posunie od všeobecných návrhov k praktickým opatreniam, ale zároveň dúfam i v silnejšie európske opatrenia v rámci plánu obnovy i mimo neho, pretože som presvedčená a hovorila som o tom veľa s pánom komisárom, že osud veľkých európskych spoločností je vlastne osudom nás všetkých. Veľkí európski výrobcovia automobilov by nemali v rámci spoločného trhu narážať na konkurenciu v podobe rozličných druhov štátnej pomoci alebo špeciálnych podmienok, ale mali by dostať odpoveď silnej, rozhodnej a koordinovanej Európy, keďže úspech európskeho automobilového trhu bude úmerný našej schopnosti jednotne čeliť globálnej hospodárskej súťaži.

Je tu ešte jedna vec, ktorú pán Sacconi spomenul, a ja by som ju chcela ešte raz zdôrazniť: Táto podpora nie je pomocou, alebo ešte horšie, úľavou, ktorá zachová súčasný stav, ale

je podnetom pre budúcu konkurencieschopnosť tohto odvetvia v oblasti inovácie, výroby šetrnej k životnému prostrediu a technológií, ktoré viac rešpektujú životné prostredie a bezpečnosť cestujúcich a dopravy.

Guntars Krasts, v mene skupiny UEN. – (LV) Ďakujem, pán predsedajúci. V automobilovej výrobe rovnako ako v odvetví stavebníctva sa finančné zdroje zameriavali na rýchly budúci rast, avšak vývoj v tejto oblasti bol v minulosti i dnes úzko prepojený s dostupnosťou úverov. Z tohto dôvodu postihla finančná kríza automobilovú výrobu obzvlášť ťažko. Stabilizácia tohto odvetvia bude možná iba vtedy, keď sa znormalizujú pôžičky bánk, čo je následne spojené s prekonaním finančnej krízy. Nepochybujem o tom, že finančná kríza dá podnet na výrazné korekcie budúcej štruktúry automobilového trhu. Teraz nie je našou úlohou zachovať existujúce pracovné miesta, ale zachrániť budúcu konkurencieschopnosť európskeho automobilového odvetvia, a tak by mala byť verejná pomoc automobilovému odvetviu spojená s dvomi hlavnými cieľmi: znižovanie závislosti na ropе a kolísania cien, ktoré s tým súvisí, ako aj výrazné zlepšovanie environmentálnych ukazovateľov a znižovanie emisií. Tieto úlohy sa navzájom prekrývajú. V zásade sú dôležité aj pre európske hospodárstvo ako celok, aby sa znížilo riziko toho, že by mohol nárast cien ropy po prekonaní finančnej krízy, čiastočne v dôsledku opätovného kupovania automobilov, stáť v ceste spoločnému procesu obnovy hospodárstva. Ďakujem.

Rebecca Harms, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, podľa môjho názoru by prvou prioritou malo byť spojenie krízového riadenia hospodárskej krízy s globálnou výzvou, ktorou je klimatická kríza. Urobili by sme veľkú chybu, ak by sme sa v našich hospodárskych opatreniach tak neambiciózne snažili dosiahnuť ciele, ktoré súvisia s ochranou klímy a energetickou bezpečnosťou, ako to bolo v prípade určenia cieľov regulácie emisií CO₂ motorových vozidiel.

Nesmieme zopakovať chybu, keď sme počúvali mylné pošuškávanie automobilového priemyslu. Chyba, ktorú sme v tomto smere urobili minulú zimu, sa teraz dá pozorovať všade, kam sa len pozriete. Tá istá skupina, ktorá nám zabránila zaviesť ambicióznu reguláciu CO₂ pre motorové vozidlá, si teraz nevie dať rady so zásobami obrovských žrútov benzínu, ktoré sa im viac nedarí predávať. Som presvedčená, že sa naozaj musíme zamerať na to, aby sme výrobcom automobilov dali jasne najavo, že budúcnosť motorových vozidiel spočíva v malých účinných modeloch, ktoré sú šetrné ku klíme, a že je v súvislosti so stimulujúcimi opatreniami potrebné urobiť všetko pre to, aby sa takéto modely vozidiel propagovali. Musí sa tiež objasniť, do akej miery sú skutočne pokryté inovácie, akými sú napríklad elektrické motory. Toto je však možné iba v spojení s koordinovaným plánom, ktorý zahŕňa energetickú politiku.

Veľmi rada by som zdôraznila to, čo už povedal predchádzajúci rečník zo Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov, a ja s ním v tejto veci súhlasím a som úplne presvedčená, že pokiaľ sa zameriame výlučne na automobily bez toho, aby sme zároveň vedeli, ako sa má reštrukturalizovať odvetvie dopravy a ako bude odvetvie verejnej dopravy vyzeráť o desať rokov, skončíme veľmi ďaleko od toho, čo by sme potrebovali dosiahnuť. Toto by tiež mohlo viesť k zabezpečeniu a vytvoreniu množstva pracovných miest. Pán komisár Verheugen svojou dôležitou poznámkou poukázal na to, že nejde iba o výrobu áut, ale aj autobusov, vlakov a tak ďalej.

Takže dnes musíme rozmýšľať, plánovať a propagovať systém dopravy zameraný na budúcnosť.

Roberto Musacchio, v mene skupiny GUE/NGL. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, je jasné, že finančná kríza prerástla do strašnej hospodárskej a teraz už aj sociálnej krízy.

Môžeme to vidieť na automobilovom odvetví, kde, súhlasím s pánom Sacconim, môže byť ohrozených viac ako 2 milióny pracovných miest. Existuje nebezpečenstvo, že v dôsledku krízy dôjde k prepúšťaniu, najmä tých najohrozenejších, akými sú starší pracovníci a tí, ktorí nemajú zmluvy uzavreté na trvalý pracovný pomer. Sú potrebné okamžité a rzné opatrenia. Pomoc je síce dostupná, ale my sa musíme rozhodnúť, a hovorím to pánovi komisárovi celkom úprimne, či by mala byť koordinovaná na európskej úrovni alebo inak, ako navrhujú niektoré väčšie štáty.

Polemizoval by som o tom, či je koordinácia na európskej úrovni potrebná a či sa má zamerať na dve oblasti: na inováciu v súvislosti s balíkom o klimatických zmenách a, ak to môžem opäť spomenúť, vo vzťahu k správe pána Sacconiho o znižovaní emisií, a na sociálnu oblasť. Som presvedčený o tom, že žiadny zamestnanec, či už starý alebo dočasne zamestnaný, by nemal dostať výpoveď. Inováciu nemôžeme dosiahnuť tak, že sa zbavíme zamestnancov.

Prečo by sa nemohol Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii podobne ako Európsky sociálny fond, upraviť v takomto duchu? V súčasnej podobe hovorí o vytváraní nových pracovných príležitostí, ale mal by hľadať aj spôsoby, ako predísť prepúšťaniu. Pracovná sila sa teda musí opäť dostať v Európe na najdôležitejšie miesto, aby mohla plniť svoju náležitú rolu zakladateľa demokracie.

Patrick Louis, v mene skupiny IND/DEM. – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, sme si vedomí štrukturálnych dôvodov krízy v automobilovom odvetví a u jeho subdodávateľov. Toto odvetvie, podobne ako tomu bolo v prípade poľnohospodárstva a textilného odvetvia, trpí sociálnou, environmentálnou a daňovou relokáciou a dampingom.

Čo urobíme, keď Američania, keďže dolár klesá, predajú svojich žrútov benzínu, dotované a veľmi propagované vozidlá s náhonom 4 x 4, na náš trh, ktorý tiež obliehajú autá nižšej triedy z Turecka, Indie a Číny?

Existuje jedno riešenie. Musíme znovu zaviesť spoločné vonkajšie colné tarify, ktoré sa na základe Maastrichtskej zmluvy zrušili. Skutočnú a spravodlivú medzinárodnú výmenu môžu znovu zaviesť iba vyrovnávacie clá na hraniciach Európskej únie. Urobme to, čo nám káže zdravý rozum skôr, než bude neskoro. Ako viete, protokol č. 27 a článok 63 Lisabonskej zmluvy však prísne zakazujú akúkoľvek colnú ochranu európskeho trhu.

Dámy a páni, buďme dôslední. Nedodržiavajme veci, ktoré nám tak škodia. Pochovajme konečne túto ničujúcu zmluvu a prestaňme sa hrať na hasičov, ktorí sú zároveň pyromanmi.

Karsten Friedrich Hoppenstedt (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, predovšetkým by som chcel poďakovať predsedníctvu, ale aj Komisii za veľmi zrozumiteľné vyhlásenia zaoberajúce sa touto situáciou. Zdieľam optimistický postoj pána komisára Verheugena, že automobilový priemysel rozpozna znamenia týchto časov a v mnohých oblastiach nájde riešenia orientované na budúcnosť.

Samozrejme, žijeme v reálnom svete a po 5 % poklese výroby vozidiel za posledný rok toto odvetvie očakáva v roku 2009 ďalší 15 % pokles. Ide o najväčší pokles v rámci

Európskej únie od roku 1993 a bude znamenať o 3,8 milióna vyrobených vozidiel menej ako v roku 2007. Je dôležité uvedomiť si, že na každé pracovné miesto v samotnom automobilovom priemysle pripadá ďalších päť miest v pridružených oblastiach a odvetviach, ktoré sú od neho závislé. To znamená, že finančná kríza sa obzvlášť ťažko dotkne automobilového odvetvia, pretože postihuje samotných výrobcov automobilov a aj ich spotrebiteľov. Obe skupiny naliehavo potrebujú lepší prístup k úverom. Bola tu zmienka o tom, že automobilový priemysel má prístup k 9 miliardám EUR z Európskej investičnej banky. Avšak tak, ako potrebujú ďalšie úvery výrobcovia a dodávatelia, aby mohli financovať svoje podnikanie, potrebujú ich aj spotrebiteľia, aby si mohli kupovať autá. Preto musíme dať nohu na plyn s cieľom podporiť dopyt, nakoľko registrácia európskych osobných automobilov v 4. štvrtroku 2008 klesla o 19 %, zatiaľ čo registrácia úžitkových vozidiel až o 24 %.

Doposiaľ v tejto kríze dostali banky podporu až vo výške niekoľkých miliárd eur, aby sa zachránil celý systém. Vo všeobecnosti sa na banky automobilového priemyslu zabudlo. Ešte ani teraz nie je pre tieto inštitúcie dostupná štátna pomoc. V Európe, ako predtým v Spojených štátoch, muselo automobilové odvetvie vyčleniť miliardy eur na čiastkové sumy na lízingových účtoch, ktoré nie sú kryté. Takéto straty, najmä na základe 2 miliónov vozidiel na sklade, sa zakladajú na výraznom poklese účtovnej hodnoty vozidiel kupovaných na lízing, ktorý následne viedol k problémom aj v tejto oblasti. Inými slovami, je treba rýchlo konať a hodiť záchranné koleso týmto bankám, práve tak, ako to bolo v prípade ostatných bánk v rámci systému.

Stephen Hughes (PSE). – Vážený pán predsedajúci, spoločnosť Nissan oznámila prepúšťanie 1 200 zamestnancov zo svojho podniku v Sunderlande nachádzajúceho sa v mojom volebnom obvode severovýchodného Anglicka. Ide takmer o štvrtinu pracovnej sily tejto spoločnosti a k tomu ešte pribudne doteraz neznámy počet pracovných miest z jej zásobovacieho reťazca.

Výrobná prevádzka Nissanu v Sunderlande sa považuje za najproduktívnejšiu v Európe. Ak musí podnik, ktorí má najväčšiu produktivitu v Európe, prepustiť štvrtinu svojich zamestnancov, potom nech nám nebesá pomáhajú, keď tento kritický okamih naplno postihne tých menej produktívnych.

V mojom obvode sa vytvorila jednotka zameraná na obnovu hospodárstva, v ktorej sú zainteresované všetky hlavné regionálne subjekty. Plánované opatrenia, ako pomoc pri hľadaní zamestnania, vzdelávanie a rekvalifikácia, zriaďovanie malých firiem, pomoc pri súkromnom podnikaní, sú všetky ideálne vhodné na podporu z Európskeho fondu na prispôbenie sa globalizácii. Vítam návrhy Komisie na zjednodušenie tohto fondu. Ako súčasť koordinovanej európskej reakcie na krízu v automobilovom priemysle je veľmi potrebné, aby sa tento fond zjednodušil a vo veľkej miere zmobilizoval.

Minulý rok sa z tohto fondu využil iba malý zlomok. Nerobme si v ňom zásoby. Nechajme ho pracovať, aby mohli pracovať naši občania.

PRESEDA: PÁN MARTÍNEZ MARTÍNEZ

podpredseda

Josu Ortuondo Larrea (ALDE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, na rozdiel od mnohých iných, automobilové odvetvie nefunguje na základe špekulácií, ale skôr je postavené na dobrej marži, ktorá sa zmení na zisk, iba ak sa predá veľa vyrobených vozidiel.

Automobily sú iste výrazným zdrojom skleníkových plynov, ale je pravda aj to, že toto odvetvie spolu s podpornými odvetviami je zodpovedné za 10 % európskeho HDP a poskytuje zamestnanie 12 miliónom ľudí, čo predstavuje 6 % z celkového počtu pracovných miest v Únii.

Z tohto dôvodu ide o veľmi významné odvetvie z hľadiska prosperity našich občanov. Nemôžeme ho ponechať napospas jeho osudu a striktným pravidlám ponuky a dopytu, veď práve to sú dôvody, prečo teraz máme túto krízu vo finančnom sektore a následkom toho vo všetkých ostatných oblastiach vrátane automobilového priemyslu.

Musíme hľadať podporné riešenia, ktoré rešpektujú zásadu slobodnej hospodárskej súťaže v rámci Európskej únie a ktoré poskytujú pomoc potrebnú na záchranu tohto výrobného odvetvia. Na toto potrebujeme európsky rámec, aby sa zabezpečila harmonizácia všetkých členských štátov. V Spojených štátoch a na iných miestach už bola doposiaľ poskytnutá pomoc vo výške mnohých miliónov dolárov. Navyše, niektoré krajiny prispôsobili svoje výmenné kurzy a zaviedli ďalšie mechanizmy, aby sa na našich trhoch stali konkurencieschopnými.

Nesmieme si preto robiť starosti s tým, čo o nás budú hovoriť vo svete, ale radšej bez meškania prijať potrebné opatrenia.

Michael Cramer (Verts/ALE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, v boji s klimatickými zmenami a v reštrukturalizácii svetového hospodárstva uspejeme, iba ak sa pustíme do boja s obidvomi naraz. Potrebujeme zelený Nový údel.

Kríza automobilového priemyslu nie je čisto iba hospodárskou krízou. Náhly prepád výrobcov automobilov je aj výsledkom ich filozofie založenej na presadzovaní väčších, rýchlejších a silnejších vozidiel, ktorou sa za posledné roky riadili. Až na niekoľko posledných mesiacov sa spoločnosti General Motors a Daimler zameriavali na výrobu žrútov benzínu, zatiaľ čo ich marketing hovoril o tom, že športovo-úžitkové automobily SUV sú novými mestskými vozidlami. Celkom jednoducho ignorovali zmenu klímy. A to ich teraz spätne prenasleduje.

Ak máme uvoľniť miliardy z peňazí daňových poplatníkov, podmienky musia byť jasné. Automobilové spoločnosti musia tieto peniaze použiť na prechod k menším, z hľadiska spotreby paliva účinnejším produktom, k alternatívnym pohonným systémom, nielen kvôli životnému prostrediu a klíme, ale tiež kvôli dlhodobému zabezpečeniu státisícov pracovných miest.

Uvediem príklad z Nemecka, mojej rodnej vlasti, o tom, ako sa to nemá robiť. Ak sa v Nemecku riaditeľ spoločnosti Deutsche Bank, Josef Ackermann, rozhodne dať zošrotovať svoje deväťročné tretie, štvrté alebo piate auto a kúpiť si nové Porsche Cayenne, dostane 4 000 EUR. Toto nie je žiaduce ani sociálne, ani environmentálne. V skutočnosti je to proste šialené. S týmto nemôžeme súhlasiť.

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL). – (SV) Rovnako ako mnohé iné krajiny, Švédsko, odkiaľ pochádzam, je veľmi závislé od automobilového priemyslu. Volvo a Saab sú známi výrobcovia automobilov. Toto odvetvie vo Švédsku bolo, podobne ako inde, vážne postihnuté krízou. K tejto kríze prispelo niekoľko faktorov, avšak jedným obzvlášť dôležitým faktorom je, že v skorom štádiu zlyhal potrebný prechod vo výrobe. Musíme prejsť na výrobu menších, menej energeticky náročných vozidiel, ktoré budú šetrnejšie k životnému prostrediu.

EÚ už dlho vyžaduje jednostrannú flexibilitu zamestnancov. Spolu s Konfederatívnou skupinou Európskej zjednotenej ľavice – Nordická zelená ľavica žiadame, aby sa požiadavka flexibility plnila aj zo strany riadenia veľkých podnikov. Nedostatok flexibility a nového myslenia predsa prispeli ku kríze, ktorú pozorujeme v automobilovom priemysle i v ďalších odvetviach.

Nakoniec by som chcela povedať, že automobilový priemysel je dôležitým pracoviskom, na ktorom často pracujú prevažne muži, a má našu plnú podporu. Verím, že EÚ preukáže rovnakú úroveň angažovanosti, keď budeme mať krízu na pracoviskách, na ktorých v prevažnej miere pracujú ženy.

John Whittaker (IND/DEM). – Vážený pán predsedajúci, mohli ste naznačiť, o čom budú tieto správy. Máme tu problém a Európska únia k nemu musí poskytnúť svoje stanovisko. Musí budiť dojem, že sedí na sedadle vodiča, aby tento problém vyriešila. Takže máme plán hospodárskej obnovy Európy, ktorého súčasťou je automobilový priemysel. V skutočnosti sa však každý výrobca snaží o seba postarať ako najlepšie vie a každá krajina sa čo najlepšie stará o svojich výrobcov.

Existuje, samozrejme, prípad, keď je potrebná pomoc automobilovému priemyslu a ostatným sektorom, teda istá finančná pomoc, aby zostal nedotknutý kapitál a zručnosti. O tomto sa však dá rozhodovať iba na národnej úrovni, pretože pomoc, okrem tej od Európskej investičnej banky, ktorú spomínal pán Verheugen, môžu poskytnúť iba daňoví poplatníci z jednotlivých štátov.

Ale je tu jedna vec, ktorú by mohla Európska únia konštruktívne urobiť, prinajmenšom pokým nepominie recesia, a to dať výrobcom automobilov pokoj s environmentálnymi obmedzeniami. Priemysel čelí vážnym problémom. Tieto environmentálne a iné štandardné obmedzenia zvyšujú ceny automobilov. Pomáhate zlikvidovať odvetvie, ktoré má už aj tak vážne problémy.

Malcolm Harbour (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, včera sa u nás v Birminghame konal samit o automobilovej kríze. Mrzí ma, že som sa ho nemohol zúčastniť, pretože pred 40 rokmi som začínal pracovať práve v automobilovom priemysle. Zažil som mnohé krízy, ale žiadna sa nevyrovná tejto.

Nikdy predtým nebola taká situácia, že by predaj skolaboval tak rýchlo. Svojim kolegom zo skupiny Zelených by som chcel povedať, že ak sa pôjdu pozrieť na nepredané autá, zistia, že tie menšie, ľahšie ekologickejšie modely tvoria prevažnú časť tých, ktoré tam stoja. Nie je to chyba modelov podnikania: je to chyba celého hospodárskeho systému.

Jedna štatistika z nášho samitu, ktorú vypracoval pán profesor David Bailey zo školy Birmingham Business School, odhaduje, že za posledných šesť mesiacov v Spojenom kráľovstve zamietli žiadosti o poskytnutie úveru na kúpu auta 300 000 spotrebiteľom. Niektoré z nich by možno v každom prípade boli zamietnuté, ale to je podstata toho, čomu čelíme.

So zreteľom na niektoré veci, o ktorých sme už hovorili (a ja úplne súhlasím s tým, čo Stephen Hughes povedal o spoločnosti Nissan, ktorú on veľmi dobre pozná), môžeme podniknúť kroky na národnej a európskej úrovni, aby sme priemyslu pomohli zvládnuť túto reštrukturalizáciu. Je oveľa lepšie pomôcť automobilovému odvetviu udržať si kľúčových zamestnancov na výplatnej listine a nestratiť ich, ako ich teraz nechať ísť a neskôr opäť zamestnať.

Sme podnecovaní k tomu, aby sme investovali do nových automobilov, aké chce pani Harmsová a ostatní. To, že Zelení hovoria o elektrických automobiloch ako o riešení, jednoducho poukazuje na to, ako ďaleko sú od reálneho sveta, pretože všetci dobre vieme, že tie sú už 10 alebo viac rokov preč.

Tento problém naozaj vracia kupujúcich a dopyt naspäť do hospodárstva. Musíme riešiť úvery, musíme pomôcť verejným nákupcom vrátiť sa na trh, aby kupovali ekologické autobusy, ekologické nákladné vozidlá a ekologické osobné automobily, lebo tak sa veci budú pohýňať dopredu. Nechceme konkurenčný boj jednotlivých spoločností. Pán Vondra povedal celkom jasne, že toto je jednotný trh a my tu nechceme mať konkurenčné snahy.

Predovšetkým sa však musíme zmieriť so skutočnosťou, že v ňom musia byť predajcovia, ktorí budú predávať vozidlá a dohliadať na ne.

Moja posledná poznámka je určená vám, pán komisár, a vy ste už spomínali, že pani Kroesová na tom pracuje: Povedzte, prosím, pani Kroesovej, aby stiahla nežiaduci a destabilizujúci návrh týkajúci sa zmeny celej štruktúry zmluvných predajcov. Nikto oň nežiadal a my ho nechceme.

Monica Giuntini (PSE). - (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, vypočuli sme si záväzky Rady a Komisie, ale ja by som vám chcela pripomenúť, že celkový pokles predaja, ktorý zaznamenal tento sektor za rok 2008 bol 8 %. V súčasnosti zostalo bez práce niekoľko tisíc zamestnancov, ktorí sú odkázaní na príspevky v nezamestnanosti. Pán Sacconi nám poskytol štatistiku.

Starosti nemajú iba veľké automobilové spoločnosti, ale aj všetky firmy, ktoré s automobilovým priemyslom súvisia. Myslím na Toskánsko, odkiaľ pochádzam. Ako som už mala nedávno dôvod spomenúť, podľa Európskej asociácie automobilových dodávateľov, jednej z desiatich spoločností hrozí v nasledujúcich mesiacoch bankrot. Preto verím, že je potrebný okamžitý, rázny a realistický zásah, a viem, že pán Verheugen bude pozorný a súcitný.

Nesmieme strácať čas, pán komisár. Koordinácia európskych štátov je nevyhnutná, lebo inak hrozí, že skončíme s hárskou rozličných opatrení, ktoré neprinesú žiadne ovocie hospodárstvu EÚ a neprospejú ani z hľadiska podpory zamestnancov. Na európskej úrovni musíme mať koordinované stimuly, aké spomínal pán Sacconi, ktoré povolia investície do ekologických automobilov, a do podpory výskumu a nových technológií. Musíme konať okamžite a prehodnotiť kritériá Európskeho fondu na prispôbenie sa globalizácii, aby sa dali použiť na podporu európskych zamestnancov, a som presvedčená, že je potrebné ešte väčšie financovanie z...

(Predsedajúci prerušil rečníčku.)

Ivo Belet (PPE-DE). - (NL) Vážený pán predsedajúci, hrozí, že záchrana európskeho automobilového priemyslu sa zvrhne na zápis do protieurópskej kroniky. Každý členský štát si robí po svojom a zavádza vnútroštátne podporné opatrenia. Viete to lepšie než my, že existujú členské štáty, ktoré sľubujú lacné pôžičky pre výrobcov automobilov, pokiaľ títo výrobcovia budú kupovať diely od lokálnych dodávateľov v danej krajine. Toto je samozrejme úplne šialené a je dobré, že ste tu pred niekoľkými minútami prehlásili, že to nebudete tolerovať a zatrhnete takéto počínanie.

To, čo výrobcovia dnes potrebujú, ako už povedal pán Harbour, sú súčasné opatrenia a investičná podpora budúcich nových hybridných automobilov, ktoré budú šetrné

k životnému prostrediu. Je to všetko fajn a dobré, ale súčasné problémy to nerieši. Z tohto dôvodu prichádza ako veľmi dobrá novina a lúč nádeje skutočnosť, že české predsedníctvo zverejňuje pred nadchádzajúcim jarným samitom novú iniciatívu, návrh na zavedenie opatrenia v rámci Európy, ktorá by výrazne stimulovala kúpu motorových vozidiel šetrných k životnému prostrediu.

Navyše je potrebné, a vlastne nejde o nič nové, poskytnúť výrobcam automobilov nové úvery a úverové záruky. Európska investičná banka uvoľnila značnú časť peňazí, ale je potrebné ešte oveľa viac, aby sme prekonalí tieto ťažké časy. V mnohých prípadoch teraz potrebujú úver malé a stredné podniky v odvetví zásobovania, aby prežili.

Ešte jedna, trochu iná poznámka, pán komisár. Mali by sme sa chopiť tejto krízy ako možnosti, prostredníctvom ktorej konečne dôjde k výraznej zmene v oblasti dane z motorových vozidiel. Mnoho rokov sme sa škriepili o návrhu Komisie na prispôbenie dane z motorových vozidiel. Nadišiel čas, aby sme konečne urobili zmenu v rámci celej Európskej únie a aby sme natrvalo zmenili systém tak, aby tí spotrebitelia, ktorí si vyberú automobily šetrné k životnému prostrediu, dostali za to odmenu.

Mia De Vits (PSE). – (NL) Automobilový priemysel je veľmi dôležitým odvetvím z hľadiska zamestnanosti v Belgicku. V spoločnosti Opel Antwerp Belgium a k nej pridružených spoločnostiach je v súčasnosti 2 700 pracovných miest v ohrození. Rozhodnutia sa robia v Detroite a všetky prevádzky firmy Opel čelia nadprodukcii. Pochopiteľne, príslušné orgány majú pripravené záchranné balíky pozostávajúce zo štátnej pomoci a bankových záruk. So zreteľom na účinnosť tejto pomoci by som dnes chcela naliehavo požiadať Európsku úniu, konkrétne pána komisára Verheugena a vašu kolegyňu, pani Kroesovú, aby si sadli za okrúhly stôl so zainteresovanými orgánmi a výrobnými podnikmi, aby na európskej úrovni zabezpečili maximálny počet pracovných miest a zaistili koordinovaný prístup EÚ ešte pred 17. februárom, čiže dňom, kedy v Detroite rozhodnú. Ako ste povedali, je potrebné to urobiť, aby sa predišlo pretekom členských štátov v schvaľovaní protekcionizmu.

Marie-Noëlle Lienemann (PSE) . – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, musíme obnoviť významné priemyselné stratégie, na ktorých sa zakladala Európska únia. Vtedy išlo o prípad uhlia a ocele.

Sila týchto stratégií je v tom, že išlo o nástroje modernizácie, akou má byť v súčasnosti dekarbonizácia automobilového odvetvia, a zároveň to boli aj sociálne stratégie zamerané na podporu, obranu, vzdelávanie a ochranu zamestnancov. Preto by som chcela predložiť štyri návrhy.

V prvom rade ide o vytvorenie Európskeho podporného fondu pre zamestnancov automobilového priemyslu, ktorý prekračuje fond určený na modernizáciu, pretože je dôležité, aby sme počas týchto kritických období udržali zamestnancov vo firmách takým spôsobom, že podporíme úroveň ich odmeňovania v prípade krátkodobej práce a aj prostredníctvom podpory vzdelávania týchto zamestnancov v rámci firmy. Nemôžeme sa uspokojiť s hypotetickým preškolením zamestnancov, ktorých už z práce prepustili.

Po druhé, musíme zriadiť agentúru pre inovácie a zrýchliť proces financovania výskumu a vývoja, aby sme mohli rýchlo napredovať a vyplniť technologickú medzeru, ktorá existuje medzi ekologickými vozidlami a bezpečnými vozidlami.

Po tretie, zrýchliť proces obnovy automobilov, ktoré jazdia po cestách. Mohol by v tom pomôcť príspevok za zošrotovanie vozidla. V tejto súvislosti je však potrebná harmonizácia na úrovni EÚ, aby sa zabránilo vplyvom nezdravej hospodárskej súťaže.

Tomuto bodu by som chcela venovať záver svojho vystúpenia. V plnej miere chápem význam slova hospodárska súťaž, ale je tiež dôležitá...

(Predsedajúci prerušil rečníčku.)

Predsedajúci. – Dámy a páni, teraz by mal byť vyhradený čas na to, aby predsedajúci prijal dodatočné žiadosti o vystúpenie, ale je tu problém, keďže už o slovo požiadalo priveľa poslancov. Budem sa teda pevne pridržiavať rozhodnutia predsedníctva v tom, že slovo dostanú piati poslanci. Automaticky ich preruším po uplynutí vyhradenej minúty pre každého z nich.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE-DE). – (RO) Uprostred všetkých diskusií o kríze v automobilovom priemysle a z toho vyplývajúcich rozhodnutí, nesmieme prehliadať problémy, ktoré majú výrobcovia automobilových súčiastok. Kríza sa ich dotkla v dôsledku domino efektu, pretože sú vydaní na milosť a nemilosť pozastaveniu výroby ich odberateľov.

Napríklad v Rumunsku existuje viac ako 400 spoločností, ktoré sa zaoberajú výrobou automobilových súčiastok a v roku 2008 dosiahli celkový obrat vo výške 8 miliárd EUR. Tri štvrtiny týchto firiem tvoria malé podniky, ktoré väčšinou pracujú len pre jedného odberateľa. Z tohto dôvodu pociťujú vplyv krízy obzvlášť intenzívne. V tejto situácii sa spoločnosti musia uchýliť k prepúšťaniu alebo použiť riešenia, akými sú skrátenie pracovného času či poskytnutie neplateného voľna. Rovnako vážne sú postihnutí výrobcovia pneumatík.

So zreteľom na veľký počet zamestnancov v týchto spoločnostiach cítim potrebu, aby výrobcovia automobilových súčiastok a pneumatík boli zahrnutí do akýchkoľvek budúcich riešení zameraných na hospodársku pomoc počas tejto krízy.

Matthias Groote (PSE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán komisár Verheugen nám práve vysvetlil, aké dramatické sú čísla a aká je súčasná situácia v automobilovom priemysle. Dramatické udalosti si vyžadujú zosúladené opatrenia. V roku 2006 sme v Európskom parlamente pripravili správu z vlastnej iniciatívy zameranú na harmonizáciu dane z motorových vozidiel, o ktorej sme dúfali, že sa bude zakladať na emisiách CO₂ a na spotrebe. Som presvedčený, že by išlo o úsporný program, prostredníctvom ktorého by Rada mohla ako celok ukázať, keďže sa o tom malo rozhodnúť jednohlasne, ako by mohli fungovať dane založené na spotrebe.

Čo sa týka toho, o čom hovorila moja kolegyňa, pani De Vitsová, teda o spoločnosti General Motors, chcel by som sa Komisie spýtať, či podniká nejaké predbežné opatrenia pre prípad kolapsu tejto materskej spoločnosti. Konala by v prípade takejto udalosti Komisia zosúladene, aby našla európske riešenie pre pobočky spoločnosti General Motors?

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). - (PL) Vážený pán predsedajúci, rád by som vás v tejto rozprave upozornil na tri veci.

Vlády členských štátov EÚ poskytujú výrobcovi automobilov značnú finančnú pomoc, ktorá dosahuje výšku desiatok miliárd eur. Nemecká vláda sa navyše v rámci podpory nemeckých výrobcov rozhodla pomôcť aj spotrebiteľom motorových vozidiel. Každý, kto sa rozhodne poslať svoj automobil na šrotovisko, dostane 2 500 EUR.

Európska komisia, ktorá až doposiaľ prísne monitorovala dodržiavanie pravidiel poskytovania štátnej pomoci spoločnostiam, veľmi rýchlo udelila vo všetkých týchto prípadoch svoj súhlas, pričom vo všeobecnosti prispôsobila svoje rozhodnutia skorším rozhodnutiam, ktoré urobili vlády členských štátov v tejto oblasti.

Bez toho, aby som sa opäť vracal k zásadám, ktoré stoja za opatreniami na pomoc automobilovému priemyslu v Európe, rád by som vám ešte raz pripomenul, aké veľmi nespravodlivé bolo rozhodnutie Európskej komisie o tom, že štátna pomoc, ktorú poskytla poľská vláda lodeniciam, sa musí vrátiť. Dôsledkom tohto rozhodnutia prišlo v samotnom lodiarskom sektore o prácu okolo 50 000 zamestnancov, pričom viac než desať tisíc bude prepustených z priemyselných odvetví, ktoré so stavbou lodí súvisia.

Zita Plešinská (PPE-DE). – (SK) Vážený pán komisár Verheugen, Európska komisia musí konkrétnymi opatreniami prispieť k znovuoživeniu automobilového priemyslu. V prvom rade je potrebné zabrániť deformácii vnútorného trhu. Ochranné opatrenia, ktoré avizovali niektoré štáty, nie sú odpoveďou na súčasnú krízu. Vyzývam Komisiu, aby čím skôr predložila opatrenia k európskej šrotovacej schéme.

Vážený pán Vondra, od Rady očakávam, že počas marcového zasadnutia Európskej rady členské štáty schvália tento šrotovací program, ktorým priamo podporíme kúpyschopnosť spotrebiteľov zamýšľajúcich kúpiť nový automobil.

Som presvedčená, že ak EÚ chce byť najväčším vývozcom automobilov a zároveň chce byť globálnym lídrom v boji proti klimatickým zmenám, musí pomôcť svojmu automobilovému priemyslu, ktorý je najväčším súkromným investorom do výskumu a vývoja. Financovaním výskumu a vývoja, podporou investícií...

Ivo Strejček (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, pozorne som počúval túto rozpravu a nevystúpim s ničím novým. Chcel by som zdôrazniť niekoľko poznámok, ktoré odzneli a mali by, podľa môjho názoru, preklenovať celú rozpravu.

Mám na mysli slová pána Vondru o tom, že by sme mali venovať pozornosť spravodlivej hospodárskej súťaži a vyhýbať sa deformácii trhu, a tiež poznámky pána komisára, že by sme mali byť spravodliví a nemali by sme vzbudzovať falošné očakávania. Predovšetkým vám, pán komisár, ďakujem za vyjadrenie, že by sme mali umožniť výrobcovi, aby boli flexibilnejší a to tak, že budú mať menej nariadení, zákonov a menej prehnanej byrokracie.

Predsedajúci. – Dovoľte, aby som využil 30 sekúnd na vysvetlenie pravidla, ktoré zaviedlo predsedníctvo, nakoľko chápem, že je pre poslancov veľmi nepríjemné, keď sa hlásia o slovo a nedostanú ho.

Predsedníctvo rozhodlo, že základný čas rozpravy je určený tým poslancom, ktorí na svoje vystúpenie využívajú čas pridelený rozličným parlamentným skupinám. Následne v postupe „catch the eye“ majú možnosť vystúpiť piati poslanci a príhovor každého z nich je vymedzený na jednu minútu, a to v poradí od najväčšej po najmenšiu skupinu. Pokiaľ však je šesť žiadostí o slovo a my máme k dispozícii šesť voľných minút, môžu byť vypočutí všetci. Dá sa to predĺžiť na šesť alebo možno sedem minút. No v tomto prípade sa o slovo prihlásilo 12 poslancov. Vystúpiť môžu iba piati, ako to určilo predsedníctvo pre tento bod rozpravy. Vysvetľujem to preto, aby ste pri ďalších príležitostiach brali tento fakt do úvahy.

Teraz má slovo pán Vondra, aby v mene Rady reagoval na rôzne vystúpenia. Pán minister, máte slovo.

Alexandr Vondra, *úradujúci predseda Rady*. – Vážený pán predsedajúci, rád by som poďakoval poslancom za veľmi užitočnú rozpravu. Rada si váži všetky vaše príspevky do diskusie a spolu s Komisiou sa pokúsi čo najlepšie splniť svoju úlohu pri riešení čo najväčšieho množstva problémov v automobilovom priemysle.

Niet pochýb o tom, že by mali byť určité krátkodobé opatrenia, ktoré sa v podstate už aj uskutočňujú na úrovni členských štátov. Takže si myslím, že sa zhodneme v tom, že takéto opatrenia musia byť reálne udržateľné z hľadiska finančného i z iných hľadísk. Mali by byť ciele, efektívne a predovšetkým sa musia realizovať spôsobom, ktorý by bol zlučiteľný s prísnyimi pravidlami štátnej pomoci v súlade s právom Spoločenstva. Informoval som vás napríklad o našej iniciatíve zameranej na šrotovací program, čiže je naozaj veľmi dôležité, aby podniknuté kroky boli v súlade s pravidlami hospodárskej súťaže a štátnej pomoci a aby sme sa vyhli deformácii jednotného trhu.

Moja druhá poznámka je o tom, že by sme mali stále pamätať na to, aké má európsky automobilový priemysel vedúce postavenie vo svete – my vyvážame a my vyrábame automobily – a v tomto svetle by sme mali vnímať aj potrebu udržania dlhodobej efektívnosti a konkurencieschopnosti tohto odvetvia. Naše opatrenia musia spĺňať určité kritériá vzťahujúce sa na dlhodobú životaschopnosť a konkurencieschopnosť európskeho priemyslu vrátane investícií do inovácií a ekologických automobilov a tak ďalej.

Rada preto robí všetko potrebné, aby zabezpečila, že všetky tieto snahy v oblasti výskumu a technologického rozvoja (RTD) a inovácií v rámci automobilového priemyslu, ale aj krátkodobé opatrenia obsiahnuté v tejto správe sú celkom v súlade s preklenovacími cieľmi lisabonskej stratégie.

Moja tretia poznámka je, že musíme sledovať vývoj mimo Európy. Určite si uvedomujeme, že kríza v automobilovom sektore v Spojených štátoch je štrukturálna a hlboká. Americkí výrobcovia sú v oveľa horšej situácii ako európski výrobcovia automobilov. Je zrejme, a spomenul to aj pán Günter Verheugen, že Spojené štáty si nemôžu dovoliť, aby automobilový priemysel jednoducho zanikol, pretože my by sme z toho nemali žiadny ošoh.

Musíme však politicky spolupracovať s našimi medzinárodnými partnermi, najmä prostredníctvom Svetovej obchodnej organizácie (WTO), aby sme v najväčšej možnej miere zaistili zachovanie rovnakých podmienok. To isté sa vzťahuje aj na ďalších výrobcov automobilov a priemysel v Ázii. Rovnako pozorujeme vývoj v Kórei a v Japonsku a v iných krajinách.

V súčasnosti sa pripravujeme na Radu pre konkurencieschopnosť, ktorá sa uskutoční začiatkom marca, a veríme, že prinesie vysoko kvalitné a, samozrejme, konsenzuálne rozhodnutie pre jarné zasadnutie Európskej rady, ktorá sa bude prevažne zaoberať hospodárskymi otázkami.

Günter Verheugen, *podpredseda Komisie*. – (DE) Vážený pán predsedajúci, súhlasím s tým, čo povedali mnohí rečníci, ale najmä pani Harmsová. Krátkodobé opatrenia, ktoré v súčasnosti zavádzame, nesmú nijakým spôsobom odporovať našim dlhodobým cieľom. Je to rozhodujúci faktor.

Keďže ste boli takí milí, aj ja budem teraz milý a poviem niečo, čo vás určite poteší a čo som už raz povedal v roku 2006, že budúcnosť automobilového priemyslu bude zelená alebo jeho budúcnosť v Európe nebude žiadna. Dovoľte, aby som to vysvetlil. Ľudia môžu polemizovať o tom, či výber modelov vyrábaných európskymi výrobcami automobilov,

obzvlášť nemeckými výrobcami, zodpovedá za krízu, v ktorej teraz sme. Ja naozaj neviem. V minulosti existovali automobily šetrné k životnému prostrediu a aj modely s nízkou spotrebou; spomeňte si na vozidlo Mercedes Smart, ktoré priviedlo automobilovú spoločnosť k miliardovým stratám. Ale nie je to až také čiernobiele, ako by ste si mysleli. Z environmentálneho hľadiska bol výber modelov vyložene nesprávny. Prechod nijako neuláhčuje ani skutočnosť, že sa uskutočňuje teraz, v čase krízy, ale to nič nemení na skutočnosti, že je potrebný a musí sa urobiť rýchlo. Na tomto bode sa teda všetci zhodneme.

Colné prekážky dovozu automobilov zo Spojených štátov určite zavádzať nebudeme. Ak je niečo, čo neurobíme, tak je to práve toto. Americké automobily nezohrávajú na európskom trhu skoro žiadnu skutočnú rolu, zatiaľ čo európske vozidlá majú významné postavenie na trhu v Spojených štátoch amerických. Keď v tomto Európskom parlamente zaznie požiadavka, aby sme chránili náš trh pred americkými automobilmi, obávam sa, že aj v Kongrese Spojených štátov vo Washingtone zaznie hlas, ktorý bude vyzývať, aby chránili svoj trh pred európskymi automobilmi. Naše postavenie by v takej situácii nevyzeralo najlepšie. So všetkou vážnosťou vás žiadam, aby ste túto myšlienku ďalej nepresadzovali.

Môžem len plne podporiť to, čo pán Groote povedal o dani z motorových vozidiel. Myslím si tiež, že kritická pripomienka, ktorá odznela konkrétne na túto tému, bola správna. Prebudovanie systému daní z motorových vozidiel podľa zásady založenej na emisiách CO₂ je to, čoho sa už istý čas Komisia dožadovala, a zarmucuje ma, že pokrok v tejto oblasti bol doposiaľ taký pomalý.

Pán Groote, iste pochopíte, že nemôžem vyjadriť žiadny verejný názor týkajúci sa otázky, ktorú ste položili vo vzťahu k spoločnosti General Motors a Opel. Musíte sa uspokojiť s tým, keď poviem, že veľmi pozorne sledujeme vývoj tejto situácie a vedíme diskusie so všetkými zúčastnenými stranami.

Chcel by som tiež povedať tým ľuďom, ktorí celkom opodstatnene zdôrazňovali problematiku zamestnanosti, že Komisia má už naozaj podaný návrh o tom, ako by sa dal Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii urobiť ešte flexibilnejším a efektívnejším. Pokiaľ by sa podarilo návrhy Komisie rýchlo zaviesť a promptne realizovať – a ja by som vás všetkých chcel o to naliehavo požiadať – mohli by sme poskytnúť pomoc predovšetkým sezónnym zamestnancom v automobilovom priemysle a nekvalifikovaným pracovníkom, ktorí sú v podstate najviac ohrození.

Hovorilo sa o tom už veľakrát a ja by som to rád zopakoval, že pravidlá poskytovania šrotovacích príspevkov sú jasné. Nemôže existovať európske nariadenie, ktoré by nútilo členské štáty, aby sa do neho zapojili. To je celkom nemožné. Podobne nemôže existovať žiadne európske nariadenie o tom, že by výška príspevku mala byť všade rovnaká. Ide o to, že na európskej úrovni sa musia určiť referenčné hodnoty. Dohodli sme sa na tom 16. januára na našom stretnutí v Bruseli.

Na záver by som chcel ešte raz zdôrazniť to, čo povedali mnohí z vás, že pri diskusiách o súčasnej kríze musíme uvažovať nad rámec automobilového priemyslu. V podstate je úplne správne povedať, že sa musia vynásť inteligentné dopravné systémy, inteligentné dopravné riadiace systémy, špičkové inovatívne riešenia pre budúcnosť osobnej a hromadnej dopravy, pričom možno práve táto kríza ponúka vhodnú príležitosť na to, aby sa takéto riešenia presadzovali ráznejšie. Osobne by som bol určite veľmi rád, keby sa tak stalo.

Christoph Konrad (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedaajúci, práve ste urobili vyhlásenie o rozhodnutí predsedníctva, ktoré vysvetľovalo dôvod zmeny v systéme postupu „catch-the-eye”. Chcel by som podať oficiálny protest proti tejto zmene. Tento postup bol zavedený preto, aby oživil naše rozpravy, aby sa vytvoril dialóg s Komisiou a aby sa zlepšila celková kultúra vedenia rozpráv. To, o čom teraz predsedníctvo rozhodlo, je absolútne kontraproduktívne a ja by som vás chcel požiadať, aby ste predniesli túto záležitosť na konferencii predsedov a reagovali na tento protest.

Predsedaajúci. – Áno, pán Konrad, máte na to samozrejme právo a ja beriem váš protest na vedomie. Vy v tomto Parlamente patríte k veľmi demokratickej skupine a pochopíte, že sa nemôže stať, že by jednotliví poslanci mali väčší časový priestor ako skupiny. Skupiny majú zákonnú povinnosť podieľať sa na rozpravách.

Predsedaťstvo schválilo toto rozhodnutie jednohlasne. Ja považujem za rozumné neumožniť poslancom, ktorých nenavrhol ich skupina, keďže nechcela, aby práve oni v tom čase hovorili, aby sa k slovu dostali neskôr. Z tohto dôvodu sa obmedzil čas: päť minút na päť vystúpení v poradí od najväčšej po najmenšiu skupinu, pričom je potrebné zaistiť aj to, aby neboli všetci rečníci rovnakej národnosti.

O tomto sa rozhodlo. Samozrejme, toto pravidlo sa môže zmeniť. Pokiaľ konferencia predsedov navrhne predsedníctvu zmenu v tomto postupe, predsedníctvo ho náležite zváži.

Pán Konrad, ďakujem vám veľmi pekne za váš príspevok, beriem ho vážne na vedomie.

Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

John Attard-Montalto (PSE), písomne. – Rád by som upozornil na skutočnosť, že hospodárska kríza v automobilovom priemysle na Maltských ostrovoch sa zhoršuje v dôsledku vážneho administratívneho omylu. Automobily na Malte podliehajú vysokej registračnej dani, na ktorú vláda vyberala aj DPH. Teraz sa preukázalo, že vláda nezákonne brala peniaze od tisícok majiteľov automobilov. Vláda odmieta odškodniť majiteľov motorových vozidiel, ktorí zaplatili značné sumy peňazí, i keď tieto boli vyberané nezákonne.

Maltská vláda tvrdí, že odškodnenie by predstavovalo niekoľko miliónov EUR. Práve preto je vláda povinná a mala by vrátiť dane, ktoré získala nezákonným spôsobom. Je to taká závažná chyba, že keby sa stala v ktoromkoľvek inom členskom štáte EÚ, vláda by musela odstúpiť. Avšak vláda na Malte nemala ani toľko slušnosti, aby prevzala zodpovednosť a ospravedlnila sa tisíciam poškodeným Malťanom a Gozitáncov. Riešením by mohlo byť poskytnutie zliav majiteľom týchto vozidiel napríklad v oblasti ročných povolení. Zdá sa, že vláda je úplne hluchá voči akýmkoľvek návrhom.

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE), písomne. – (RO) Ak sa pozeráme na Európsku úniu ako živý organizmus, európsky automobilový priemysel tvorí jeho chrbtovú kosť. Zodpovedá totiž 3 % HDP Európskej únie a tvorí obchodný prebytok vo výške 35 miliárd EUR. Rok 2008 bol pre tento priemysel ťažký, pretože v jeho prvej polovici klesol predaj automobilov v dôsledku zvýšenia cien paliva, zatiaľ čo v druhej polovici roka klesol predaj v dôsledku finančnej krízy o 19,3 %.

To nie sú jediné problémy, ktorým čelí toto odvetvie. V rozmedzí rokov 2009 až 2015 musí automobilový priemysel zaviesť nové normy vzťahujúce sa na emisie znečisťujúcich

látok, šetrenie paliva a tak ďalej, pričom to všetko pridáva miliardy EUR k nákladom automobilového priemyslu.

Čísla uvedené vyššie sú dôležité aj preto, že automobilový priemysel poskytuje príjem viac než 12 miliónom rodín. Jedno pracovné miesto v automobilovom priemysle je spojené s ďalšími štyrmi pracovnými miestami u dodávateľov a ešte s piatimi v pridružených odvetviach a v rámci predaja. Je preto jasné, že zdravie tohto odvetvia európskeho hospodárstva je podstatné pre hospodárstvo EÚ ako celok. V tejto situácii je rýchly koordinovaný zásah európskych vlád a inštitúcií celkom nevyhnutný. Môže ním byť napríklad zavedenie programov na vrátenie starých automobilov spojené s patričným znižovaním kúpnej ceny nových vozidiel, finančná pomoc a tak ďalej.

Elisa Ferreira (PSE), písomne. – (PT) Finančná kríza paralyzovala úvery, zasiahla podnikanie i rodiny, a prudko klesol dopyt, čo malo katastrofálne dôsledky na hospodársky rast a zamestnanosť.

Takáto situácia nás oprávňuje robiť výnimočné opatrenia, najmä v prípade takého strategického odvetvia, akým je automobilová výroba, ktorá predstavuje 6 % zamestnanosti.

Aj napriek tomu sa takmer celý plán hospodárskej obnovy Európy, ktorého spravodajkyňou som mala česť byť v tomto Parlamente, zakladá výhradne na národných iniciatívach.

Ako môže Komisia naozaj zabezpečiť, aby kontrolovala koordináciu a aby štáty nezačínali s vojnovou podporných opatrení?

Aké mechanizmy existujú na záchranu zamestnania v krajinách, ktoré nemajú finančnú štruktúru na to, aby zaistili pracovné miesta, ktoré sú pre ne nevyhnutné?

Pre niektoré štáty môže byť textilný alebo elektrotechnický priemysel rovnako dôležitý ako automobilová výroba. Aké kroky by sa dali očakávať?

Bude Komisia ostražitejšia voči úlohe európskeho priemyslu, ktorú zohráva v otázke prežitia Európy?

Pomoc, ktorú môžeme očakávať od Európskej investičnej banky je obmedzená. Bude náš rozpočet zodpovedať výzvam, ktorým čelí Európa?

Krzysztof Hołowczyc (PPE-DE), písomne. – (PL) Hospodárstvo Európskej únie má povest' najväčšej hospodárskej sily vo svete. Na jednej strane z oho pre nás vyplýva osobitná zodpovednosť za akékoľvek kroky podniknuté v rámci nášho vnútorného trhu. Na druhej strane má existencia globálneho hospodárstva, ktorého je Únia lídrom, konkrétne dôsledky. Jedným z týchto dôsledkov je, že je ťažké definovať, ktorí výrobcovia automobilov sú skutočne európski. Početné zlúčenia spoločností, vytváranie globálnych skupín výrobcov a prítomnosť amerických alebo ázijských spoločností na vnútornom trhu Európskej únie už niekoľko desaťročí vytvorili základy rôznorodosti a konkurencieschopnosti európskeho automobilového sektora.

Zdá sa správne, že pri našej snahe vytvoriť európsky plán hospodárskeho ozdravenia by sme sa mali predovšetkým riadiť zásadami zachovania voľného trhu a hospodárskej súťaže. Tiež by sme nemali zabúdať, že automobilový priemysel, ktorý bol finančnou krízou tak vážne postihnutý, je jedným z mnohých ohniviek v reťazi európskeho hospodárstva. To nás vedie k prijatiu akčného plánu navrhnutého predsedníctvom, plánu všeobecného prístupu, ktorý by sa týkal všetkých aktérov na vnútornom trhu.

Tento prístup by mal stimulovať dopytovú stránku trhu, ktorej kvalita vypovedá o stave hospodárstva. Mechanizmus poskytovania pomoci by mal využiť peniaze vyčlenené na cieľové investície do technologických inovácií v súlade s usmerneniami na zlepšenie bezpečnosti cestnej premávky a ochrany životného prostredia.

Alexandru Nazare (PPE-DE), písomne. – (RO) Hospodárska kríza vážne postihla automobilový priemysel, čiže sektor, ktorý sa v mnohých európskych štátoch významne podieľa na tvorbe HDP. Aj keď EÚ nemá žiadny mechanizmus priamej intervencie, členským štátom musí byť umožnené prijať potrebné opatrenia na zabránenie kolapsu priemyselného odvetvia, od ktorého závisia pracovné miesta tisícov európskych občanov. Aj rumunský automobilový priemysel bol krízou vážne postihnutý. Stačí, keď spomeniem prípad spoločnosti Dacia Renault, ktorá obmedzuje svoje aktivity, a spoločnosti Ford, ktorá požiadala rumunský štát o podporu.

Vážna situácia na európskej úrovni vyžaduje okamžité prijatie primeraných opatrení. Teraz nemám na mysli protekcionistické opatrenia, ktoré deformujú trh, ale opatrenia ponúkajúce európskemu priemyslu rovnaké príležitosti a umožňujúce zamestnancom v tomto priemysle zachovať si svoje pracovné miesta.

Nebude stačiť, ak budeme prijímať kroky len na vnútroštátnej úrovni, keďže musíme konať aj na európskej úrovni. Plán hospodárskeho ozdravenia to umožňuje, lebo navrhuje nové nariadenia o úveroch v európskom bankovom systéme, ktoré uľahčujú získanie úveru. Je tiež dôležité, aby plány štátnej pomoci, o ktoré členské štáty žiadajú, boli ľahko a rýchlo dostupné. Toto je kľúčový aspekt pre strategických investorov, takých, ako sú investori v automobilovom priemysle.

13. Konzulárna ochrana občanov Európskej únie v tretích krajinách (rozprava)

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu sú vyhlásenia Rady a Komisie o konzulárnej ochrane občanov Európskej únie v tretích krajinách.

Alexandr Vondra, úradujúci predseda Rady. – Vážený pán predsedajúci, táto rozprava o konzulárnej ochrane je opäť raz aktuálnou rozpravou. Sled udalostí za niekoľko posledných rokov poukázal na dôležitosť konzulárnej spolupráce medzi členskými štátmi EÚ. Od Libanonu v roku 2006 cez Čad až po nedávne tragické udalosti v Mumbaji – všetky poukázali na rastúce riziká pre občanov Únie cestujúcich do zahraničia. Rozsah týchto rizík sa ešte zväčšuje tým, že stále viac ľudí využíva nízkonákladové cestovanie, aby navštívili odľahlejšie oblasti sveta.

Spolupráca medzi členskými štátmi v tejto oblasti je preto dôležitá. Ponúka lepšie služby a zvýšenú úroveň konzulárnej pomoci. Z toho majú občania EÚ priamy úžitok.

Základom tejto spolupráce sú Zmluvy. Článok 20 jasne uvádza, citujem: „Každý občan Únie na území tretej krajiny, v ktorej sa nenachádza diplomatické zastupiteľstvo členského štátu, ktorého je štátnym príslušníkom, má právo na poskytnutie ochrany diplomatickými alebo konzulárnymi úradmi ktoréhokoľvek iného členského štátu a za rovnakých podmienok ako štátni príslušníci daného štátu. Členské štáty dohodnú medzi sebou potrebné pravidlá a začnú medzinárodné rokovania potrebné na zabezpečenie tejto ochrany.“

Pravidlá uvedené v tomto článku sú stanovené v rozhodnutí prijatom v roku 1995. Toto rozhodnutie stanovuje, že v tretej krajine možno požiadať o pomoc členský štát iný než

vlastný za predpokladu, že nie je dostupné žiadne stále zastupiteľstvo ani honorárny konzul zodpovedný konať v danej záležitosti.

V praxi to znamená, že konzul, ktorého občan iného členského štátu požiada o pomoc, by mal túto pomoc odmietnuť, ak sa v danom štáte nenachádzajú tiež inštitúcie (konzulát, veľvyslanectvo) tohto občana.

Rozhodnutie z roku 1995 je rozhodnutím prijatým medzi členskými štátmi, ktoré zohľadňuje skutočnosť, že konzulárna pomoc a ochrana sú výlučnou zodpovednosťou členských štátov a že konzulárne vzťahy sa riadia hlavne Viedenskou konvenciou o konzulárnych vzťahoch.

Pravidlá spolupráce v tejto oblasti tiež ozohľadňujú skutočnosť, že konzulárna pomoc a ochrana sa chápu v rôznych členských štátoch odlišne. Niektoré štáty ich napríklad pokladajú za základné právo všetkých občanov. Iné ich pokladajú za službu poskytovanú štátom. Preto Zmluva definuje konzulárnu ochranu ako „nárok“ a nie ako „právo“.

Od krízy na ostrove Jolo v roku 2000 bola konzulárna spolupráca ďalej rozvinutá tak, aby zahŕňala aspekty krízového riadenia. Teroristické útoky v USA ukázali, že aj pre tretie krajiny s vysokorozvinutou infraštruktúrou môže byť ťažké poradiť si za extrémnych okolností.

Členské štáty následne vypracovali usmernenia na zvládnutie takýchto kríz. Hoci nie sú záväzné, boli účinne použité v mnohých situáciách a na základe skúseností zdokonalené.

Rada nedávno vypracovala koncepciu „vedúceho štátu“. Znamená to, že v prípade závažnej udalosti, obzvlášť v krajine, kde je zastúpených málo členských štátov, sa môže jeden alebo dva členské štáty ujať vedenia pri koordinácii krokov vo veci ochrany a evakuácie.

Došlo tiež k zintenzívneniu spolupráce s niektorými krajinami mimo Európskej únie, napríklad so Spojenými štátmi, s ktorými každoročne konzultujeme o konzulárnych otázkach. Nórsko, Švajčiarsko a Kanada tiež spolupracovali s EÚ pri konkrétnych udalostiach, napríklad počas kríz v Libanone, Čade a Mumbaji.

Komisia a sekretariát Rady sú tiež zapojené do európskej konzulárnej spolupráce. Pred niekoľkými rokmi sekretariát Rady zriadil bezpečné internetové fórum, pomocou ktorého si konzulárne úrady vymieňajú informácie o takých otázkach, ako je aktualizácia rád pre cestujúcich. Rada tiež dala členským štátom k dispozícii sofistikovaný telekonferenčný systém, ktorý sa počas konzulárnych kríz často používal.

Asi pred tromi rokmi bola vytvorená platforma na výmenu informácií a politickú koordináciu krokov na úrovni EÚ. Táto platforma sa nazýva Opatrenia na koordináciu krízových situácií (CCA). Dvaja hlavní aktéri CCA konajú takto: najprv predsedníctvo s pomocou sekretariátu Rady a Komisie rozhodne, či treba aplikovať CCA. Potom je „akčnou platformou“ výboru COREPER II, ktorý je zodpovedný za koordinovanie krokov členských štátov alebo prípravu akýchkoľvek rozhodnutí, ktorých prijatie môže byť potrebné na úrovni EÚ.

Hlavným operačným nástrojom je Spoločné situačné centrum EÚ (SITCEN) sekretariátu Rady. SITCEN poskytuje logistickú a informačnú podporu.

Okrem toho organizovali jednotlivé predsedníctva pravidelné cvičenia konzulárneho krízového riadenia, ktoré sa ukázali ako obzvlášť užitočné. Na konci roku 2008 bol spustený európsky konzulárny školiaci program s cieľom zlepšiť spoluprácu medzi konzulárnymi

úradníkmi z hlavných miest, ako aj v teréne. Zvažuje sa tiež spoločné umiestnenie konzulárnych zariadení.

Mohlo by sa urobiť určite viac. Pravidelne sa diskutuje o podmienkach vo väzenských zariadeniach, únosoch detí rodičmi a konzulárnej informačnej politike. Ale tiež musíme akceptovať skutočnosť, že zatiaľ čo očakávania a požiadavky občanov stále rastú, zdroje pre konzulárne orgány sú stále obmedzené. Podpore lepšej spolupráce v konzulárnej oblasti sa nie vždy prispôsobujú rozpočtové zdroje na vnútroštátnej úrovni. Východisko z tohto začarovaného kruhu zostane problémom.

Skúsenosti ukazujú, že spolupráca v konzulárnej oblasti sa vysoko cení a je k dispozícii množstvo prípadov, v ktorých môžeme byť spokojní s výsledkami. Úspešná evakuácia viac ako 20 000 občanov EÚ z Libanonu v roku 2006 je len jedným príkladom za všetky. Predsedníctvo je odhodlané v tejto práci pokračovať a Parlamentu by som chcel poďakovať za jeho podporu.

Günter Verheugen, *podpredseda Komisie*. – (DE) Vážený pán predsedaajúci, dámy a páni, dnes zatupujem môjho kolegu komisára Jacquesa Barrota, ktorý by tu rád bol osobne, ale má iné, neodkladné pracovné povinnosti.

Podľa článku 20 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva má každý občan Únie na území tretej krajiny, v ktorej sa nenachádza diplomatické zastupiteľstvo členského štátu, ktorého je štátnym príslušníkom, právo na poskytnutie ochrany diplomatickými alebo konzulárnymi úradmi ktoréhokoľvek iného členského štátu a za tých istých podmienok ako štátni príslušníci daného štátu. Článok 20 tiež stanovuje, že členské štáty dohodnú medzi sebou potrebné pravidlá na zabezpečenie tejto ochrany. Pán Vondra už o tom hovoril. V tejto súvislosti prijali členské štáty mechanizmy konzulárnej ochrany, hlavne prostredníctvom usmernení stanovených v rokoch 2006 a 2008, ktoré nie sú právne záväzné, ale ktoré pomáhajú misiám budovať spoluprácu priamo na mieste.

Okrem toho zaväzuje článok 20 Zmluvy o Európskej únii diplomatické a konzulárne misie členských štátov k zintenzívneniu spolupráce.

V decembri 2008 Rada odsúhlasila usmernenia na vykonávanie koncepcie vedúceho štátu v súvislosti s konzulárnou spoluprácou. Podľa týchto usmernení pri budúcej vážnej kríze s dôsledkami pre konzulárnu ochranu v príslušnej tretej krajine bude jeden členský štát menovaný za „vedúci štát“ a preberie zodpovednosť za ochranu občanov EÚ v mene ostatných členských štátov. Vedúci štát má priamo na mieste koordinovať všetky opatrenia prijaté členskými štátmi a jeho zodpovednosťou je zabezpečiť, aby bola všetkým občanom EÚ poskytnutá podpora. Každý, kto má nárok na konzulárnu ochranu zo strany svojho členského štátu, má nárok požiadať o pomoc vedúci štát.

Cieľom tohto postupu je uľahčiť spoluprácu medzi členskými štátmi priamo na mieste, pričom sa počíta s poskytnutím dodatočných zdrojov v podobe personálu, financovania, vybavenia a zdravotníckych tímov. Vedúci štát má tiež prebrať zodpovednosť za koordináciu a uskutočňovanie opatrení na poskytnutie pomoci, zhromažďovanie ľudí a, kde je to potrebné, na evakuáciu občanov na bezpečné miesto s pomocou ostatných zainteresovaných členských štátov. Avšak členské štáty sa musia dohodnúť, ako sa vlastne chápe formulácia „v ktorej sa nenachádza diplomatické zastupiteľstvo členského štátu...“ v článku 20 Zmluvy o ES. Táto formulácia by sa mala vzťahovať na situácie, keď sa občan EÚ z akéhokoľvek dôvodu nemá možnosť skontaktovať s ktoroukoľvek misiou svojho

vlastného členského štátu. Členské štáty v súčasnosti pracujú na vytvorení spoločných kritérií v tejto oblasti.

Takto to teda vyzerá na papieri. To, že realita v praxi môže byť celkom iná, môže dosvedčiť niekoľko poslancov tohto Parlamentu. Na zozname rečníkov som si všimol, že pán Guardans Cambó, pán Karim a pani Mannová chcú o tomto probléme hovoriť. Určite nám niečo povedia o svojich skúsenostiach z decembra minulého roku v Mumbaji. Mám dojem, že hoci len tri členské štáty nemajú veľvyslanectvo v Naī Dillí a len sedem štátov nemá konzulát v Mumbaji, aj tak bolo pre postihnutých európskych občanov veľmi ťažké – a vyjadriť sa veľmi opatrne – nájsť primeranú ochranu.

Poukazujem na to, lebo je, samozrejme, správne poučiť sa z podobných skúseností. Na základe tejto skúsenosti zastáva Komisia názor, že ešte stále treba veľa urobiť na zaručenie toho, aby sa občania Európskej únie mohli domáhať – v plnom rozsahu a v skutočnom živote – práva, ktoré im zaručuje článok 20 Zmluvy o ES. Občania očakávajú, že Európska únia v rámci ich ochrany v tretej krajine poskytne pridanú hodnotu. Napokon ochrana poskytovaná diplomatickými a konzulárnymi misiami sa neobmedzuje na krízové situácie, ale zahŕňa tiež poskytovanie pomoci v každodenných situáciách.

Komisia okrem iného navrhuje zvýšenie informovanosti občanov EÚ – už sme navrhli, aby bolo znenie článku 20 vytlačené v každom pase a zobrazené na plagátoch v lietadlách a cestovných kanceláriách, a tiež spolupracujeme s Generálnym sekretariátom Rady na vytvorení internetovej stránky týkajúcej sa konzulárnej ochrany, ktorá by obsahovala aktualizovaný zoznam veľvyslanectiev a konzulátov členských štátov v tretích krajinách.

V rámci svojej úlohy občanom EÚ lepšie vysvetliť, čo pre nich občianstvo Únie znamená, je Komisia pripravená riešiť každý problém v tejto oblasti, na ktorý ju občania upozornia, a urobiť všetko, čo je v jej silách, v záujme uplatnenia práv ochrany, na ktorú majú občania EÚ podľa článku 20 nárok.

Vstúpenie Lisabonskej zmluvy do platnosti by poskytlo jasný právny základ pre právne predpisy EÚ v tejto oblasti. Nové znenie článku 20 Zmluvy o ES (článok 23 Zmluvy o fungovaní Európskej únie) umožňuje prijatie smerníc „zavádzajúcich opatrenia koordinácie a spolupráce potrebné na uľahčenie takejto ochrany“. To znamená, že Komisia by v blízkej budúcnosti mohla v tejto oblasti predkladať legislatívne návrhy.

Ioannis Varvitsiotis, v mene skupiny PPE-DE. – (EL) Vážený pán predsedajúci, vítam túto rozpravu a ďakujem Rade aj Komisii za informácie a výklad. Bol som spravodajcom Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci pre Zelenú knihu o diplomatickej a konzulárnej ochrane občanov Únie v tretích krajinách, a preto sa naďalej živo zaujímam o vývoj v tomto sektore.

Vtedy som zastával názor, že článok 20 by sa mal uplatňovať v širšom rozsahu a mal by zahŕňať viac práv pre európskych občanov, pretože by sa tak posilnila koncepcia európskej štátnej príslušnosti, ukázali by sa praktické výhody, ktoré ponúka Európska únia v každodennom živote, a v konečnom dôsledku by sa posilnila európska solidarita.

Nedávny teroristický útok v Mumbaji poukázal na užitočnosť a potrebu posilnenej koordinácie ochrany občanov členských štátov Európskej únie v takýchto situáciách. Usmernenia na vykonávanie koncepcie konzulárneho vedúceho štátu v prípade krízy zverejnené Radou v decembri minulého roku sú prvým pozitívnym krokom a tieto usmernenia obsahujú dôležité myšlienky. S veľkým záujmom však očakávame právne záväzné návrhy.

Uvedomujem si, že v praxi existujú obrovské ťažkosti. Považujem však za veľmi dôležité, aby bolo jasné, ako majú byť európski občania nachádzajúci sa na mieste krízy informovaní o tom, ktorý štát je vedúcim štátom. Nemyslím si, že to, čo sa povedalo doteraz, stačí. V každom prípade vítam dôležitosť, ktorú francúzske predsedníctvo prikladalo tejto otázke, a očakávam, že české predsedníctvo bude v týchto iniciatívach pokračovať.

Martine Roure, v mene skupiny PSE. – (FR) Vážený pán predsedajúci, právo na konzulárnu a diplomatickú ochranu je jedným z pilierov európskeho občianstva. Pán minister, citovali ste článok 20 Zmluvy. Je veľmi jasný. Každý občan má právo na konzulárnu ochranu. Nejde o možnosť, ale o právo.

Dramatické udalosti v Mumbaji nám ukazujú, že v praxi toto právo nie je ani zďaleka zaručené. Úroveň ochrany sa v rámci jednotlivých členských štátov líši, čo má za následok diskrimináciu pri zaobchádzaní s občanmi, ktorým nikdy nie sú poskytnuté informácie o konzuláte, na ktorý sa môžu v prípade potreby obrátiť. Evidentne chýba finančná podpora medzi jednotlivými členskými štátmi. Európski občania, ktorí prišli o všetko, sú často konfrontovaní s konzulárnymi úradmi, ktoré nie sú veľmi ochotné niesť finančné náklady.

Členské štáty musia skončiť s touto situáciou. Je potrebné urobiť usmernenia záväznými a sprístupniť občanom informácie. Únia musí začať rokovania s tretími krajinami, aby sa zaručila potrebná konzulárna ochrana.

Avšak, ako ste povedali, pán komisár, udalosti v Mumbaji tiež poukázali na neakceptovateľnú absenciu záruk diplomatickej ochrany pre poslancov Európskeho parlamentu. Európska únia a obzvlášť Komisia musia bezodkladne začať rokovať a počuli sme, čo ste nám povedali, pán komisár. Rada musí uzavrieť ad hoc dohody s tretími krajinami s cieľom zaručiť zvláštnu diplomatickú ochranu poslancov Európskeho parlamentu. To je to najmenej, čo môžeme urobiť.

Ignasi Guardans Cambó, v mene skupiny ALDE. – (ES) Vážený pán predsedajúci, dnes môžu občania v Európe cestovať bez prekračovania hraníc, môžu hlasovať v inom členskom štáte, než je ich vlastný, môžu poberať dôchodok a využívať sociálne zabezpečenie v ktoromkoľvek členskom štáte, v ktorom sa rozhodnú žiť. Okrem toho spolupracujú medzi sebou aj policajné zbory. Verejný žalobca v Štokholme môže dať zatknúť niekoho v Seville prostredníctvom európskeho zatykača bez toho, aby sa musel priamo zapojiť do miestnych postupov.

Čo sa týka trestania občanov za ich činy, členské štáty boli ochotné vzdať sa suverenity. Avšak, pokiaľ ide o ochranu tých istých občanov mimo Európskej únie, zdá sa, akoby cestovali strojom času. Zisťujú, že odkedy opustili Úniu, čas sa zastavil.

Mimo Únie sme len 27 štátmi, 27 vládami, 27 zástavami a 27 konzulárnymi systémami a v niektorých prípadoch ani len to. V prípade krízy stráca európsky občan svoj európsky status. Niečo ako európske občianstvo neexistuje.

180 miliónov Európanov, ktorí cestujú po svete, zisťuje, že ochrana im bude poskytnutá, len ak sa zmenia naspäť na Nemcov, Španielov, Poliakov alebo Talianov. Ako Európania mimo Európskej únie neexistujú. Toto je vážne neplnenie Zmluvy a pred chvíľou vyslovené vyhlásenie Rady tak, pri všetkej úcte, vyznieva ako science-fiction.

Všetko, čo Rada povedala o údajnej implementácii článku 20 Zmluvy, o „vedúcom štáte“, videokonferenciách a spoločných centrách, je v prípade mimoriadnej situácie čistá

science-fiction. Okrem toho, ako povedal pán komisár, niektorí z nás mali príležitosť zažiť tento stav vecí na vlastnej koži.

Článok 20 Zmluvy je neúčinný: neexistujú žiadne vykonávacie protokoly, nie sú žiadne právne predpisy, občania nemajú vôbec žiadne informácie, nikto, kto neplní tento článok, nenesie za to žiadne následky.

V najlepšom prípade konzuli pomôžu jeden druhému. Existuje iba dobrá vôľa, tak ako možno existovala v 19. storočí v Pekingu. Situácia vyzerá takto: spolupráca medzi konzulmi existuje nie preto, lebo ich k tomu viaže povinnosť spoločne slúžiť občanom vyplývajúca z ustanovenia európskeho práva, ale pretože spolu stolujú.

Európska komisia má preto pred nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy a, samozrejme, aj potom povinnosť implementovať článok 20, aby mohli byť európski občania hrdí na svoj pas a aby niektorí úradníci pochopili, že 19. storočie už skončilo a že Európska únia tu je, kedykoľvek má európsky občan problémy v Naï Dillí, Bejrúte alebo kdekkoľvek inde.

Ryszard Czarnecki, v mene skupiny UEN. – (PL) Vážený pán predsedajúci, chcel by som vyhlásiť, že nezdieľam toto silne kritické stanovisko k návrhu, ktorý dnes v mene Rady predložil podpredseda Európskej komisie. Nemyslím si, že je to otázka toho, či máme, alebo nemáme zmluvu, ale skôr toho, či je európska solidarita len pojmom, ktorý sa objavuje v politických vyhláseniach, alebo či je to konkrétna politická prax, ktorá sa dotýka občanov rôznych členských štátov. Ak platí druhá možnosť, potom zmluva nie je nevyhnutná.

Počas slovinského predsedníctva Európskej únie zastupovalo Francúzsko Európsku úniu v mnohých krajinách v Ázii, Afrike, Latinskej Amerike, keďže Slovinsko tam nemalo žiadne veľvyslanectvá. Som zvedavý, či by slovinským občanom, ako aj občanom menších členských štátov, bola poskytnutá pomoc, keby sa v týchto krajinách obrátili na francúzske konzuláty. Táto otázka je na mieste.

Mali by sme rozšíriť koncepciu európskej solidarity. Zdá sa mi, že prijatie Lisabonskej zmluvy nie je v tomto prípade nevyhnutnou podmienkou.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Podľa článku 20 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva má každý občan Únie právo na území tretej krajiny na ochranu diplomatických alebo konzulárnych orgánov za rovnakých podmienok ako občania tohto členského štátu. Je dôležité zdôrazniť potrebu, aby Únia na tieto účely rozvíjala spoluprácu v konzulárnych službách.

Európania patria medzi najmobilnejšie spoločenstvá na svete a približne 9 % občanov cestuje do krajín, kde ich materská krajina nemá toto zastúpenie. Slovensko, ktoré v Európskom parlamente zastupujem, má napríklad veľmi slabé konzulárne zastúpenie v oblasti Strednej a Latinskej Ameriky, kam cestuje množstvo našich občanov. Musím podotknúť, že aj napriek povinnosti, ktorou je viazaná konzulárna služba, väčšina Európanov o svojom práve nevie a je smutné, ak o tom nevedia ani pracovníci týchto úradov.

Zabezpečiť lepšiu informovanosť občanov v oblasti konzulárnej ochrany by sme mohli dosiahnuť, ak by jednotné európske pasy obsahovali aj citáciu článku 20. Dôležitosť konzulárnej ochrany v tretej krajine sa ukázala práve počas krízových situácií, ako boli cunami v roku 2004 alebo konflikt v Libanone v roku 2006. Vzhľadom na nejednotnosť

konzulárnych predpisov majú teda občania Európskej únie do činenia s toľkými systémami, koľko je členských štátov, a tieto systémy môžu mať rozdielnu právnu silu a rozsah.

Práve nedávne udalosti v Bombaji naznačujú, že v oblasti konzulárnej služby máme ešte značné rezervy. Zriadením spoločných európskych úradov by sa mohla zabezpečiť spojitosť funkcií a zároveň by sa mohli ušetriť náklady na štruktúry diplomatických a konzulárnych sietí členských štátov.

PRESEDÁ: PÁN DOS SANTOS

podpredseda

Sajjad Karim (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, už tu bolo spomenuté, že občania Únie veľa cestujú. Nuž, každoročne vycestuje z Európskej únie približne 180 miliónov ľudí a – teoreticky – sú chránení podľa článku 20, ako pán komisár a vlastne aj predsedníctvo Rady už v tejto rozprave spomenuli.

Podľa článku 20 sa od členských štátov vyžaduje poskytnúť konzulárnu pomoc len európskym občanom bez vlastného zastupiteľstva za tých istých podmienok ako svojim vlastným štátnym príslušníkom. Tento rozdiel v prístupe medzi členskými štátmi je uznaný v rámci akčného plánu na roky 2007 a 2009.

Musí, samozrejme, existovať kritérium na to, kedy a ako by sa mali poskytnúť ostatné konzulárne služby, a tieto kritériá sú v podstate tri. Nebudem ich uvádzať, ale prvé dve sú úplne logické. Tretie stanovuje požiadavku, aby dotýčny občan predložil dôkaz o svojej štátnej príslušnosti buď prostredníctvom pasu, preukazu totožnosti alebo iného dokladu, aby mohlo byť poskytnuté diplomatické alebo konzulárne zastúpenie.

Tu sa vynára skutočný problém, lebo v prípade ktoréhokoľvek európskeho občana, ktorý uniká pred nejakou situáciou, je dosť možné, že takéto doklady ani nebude mať pri sebe.

Pomoc sa poskytuje v prípade smrti, vážnej nehody, vážneho úrazu, zatknutia, zadržania, pomoc sa má poskytnúť obetiam násilných trestných činov vrátane vyslobodenia a repatriácie občanov Únie nachádzajúcich sa v krízovej oblasti. Zoznam činností je rozsiahly, ale nie vyčerpávajúci. V tejto oblasti treba urobiť viac.

V tejto súvislosti sme počuli o koncepcii vedúceho štátu, ktorej cieľom bude zabezpečiť, aby všetkým občanom EÚ bola poskytnutá pomoc a aby bola medzi členskými štátmi koordinovaná.

V teórii to všetko vyzerá pekne, ale nevidel som, že by to v praxi fungovalo v Mumbaji. Nefungovala tam žiadna výmena informácií ani spravodajských informácií, nefungovala tam spolupráca, akú som očakával. Namiesto toho som videl len súperenie medzi členskými štátmi a v prípade ďalšej centralizácie alebo konsolidácie konzulárnych služieb existuje riziko zníženia flexibility, ktorú misie priamo na mieste v rýchlo sa meniacich okolnostiach tak veľmi potrebujú.

Erika Mann (PSE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán Karim má úplnú pravdu. Problém je v samotnom znení, v podstate článku 20. Je potrebné uviesť si realitu, ktorá vládne v praxi. Samozrejme, že je to potrebné. A síce z toho dôvodu, že nie všetky členské štáty majú konzulárnu ochranu a v mnohých prípadoch je táto konzulárna ochrana veľmi obmedzená a bezpečnostné štruktúry sú nedostatočné aj pre samotných konzulov.

Sama som to zažila s nemeckým konzulom, ktorý jazdil v noci autom, aby pozháňal svojich kolegov, len so svojim šoférom, bez ochranky a na cestách, ktoré neboli v žiadnom prípade bezpečné. Takéto podmienky sú jednoducho neprijateľné. Nemôžete ísť do krajín, ako je India alebo latinskoamerické krajiny – je mnoho iných krajín, kde sa vaša prítomnosť vyžaduje na takých kritických miestach ako Bombaj – a potom máte k dispozícii veľmi malý tím ľudí a nepostačujúce bezpečnostné štruktúry. Spravodajské informácie sa vôbec neposúvajú ďalej, členské štáty nemajú prístup k informáciám a tak ďalej. To znamená, že obmedzenia sú nekonečné a niet divu, že členské štáty nie sú schopné poskytnúť ochranu svojim občanom alebo svojim úradníkom v takom rozsahu, ako by si možno priali.

Preto je dôležité, aby Rada a Komisia vykonali dôkladnú analýzu tohto problému. Nemôžete kázať o tom, že Európa je stále prítomná všade na svete a hľadá sa na ňu ako na globálneho partnera a potom nemať k dispozícii ani bezpečnostnú štruktúru ani inteligentné informačné systémy. Budeme jednoducho na smiech, ak dôkladne nezanalizujeme svoje vlastné štruktúry a nezabezpečíme náležitú úroveň dodatočnej ochrany.

Preto by som vám naliehavo odporučila, aby ste dôkladne prehodnotili štruktúry, aby ste vykonali simulácie, ako to robia iné štáty, a aby ste sa nesústredili výlučne na kľúčové hlavné mestá, teda metropoly, ale aby ste si v týchto megakrajinách a megamestách uvedomili, že potrebujete adekvátne zastúpenie aj v iných veľkých mestách sveta.

Bombaj sa bude konať znova. Bude ďalší Bombaj, tak ako sa opakovali iné katastrofy. Naliehavo vás žiadam, aby ste si to uvedomili a boli na to pripravení.

Sarah Ludford (ALDE). Vážený pán predsedajúci, pán Guardans Cambó a iní, ako napríklad pán Karim a pani Mannová ukázali, aký rozdiel je medzi teóriou a praxou. Nedokážeme sa zhodnúť ani na výklade článku 20. Po anglicky hovoriaci pán minister povedal, že je to len „nárok“ a nie právo, zatiaľ čo pani Roureová citovala francúzsku verziu, kde sa hovorí o „*un droit*“. V Charte základných ľudských práv je to však rozhodne zakotvené ako právo.

Určite sa nepohneme ďalej, pokiaľ nebude právne potvrdené, že je to právo, vrátane prijatia príslušných záväzných rozhodnutí EÚ a spoločných noriem a zakotvenia práva súdne napadnúť odmietnutie ochrany.

Pán minister hovoril o tom, že sa zvažuje spoločné umiestnenie konzulárnych úradníkov. Moja skúsenosť v oblasti vízovej politiky je, že pokúšať sa umiestniť členské štáty do spoločných priestorov je ako tlačiť balvan hore kopcom.

Pán komisár Verheugen spomenul, že sa pracuje na praktických opatreniach. Ale tie boli sľúbené už v akčnom pláne v roku 2007: informácia o tomto práve v pasoch, na plagátoch, vytvorenie internetovej stránky. Kde sú tieto veci? Na internetových stránkach EÚ som hľadala konzulárnu ochranu, a nenašla som nič.

Na webovej stránke Rady venovanej cestovaniu je oznam, že sa na stránke pracuje, čo je podľa mňa metafora pre skutočnosť, že si neplníme záväzky voči našim občanom, lebo nedokážeme lepšie formulovať prísľub európskeho občianstva.

Eoin Ryan (UEN). – Vážený pán predsedajúci, myslím, že je veľmi dôležité – a v tomto súhlasím s mnohými predrečníkmi –, aby sa občania EÚ cítili bezpečne, a myslím si, že je prioritou, aby sme dohliadali na bezpečnosť našich občanov, keď sa nachádzajú mimo Európskej únie, obzvlášť v krízových situáciách, ako bola tá v Bombaji.

Myslím, že je absolútne dôležité, aby mohli európski občania získať informácie v akejkoľvek krízovej situácii, či už je to všeobecná kríza, alebo ich osobná kríza, v týchto veciach musí byť jednoducho oveľa jasnejšie.

Bombaj je dobrým príkladom toho, ako to nefunguje. Víтам myšlienku vedúceho štátu, ktorá tu bola nedávno prednesená. Myslím si, že je veľmi dôležité, ale v tejto chvíli je úplne jasné, že tento systém nefunguje. Myslím si, že by malo byť prioritou pre nás všetkých dosiahnuť, aby systém fungoval, pretože, ako povedal niekto iný, cítili by ste sa oveľa viac Európanom, ak by sa o vás postaralo veľvyslanectvo členského štátu, keby ste sa dostali do problémov počas pobytu na Ďalekom východe alebo v Južnej Amerike alebo niekde mimo Európskej únie, a myslím si, že tento pocit európanstva je veľmi dôležitý.

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Luca Romagnoli (NI). – *(IT)* Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, stále sa zvyšujúca mobilita európskych občanov si vyžaduje spoluprácu konzulátov.

Návrh Komisie je vítaný, hlavne preto, lebo jeho cieľom je zjednodušiť postupy na poskytnutie peňažných záloh občanom v núdzi. Právo na konzulárnu ochranu je v súčasnosti nepochybne uplatňované len čiastočne a nerovnomerne. Európske občianstvo v zahraničí často neexistuje a ľudia si niekedy možno želajú, aby boli občanmi iného štátu alebo dokonca Únie. Chcel by som vidieť výzvy k európskej hrdosti nielen vtedy, keď to vyhovuje inštitúciám, ale aj keď to vyhovuje občanovi, ktorý sa možno nachádza v núdzi a dúfa, že z európskeho občianstva bude mať konečne nejaký úžitok.

Javier Moreno Sánchez (PSE). – *(ES)* Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, konzulárna ochrana je základnou súčasťou európskeho občianstva. Občania sa chcú cítiť Európanmi, keď sú vo vnútri Únie, ale aj keď sú mimo Európy. Chcú, aby Únia reagovala na ich potreby, hlavne v stave núdze.

Únia nereagovala náležite v Bombaji a ani v iných krízových situáciách. Dovoľte mi využiť túto minútu, aby som predniesol jeden návrh, návrh, ktorý nebude všeliekom, ale ktorý ponúkne občanom EÚ v tretích krajinách skutočnú pomoc.

Chcel by som dnes zopakovať návrh zriadiť bezplatné európske telefónne číslo. Toto číslo, ktoré by bolo vytlačené v pasoch spolu s článkom 20, by umožnilo občanom prístup, v ich rodnom jazyku, k dôležitým informáciám o konzulátoch členských štátov Únie, ktoré, a to zdôrazňujem, by im museli pomôcť.

Občania očakávajú od Únie činy, nielen slová.

Gay Mitchell (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, keď sa staneme poslancami, dostaneme priepustku – ako mnoho iných ľudí, ktorí pracujú pre inštitúcie Únie. Som zvedavý, či si predsedníctvo a Rada uvedomujú bezcennosť tohto dokladu v členských štátoch.

Zažil som veľmi ťažkú situáciu v Holandsku, keď som sa vracal z Afriky, kde som bol v službách tohto Parlamentu. Viem o ďalšom poslancovi – britskom poslancovi – ktorý mal problémy v Dubline. Naozaj musíme v našich vlastných členských štátoch objasniť, že je to cestovný doklad Parlamentu, Komisie a Únie a mal by byť v plnej miere uznávaný. Ľudia odbavujúci cestujúcich na letiskách a v prístavoch by mali byť náležite poučení o hodnote tohto dokladu.

Chcel by som vás požiadať, aby ste to v každom členskom štáte uviedli na pravú mieru a zaručili, aby to bolo implementované, pretože tento druh ochrany by sa mal vzťahovať na úradníkov a poslancov cestujúcich v službách Parlamentu.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Vážený pán predsedajúci, ako poslankyňa Európskeho parlamentu som mala niekoľkokrát príležitosť obrátiť sa na veľvyslanectvá a konzulov v prípadoch, keď sa niekto zranil, stratil, okradli ho alebo uniesli, alebo keď niekto dokonca zahynul. Som si istá, že toto zažili aj mnohí iní poslanci Európskeho parlamentu. S radosťou môžem konštatovať, že v prípadoch, keď som mala možnosť obrátiť sa na írski veľvyslanectvo, spolupráca bola vynikajúca. Ale moja materská krajina nemala zastúpenie v každej krajine a v tých prípadoch sme boli odkázaní na veľvyslanectvá iných európskych krajín.

Zo skúsenosti môžem povedať, bez toho aby som zachádzala do detailov, že by som si želala viac koordinácie, viac pomoci medzi veľvyslanectvami vo väčších krajinách, v ktorých majú veľvyslanectvá a konzulov naozaj skoro všetci, aby pomáhali veľvyslanectvám ostatných členských štátov a ich občanom.

Alexandr Vondra, úradujúci predseda Rady. – Vážený pán predsedajúci, myslím, že to bola opäť veľmi užitočná rozprava. Úplne rozumiem, aké je toto pre vás ako poslancov Európskeho parlamentu dôležité, lebo je to veľmi citlivá otázka, kde ste konfrontovaní s očakávaniami vašich občanov, ktorí vás budú o niekoľko mesiacov voliť. Takže rozumiem, že sa tomuto problému venujete veľmi dôkladne a že k nemu pristupujete veľmi kriticky.

Druhým dôvodom, prečo tomu rozumiem, je, že som zo stredne veľkej krajiny, Českej republiky, ktorá nie je bývalou imperiálnou mocnosťou, takže nemá veľvyslanectvo alebo konzulát vo všetkých kútoch sveta. Takže to, čo v tejto oblasti očakávajú Íri a iní, je, myslím si, veľmi logické.

Ale ja tu teraz musím hovoriť v mene Rady, takže musíte mať na zreteli aj určitú právnu základňu, ktorú máme k dispozícii, a faktom je, že rozpočet a všetky tie otázky sú dôležité. A tiež musíme na jednej strane vedieť rozpoznať a rozlíšiť, čo je skutočným problémom a čo je otázkou alebo záležitosťou, ktorú treba lepšie objasniť.

V Bombaji som nebol a veľmi pozorne som si vypočul kritické poznámky pána Guardansa Cambóa a niektorých ostatných, ktorí sa zúčastnili na misii Európskeho parlamentu v Indii, keď došlo k tomuto tragickému útoku. Keď som sa včera pripravoval na zvláštne vypočutie, mojou prvou otázkou bolo: je v Bombaji španielsky konzulát? Nikdy som tam nebol, takže osobne to neviem. Opakovane som bol uistený, že Španieli v Bombaji konzulát majú a tí, čo tam boli, to vedia. Myslím, že pre Nemcov bolo jednoducho vecou formálnej povinnosti, aby pánovi Guardansovi Cambóovi a jeho delegácii pomohli, ak citujeme článok 20 a rozhodnutie ako celok.

Ako som bol informovaný, Španieli poslali lietadlo, aby pomohli evakuovať svojich občanov, ako to urobili aj Francúzi a Nemci. Z nejakého dôvodu, ktorému nerozumiem, odmietol pán Guardans Cambó ponuku letieť naspäť španielskym lietadlom, ale radšej sa následne vrátil do francúzskeho lietadla.

Takže neviem. Ja mám len informácie, ktoré sú mi k dispozícii. Celkove si myslím, že všetci zdieľame názor, že akékoľvek zlepšenie v právnom rámci je určite potrebné, preto dovoľte, aby som vás informoval aspoň o niekoľkých čiastočných aktivitách českého predsedníctva, ktorých cieľom je posilniť konzulárnu ochranu v rámci súčasného právneho rámca.

Existuje napríklad projekt, že do národných pasov by sa vsunula správa, ktorá by držiteľov informovala, že môžu požiadať o konzulárnu ochranu veľvyslanectvo alebo konzulát ktorejkoľvek členskej krajiny v tretej krajine za predpokladu, že ich krajina tam nie je zastúpená. Takže toto je aspoň pokus objasniť situáciu v praxi.

Po druhé, predsedníctvo plánuje zintenzívniť a zjednotiť používanie náhradných cestovných dokladov, ETD, ktoré môže vydávať zastupiteľstvo ktoréhokoľvek členského štátu občanovi ktoréhokoľvek členského štátu, ktorý stratil alebo mu bol ukradnutý jeho pas.

Po tretie a na záver, predsedníctvo tiež zorganizuje dva konzulárne semináre alebo školiace práci tohto tímu konzulárnej ochrany.

Tieto podujatia sa týkajú systému CCA, pričom budú simulovať skutočnú konzulárnu krízu. Školenie zadefinuje a uskutoční praktické testovanie všetkých relevantných mechanizmov v systéme CCA vrátane spolupráce medzi všetkými príslušnými úradmi a inštitúciami. Táto skúsenosť účastníkov prostredníctvom práce v teréne tiež naučí, ako sa treba správať a pohotovo reagovať v situácii pod extrémnym psychologickým a časovým tlakom. Nevie, či nás to pred voľbami dostatočne rozptýli, ale aspoň takto prispievame k riešeniu tohto významného problému.

Günter Verheugen, *podpredseda Komisie*. – Vážený pán predsedajúci, Zmluvy neudeľujú Komisii žiadne právo iniciatívy v oblasti konzulárnej ochrany. V rámci svojich obmedzených právomocí sa Komisia snaží čo najviac posilniť účinnosť občianskych práv, na uplatňovanie ktorých majú európski občania nárok – pozrite napríklad akčný plán Komisie na roky 2007 – 2009.

Opakujem, že prijatie Lisabonskej zmluvy by situáciu určite výrazne zlepšilo. Dúfam, že pani Sinnottová, ktorá sa snami podelila o svoje skúsenosti, využije skutočnosť, že Lisabonská zmluva by situáciu zmenila a svoje skúsenosti, aby pomohla zorganizovať podporu pre Lisabonskú zmluvu v Írsku.

Otravné udalosti v Bombaji ukazujú, že ešte toho musíme veľa vylepšiť, ak máme splniť oprávnené očakávania občanov EÚ.

Erika Mann (PSE). – Vážený pán predsedajúci, len by som chcela Rade krátko niečo navrhnúť. Veľmi si cením, čo ste povedali, ale keďže dnes predpokladáte konanie spomínanej simulácie, mohli by ste pozvať niektorých ľudí, ktorí skutočne boli v Bombaji, keďže to by vám mohlo pomôcť urobiť si o celej veci lepší obraz?

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE), *písomne*. – (PL) Zvyšujúca sa mobilita občanov EÚ si od nás vyžaduje, aby sme prispôbili naše súčasné zásady konzulárnej ochrany s prihliadnutím na nové okolnosti. Občania EÚ musia mať prístup k poskytnutiu ochrany a pomoci svojimi vlastnými krajinami prostredníctvom ich diplomatických misií a konzulátov (článok 3 Viedenského dohovoru o diplomatických vzťahoch a článok 1 Viedenského dohovoru o konzulárnych stykoch) a podľa ustanovení Maastrichtskej zmluvy k dodatočnej ochrane za hranicami Európskej únie, ktorá vyplýva z ich štatútu európskych občanov. V praxi to znamená, že počas pobytu v tretej krajine, v ktorej členský štát, ktorého je občanom, nemá žiadne zastupiteľstvo, majú všetci občania EÚ právo na poskytnutie

diplomatickej a konzulárnej ochrany ktorýmkoľvek iným členským štátom podľa tých istých zásad ako občania danej krajiny.

Minuloročná kritická situácia v Bombaji nasledujúca po bombových útokoch, bohužiaľ, odhalila nedostatky mnohých diplomatických úradov, pokiaľ ide o praktické uplatňovanie rozhodnutí Spoločenstva týkajúcich sa bezpečnosti občanov EÚ. Desiatky Európanov, vrátane delegácie Európskeho parlamentu, ktorá sa vtedy nachádzala v Indii, narazili na administratívne problémy a neprímerane dlhé čakacie doby na vydanie kópií stratených dokladov. Tu sa potvrdilo, že nie je ľahké realizovať koncepciu európskej solidarity.

Právo na konzulárnu ochranu v tretích krajinách je jedným z hlavných aspektov európskeho občianstva. Členské štáty by mali robiť všetko, čo je v ich silách, aby zabezpečili jeho náležité uplatňovanie a zaručili rovnaké zaobchádzanie a starostlivosť všetkým občanom EÚ.

Toomas Savi (ALDE), *písomne*. – Podľa článku 20 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva má každý občan Únie na území tretej krajiny, v ktorej sa nenachádza diplomatické zastupiteľstvo členského štátu, ktorého je štátnym príslušníkom, právo na poskytnutie ochrany diplomatickými alebo konzulárnymi úradmi ktoréhokoľvek iného členského štátu a za tých istých podmienok ako štátni príslušníci daného štátu.

Koncom novembra minulého roku bol náš kolega, pán Ignasi Guardans Cambó, v Bombaji počas teroristických útokov a bol svedkom niekoľkých porušení Zmluvy diplomatmi niektorých členských štátov, keďže medzi občanmi Európskej únie sa robili rozdiely a boli diskriminovaní na základe svojej štátnej príslušnosti.

Správaním diplomatov niektorých členských štátov v Bombaji boli nielen porušené práva občanov EÚ, ale tiež to poukázalo na nedostatky v európskom integračnom procese. Preto je veľmi dôležité, aby EÚ tento konkrétny prípad vyšetrila a prijala kroky na zabezpečenie toho, aby sa takáto situácia viackrát neopakovala.

Ocenil by som, keby Rada a Komisia mohli zabezpečiť prísne monitorovanie uplatňovania článku 20 a dôkladné vyšetrenie každého pochybenia.

14. Hodina otázok (otázky pre Radu)

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je hodina otázok (B6-0006/2009).

Nasledujúce otázky boli položené Rade.

Otázka č. 1, ktorú predkladá **Marian Harkin** (H-1034/08)

Vec: malé a stredné podniky

Vzhľadom na to, že ekonomika je jedným z "3 E" priorít českého predsedníctva, aké konkrétne kroky prijme Rada na zvýšenie dôvery malých a stredných podnikov v trhovou ekonomiku vo svetle súčasnej hospodárskej situácie?

Alexandr Vondra, *úradujúci predseda Rady*. – Na úvod musím povedať, že si cením otázku týkajúcu sa malých a stredných podnikov, pretože počas súčasnej hospodárskej krízy sú veľké podniky a veľké spoločnosti vždy dosť silné na to, aby mohli lobiť za nejakú pomoc, ale pre malé a stredné podniky je to oveľa ťažšie a vyžaduje si to systémový prístup.

Ako viete, 1. decembra 2008 Rada odsúhlasila Plán hospodárskej obnovy Európy, ktorý Komisia predložila 26. novembra 2008. V reakcii na finančnú krízu Rada podporila stimul

rovnajúci sa približne 1,5 % hrubého domáceho produktu EÚ na obnovenie dôvery podnikov a spotrebiteľov. Okrem toho plán obsahuje konkrétne opatrenia na podporu malých a stredných podnikov, z ktorých najdôležitejšie sú tie, ktorých cieľom je umožniť malým a stredným podnikom lepší prístup k financiám a zmenšiť administratívne zaťaženie.

Rada tiež súhlasila, že zlepšenia v rámcových podmienkach pre európske podniky, predovšetkým pre malé a stredné podniky, boli nevyhnutné na zmiernenie dôsledkov krízy na konkurencieschopnosť a na podporu vytvárania pracovných miest.

Rada tiež prijala dve skupiny záverov týkajúcich sa poskytovania podpory malým a stredným podnikom v oblasti celkovej konkurencieschopnosti. Po prvé, závery vyjadrujúce súhlasné stanovisko s návrhmi podpory malých a stredných podnikov predstavenými v oznámení Komisie s názvom, ako asi viete, „Najskôr myslieť v malom: Zákon o malých podnikoch pre Európu“, takzvaný SBA, vrátane akčného plánu načrtávajúceho prioritné opatrenia vyžadujúce si osobitnú pozornosť.

Po druhé, závery z oznámenia Komisie s názvom „Dosiahnutie klastrov svetovej úrovne v Európskej únii: vykonávanie všeobecnej inovačnej stratégie“. Hoci klastre sa netýkajú výlučne malých a stredných podnikov, hrajú dôležitú úlohu v mnohých klastroch, ktoré boli vytvorené po celej EÚ.

Na svojom zasadnutí v polovici decembra 2008 schválila Európska rada plán hospodárskej obnovy Európy a podporila plnú realizáciu akčného plánu pre Zákon o malých podnikoch. Osobitnú podporu vyjadrila zvýšeniu intervencie Európskej investičnej banky až do výšky 30 miliárd EUR na roky 2009 – 2010, hlavne na účely úverov pre malé a stredné podniky, čím sa obvyklý objem úverov EIB v tomto sektore zvýšil o 10 miliónov EUR.

Rada tiež podporila dočasnú dvojočnú výnimku na zvýšenie hranice štátnej pomoci *de minimis* až do výšky 50 000 EUR a prispôbenie rámca štátnej pomoci podľa potreby s cieľom zvýšiť podporu pre podniky, hlavne malé a stredné podniky.

Rada tiež vyzvala na prijatie rýchlejších postupov na zadávanie verejných zákaziek stanovených v právnych predpisoch ES, ako aj na zníženie administratívneho zaťaženia podnikov.

České predsedníctvo bude v týchto snahách pokračovať, pretože naše hospodárstvo je do veľkej miery založené na malých a stredných podnikoch, takže s tým máme vlastné skúsenosti. Preto obe nadchádzajúce zasadnutia Rady pre konkurencieschopnosť počas českého predsedníctva – jedno sa bude konať čoskoro začiatkom marca, ako aj neformálne zasadnutie, ktoré sa bude konať v Prahe – budú riešiť otázku zníženia administratívneho zaťaženia, pretože si myslíme, že lepšia regulácia je dôležitým faktorom pre zvýšenie konkurencieschopnosti, hlavne v prípade malých a stredných podnikov, a v časoch hospodárskej krízy hrá ešte dôležitejšiu úlohu.

Okrem toho sa predsedníctvo bude snažiť dosiahnuť pokrok v realizácii akčného plánu a dostať túto politiku malých a stredných podnikov na popredné miesto v spoločnosti, ako aj prepojiť realizáciu akčného plánu s národnými reformnými programami všetkých členských štátov.

Predseda bude taktiež pokračovať vo zvýšenom úsilí prerokovať legislatívne návrhy v oblasti malých a stredných podnikov, ako je napríklad nariadenie o štatúte európskej súkromnej spoločnosti, ktorý by malým a stredným podnikom ponúkal podnikovú formu, ktorá by im umožňovala využiť svoj potenciál a rozvinúť cezhraničné aktivity.

Ďalším legislatívnym návrhom, ktorý by som mal spomenúť, je navrhovaná smernica o znížených sadzbách DPH pre služby s vysokým podielom ľudskej práce, o ktorej sa bude rokovať na nadchádzajúcich zasadnutiach Rady pre hospodárske a finančné záležitosti (ECOFIN).

Ďalej sa bude Rada zaoberať revíziou Smernice o boji proti oneskoreným platbám, ktorá sa teraz pripravuje a ktorej cieľom je zabezpečiť, aby malé a stredné podniky dostávali platby za všetky obchodné transakcie včas. To je v súčasnej situácii opäť veľmi dôležité.

Predsedajúci. – Keďže dosť meškáme, navrhujem, aby Rada odpovedala na všetky doplňujúce otázky naraz. Ako viete, môžem prijať len dve doplňujúce otázky k pôvodnej otázke autora. Preto som vybral dve z piatich predložených otázok na základe kritéria výberu rôznych politických skupín a národností. Poslanci, ktorých som vybral, sú Philip Bushill-Matthews a Silvia-Adriana Țicăuová.

Olle Schmidt, autor. – Zvyčajne používam svoj materinský jazyk, ale keďže zastupujem pani Marian Harkinovú, pokúsím sa vyjadriť v lámanej angličtine. Tá je v tomto Parlamente bežne používaným jazykom.

Spomenuli ste, pán minister, administratívne zaťaženie a cieľ znížiť ho o 25% do roku 2012. Skutočne si myslíte, že je to ambiciózny cieľ? Nedalo by sa urobiť viac, a mohli by ste byť hádam trochu konkrétnejší v tom, čo sa urobilo doteraz? Aké sú vaše ciele? Nemohli ste napríklad povedať 25 % do roku 2010? To by bol dosť ambiciózny cieľ.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). – Spomenuli ste revíziu smernice o boji proti oneskoreným platbám, ktorá je, podľa mňa, veľmi dôležitá. Znepokojuje ma však, že konzultačné obdobie pre túto vec skončilo koncom augusta, tesne pred vypuknutím finančnej krízy. Keby bolo konzultačné obdobie predĺžené, myslím, že sme mohli získať vyčerpávajúcejšie odpovede ako základ pre lepšiu revíziu smernice. Treba zvážiť, či by sme nemohli otvoriť ďalšie krátke konzultačné obdobie, aby mohla byť revízia založená na čo najaktuálnejších informáciách.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Chcela by som sa Rady spýtať na plán hospodárskej obnovy Európy. Týmto plánom sa malým a stredným podnikom poskytuje suma 30 miliárd EUR. Komisia nás upozornila, že dotácie budú udeľované na princípe "kto prv príde, ten prv melie".

Chcela by som sa Rady spýtať, aké opatrenia prijíma na to, aby všetky členské štáty vypracovali národné programy na podporu malých a stredných podnikov, aby mohli mať prístup k daným finančným prostriedkom.

Alexandr Vondra, úradujúci predseda Rady. – Pokúsím sa. Čo sa týka prvej otázky týkajúcej sa cieľov zníženia administratívneho zaťaženia, moja krajina spolu s niekoľkými ďalšími, rovnako zmýšľajúcimi krajinami začala tento proces už trochu v predstihu. Spolu s Holandskom a niektorými inými krajinami sme si vnútroštátne vytýčili cieľ zníženia o 20 % do roku 2010. Ešte sa uvidí, či do roku 2012 dokážeme viac.

Komisia oznámila na koniec januára 2009 strategický plán, ktorý ukazuje, ako zabezpečí, aby boli všetky návrhy potrebné na dosiahnutie zníženia administratívneho zaťaženia o 25 % predložené do konca roku 2009. Na návrhy v tejto oblasti predložené počas prvej polovice tohto roku bude reagovať Rada v rámci tohto predsedníctva, takže sa tým určite budeme zaoberať. Proces zhodnotíme na jarnom zasadnutí Rady. Dúfam, že budeme čo najdôkladnejší. To je určite cieľom predsedníctva.

Pokiaľ ide o smernicu o boji proti oneskoreným platbám, plánuje Komisia zverejniť návrh koncom februára 2009. Predsedníctvo začne o tejto problematike diskutovať v prípravných orgánoch Rady.

Posledná otázka – ktorú som nezachytil – sa týkala Plánu hospodárskej obnovy Európy. Konkrétne išlo o objem možného úveru EIB. Dúfam, že malé a stredné podniky budú schopné konkurovať ostatným veľkým podnikom. Len pred hodinou sme mali veľmi zásadnú rozpravu o automobilovom priemysle, takže si určite myslím, že všeobecným želaním je, aby malé a stredné podniky mali z toho úžitok.

Predsedajúci. – Otázka č. 2, ktorú predkladá **Manuel Medina Ortega** (H-1035/08)

Vec: Dôvody pre uzatvorenie novej zmluvy o svetovom obchode

Po stroskotaní kola rokovaní o multilaterálnom obchode v Dauhe v lete minulého roku a dosiahnutí dohôd G20 na washingtonskom summite v novembri minulého roku, má Rada pocit, že sú dôvody na to, aby Európska únia predkladala nové návrhy v oblasti obchodu, ktoré by uspokojili požiadavky rozvojových krajín?

Alexandr Vondra, *úradujúci predseda Rady*. – Pokiaľ ide o otázku pána Medinu Ortegu týkajúcu sa WTO, myslím si, že je to veľmi dôležitá problematika. Všetci sme čítali správy zo Svetového hospodárskeho fóra v Davose – niektorí z nás sa na ňom aj aktívne zúčastnili – a vypočuli si najnovšie komentáre Pascala Lamyho a iných. Niet pochýb o tom, že sú obavy z rastúceho protekcionizmu, takže problémy, ktoré pred nami stoja, si všetci uvedomujeme.

Chcel by som pripomenúť, že 15. novembra minulého roku zdôraznili členovia G20 dôležitosť vypracovania dohody o modalitách do konca roku 2008, čo sa už dosiahlo. V tejto súvislosti delegácie členov WTO, vrátane Európskej komisie v mene EÚ, zintenzívnili prácu v Ženeve s cieľom poskytnúť politický impulz.

Už sa vykonalo veľa práce a toto úsilie viedlo k novému prehodnoteniu textov Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka a textov z rokovaní o prístupe na trh pre nepoľnohospodárske výrobky a služby (NAMA). Okrem toho, z hľadiska súčasného politického a hospodárskeho vývoja Európska rada v polovici decembra minulého roku vo svojich záveroch vyhlásila, že odsúhlasila cieľ dosiahnuť tohto roku v rámci WTO dohodu o modalitách, čo povedie k zavŕšeniu kola rokovaní v Dauhe s ambicióznou globálnou správou a vyváženými výsledkami.

Rada a Komisia boli pripravené na konštruktívnu účasť EÚ na prípadnom stretnutí ministrov. Avšak 12. decembra 2008 generálny riaditeľ WTO, pán Pascal Lamy, na neformálnej schôdzke vedúcich delegácie naznačil, že ministrov nezvolá, aby dokončili modalitu do konca roka, pretože napriek intenzívnym konzultáciám ešte neexistujú podmienky na úspešné stretnutie ministrov.

Cieľom rozvojového programu z Dauhy (DDA) je dosiahnutie transparentnej liberalizácie obchodu na multilaterálnej úrovni, čo prinesie dlhodobé výhody a výrazne posilní svetovú ekonomiku, obzvlášť v prípade rozvojových krajín, keďže toto kolo má rozvojové zameranie.

Preto napriek tomu, že do konca roku 2008 nebolo možné prijatie žiadneho záveru, zostáva Rada plne oddaná myšlienke multilaterálneho obchodného systému ako aj dosiahnutiu ambiciózneho, vyrovnaného a komplexného výsledku kola rokovaní WTO v Dauhe. Z hľadiska súčasnej hospodárskej a finančnej situácie je toto ešte dôležitejšie.

Hoci predsedníctvo si je dobre vedomé prekážok na ceste k úspešnému završeniu celého procesu, určite sa bude snažiť tieto záväzky realizovať tým, že bude pracovať na obnovení rokovaní o DDA, len čo to podmienky dovoľia. Tiež bude podporovať intenzívnejšie aktivity v rámci ostatných programov WTO, hlavne v oblasti služieb a dohody TRIPS.

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Ďakujem vám, pán úradujúci predseda Rady, za túto odpoveď, ktorú pokladám za celkom vyčerpávajúcu. Chcel by som však úradujúcemu predsedovi Rady pripomenúť, že v lete roku 2008 sa kolo rokovaní v Dauhe blížilo k uzavretiu dohody, ale dohoda nemohla byť dosiahnutá, pretože niektoré krajiny BRIC neboli ochotné urobiť žiadne ústupky.

Keď zoberieme do úvahy, že krajiny BRIC hrali dôležitejšiu úlohu na washingtonskom stretnutí, je možné, že doterajšia neochota týchto krajín urobiť ústupok bola spôsobená tým, že sa domnievali, že im bolo prisúdené len druhoradé postavenie, zatiaľ čo na washingtonskej schôdzke hrali prioritnú úlohu. Má predsedníctvo nejaké informácie o tom, že krajiny BRIC v dôsledku záväzkov prijatých vo Washingtone by mohli byť ochotné hrať aktívnejšiu úlohu a prispieť tak k úspešnému výsledku kola rokovaní v Dauhe?

Syed Kamall (PPE-DE). – V doplňujúcej otázke k tejto problematike by som sa chcel len opýtať, či vo svetle nových návrhov Európskej únie súhlasí, respektíve, ak by Európska únia prišla s novými návrhmi, či by súhlasil, že by všetky takéto návrhy mali zahŕňať kroky na odstránenie nerovnosti v spoločnej poľnohospodárskej politike, aby sme mohli pokračovať v rokovaní o prístupe na trh pre nepoľnohospodárske výrobky a služby (NAMA) a potom pokračovať v rokovaní o službách, ktoré sa podieľajú na HDP EÚ asi 70 percentami. Tiež by súhlasil, že nastal čas, aby EÚ ukázala skutočnú ochotu podporovať voľný obchod?

Gay Mitchell (PPE-DE). – Chcel by som sa pána ministra spýtať, či si všimol protekcionistické prvky v pláne ozdravenia v Spojených štátoch, hlavne tie, ktoré navrhli členovia Snemovne reprezentantov a Senátu a či v mene Rady americkú vládu informoval o znepokojení Európskej únie z takýchto krokov.

Toto totiž neveští nič dobré pre nové kolo rokovaní v Dauhe. Mohol by zabezpečiť, aby boli naše obavy prednesené ešte skôr, než sa príslušné právne predpisy príjmu v Kongrese Spojených štátov?

Alexandr Vondra, úradujúci predseda Rady. – Myslím, že všetci vieme, v čom spočíva problém. Problém nie je v Európskej únii. Myslím si, že Európska únia je rozhodným zástancam dokončenia kola rokovaní v Dauhe a v priebehu minulého roka sme preto urobili všetko potrebné a takmer, takmer sa nám to podarilo.

V čom potom spočíva problém? Po prvé, musíme čakať na americkú vládu a hoci niektoré menovania sa už uskutočnili, na niektoré sa ešte len čaká, a ešte len uvidíme, či súčasná americká vláda zostane verná princípom liberalizácie obchodu. Môžeme mať určité pochybnosti, pokiaľ ide o prístup rýchleho konania za týchto okolností. Ďalšou krajinou, s ktorou toto treba prediskutovať, je India, ktorú, ako vieme, na jar čakajú voľby.

Takže ako predstaviteľ Rady, ktorý pochádza z malej – alebo zo stredne veľkej krajiny, ktorá má tradične otvorené hospodárstvo, by som toto chcel propagovať a chcel by som vám povedať, že našim hlavným cieľom je priviesť rozhovory čo najskôr do úspešného konca, ale musíme tiež byť realisti a ja vám nemôžem sľubovať vzdušné zámky.

Toto je optimistický scenár: jasný priaznivý signál zo stretnutia G20, ktoré sa bude konať začiatkom apríla v Londýne a potom plnenie a realizácia záväzku, za čím by mohlo nasledovať stretnutie ministrov v Ženeve v júni alebo v júli. Tam by mohli byť prijaté modalita v oblasti poľnohospodárstva a prístupu na trh pre nepoľnohospodárske výrobky a služby (NAMA). Takže v to všetci dúfame. Budeme tvrdo pracovať, aby sme to dosiahli, a na konci nášho predsedníctva, keď sa tu stretne, uvidíme, či sa nám to podarilo, alebo nie.

Predsedajúci. – Otázka č. 3, ktorú predkladá **Silvia-Adriana Țicău** (H-1038/08)

Vec: Opatrenia na zlepšenie energetickej účinnosti budov

Rada si stanovila cieľ dosiahnuť 20 % zníženie emisií skleníkových plynov a 20 % zvýšenie energetickej účinnosti do roku 2020, pričom 20 % používanej energie má pochádzať z obnoviteľných zdrojov. Štyridsať percent všetkých emisií skleníkových plynov pochádza z budov. Zlepšením energetickej účinnosti budov by sa mohli výrazne znížiť emisie skleníkových plynov. V novembri Komisia navrhla revíziu smernice o energetickej účinnosti budov.

Keď si uvedomíme, aká dôležitá je energetická účinnosť budov pre občanov, keďže môže znížiť ich účty za elektrinu a kúrenie, môže Rada povedať, aký stupeň priority bude mať táto oblasť v období od januára do apríla 2009?

Alexandr Vondra, *úradujúci predseda Rady*. – Chcel by som pani Țicăuovej poďakovať za otázku, ktorá je tiež veľmi aktuálna. Oblasť bývania, respektíve otázku zvýšenia energetickej účinnosti a záväzok zvýšiť energetickú účinnosť o 20 % do roku 2020, treba brať vážne.

Rada zdieľa názor, že navrhovaná revízia smernice o energetickej účinnosti budov má rozhodujúci význam pre dosiahnutie cieľov Spoločenstva v oblasti zvýšenia energetickej účinnosti, obnoviteľnej energie a zníženia emisií skleníkových plynov. Nedávna plynová kríza opäť raz odhalila zraniteľnosť EÚ v oblasti energetickej závislosti. Ak máme dosiahnuť ambiciózne cieľ v oblasti zníženia emisií a zároveň nezvýšiť riziká energetickej bezpečnosti, musíme prijať rad krátkodobých, strednodobých, a dlhodobých opatrení na zníženie našej energetickej závislosti.

Zvýšenie energetickej účinnosti budov určite patrí k najdôležitejším z týchto opatrení. Predsedníctvo preto začína skúmať tento návrh smernice na úrovni pracovných skupín. Cieľom tohto skúmania je určiť nedostatky v návrhu. Predpokladáme, že otázka rozsahu smernice príde na rad ako prvá. Otázka rozsahu je najdôležitejšia nielen v súvislosti s možnými úsporami energie, ale vzhľadom na administratívne zaťaženie domácností. Preto české predsedníctvo zabezpečí, aby sa v nadchádzajúcich mesiacoch ďalej intenzívne pracovalo. Viediem pravidelné rozhovory s pánom Martinom Bursíkom, mojím kolegom v českej vláde, a ministrom životného prostredia, ktorý predsedá príslušnej Rade.

Rada tiež bude pozorne sledovať, ako sa na tejto otázke pracuje vo Výbore pre priemysel, výskum a energetiku. Pre vašu informáciu, po tejto hodine otázok sa mám stretnúť s predsedom tohto Výboru. Predsedníctvo je odhodlané dosiahnuť čo najväčší pokrok, aby mohla byť smernica prijatá čo najskôr. Plánuje preto v polovici júna predložiť Rade pre dopravu, telekomunikácie a energetiku správu o pokroku. S prijatím záverov Rady o druhom strategickom preskúmaní energetickej politiky sa počíta na prvom zasadnutí Rady pre dopravu, telekomunikácie a energetiku, ktoré sa bude konať 19. februára a na ktorom sa prijmu východiská pre marcové zasadnutie Európskej rady.

Primeraná pozornosť sa bude tiež venovať nedávnemu sporu o plyn medzi Ukrajinou a Ruskom a jeho následkom. Bude sa konať politická rozprava o návrhu smernice Rady o zásobách ropy. Takže Rada pokladá za všeobecne dôležité, aby najväčšou prioritou v nadchádzajúcich mesiacoch bola finalizácia rokovaní s Európskym parlamentom o treťom balíku právnych predpisov o vnútornom trhu s energiou. Rada tiež pripomína, že otázka energetickej účinnosti sa bude riešiť aj v súvislosti so širšou otázkou energetickej bezpečnosti, ochrany životného prostredia a, v konečnom dôsledku, aj v súvislosti s druhým strategickým preskúmaním energetickej politiky.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Chcem, aby ste vedeli, že v mojej správe sa chystám navrhnúť zriadenie európskeho fondu pre energetickú účinnosť a obnoviteľnú energiu, aby sa získali verejné aj súkromné finančné prostriedky na realizáciu konkrétnych projektov v oblasti energetickej účinnosti v celej Európskej únii, a pre túto významnú iniciatívu by som chcela získať podporu Rady.

Zita Plešinská (PPE-DE). – (SK) Energetická účinnosť budov môže priamo viesť k úsporám pre európskych spotrebiteľov. Riešenie vidím v celoplošnom zavedení automatizovaných spotrebiteľských inteligentných meracích systémov a systémov poskytujúcich prehľad okamžitej energetickej spotreby vrátane domácností.

Čo môže Rada urobiť pre realizáciu tohto riešenia? Aký časový plán je podľa vás reálny? Mohla by Rada inšpirovať Európsky technologický inštitút v Budapešti, aby sa angažoval v problematike energetickej účinnosti budov?

Colm Burke (PPE-DE). – Prebehla v Rade nejaká diskusia o tom, ako treba presvedčiť členské štáty, aby poskytli finančné stimuly na zvýšenie energetickej účinnosti, obzvlášť pokiaľ ide o starších ľuďoch? Na jednej strane by to zvýšilo energetickú účinnosť, na druhej strane by sa tým vytvorili pracovné miesta.

Alexandr Vondra, úradujúci predseda Rady. – V plnej miere sa stotožňujem s názorom, že energetická účinnosť je významným nástrojom pri riešení problémov týkajúcich sa životného prostredia, ako aj potrieb energetickej bezpečnosti.

Vlastne sme o tom práve hovorili doma – teraz na chvíľu nebudem hovoriť z pozície predsedu – a v Prahe pokladáme dve opatrenia za veľmi dôležité. Ostatné opatrenia sú tiež dôležité, ale buď sú to dlhodobé opatrenia, alebo ich účinok nebude až taký výrazný. Jedným z nich je bývanie a energetická účinnosť, druhým je jadrová energia, aj keď viem, že pre niektoré členské štáty je to citlivá otázka. Toto sú najdôležitejšie opatrenia v boji proti zmene klímy a pri riešení energetickej bezpečnosti. Preto je hľadanie vhodných nástrojov na podporu energetickej účinnosti a opatrení v oblasti bývania úlohou našej doby.

Teraz by som sa chcel venovať otázkam financovania. Európsky fond regionálneho rozvoja by mohol byť podľa návrhu Komisie využitý na získanie zdrojov na investície do bývania a energetickej účinnosti, takže toto je jeden nástroj, ktorý budeme mať teraz k dispozícii aj v rámci plánu obnovy.

Ďalšou možnosťou pre krajiny ako Rumunsko – poznám to z mojej vlastnej krajiny – je jednoducho využiť systém obchodovania s emisiami, čo je obsiahnuté v súčasnom Kjótskom protokole, takže je možné využiť aj tieto príjmy.

Myslím, že nástroje máme. Rozpravu o rozsahu novej smernice budeme považovať za najdôležitejšiu. My v českom predsedníctve v spolupráci s nadchádzajúcim švédskym

predsedníctvom – pre ktoré je to prioritou – určite urobíme, čo je v našich silách, a nepremárnime veľa času.

Predsedajúci. – Otázka č. 4, ktorú predkladá **Colm Burke** (H-1040/08)

Vec: Energia, vonkajšie vzťahy a hospodárstvo počas českého predsedníctva

Vzhľadom na proklamované priority predsedníctva na jeho funkčné obdobie, mohlo by, prosím, spresniť, ako hodlá premietnuť tieto tri priority do konkrétnych iniciatív? Mám konkrétne na mysli rozhovory s partnermi na východe o strategických energetických koridoroch, ktoré môžu slúžiť na zabezpečenie energetickej bezpečnosti a konkurencieschopnosti EÚ do budúcnosti.

Alexandr Vondra, *úradujúci predseda Rady*. – Chcem pánovi Burkeovi poďakovať za jeho otázku týkajúcu sa plánov južného koridoru a stretnutí počas nadchádzajúceho českého predsedníctva. Zabezpečíme, aby tieto tri priority – energetika, vonkajšie vzťahy a hospodárstvo – boli plne integrované a prepojené a aby sa premietli do konkrétnych iniciatív, pričom toto je jedna z nich. Sústreďme sa hlavne na zabezpečenie spoľahlivých dodávok energie vybudovaním sústavy energetických vzťahov s tretími krajinami a regiónmi a snažením sa o dosiahnutie väčšej diverzifikácie energetických zdrojov, ako aj tranzitných trás.

Predsedníctvo plánuje v tejto práci pokračovať na základe prvkov obsiahnutých v oznámení Komisie o druhom strategickom preskúmaní energetickej politiky. Rada má prijať záver k tomuto oznámeniu vo februári a energetická bezpečnosť bude ústrednou témou na zasadnutí Európskej rady na jar 2009.

V rámci týchto aktivít sa plánuje množstvo stretnutí s tretími krajinami alebo organizáciami z tretích krajín. Témou týchto stretnutí bude buď výlučne energetika, alebo energetika bude zaradená medzi ostatné témy. Čo sa týka konkrétnych rozhovorov o strategických energetických koridoroch, ktoré spomenul vážený pán poslanec, predsedníctvo organizuje nasledovné stretnutia. Najdôležitejšími sú najprv medzinárodná investičná konferencia o prepravnom systéme plynu Ukrajiny, ktorá sa bude konať 23. marca 2009 v Bruseli. Druhým je takzvaný samit o južnom koridore, ktorý plánujeme zorganizovať spolu s podujatím Východného partnerstva, ktoré sa bude konať začiatkom mája v Prahe. Cieľom tohto stretnutia je otvoriť vzájomne výhodný dialóg medzi EÚ a tranzitnými, ako aj producentnými krajinami z kaspického regiónu. To by malo viesť k väčšej diverzifikácii trás dodávok energií, dodávateľov a zdrojov, čím sa posilní energetická bezpečnosť EÚ. Jedným z konkrétnych cieľov je podpora projektu Nabucco.

Otázka strategického energetického koridoru bude pravdepodobne nastolená aj počas zasadnutia Stálej rady pre partnerstvo EÚ – Rusko o energetike, ktoré sa tiež bude konať počas českého predsedníctva pravdepodobne v máji a ktoré bude len prípravou na vrcholnú schôdzku medzi EÚ a Ruskom, ktorú plánujeme na 22. mája 2009. Takže na dôležitosť strategických energetických koridorov, ktoré vážení páni poslanci spomenuli, jasne poukázal plynový spor medzi Ruskom a Ukrajinou začiatkom januára.

Rada na svojom mimoriadnom zasadnutí 12. januára 2009, ktoré sa venovalo tejto otázke, prijala závery načrtávajúce celý rad krátkodobých, strednodobých aj dlhodobých opatrení. Takže predsedníctvo sa bude snažiť zabezpečiť, aby tieto opatrenia priniesli náležité a konkrétne výsledky, v rámci vysokej priority, ktorú prikladá otázke energetickej bezpečnosti.

Colm Burke (PPE-DE). – Chcem sa poďakovať úradujúcemu predsedovi Rady za jeho vyčerpávajúcu odpoveď. Táto otázka bola vlastne predložená ešte pred vznikom plynového sporu medzi Ruskom a Ukrajinou. Vtedy som cítil, že tento spor vznikne. Chcel by som mu položiť túto otázku: v rámci Lisabonskej zmluvy sa hovorilo o spoločnej energetickej politike; možno by mohol zo svojej pozície úradujúceho predsedu načrtnúť svoje názory na vylepšený súbor nástrojov, ktorý Lisabonská zmluva poskytuje na riešenie týchto problémov v budúcnosti a na výhody prijatia celého lisabonského prístupu a Lisabonskej zmluvy.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (LT) Ďakujem vám za objasnenie veľmi dôležitej témy. Chcel by som sa spýtať, ako chápe Česká republika, predsednícka krajina, projekt *Nordstream*, ktorý má pozitívne aj negatívne aspekty, a vieme, že existujú určité pochybnosti, pokiaľ ide o jeho vplyv na životné prostredie. Preto ako hodnotíte na začiatku svojho predsedníctva tento projekt? Ďakujem.

Paul Rübiger (PPE-DE). – (DE) Zaujímalo by ma, či v ECOFIN-e a zo strany pána Komiséra Kovácsa existuje iniciatíva na zavedenie progresívnych daňových odpisov v celej Európe pri tých energetických projektoch, ktoré sa teraz budú realizovať, ako sú plynovod Nabucco alebo postavenie nových elektrární, cieľom čoho by bolo vytvoriť stimuly a pohnať tak tieto strategické iniciatívy dopredu.

Alexandr Vondra, úradujúci predseda Rady. – Všetky tieto otázky sa týkajú vecí, o ktorých teraz diskutujeme takmer každý deň. Pokiaľ ide o Lisabonskú zmluvu, všetci vieme, že obsahuje formulácie o solidarite, ktoré by nám mali pomôcť presadiť právny rámec pre lepšiu spoluprácu v energetickej oblasti v rámci EÚ. To je jedna strana príbehu.

Zároveň si myslím, že sme sa zo súčasnej krízy trochu poučili. Jedna vec je solidarita ako politické heslo. Druhá vec je potreba rýchlo reagovať v čase krízy, napríklad na zložitú situáciu, ktorá vznikla v Bulharsku alebo na Slovensku. Takže musíme trochu zlepšiť stav vzájomného prepojenia v oblasti dodávok plynu, hlavne v strednej a východnej Európe. Potrebujeme kompresor na potrubí na zmenu smeru prúdenia plynu. Napríklad moja krajina ho má, pretože investovala do modernizácie, ale Slováci nie.

To ma privádza k vašej otázke, či existuje nejaký investičný programy na pokrytie krátkodobých alebo strednodobých potrieb – existuje. Vlastne dnes som mal stretnutia s príslušnými predsedami Výboru pre rozpočet, Výboru pre priemysel, výskum a energetiku, ako aj Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, pretože zostalo 5 miliárd EUR, ktoré sa neminuli minulý rok, a v rámci plánu hospodárskej obnovy Európy sa dohodlo, že sa tieto prostriedky vyčlenia na nejaké projekty v oblasti infraštruktúry. Podľa návrhu Komisie z konca minulého mesiaca by sa malo 3,5 miliardy EUR z tých 5 miliárd vyčleniť na projekty vzájomného prepojenia, ktoré by sa mohli realizovať v nasledujúcich dvoch rokoch 2009 až 2010 v oblasti plynových prípojok, prepojenia elektrických sietí a prepojenia plynu s veternými turbínami na pobreží severnej Európy.

Takže áno, existuje plán a môj názor na Nord Stream je, že sa o ňom diskutuje, to vieme všetci. Myslím, že jedno poučenie zo súčasnej krízy medzi Moskvou a Kyjevom je takéto: mali by sme mať prostriedky, ktoré by nám umožnili problémy vyriešiť, ak sa zopakujú, a to vo vzťahu k Rusku, ako aj k Ukrajine.

Existuje projekt Nabucco, ktorý by mal umožniť dodávky plynu z krajín iných ako Rusko, inými slovami z kaspickej oblasti. Ale tiež by sme mali dokázať diverzifikovať tranzitné

trasy plynu do Európy tak, aby tu nebola len jedna tranzitná krajina. Myslím, že v tomto smere je Ukrajina našim jediným pozemným dodávateľom.

Takže existujú obavy, čo sa týka možného vplyvu na životné prostredie. Niektoré členské štáty naskočia túto otázku, takže to nie je žiadnym tajomstvom, ale ja si myslím, že v konečnom dôsledku potrebujeme diverzifikovať trasy, ako aj dodávateľov.

Predseda. – Otázka č. 5, ktorú predkladá **Avril Doyle** (H-1044/08).

Vec: Kontrola tabaku a odvykanie od fajčenia

Rámcový dohovor WHO o kontrole tabaku (FCTC) je prvou medzinárodnou dohodou v oblasti zdravotníctva podpísanou a ratifikovanou Európskou úniou a všetkými členskými štátmi okrem jedného, Českej republiky. Keďže Česká republika bude viesť rozhovory o FCTC, aké má plány české predsedníctvo, pokiaľ ide o samotné ratifikovanie dohody?

Alexandr Vondra, *úradujúci predseda Rady*. – Vidím pani Avril Doyleovú a pýtam sa, či je táto otázka adresovaná priamo mne: keď sme o tejto otázke hovorili naposledy, bolo to na jednom mieste v tejto budove, kde ja, ako ťažký fajčiar, môžem fajčiť. Asi ste si to všimli a to je jedným z dôvodov, prečo mám teraz povinnosť odpovedať na vašu otázku. Moja matka mi vždy radila za každých okolností hovoriť pravdu, takže teraz mám dilemu: prečítať, čo tu mám napísané, alebo povedať, čo si skutočne myslím.

Ale využijem túto príležitosť a najprv budem osobný. Patrím k 30 % menšine v Európe: Som ťažký fajčiar a v tejto budove sa cítim strašne diskriminovaný. Vyzývam vás ako osoba, nie v mene Rady, aby ste nám na uspokojovanie nášho zlozvyku poskytli lepšie podmienky. Ale teraz musím odpovedať na otázku.

Otázka sa týka stavu ratifikačného procesu v Českej republike. Môžem vás uistiť, že ratifikačný proces rámcovej konvencie v Českej republike skutočne prebieha. Prebieha od roku 2003 a práve sa podniká ďalší pokus o jeho schválenie v českom parlamente. Nová česká ministerka zdravotníctva – ktorá, tak ako jej predchodca, fajčí – má nový návrh, ktorého cieľom je obnoviť ratifikačný proces a chystá sa ho postúpiť do medzirezortného konania, takže do Parlamentu sa dostane čoskoro.

Ratifikačný proces by sa mal zavrieť, ak nájdeme dostatočný počet hlasov v Parlamente. Môžem vás uistiť, že v Senáte to nie je také ľahké, keďže naši senátori cestujú po Európe a čelia rovnakým problémom ako ja v tejto budove. Ale myslím, že dôležité je jedno: aby sa dané právne predpisy plne implementovali, aby boli všetky zákony v súlade so záväzkami, ktoré sú súčasťou tohto dohovoru.

Pokiaľ ide o náš prístup ako predsedníckej krajiny: ďalšie formálne stretnutie v rámci FCTC bude tretím stretnutím medzinárodného rokovacieho orgánu týkajúcim sa protokolu o nezákonnom obchode s tabakovými výrobkami. Čo sa tohto týka, je moja krajina, ako aj predsedníctvo, plne oddané boju proti nezákonnému obchodu s tabakovými výrobkami. Stretnutie sa bude konať od 28. júna do 5. júla v Ženeve, takže sa o to trochu podelíme s priateľmi Švédmi, pretože vtedy už my, Česi, odovzdáme predsedníctvo našim priateľom v Štokholme. To je podstatou mojej odpovede.

Avril Doyle (PPE-DE). – Chcela by som úradujúcemu predsedovi Rady poďakovať. Nechcem uňho svojou otázkou vyvolávať paranoju. Veď nakoniec bola predložená v decembri minulého roku.

Som proti fajčeniu, nie proti fajčiarom. Všetci sa zhodneme, že potrebujú každú pomoc, ktorú môžu dostať, napríklad nikotínové substitučné terapie a podobne. Ale musíme uznať, že pasívne fajčenie škodí tým, ktorí fajčeniu neholdujú, takže nemajte, prosím, pocit, že je to namierené proti vám osobne.

Môžete mi teda zaručiť, že do ukončenia českého predsedníctva ratifikujete rámcový dohovor – áno alebo nie? Bolo by veľmi dôležité, keby ste mi to mohli zaručiť. Napokon cigarety sú jediným legálnym výrobkom na pultoch našich obchodov, ktorý, ak ho spotrebiteľia použijú podľa návodu, každého druhého z nich zabije. Cigarety sú proste niečo úžasné.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Ďakujem vám za úprimnosť, pán úradujúci predseda Rady. Citovali ste svoju matku – nuž, mohla by som vás ako matka dôrazne požiadať, aby ste prestali fajčiť, aj keď súčítim s vašim utrpením v budove? Keby ste boli v Írsku, boli by ste rovno vonku v mraze.

Moja otázka znie: zvažovali ste niekedy, že preukázate iniciatívu a vzdáte sa tohto zlozvyku a tým vašich senátorov povzbudíte k tomu, aby nasledovali váš príklad?

Alexandr Vondra, úradujúci predseda Rady. – Na zavŕšenie tejto dosť nezvyčajnej večernej rozpravy by som chcel povedať, že moja matka fajčila, keď bola tehotná a ja tu teraz stojím ako podpredseda vlády Českej republiky, a môj brat aj sestra sú obaja vo veľmi dobrom zdravotnom stave. Fajčila aj moja manželka a fajčí stále. Máme tri milé, veľmi inteligentné deti – takže to sú moje osobné názory.

Všimol som si, že v Írsku sa tejto otázke venuje veľká pozornosť a viem o opatreniach, ktoré ste prijali. Dátum našej ratifikácie je v rukách členov Poslaneckej snemovne Českej republiky a Senátu. Parlament má posledné slovo.

Teraz vo svojej krajine bojujem, za čo najrýchlejšiu ratifikáciu Lisabonskej zmluvy. Počas rozpravy o Lisabonskej zmluve sa ma členovia Senátu často pýtajú, či budú môcť po jej prijatí na niektorých verejných priestranstvách ďalej slobodne fajčiť.

Takže je to pre mňa dilemma. Čo je dôležitejšie: chceme Lisabonskú zmluvu alebo toto? Ale môžem vás uistiť, že vláda urobí, čo je v jej silách, aby dosiahla ratifikáciu oboch zmlúv. Obidve zmluvy sme podpísali a zodpovednosťou vlády je robiť, čo je v jej silách.

Predsedaajúci. – Otázky, ktoré neboli zodpovedané pre nedostatok času, budú zodpovedané písomne (pozri prílohu).

Predsedaajúci. – Týmto uzatváram otázky pre Radu.

(Rokovanie bolo prerušené o 19.15 hod. a pokračovalo o 21.00 hod.)

PRESEDÁ: PÁN ONESTA

podpredseda

15. Ničivé následky búrky Klaus v južnej Európe (rozprava)

Predsedaajúci. – Ďalším bodom programu je stanovisko Komisie k ničivým následkom búrky Klaus v južnej Európe.

Androulla Vassiliou, členka Komisie. – Vážený pán predsedaajúci, Európska komisia by rada vyjadrila smútok nad množstvom ľudských životov, ktoré si vyžiadala búrka Klaus

a prejavila svoju sústrasť francúzskym, talianskym a španielskym rodinám, ktoré prišli o svojich milovaných. Je to skutočná ľudská tragédia, ktorá mala ničivý vplyv na ľudské životy, domovy a podniky. Je to aj ekologická katastrofa.

Hoci táto búrka bola extrémne silná, dotkla sa len úzkeho pásma územia a vnútroštátne zdroje si dokázali s katastrofou okamžite poradiť.

Z tohto dôvodu nebol aktivovaný mechanizmus Spoločenstva v oblasti civilnej ochrany. Avšak monitorovacie a informačné centrum Komisie bolo v úzkom kontakte so zasiahnutými členskými štátmi od prvých momentov predpovede búrky.

Ostatné členské štáty si boli vedomé situácie a pripravovali sa na poskytnutie podpory zasiahnutým oblastiam. Napríklad Česká republika spontánne ponúkla svoju pomoc.

V súčasnosti Komisia spolupracuje s orgánmi zasiahnutých členských štátov pri zisťovaní možností podpory od EÚ. K týmto možnostiam patrí pomoc z Fondu solidarity EÚ alebo presunutie prostriedkov zo štrukturálnych fondov a fondov pre rozvoj vidieka.

Búrka Klaus je nepríjemným pripomenutím toho, že prírodné katastrofy sú narastajúcou hrozbou pre všetky členské štáty EÚ. Ničivé povodne zasiahli Strednú Európu v rokoch 2000 a 2002, Veľkú Britániu v roku 2007 a Rumunsko spolu so susednými štátmi EÚ v minulom roku. V roku 2003 si vlny horúčav vyžiadali desaťtisíce ľudských životov. V rokoch 2003 a 2007 lesné požiare zničili Portugalsko a Grécko. Tieto udalosti nám ukazujú, ako môže zmena klímy ovplyvniť budúcnosť EÚ, pretože spolu so zmenou klímy môžeme očakávať čím ďalej tým viac extrémnych poveternostných javov.

Členské štáty a Spoločenstvo musia spojiť svoje sily pri predchádzaní katastrofám, obmedzovaní ich dôsledkov a zlepšovaní možností EÚ dokázať reagovať na katastrofy.

Komisia čoskoro prijme oznámenie o „Prístupe Spoločenstva k prevencii prírodných a človekom spôsobených katastrof“. Očakávame reakciu Parlamentu na myšlienky, ktoré predkladá.

Komisia by tiež chcela zdôrazniť, aké dôležité je pokročiť v revízii nariadenia o Fonde solidarity. Tento návrh pomôže urýchliť reakciu tým, že umožní predbežné platby a že obsahuje jednoduchšie kritériá aktivácie Fondu solidarity v kratšom čase. Zatiaľ čo Parlament výrazne podporil návrh Komisie, v Rade nie je žiadny posun.

Tieto iniciatívy prispievajú k formovaniu skutočnej európskej politiky riešenia katastrof a Komisia dúfa, že Európsky parlament bude naďalej podporovať úsilie o posilnenie možností EÚ pri zvládaní prírodných a človekom spôsobených katastrof.

PREDSEDÁ: PANI KRATSA-TSAGAROPOULOU

podpredsedníčka

Christine De Veyrac, v mene skupiny PPE-DE. – (FR) Vážená pani predsedajúca, budem hovoriť aj v mene svojho kolegu Alaina Lamassoureho. V novembri roku 1999 som sa ujala slova na pôde tohto Parlamentu po búrke, ktorá zúrila na juhozápade Francúzska, aby som apelovala na európsku solidaritu, keď rozsiahle prírodné katastrofy ničia naše krajiny. Pred desiatimi rokmi mi bolo povedané, že neexistuje európsky fond určený na pomoc našim spoluobčanom v takýchto časoch núdze.

Od roku 1999 prírodné katastrofy, bohužiaľ, naďalej prinášali smrť a veľkú skazu v Európe a EÚ, našťastie, posilnila svoje úsilie vytvorením Fondu solidarity EÚ v roku 2002 z iniciatívy

Komisie a francúzskeho ministra zahraničných vecí pána Barniera. Tento fond nám umožňuje konať rýchlo, účinne a flexibilne.

Mám pocit, že v súčasnej situácii musíme zmobilizovať tento fond na pomoc zasiahnutým oblastiam a v tomto ohľade podporujem výzvy francúzskej vlády, aby sa tak urobilo čo najrýchlejšie. Všimla som si, vážená pani Vassiliouová, že Komisia si želá urýchliť veci. Je to skutočne naliehavé, pokiaľ ide o poškodenú infraštruktúru.

Situácia je naliehavá, aj čo sa týka lesov. Rada by som zdôraznila, že búrka zničila 60 až 70% lesov južne od rieky Gironde a v regióne Landes, tieto lesy, jedny z najväčších v Európe, sa sotva stihli spamätať zo škôd spôsobených v rokoch 1996 a 1999. Iste viete, že na takéto škody neexistuje poistenie a lesníci teraz úplne bez peňazí čelia tejto katastrofe. Musíme im prejavíť svoju solidaritu a pomôcť im pri opätovnom vytvorení prírodného dedičstva týchto regiónov.

Skôr ako skončím, mi dovoľte venovať spomienku obetiam búrky Klaus vo Francúzsku, Španielsku a Taliansku a vyjadriť moju podporu ich rodinám.

Kader Arif, v mene skupiny PSE. – (FR) Vážená pani predsedajúca, vážená pani Vassiliouová, vážené dámy a páni, obrazy búrky z roku 1999, ktorá bola práve spomenutá, a ktorá zasiahla juhozápad Francúzska a spôsobila obrovské škody, sa nám všetkým vryli do pamäti.

Je až príliš zdržanlivé povedať, že Európa nebola pripravená tak skoro opäť sa vyrovnat s podobnou tragédiou. Sú takí, ktorí ju vnímajú ako ranu osudu, ale ja ju skôr vnímam ako strašný dôsledok zmeny klímy, ako ste práve spomenuli, pani Vassiliouová, a kým my navrhujeme len všeobecné riešenia, v skutočnosti je potrebné okamžite konať. Je to situácia, ktorú musíme riešiť zodpovedne. Bohužiaľ, musíme byť pripravení na to, že budeme čeliť ďalším prírodným katastrofám.

24. a 25. januára tohto roku búrka Klaus, ktorá zasiahla južnú Európu, zabila 11 ľudí vo Francúzsku, 14 v Španielsku a troch v Taliansku. Spôsobila vážne škody, zničila školy a mnohé domovy, tisíce ľudí ostali bez elektriny, kúrenia, pitnej vody a telefónneho spojenia, niektoré hospodárske odvetvia sú v kritickej situácii, ako napríklad drevársky priemysel.

Chcel by som vyjadriť svoju solidaritu s rodinami obetí a všetkými, ktorých sa to dotklo, moju podporu členom miestnych samospráv, a rád by som využil príležitosť na tomto fóre a apeloval na Európske spoločenstvo, keďže je potrebné povedať, že takáto situácia si vyžaduje európsku reakciu a, čo je najdôležitejšie, v prvom rade európsku solidaritu.

Samozrejme, vo Francúzsku bol vyhlásený stav národnej katastrofy, čo umožní pomôcť obetiam katastrofy, ale to nič nemení na povinnosti Európy koordinovane konať a pridať sa k úsiliu členských štátov ochrániť ľudí, životné prostredie a majetok v mestách a oblastiach zasiahnutých katastrofou.

V praxi to znamená najmä sústrediť informácie na európskej úrovni s cieľom vykonať presné posúdenie škôd. Následne musíme uvoľniť potrebné fondy na poskytnutie podpory orgánom miestnych samospráv, ktoré čelia obrovským problémom. V prvom rade by sme mali podporiť verejné služby, ktoré odvedli vynikajúcu prácu a ktoré bezpodmienečne potrebujeme na opravu infraštruktúry a zariadení v odvetví energetiky, vodohospodárstva, dopravy, telekomunikácií, zdravotníctva a vzdelávania.

Katastrofy v minulosti ukázali, že zásah na európskej úrovni je potrebný, a prispeli k začleneniu prevencie prírodných katastrof medzi ciele Európskeho fondu regionálneho

rozvoja. V budúcnosti musí Európa dokázať svoju schopnosť reagovať a premietnuť svoju solidaritu do praktických opatrení. Preto dúfam, hoci ste to práve povedali, že Komisia pristúpi na túto myšlienku a uvoľní všetky prostriedky potrebné na reakciu na túto naliehavú situáciu, najmä z Fondu solidarity EÚ a finančného nástroja pre civilnú ochranu.

Na záver by som vám rád pripomenul, že podobne ako požiare v Grécku v roku 2007, aj táto ničivá búrka dokázala, že je potrebné, aby bolo možné mobilizovať jednotky civilnej ochrany vo všetkých krízových oblastiach. Rád by som počul váš názor na vec, pani Vassiliouová, ako aj vašu reakciu na požiadavku Parlamentu v jeho uznesení z 27. apríla 2006 na vytvorenie európskeho observatória pre prírodné katastrofy s cieľom zabezpečiť účinnejšiu reakciu Európy pri výskyte takýchto nešťastných udalostí.

Jean Marie Beaupuy, v mene skupiny ALDE. – (FR) Vážená pani predsedajúca, vážená pani Vassiliouová, 18. novembra minulého roku som presne na tomto mieste povedal: „Nevieme, aká bude ďalšia katastrofa ani v akom rozsahu, ale jedna vec je istá, a to že čoskoro sa opäť stane ďalšia katastrofa. Keď príde ten čas, naši spoluobčania, ktorí boli 50 rokov zvyknutí na budovanie zdanlivo zjednotenej Európy, sa na nás obrátia s otázkou: „Čo ste urobili?“ Opakujem, povedal som to tu v tomto Parlamente minulý november.

V tomto istom Parlamente v novembri 2006, pred dvomi rokmi, som povedal viac-menej to isté: „Ak existuje jedna oblasť, v ktorej všetci Európania očakávajú účinné reakcie Spoločenstva, potom sú to veľké prírodné katastrofy.“

Povedal som, že každý to vidí, kedykoľvek sa stane katastrofa ako napríklad cunami, a pokračoval som: „To je dôvod, prečo som, spolu s mojou skupinou, za uskutočnenie preventívnych opatrení a zabezpečenie možnosti reagovať veľmi rýchlo na dôsledky tragédií. V tejto súvislosti by som chcel upozorniť na kvalitu správy pána Barniera, ktorá výstižne opisuje problém a navrhuje konštruktívne riešenia, nielen čo sa týka ich účinnosti ale aj zásady subsidiarity.“ Vážená pani Vassiliouová, všetci sme boli nadšení z tejto správy, pretože obsahuje veľmi praktické a konkrétne návrhy. Dokonca obsahuje rozpočtové položky a vysvetľuje, že 10 % z Fondu solidarity stačí na zabezpečenie dotácií. Tým najpragmatickejším spôsobom objasňuje, ako treba pracovať s investormi v jednotlivých štátoch.

Týchto dvanásť návrhov uvedených v správe pána Barniera predstavovalo všetko, čo sme potrebovali, aby sme mohli konať na európskej úrovni, čo by niekoľko týždňov pred nastávajúcimi júnovými voľbami poskytlo dodatočný dôkaz o užitočnosti a účinnosti pravej európskej operatívnej solidarity.

Práve ste nám povedali, pani Vassiliouová, že dúfate v podporu Parlamentu. Jeho podporu ste mali a stále ju máte. Čo robí Rada, keďže ste povedali, že nedošlo k žiadnemu posunu? Rada tu dnes večer nie je. Dúfame, že okrem tejto rozpravy si pozorne vypočuje aj našu žiadosť, ktorá nie je žiadosťou o pomoc ani ďalším vyjadrením prekvapenia z nedávnej tragédie, ale výzvou, aby si jasne vypočula otázku, ktorú som pred chvíľou položil: „Čo ste urobili?“

Gérard Onesta, v mene skupiny Verts/ALE. – (FR) Vážená pani predsedajúca, vážená pani Vassiliouová, vážené dámy a páni, bol by som rád, keby sme sa na chvíľu zamysleli nad podstatou tejto večernej rozpravy. Zdá sa mi, že to robíme často, príliš často. Zakaždým keď sa stane katastrofa, stretneme sa v tomto Parlamente a začneme zborovo nariekať a prirodzene povieme, že to, čo sa stalo, je tragédia a vzdáme poslednú úctu jej obetiam.

Samozrejme, robím to spolu s ostatnými, ale nemyslím si, že tým naša úloha končí. Možno je našou úlohou, ako práve povedal môj kolega poslanec, plánovať do budúcnosti, pretože budú ďalšie ekologické katastrofy. Dnes sme to opäť spomenuli pri hlasovaní o správe pána Florenza. Vieme, že klíma je čoraz nestabilnejšia. Storočné búrky máme teraz každých desať rokov a čoskoro ich budeme mať každý rok. Ak nie je búrka, je povodeň, a ak nie je povodeň, sú lesné požiare.

Čo robí Európa, aby tomuto všetkému čelila? Som si plne vedomý toho, že Rada nie je schopná zaoberať sa čímkoľvek, čo presahuje úroveň členských štátov. Spojenie 27 hláv nie je zárukou pre veľkolepý kontinentálny projekt. Trpíme dôsledkami tohto pri každej tragédii. Hovorí nám, aby sme sa „dovoľovali solidarity“, ale pomocou ktorých fondov? Spomínam si na diskusiu o fondoch vo Výbore pre rozpočet, bolo to presne v súvislosti s otázkou klímy, a hovorili sme o niekoľkých desiatkach miliónov eur. Len táto samotná búrka stála Európu 1,4 miliardy EUR. Koľko účtov za poistenie ešte budeme musieť zaplatiť, kým si uvedomíme, že ochrana životného prostredia a klímy nie je bremenom, ale investíciou do budúcnosti?

Ešte stále pokračujeme v diskusii o potrebe mobilizovať európskych investorov vždy, keď sa vyskytne tragédia. Ale už sme to tu v Parlamente povedali, ako si spomínam, po výbuchu v továrni AZF v mojom meste v roku 2001. Povedali sme, že musíme zväziť európske zásahové jednotky, aby sme ukázali, že v Európe v prípade ľudskej katastrofy slovo „solidarita“ nie je len prázdny pojem, ale že konáme v praxi. Čo sa stalo s európskymi zásahovými jednotkami po všetkých tých rokoch?

Bol som doma v Toulouse, vážené dámy a páni, keď prišla búrka. Viem, čo so sebou prináša vážna ekologická katastrofa. Ak som to doteraz nevedel, zistil som to na škodách na svojom vlastnom dome, s odtrhnutými škridlicami a stromami vytrhnutými zo zeme s koreňmi. Preto teraz viem, čo museli títo ľudia prekonať: ľudia, ktorí zo dňa na deň videli úplne zničenú svoju celoživotnú prácu.

Avšak pokiaľ si my tu v Parlamente a vy, pani Vassiliouová, členovia Komisie, a tiež tí, ktorí dnes večer neboli prítomní v zúfalo prázdnych laviciach Rady, neuvedomíme, že musíme vytvoriť skutočné rozpočtové zdroje pripravené na boj s katastrofami, a nie uspokojiť sa s prázdnyimi rečami, pokiaľ nebudeme realizovať európsku solidaritu skutočným vytvorením zásahových jednotiek civilnej ochrany s rýchlou reakciou a s pôsobnosťou na celom kontinente, budeme tu jednoducho po každej ďalšej tragédii opäť zborovo nariekať.

Skutočná reakcia na búrku Klaus mohla prísť dnes ráno, počas našich príprav na konferenciu v Kodani, a možno príde zajtra, vážená pani Vassiliouová, konečným uvoľnením fondov a vytvorením civilných jednotiek, ktoré tak veľmi chýbajú na európskej úrovni.

Jean-Claude Martinez (NI). – (FR) Vážená pani predsedajúca, vážená pani Vassiliouová, búrka známa pod menom „Klaus“ v nemčine alebo „Nicolas“ vo francúzštine zničila osem „départements“ v mojom volebnom obvode na juhozápade Francúzska, predovšetkým oblasť Landes, a teda zasiahla najmä lesy. Na zemi leží 50 miliónov kubických metrov kalamitného dreva na ploche 300 000 hektárov, čo je porovnateľné s množstvom dreva vyťaženým za šesť rokov.

Prvá vec, ktorú treba urobiť, je vyčistiť les, aby sa zabránilo rozkladu dreva. Je potrebné zaviesť poplatok 5 – 10 EUR za kubický meter zvezeného dreva, čo znamená 500 miliónov EUR v celom regióne, čiže suma pomoci, ktorú Francúzsko dalo tlačí.

Následne bude potrebná opätovná výsadba lesa, čo bude znamenať 20-ročnú prestávku pre drevársky priemysel. V súčasnosti tento priemysel siaha od drevorubačov a kaviarní, kde si pracovníci kupujú nápoje, po dopravcov, pestovateľov v lesných škôlkach, predajcov a tak ďalej.

Ďalej to zasiahlo hydinársky priemysel, chov oviec a hovädzieho dobytku. Strechy sú strhnuté, zvieratá stratené a skládky krmiva zničené. Vidíme, že je potrebný Európsky záručný fond pre poľnohospodárstvo proti klimatickým a zdravotným rizikám. Francúzske predsedníctvo o tom hovorilo, a české predsedníctvo by v tom malo pokračovať.

Treťou skupinou obetí sú tiché obeť, pretože o týchto obetiach sa nikdy nehovorí: starí ľudia izolovaní na francúzskom vidieku, ktorí stále žijú bez elektriny. Musíme vytvoriť európsku stratégiu „Klíma štvrtého veku“ podobnú stratégii „Klíma – energia“, čo znamená, že sa musíme zaoberať vplyvom klímy na milióny ľudí vo veku nad 80 alebo 85 rokov. Musíme vytvoriť moderné hospodárstvo pre ľudí štvrtého veku, aby sme sa dostali z krízy a aby sme zabránili genocíde starých ľudí v Európe pripomínajúcej situáciu v Rwande, ku ktorej smerujeme. Musíme vytvoriť hospodárstvo s moderným stavebným priemyslom, farmaceutickým a lekárskeým výskumom a novú sieť, ktorá zabráni tomu, aby zdravotná starostlivosť v Európe pripomínala situáciu v Gabone. Predovšetkým musíme zabrániť tomu, aby sme týmto klimatickým udalostiam dali príležitosť potvrdzovať Darwinovu teóriu prirodzeného výberu a mali by sme budovať Európu pre život.

Maria Badia i Cutchet (PSE). – (ES) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, vážené dámy a páni, v prvom rade by som chcela poďakovať pani komisárke za jej vyjadrenie solidarity.

Ako už bolo povedané, 24. a 25. januára viaceré krajiny na juhu Únie pocítili dôsledky ničivej búrky s vetrom dosahujúcim rýchlosť takmer 200 km za hodinu v mnohých častiach Pyrenejského polostrova, ako aj približne 30 % z celkového úhrnu ročných zrážok spadnutých v priebehu niekoľkých hodín.

Dôsledkom búrky sú vážne škody na majetku, inžinierskych sieťach a verejných zariadeniach na vidieku aj v mestách, ako aj početné prípady výpadkov elektrickej energie. Najväčším dôsledkom je však strata 11 ľudských životov v Španielsku v dôsledku zrútenia budov a nehôd spôsobených prudkými nárazmi vetra.

Jednou z najtragickejších udalostí bola smrť štyroch detí vo veku od deväť do dvanásť rokov v mestečku Sant Boi de Llobregat v Katalánsku, kde vietor zničil športovú halu, v ktorej hrali bejzbal.

Okrem nariekania nad stratou toľkých nenahraditeľných ľudských životov a vyjadrovania solidarity s rodinami v ich smútku musí Európska únia konať tak, ako konala v ostatných prípadoch, a to uvoľnením prostriedkov buď z Fondu solidarity alebo z iného vhodného fondu na nápravu materiálnych škôd spôsobených touto prírodnou katastrofou.

Táto udalosť zasiahla dvadsaťtisíc hektárov lesných porastov v Katalánsku, z čoho 75 % je vážne alebo veľmi vážne poškodených. Je potrebné konať, aby sa znížilo riziko požiarov, a táto úloha sa jednoznačne musí vykonať do leta.

Okrem toho sa v riekach, potokoch a iných vodných tokoch nazhromaždilo množstvo trosiek rôzneho druhu. Tieto môžu zablokovať korytá vodných tokov, čím nastáva riziko miestnych povodní.

Vzhľadom na tieto a mnohé iné dôsledky a s vedomím skutočnosti, že zatiaľ ešte nemáme k dispozícii konečné vyčíslenie materiálnych škôd, ktoré Španielsko, samozrejme, predloží vo svojej žiadosti o pomoc z Fondu solidarity, sa domnievame, že Európska komisia by mala pomôcť týmto oblastiam vrátiť sa späť do normálnych kolají. Podporilo by to obrovské úsilie verejnosti v zasiahnutých členských štátoch a zaručilo prednosť náprave vážnych škôd s cieľom čo najskôr obnoviť podmienky pre život a hospodársku stabilitu v týchto oblastiach. Zasiahnuté oblasti čelia poklesu hospodárskej aktivity, zhoršeniu životného prostredia, strate poľnohospodárskej výroby, zastaveniu činnosti mnohých podnikov, obrovskej strate stromov a tak ďalej.

Vzhľadom na charakter a dôsledky búrky žiadam Komisiu, aby uvoľnila prostriedky z fondov v najskoršom možnom termíne. Sú určené najmä pre prípady prírodných katastrof s vážnymi dôsledkami na život, životné prostredie a hospodárstvo členského štátu alebo časti Únie. K cieľom operácií, na ktoré by sa vyčlenili dotácie, patrí oprava infraštruktúry do prevádzkyschopného stavu, obnovenie dodávok elektrickej energie a vody a vyčistenie zasiahnutých oblastí.

Vážená pani komisárka, z uvedených dôvodov vás žiadam o čo najrýchlejšie uvoľnenie prostriedkov z týchto fondov, hneď ako budú k dispozícii všetky potrebné informácie.

Anne Laperrouze (ALDE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, ako nám pripomenuli naši kolegovia páni poslanci a panie poslankyne, táto búrka si vyžiadala mnohé obeť. Obete sú vo Francúzsku a v Španielsku a dnes večer budeme myslieť na ne a na ich rodiny. 200 000 hektárov lesných porastov bolo zničených na juhozápade Francúzska.

V skutočnosti táto búrka zničila 60 % lesov v oblasti Landes. 1,7 milióna domácností bolo bez elektriny, keď búrka vrcholila, a 3 200 z nich v oblasti Landes stále nemá elektrinu. Tisíce domácností mali prerušené telefonické spojenie a dodávku vody. Mnohé cesty sú stále nepriechodné kvôli prekážkam, akými sú spadnuté stromy, elektrické vedenia, povodne alebo zosuvy pôdy. Zamestnanci služieb sa snažia o urýchlenú obnovu celej situácie.

Zatiaľ čo ma teší, že francúzska vláda sa oficiálne zaviazala predložiť žiadosť, aby oblasti vo Francúzsku zasiahnuté búrkou mohli využiť prostriedky z tohto fondu, odsudzujem skutočnosť, že francúzske predsedníctvo nepovažovalo za dôležité zasadiť sa za revíziu tohto fondu.

Tento fond, ako ste povedali vy, vážená pani komisárka, aj moji kolegovia páni poslanci a panie poslankyne, stále blokuje Rada ministrov. Podľa Parlamentu Fond solidarity slúži na pokrytie nákladov na odstránenie vážnych škôd spôsobených obyvateľstvu alebo životnému prostrediu akoukoľvek rozsiahlou prírodnou katastrofou, ako napríklad povodne, požiare a suchá. Avšak vzťahuje sa aj na udalosti spôsobené človekom, ako napríklad katastrofy v dôsledku teroristických útokov.

Náš Parlament sa tiež vyjadril v prospech zníženia hranice pre pomoc. Ak sa teraz opýtame, či Fond solidarity pomôže zasiahnutým oblastiam, riskujeme to, že rozsah škôd bude pod požadovanou hranicou. A to v situácii, keď udalosť zasiahla niekoľko krajín súčasne. Preto si myslím, že túto hranicu je tiež potrebné prehodnotiť, aby sme dokázali, že európska solidarita naozaj existuje.

Ako ste povedali, vážená pani komisárka, a ako zdôraznili moji kolegovia páni poslanci a panie poslankyne, podobné udalosti sa budú opakovať v dôsledku zmeny klímy. Komisia už ohlásila oznámenie o prispôbení sa zmene klímy.

Je dôležité, aby Fond solidarity bol odteraz skutočným nástrojom Európy na ochranu občanov. Je čas, aby Európa ukázala, že v tragických situáciách je tu, aby ochránila svojich občanov.

Gilles Savary (PSE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, v prvom rade by som tiež chcel vysloviť svoju sústrasť a solidaritu so smútiacimi rodinami a so všetkými, ktorí sa stali obeťami jej následkov, najmä s tými, ktorým boli prerušené dodávky elektriny, vody alebo verejných služieb a do dnešného dňa neboli obnovené.

Vážená pani komisárka, počul som, ako ste nám sľúbili – a myslím, že ste mali pravdu – že sa zjednotia opatrenia na predchádzanie krízam, ale dnes večer, ak to môžem takto vyjadriť, ide o kompenzáciu za poslednú krízu.

Toto bola tretia katastrofická búrka za posledných 20 rokov. Prvá, ako si určite spomínate, bola v júli 1988 v Bretónsku. Stále drží svetový rekord v rýchlosti vetra: viac ako 250 km/hod. Druhá búrka neslýchaného rozsahu bola 27. decembra 1999 a ako prvá zrovnala so zemou väčšinu našich lesov. Tretia búrka bola 24. januára 2009. Pamätám si to, pretože žijem v Gironde, veľmi blízko lesov Gironde.

Prvá vec, ktorú musíme urobiť, je opýtať sa samých seba, čo by mohlo byť pridanou hodnotou pre Európsku úniu. V lesníctve je situácia katastrofická a ohrozuje nás skutočnosť, že lesníci prestali zalesňovať, čo podľa mňa znamená, že si niektorí z nich myslia, že sa táto profesia stala neudržateľnou.

Preto si musíme pripraviť plán, a ja som medzi tými, ktorí už takmer pred 10 rokmi boli pripravení uvažovať nad spoločnou krízovou organizáciou, aby sme bez ovplyvnenia ceny dokázali predať všetko drevo, ktoré sa momentálne trochu nedobrovoľne nachádza na trhu: mohli by sme to urobiť zablokovaním dodávok z ostatných európskych regiónov, dotovaním dopravy a zabezpečením urýchleného zalesnenia tohto územia, v opačnom prípade sa domnievam, že sa stane predmetom špekulácií alebo ho ľudia dokonca opustia. Máme tu problém, ktorý sa priamo dotýka Európskej únie.

Druhá vec, ktorú mám na mysli, sú chovatelia ustríc. V dnešnej dobe je táto profesia v tiesni. Problémy mala už v roku 2002 po ďalšej katastrofe, ktorá vôbec nebola prírodná – potopenie tankera *Prestige* – a v súčasnosti chovatelia ustríc z Arcachonského zálivu strácajú akúkoľvek nádej, že sa im podarí postaviť sa na nohy.

Na záver by som chcel vyzvať na mobilizáciu Fondu solidarity Európskej únie. Samozrejme, že som naklonený tomu, čo povedala pani poslankyňa Laperrouzeová. Dnes tu Rada nie je. Neuškodilo by jej to a považujem za mimoriadne neuspokojivé, že odmietla zmeniť pravidlá a že je dnes také zložité mobilizovať tento fond.

Okrem toho sa vás pýtam, či ho mobilizovala samotná francúzska vláda. Patrím k tým, ktorí sa snažia o to, aby tak urobila, pretože to pokladám za veľmi dôležité, niekoľko mesiacov pred voľbami, aby naši občania vedeli, že európska solidarita existuje a Európe nevládne iba trh.

Rosa Miguélez Ramos (PSE). – (ES) Vážená pani predsedajúca, vážená pani komisárka, 23. januára som bola v Galícii, keď môj región zasiahol vietor s rýchlosťou takmer 200 km za hodinu a zničil viac ako 40 000 hektárov lesa, vážená pani komisárka.

Galícia má najväčšiu hustotu zalesnených území v Európskej únii. Po búrke ležali na zemi státisíce stromov, cesty boli zablokované a viac ako 500 km elektrických prípojok vysokého a nízkeho napätia bolo spadnutých a doteraz ešte nie sú v plnej miere opravené.

Viac ako 300 000 odberateľov, vrátane mňa, malo prerušené dodávky elektriny, v niektorých prípadoch aj na niekoľko dní, ako aj nefunkčné telefónne linky.

Búrka spôsobila nehody a vážne poškodila domy, cesty, farmy, podniky, priemyselné továrne, športové zariadenia, ako aj verejné budovy a budovy miestnych samospráv.

Reakcia vlády Galície na búrku, najhoršiu v celej zaznamenatej histórii, umožnila urýchlene schváliť pomoc vo výške 17 miliónov EUR ako prvotnú náhradu škody pre tých, ktorých udalosť zasiahla, a ako dotáciu na nápravu škôd.

Ako vieme a ako už bolo spomenuté, 26. januára požiadali dva členské štáty, Francúzsko a Španielsko, ktoré búrka najviac zasiahla, o európsku pomoc na úhradu škody spôsobenej búrkou. Keďže škodu, ktorú sme utrpeli, môžeme podľa podmienok platného nariadenia Fondu solidarity definovať ako mimoriadnu katastrofu, vlády oboch členských štátov oznámili, že začali pracovať na žiadosti o finančnú pomoc z Fondu solidarity.

Avšak opäť zisťujeme, podobne ako pri nedávnych povodniach v Rumunsku, že požiadavky nariadenia sú také obmedzujúce, že v skutočnosti bránia tomu, aby sa táto katastrofa považovala za závažnú, vážená pani komisárka.

Rada by som pripomenula, ako ste spomenuli vy aj ďalší poslanci Parlamentu, že Komisia predstavila svoj návrh v roku 2005 a Parlament vydal svoje stanovisko v prospech reformy nariadenia Fondu solidarity v roku 2006. Odvtedy je návrh v Rade, ktorá už viac ako dva roky blokuje navrhovanú reformu.

Zo všetkých týchto dôvodov, vážená pani komisárka, a vzhľadom k výnimočnosti týchto okolností a k tomu, že táto katastrofa závažne ovplyvnila životné podmienky a hospodársku stabilitu zasiahnutých oblastí, by som vás rada požiadala o mobilizáciu Fondu solidarity na dôkaz solidarity s dotknutými členskými štátmi a predovšetkým s občanmi, ktorých udalosť zasiahla. Mali by dostať finančnú pomoc, pretože sa domnievam, hoci daná suma nie je taká veľká, že by bola priamym a veľmi potrebným vyjadrením európskej solidarity.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE) . – (RO) V prvom rade by som rád vyjadril svoju podporu rodinám, ktoré trpeli kvôli tejto katastrofe. Videl som, tak ako všetci ostatní, aké dramatické dôsledky po sebe zanechala búrka Klaus. Sledoval som aj prvé pokusy zasiahnutých krajín, ako aj ostatných európskych krajín, o zásah v tejto oblasti.

Keďže sme väčšinou hovorili o dôsledkoch a podporných fondoch, rád by som sa opýtal Komisie na konkrétne projekty, ktoré sú skutočne schopné zaviesť mechanizmy na predchádzanie podobným udalostiam, aby aspoň v budúcnosti nedochádzalo k ďalším stratám ľudských životov.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, rada by som sa pripojila k ostatným, ktorí dnes večer prejavili sústrasť rodinám, hlboko a žalostne zasiahnutým touto búrkou, a rada by som vyjadrila podporu výzvam na väčšiu pružnosť Fondu solidarity.

Ale je aj podstatnejšia situácia, na ktorú by som chcela upriamiť vašu pozornosť. Nie je taká závažná ako tá, o ktorej práve diskutujeme, ale vo všetkých členských štátoch sa občas vyskytnú prírodné katastrofy, mám na mysli grófstva, ktoré zastupujem – Offaly, Laois a Louth – kde došlo k veľmi neprirodzeným a mimosezónnym záplavám. Niekoľko rodín hlboko zasiahli, príliš málo na to, aby si to niekto všimol, ony však budú musieť znášať vážne dôsledky. Možno by sme mali hľadať dotácie v politike pre rozvoj vidieka alebo v spoločnej poľnohospodárskej politike a založiť fond, ktorý by slúžil pre prípady núdze ako je tento, prípady, ktoré sa stávajú a vyžadujú si pomoc.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Vážená pani predsedajúca, pani komisárka vo svojej úvodnej reči spomenula viacero katastrof, okrem iných aj vlnu horúčav vo Francúzsku spred niekoľkých rokov, ktorá si vyžiadala 12 000 až 14 000 ľudských životov. Len aby som uviedla veci na pravú mieru, nebola to búrka, ani náhla povodeň, ani žiadna iná prírodná katastrofa. Táto vlna horúčav trvala päť až šesť týždňov a k úmrtiam došlo v priebehu piatich až šiestich týždňov. Takmer všetci ľudia, ktorí umreli, boli buď znevýhodnení alebo starí a umiestnení v sanatóriách alebo v pobytovej starostlivosti alebo ich rodiny boli práve na dovolenke. Francúzska vláda za celý čas nezavolala ich rodiny späť, ani neodvolala zamestnancov sanatórií z dovolenky, nepovolala armádu ani iné záchranné zložky. Jednoducho nechala tých ľudí umierať, týždeň po týždni.

Rozprávala som sa o tomto incidente s mnohými ľuďmi vo Francúzsku, keďže sa zaoberám projektmi na záchranu znevýhodnených ľudí v krízových situáciách, ktoré financuje Komisia. Bol to škandál, škandál, na ktorý nikto nepoukázal, o ktorom nikto nevedel. Rada by som požiadala Komisiu, aby vyšetrila túto vlnu horúčav, aby prešetrila mieru úmrtnosti a aby si uvedomila, že Francúzsko s tým nič neurobilo, a keď prišla jeseň a všetci títo ľudia už boli pochovaní, mali zrazu v zozname sociálnych služieb o 14 000 ľudí menej.

Androulla Vassiliou, členka Komisie. – Vážená pani predsedajúca, dovoľte mi povedať, že každý z nás už vo svojej krajine niekedy zažil ekologickú, prírodnú alebo človekom spôsobenú katastrofu. To je dôvod, prečo sa plne stotožňujem s vašimi pocitmi aj s vašimi obavami.

Fond solidarity do dnešného dňa poskytol finančnú pomoc 20 členským štátom, z toho štyrikrát Francúzsku, Nemecku, Grécku, Portugalsku a mnohým iným – dokopy 20 štátom – ale viem, a stotožňujem sa s vašim názorom, že by sme ho mali zlepšiť. Mali by sme ho urobiť ešte praktickejšim a poskytnúť väčšiu pomoc členským štátom. Budeme pokračovať vo svojom úsilí, aby Rada schválila tieto zlepšenia. Som rada, že máme na to súhlas Parlamentu, vaša podpora nám v našom úsilí veľmi pomôže.

Ako som povedala v úvode, Komisia je plne odhodlaná pomôcť Francúzsku a Španielsku, ktoré zasiahla zimná búrka Klaus, a zmobilizuje všetky príslušné európske nástroje na vyjadrenie európskej solidarity. Komisia je pripravená prešetriť možnosť mobilizácie Fondu solidarity, ale ako prvý krok k tomu potrebujeme žiadosť od Francúzska a Španielska. Majú 10 týždňov na podanie žiadosti o finančnú pomoc.

Dostala som otázku, či rokujeme aj o iných opatreniach na zlepšenie systému solidarity voči členským štátom v prípade prírodných katastrof, a preto by som rada spomenula, že okrem revízie Fondu solidarity chystáme oznámenie s cieľom stanoviť opatrenia, ktoré by sa mohli začleniť do prístupu Spoločenstva k prevencii prírodných a človekom spôsobených katastrof.

Na záver by som zhrnula názor Komisie, že aj keď Fond solidarity má isté nedostatky, už teraz je veľmi užitočným nástrojom a ďalej budeme vynakladať úsilie na jeho zlepšenie.

Predsedajúca. – Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Zita Pleštinská (PPE-DE), písomne. – (SK) Búrka Klaus, ktorá sa 23. – 25. januára prehnala juhozápadnou Európou, po sebe zanechala obrovské škody. Vietor počas búrky dosiahol v nárazoch rýchlosť až do 194 km/h. Búrka si vyžiadala 18 obetí v Španielsku, vo

Francúzsku a v Nemecku. Počet obetí by bol ešte vyšší, keby nefungoval systém včasného varovania.

S pocitom spolupatričnosti sme v našich televíznych vysielaniach na Slovensku sledovali strašnú tragédiu, keď v obci Sant Boi de Llobregat prišli o život štyri deti po tom, ako sa zrútila strecha športovej haly. Chcela by som vysloviť úprimnú sústrasť všetkým rodinám, ktoré stratili svojich členov rodiny.

Fond solidarity je užitočným nástrojom. Bol založený v EÚ po záplavách v auguste 2002. Jeho pomoc je určená členským a pristupujúcim štátom, ktoré boli postihnuté veľkou prírodnou katastrofou. Ide o katastrofy, pri ktorých sú odhadované škody vyššie než 0,6 % HDP postihnutého štátu. Aj Slovensko po víchrici v novembri 2004, ktorá zničila 2,5 milióna kubíkov ihličnatého dreva, dostalo 5 667 578 EUR z tohto fondu.

Mnohé katastrofy, ktorých počet sa v dôsledku klimatických zmien v Európe neustále zvyšuje, nás nútia prijať také pravidlá, ktoré zabezpečia, aby sme dokázali poskytnúť finančnú pomoc veľmi rýchlo a flexibilne, okamžite po katastrofe, ale rovnako aj na realizáciu preventívnych opatrení proti rôznym prírodným katastrofám.

16. Používanie použitého oleja s PCB v továrni na recykláciu v Írsku (rozprava)

Predsedajúca. – Ďalším bodom programu je stanovisko Komisie k používaniu použitého oleja s PCB v továrni na recykláciu v Írsku.

Androulla Vassiliou, členka Komisie. – Vážená pani predsedajúca, Komisia si plne uvedomuje veľké nebezpečenstvo polychlórovaných bifenylov (PCB) pre ľudské zdravie a životné prostredie.

Udalosti podobné tým v Belgicku z roku 1999 a minulý rok v Írsku opäť dokázali, že dokonca aj malé množstvá PCB môžu zapríčiniť vážnu kontamináciu krmivového a potravinového reťazca.

Za posledných tridsať rokov zaviedla EÚ legislatívu na zníženie únikov PCB a dioxínov do životného prostredia s cieľom zmenšiť ohrozenie obyvateľstva a chrániť ľudské zdravie a životné prostredie.

Keďže zariadenia s obsahom PCB majú obyčajne dlhú životnosť, dokonca aj po zákaze PCB v roku 1985 ich veľké množstvo ostáva v použití a sú jedným zo zdrojov možného ohrozenia ľudí.

Najmä smernica Rady 96/59/ES zo septembra 1996 o zneškodnení polychlórovaných bifenylov a polychlórovaných terfenylov (PCB/PCT) poskytuje primerané nástroje na zabezpečenie urýchleného zneškodnenia zariadení a odpadov s obsahom PCB a zneškodnenia veľkých zariadení do roku 2010.

Avšak v úplnej realizácii tejto legislatívy sú stále veľké medzery. Komisia musela začať konania o porušení práva voči väčšine členských štátov v súvislosti s ich povinnosťou spísať zoznamy veľkých zariadení s obsahom PCB a vytvoriť plány na zneškodnenie PCB.

Vďaka týmto konaniam o porušení práva sa celková situácia zlepšila. Momentálne sú otvorené už len dva prípady, sú však tesne pred uzavretím.

Všetky členské štáty oznámili svoje plány na dekontamináciu a/alebo zneškodnenie spísaných zariadení a v nich obsiahnutých PCB a na zber a následné zneškodnenie zariadení s obsahom nižším ako 5 dm^3 PCB (v zmysle článku 11 Smernice).

Napriek tomu je potrebné vyvinúť ďalšie úsilie. S cieľom zabezpečiť účinnosť plánov na zneškodnenie PCB musia členské štáty ďalej zlepšovať vykonávanie existujúcej legislatívy týkajúcej sa PCB a európskej legislatívy v oblasti odpadov vo všeobecnosti.

Komisia kladie čoraz väčší dôraz na riadne vykonávanie legislatívy EÚ v oblasti odpadov a aktívne podporuje členské štáty pri zlepšovaní vykonávania ich vlastných vnútroštátnych predpisov v oblasti odpadov.

Nariadenie o hygiene krmív č. 183/2005 ustanovuje minimálne požiadavky na hygienu krmív, ktoré sa vzťahujú na prvovýrobu krmív (na úrovni fariem), spracovanie a distribúciu až po samotné kŕmenie hospodárskych zvierat.

Prevádzkovatelia potravinárskych a krmovínárskych podnikov (FBO) by mali zaviesť, vykonávať a udržiavať postupy založené na princípoch HACCP. To znamená zisťovanie kritických bodov riadenia, *okrem iného*, novej chemickej kontaminácie pri použití procesu priameho ohrevu na sušenie krmivných materiálov.

Zodpovednosť za dodržiavanie týchto požiadaviek je na prevádzkovateľoch potravinárskych a krmovínárskych podnikov, hoci primeranosť opatrení nimi zavedených do praxe musia preverovať príslušné orgány členských štátov. Vo väčšine prípadov je potrebná kontrola priamo na mieste.

Okrem toho existujú všeobecné princípy organizácie úradných kontrol ustanovené v nariadení o úradnej kontrole potravín a krmív, ktorá od členských štátov vyžaduje zabezpečenie pravidelného vykonávania týchto kontrol na základe rizika a v primeraných intervaloch. K týmto úradným kontrolám patria aj kontroly krmovínárskych podnikov.

Úlohu Komisie ustanovuje článok 45 nariadenia (ES) č. 882/2004 o úradnej kontrole potravín a krmív. Experti Komisie vykonávajú audity príslušných orgánov v členských štátoch s cieľom overiť, či sa kontroly uskutočňujú v súlade s právom Spoločenstva.

V roku 2008 sa v zmysle tohto článku uskutočnil hlavný audit vo viacerých odvetviach v Írsku a správa bude čoskoro k dispozícii. Zoznam podnikov, v ktorých sa vykoná audit, zostavujú príslušné vnútroštátne orgány v spolupráci s audítormi Potravinového a veterinárneho úradu (FVO).

Podnik spomenutý v otázke nebol v zozname podnikov, v ktorých sa mal vykonať hlavný audit v roku 2008.

V írskom prípade kontaminácie dioxínmi sa zistilo, že zdrojom kontaminácie bola kontaminovaná strúhanka použitá v krmive pre zvieratá. Strúhanka pochádzala z odpadu z pekárne (sušienky po dátume spotreby), ktoré sa sušia pomocou procesu priameho ohrevu. V procese priameho ohrevu sú splodiny spaľovania v priamom styku so sušeným krmivovým materiálom. Použitie palivo bolo zjavne kontaminované olejom z transformátora s obsahom PCB. Príslušné zodpovednosti jednotlivých, od výrobcu strúhanky po dodávateľa paliva a tak ďalej, sa budú zisťovať v prebiehajúcom súdnom vyšetrení.

Rada by som zdôraznila zásadnú dôležitosť komplexného prístupu ku klasifikovaniu rizika, ktoré zahŕňa možné riziká súvisiace nielen s charakterom vstupného materiálu, v tomto prípade strúhanky, ale aj so samotným procesom.

Mairead McGuinness, v mene skupiny PPE-DE. – Vážená pani predsedajúca, chcela by som sa poďakovať Komisii za veľmi podrobné stanovisko k tejto problematike.

Podľa môjho názoru dôvodom dnešnej večernej rozpravy je, že sa chceme poučiť a postarať sa o to, aby sa to už neopakovalo. Problém je, že keď sa v roku 1999 objavila podobná situácia v Belgicku, mysleli sme, že sme už dostatočne sprísnilí pravidlá, takže nám už nehrozí ďalší incident. Avšak teraz sme tam, kde sme, a poznáme dôsledky zlyhania systému, nielen z finančného hľadiska – i keď toto má obrovský význam pre Európsku úniu, pre írské ministerstvo financií, pre daňových poplatníkov – ale aj z hľadiska straty dôvery medzi spotrebiteľmi a všeobecného poškodenia írskoho odvetvia výroby potravín z hľadiska trhov.

Som rada, že sme už urobili pokrok a napravili sme si svoje meno na medzinárodnom trhu, ale intenzívne si uvedomujem aj to, že poľnohospodári v celej Európskej únii takisto čelia problémom kvôli ťažkostiam v Írsku. Preto si myslím, že dnešná večerná rozprava je nielen o Írsku. Podľa môjho názoru je z vášho stanoviska jednoznačné, že problém, ktorý nastal v Írsku, by potenciálne mohol nastať aj v iných členských štátoch. Predpokladám, že toto je bod, od ktorého by sa táto rozprava mala odvíjať.

Vieme, že tento olej sa nemal dostať do krmivového reťazca zvierat. Snažíme sa zistiť, ako sa to stalo a – ako správne hovoríte – je to predmetom vyšetrovania na cezhraničnej úrovni. Dúfam, že zistíme presnú postupnosť udalostí, aby sme sa podobnej situácii vedeli vyhnúť.

Ale vyvoláva to ďalšiu otázku, na ktorú ste narážali, a to ako nakladáme s odpadom alebo nadbytočnými potravinami. Recyklácia je momentálne „tá správna vec“. Každý ju schvaľuje, pretože všetci chceme byť ekologicky priateľskí a všetci chceme trvalo udržateľné životné prostredie. Takže sú tu dve otázky: v prvom rade otázka recyklácie olejov, na ktorú ste narážali, a myslím, že si vyžaduje väčšiu pozornosť nielen vo vzťahu k PCB, ale aj vo všeobecnosti k zberu, distribúcii, manipulácii s odpadovými olejmi a podobne, hoci očividne najväčším problémom sú obavy konkrétne pokiaľ ide o PCB.

Čo sa týka zvyšných potravín – alebo odpadových potravín, ako sa niekedy nazývajú – podľa môjho názoru je vhodné použiť tieto výrobky v krmivovom reťazci zvierat, ale chcem povedať veľmi jasne, že ak nevieme zaručiť ich bezpečnosť, spôsob spracovania a manipulácie s nimi, potom sa obávam, že ich v potravinovom a krmivovom reťazci budeme musieť zakázať.

Bola by som nerada, keby sa to stalo, ale bola by som rovnako nerada, keby sa opakovalo to, čo sa stalo v Írsku aj so všetkými z toho plynúcimi dôsledkami. Chceli by sme, aby sa takéto zvyšné alebo odpadové potraviny používali, pretože sú kvalitné, a nie aby pre ne krmivový reťazec zvierat slúžil ako skládka odpadov – domnievam sa, že toto je dôležitý bod.

Musíme sa tiež veľmi otvorene rozprávať o celkovej otázke miešania krmív pre zvieratá. Poľnohospodári zvyknú kupovať jednotlivé zložky a miešať ich podľa vlastného pomeru, robí to väčšina veľkých poľnohospodárov. Je to v poriadku, pokiaľ to máme pevne pod kontrolou. Viem, že sa vykonávajú pravidelné kontroly, ale v tomto prípade sa očividne vyskytli isté medzery v kontrolách na tomto trhu. V skutočnosti poľnohospodári, ktorí

pochybili a niesli dôsledky, pretože použili tento výrobok, mi povedali: „Prečo niekto neprišiel a neskontroloval, čo sa nám dostalo do dvorov?“

Čo sa týka otázky regulácie, domnievam sa, že kontroly prevádzkovateľov krmovínárskych podnikov, ktorí majú licenciu – v rámci združeného krmovínárskeho priemyslu Európskej únie – sú veľmi prísne a zaviedli sa kvôli praktikám v minulosti, ktoré bolo potrebné prísnejšie sledovať.

Mám pocit, že v členských štátoch mimoriadne prísne kontrolujeme tých, ktorí pravidlá dodržiavajú, a naopak, nestrážime tých, ktorí potenciálne pravidlá nedodržiavajú. Nepozeráme sa na problém z inej perspektívy. Možno je tendencia, ak sú raz dokumenty v poriadku a políčka zaškrtnuté, odložiť ich a nepátrať po tom, čo sa skrýva pod povrchom.

Myslím, že by sme mali prehodnotiť reguláciu. Robíme to vo finančnom odvetví a mali by sme to urobiť aj v potravinárskom odvetví. Taktiež si myslím, že na úrovni poľnohospodárov sa kontrolóri považujú za stelesneného diabla, ktorý prišiel na ich farmy. Prečo poľnohospodári nevitajú kontrolórov a nevnímajú ich ako ochrancov svojich podnikov?

Myslím, že na základe tejto skúsenosti je potrebné zmeniť celkový postoj v oblasti potravinového reťazca. Preto mimoriadne vítam oznámenie Združenia írskych poľnohospodárov o založení potravinového komanda. Je najvyšší čas, aby poľnohospodári prevzali určitú časť kontroly nad potravinovým reťazcom, v ktorom oni predstavujú prvý článok.

Na záver, otázka nízkonákladových zložiek sa momentálne nerieši, ale tlak na výrobcov, aby vyrábali ešte lacnejšie, je súčasťou tohto problému a je potrebné sa ním zaoberať.

Proinsias De Rossa, v mene skupiny PSE. – Vážená pani predsedajúca, rád by som spomenul niekoľko bodov vo vzťahu k tejto otázke a, samozrejme, by som si dovoľil mierne nesúhlasiť s pani poslankyňou McGuinnessovou, čo sa týka postoja „toto nie je o Írsku“. Samozrejme, že to je o Írsku. Toto je najnovší škandál v oblasti potravinových rizík.

Ochrana ľudského zdravia musí byť prvotným záujmom v tejto veci a to, o čom tu diskutujeme, je vykonávanie smernice z roku 1996. Bohužiaľ, Írsko bolo jedným z tých členských štátov, ktoré skutočne vykonali túto smernicu až pod hrozbou žaloby o päť rokov neskôr, v roku 2001. Samozrejme, zdalo by sa, že proces vykonávania stále prebieha a že kontrolné postupy na zabezpečenie dodržiavania smernice sa javia ako pomerne slabé. Ako som porozumel z toho, čo som si o udalosti prečítal, jednou z prekvapujúcich skutočností je nedostatok informácií o tom, čo presne sa stalo v tomto konkrétnom prípade, pokiaľ ide o kontamináciu bravčového mäsa. Mohlo by sa zdať, že v danej továrni, ktorá krmivo vyrobila, už istý čas nebola kontrola.

Taktiež musím podotknúť, že – a som si istý, že vláda by bola prekvapená, keby ma počula povedať to – verím, že vykonala správne rozhodnutie, keď okamžite dohliadla na distribúciu bravčového mäsa a stiahla bravčové mäso z pultov predajní. Samozrejme to poškodilo množstvo nevinných výrobcov, mäsiarov a tak ďalej, ktorí dodržiavali pravidlá: viac ako 90 % výrobkov vôbec nebolo kontaminovaných. Dotknutá továreň zásobovala len asi 10 predajní, takže to bol veľký ťah, ale bol to správny ťah. Najdôležitejšia vec je, že sa snažíme zabezpečiť, aby si verejnosť a spotrebiteľia mohli byť istí, že potraviny, ktoré si kúpia v supermarketoch či v miestnych predajniach, sú bezpečné na konzumáciu. Ak nevykonáme okamžité a drastické kroky, aby sme to zaručili, potom si myslím, že zlyhávame vo svojej zodpovednosti.

Mám pre pani komisárku dve otázky: Prvá je, ako som spomenul, že hovoríme o realizácii smernice z roku 1996. Nie je toto argument pre revíziu tejto smernice? Nie sú kritériá stanovené v tejto smernici teraz už neadekvátne? Nemali by sme sa vážnejšie zaoberať odstránením PCB z obehu oveľa rýchlejšie ako sa predpokladá, najmä kvôli oneskorenému vykonaniu tejto smernice mnohými členskými štátmi?

Moja druhá otázka sa týka plánu riadenia, ktorý Agentúra pre ochranu životného prostredia v Írsku oneskorene zaviedla do praxe v roku 2008, kde spomína zoznam pravidiel, ktoré tento plán tiež obsahuje, pre riadenie používania PCB a zariadení s obsahom PCB. Rád by som vedel, či je tento zoznam pravidiel v skutočnosti v súlade so smernicou. Nemali by sme vyžadovať prísnejšie uplatňovanie pravidiel vo vzťahu k riadeniu PCB? Nie som zástancom pokutovania každého, kto z času na čas poruší isté pravidlo, ale domnievam sa, že pokiaľ ide o potravinovú bezpečnosť, mali by hroziť sankcie za trestné činy pre tých, ktorí bezohľadne zneužívajú svoje postavenie.

Liam Aylward, v mene skupiny UEN. – Vážená pani predsedajúca, priemysel spracovania bravčového mäsa hrá kľúčovú úlohu v írskom agropotravinárskom odvetví. Hodnota tohto priemyslu sa odhaduje na približne 1 miliardu EUR a priamo či nepriamo zamestnáva 10 000 ľudí.

Na pozadí súčasnej hospodárskej situácie a stúpajúcich cien potravín je nevyhnutné, aby sme urobili všetko, čo je v našich silách, na ochranu írskeho odvetvia spracovania bravčového mäsa, ktoré dosahuje tie najvyššie štandardy Európskej únie a medzinárodné štandardy.

Zistenie dioxínov presahujúcich povolenú hranicu vo vzorke bravčového tuku v rámci národného programu monitorovania zvyškových množstiev umožnilo rýchlo vystopovať zdroj kontaminácie v konkrétnej továrni na výrobu krmív. Zatiaľ čo akákoľvek kontaminácia našich potravín je vždy poľutovaniahodná, tento incident dokazuje, že írske orgány majú vysokú úroveň kontroly potravinovej bezpečnosti, aby zaručili bezúhonnosť potravinového reťazca. Inými slovami, tieto kontroly boli účinné.

Preto by som rád ocenil odbornosť a pohotovosť konania írskej vlády a ministerstva poľnohospodárstva vo vzťahu k rozhodnutiu stiahnuť z predaja všetky výrobky. Toto veľmi dobre prijali európske a medzinárodné trhy aj Európska komisia. Poukázalo to na skutočnosť, ako vážne naša krajina vníma problematiku potravinovej bezpečnosti a pomohlo nám to udržať si doma i v zahraničí reputáciu krajiny, ktorá vyrába kvalitné potraviny.

Írski spotrebitelia ďalej nakupovali bravčové mäso, ktoré sa objavilo na pultoch predajní, a došlo k rýchlemu obnoveniu obchodovania na väčšine európskych a medzinárodných trhov. Nepochybne je potrebné uskutočniť ďalšie kroky s cieľom obnoviť obchodovanie v plnej miere, ako napríklad lepšie marketingové kampane a tak ďalej.

Chcel by som pochváliť Výbor pre poľnohospodárstvo írskeho parlamentu Oireachtas za dôkladné vyšetrenie incidentu s dioxínmi, ktoré zahŕňalo viacero vypočúvaní za účasti ministerstiev, štátnych orgánov a zástupcov priemyslu spracovania bravčového mäsa. Teší ma tiež, že ministerstvo poľnohospodárstva vykonáva ďalšie vyšetrenie pod vedením profesora Patricka Walla, ktorý je veľmi dobre známy v európskych kruhoch.

Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, vážená pani komisárka, prinajmenšom toto odhalili kontroly v prípade Írska. Pred desiatimi rokmi v Belgicku prípady pribúdali vo veľkom a rýchlo. V obidvoch

prípadoch malo ísť o nehody, ale tieto nehody sa nikdy nepotvrdili. Prípád v Belgicku sa uzavrel teraz, po 10 rokoch. Jedna osoba dostala podmienený trest na jeden a pol roka. Avšak to, ako sa látka dostala do výrobkov, nie je jasné. Musíme teda ďalej predpokladať, že toxické látky sa do krmív úmyselne primiešavali, že krmivá sa zneužívali na šetrenie na poplatkoch za likvidáciu. Teda že olej sa zriedil a pridal do krmív. V oboch prípadoch ide o olej z transformátora.

Pokiaľ sa tieto nehody spätne nezrekonštruujú a nedokáže sa, že išlo naozaj o dôsledok horenia, musíme predpokladať, že aj v Írsku došlo k trestnému činu primiešania toxických látok, konkrétne PCB, do krmiva. To znamená, že musíme zvýšiť frekvenciu kontrol, aby sa takéto pokusy o trestné činy nesústredili na krmivá v domnienke, že ide o jednoduchý spôsob znižovania nákladov.

Z tohto dôvodu predstavuje otvorené vyhlásenie, ktoré tu zajtra budeme prijímať, ďalšiu príležitosť nie na zvýšenie pozornosti voči pokusom o trestné činy, ale na zvýšenie frekvencie kontrol. Okrem toho sa riziká nesmú zisťovať iba z hľadiska toho, ktorých tovární sa to týka, ale aj vo vzťahu k tomu, kto je vlastne zodpovedný za prevádzkovanie týchto tovární a z akých pochybných zdrojov získal ten olej. Vieme, s akými ľuďmi tu máme do činenia, a orgány si preto musia uvedomiť, pokiaľ ide o kontroly, že predstavujú vyššie riziko, a preto musia podliehať prísnejším kontrolám.

Bairbre de Brún, v mene skupiny GUE/NGL. – (GA) Incident, pri ktorom sa zistili vysoké množstvá dioxínov v írskych továrňach, spôsobuje obrovské hospodárske ťažkosti poľnohospodárom na severe a na juhu krajiny. To je zlá správa v súčasnej zložitej hospodárskej situácii. Vďaka rýchlemu zásahu si môže byť trh istý, že írské bravčové mäso je bezpečné. Tak či tak by sme nemali očakávať, že postihnuté subjekty by sa mali s dôsledkami vyrovnávať sami. Viem, že niektoré z týchto hospodárskych otázok sa týkajú iných členov Komisie, ale je dôležité poukázať na nasledujúce body.

Cieľom Programu na stiahnutie bravčového mäsa z obehu, ktorý írská vláda zverejnila v decembri 2008, bolo stiahnuť kontaminované írské bravčové mäso z trhu. Nech už je to akokoľvek, nezdá sa, že by sa tento program postaral o 4 000 kontaminovaných ošipovaných poslaných do továrne na spracovanie bravčového mäsa Vion v Cookstowne v grófstve Tyrone, v mojom volebnom obvode, od 1. septembra do 6. decembra 2008.

Našťastie, môžeme bezvýhradne konštatovať, že írské bravčové mäso je absolútne bezpečné. Ak táto továreň nemá nárok na náhradu škody v rámci režimu podpory EÚ, existuje reálne nebezpečenstvo, že nebude schopná pokračovať v prevádzke.

EÚ nesmie dovoliť, aby táto továreň musela sama čeliť dôsledkom prevzatia 4 000 kontaminovaných ošipovaných.

Ak nedostanú náhradu škody v rámci Programu na stiahnutie bravčového mäsa z obehu dohodnutého medzi Komisiou a írskou vládou, je potrebné dohodnúť podobný program medzi Komisiou a ministerstvom pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka Zhrromaždenia v Belfaste.

V duchu solidarity by mala Európska únia schváliť spolufinancovanie náhrad škôd potrebných pre postihnutých touto udalosťou. Rok 2009 bude zložitým rokom pre každého – nezabúdajme na obzvlášť výnimočné okolnosti, ktoré zanechali množstvo ľudí v potravinárskom odvetví v kritickej situácii, ktorú nespôsobili.

Ministri Zhromaždenia v Belfaste a írsky vláda čoskoro predstavia stratégiu na zabezpečenie zdravia zvierat na úrovni celého ostrova.

Musíme mať celoírsky prístup, ktorý sa netýka len zdravia zvierat, ale predstavuje jednotný prístup k regulácii na úrovni celého ostrova. To znamená, že nariadenia EÚ by sa mali riadiť a vykonávať v rámci celého ostrova. Každý írsky poľnohospodár by mal z takéhoto stavu prospech a odstránenie dvojitej legislatívy by zvýšilo účinnosť sledovania nariadení EÚ.

Kathy Sinnott, v mene skupiny IND/DEM. – Vážená pani predsedajúca, môj kolega pán poslanec spomenul pochybný spôsob, ktorým sa PCB dostali do potravinového reťazca v Írsku. Myslím, že niekedy je možno horšie pozrieť sa na históriu PCB. Polychlóvané bifenyly existujú takmer 100 rokov. Vyrobil ich človek a od samotného začiatku bolo zrejmé, že sú veľmi nebezpečné.

Dlhé roky sa používali v kondenzátoroch, hydraulických palivách, lakoch na drevené dlážky; PCB jednoznačne nie je nič, čo chceme mať v potravinovom reťazci. Ale už od začiatku dvadsiateho storočia až do roku 1966, kedy švédski vedci skutočne dokázali ich nebezpečnosť, to ľudia nebrali do úvahy a umožnili ich používanie, hoci sa stále opakovali početné nehody v priemyselných podnikoch.

Napriek poznatkom vedy boli PCB vo verejnej sfére zakázané až v sedemdesiatych rokoch, konkrétne v roku 1972, a dokonca aj vtedy sa ešte mohli používať, a až do roku 2000 neboli zakázané v celom rozsahu. Preto sa medzi nami nachádza množstvo PCB a nič sme s nimi nerobili takmer 100 rokov odvtedy, ako sme zistili, že je to problém.

Takže napriek smernici Komisie z roku 1996, ktorá požaduje zneškodnenie PCB, ich znova a znova nachádzame, a to najmä v Belgicku a nedávno v Írsku.

Ale zistila som, že ľudia v Írsku skutočne nedokážu pochopiť jednu vec. Spomínam si, ako som v tom čase išla do mäsiarstva, a mäsiar tomu jednoducho nerozumel. Povedal, zaviedli sme tak veľa sledovanosti. Vieme presne zistiť, odkiaľ pochádza toto vajce, kedy ho zniesla sliepka, a keby sme veľmi chceli, vieme aj presne zistiť, na ktorej farme a tak ďalej. Napriek tomu, že sa našiel zdroj PCB, bol tento mäsiar, ktorý vie, odkiaľ pochádza všetko jeho bravčové mäso, ktorý má všetky čísla kódov atď., prinútený vyhodiť a zničiť všetko svoje mäso.

Nerozumiem, ako sa to mohlo stať, pretože sme vo Výbore pre životné prostredie tak intenzívne pracovali, a vy ste tiež tak tvrdo pracovali na tom, aby sme dosiahli sledovateľnosť, a napriek tomu, keď prišlo na lámame chleba, tieto systémy neboli funkčné. Možno pomohli nájsť farmy, ale nepomohli napraviť reputáciu tým, ktorí v tom boli nevinne, a ľudia za to museli draho zaplatiť – moja krajina za to musela draho zaplatiť, pretože sa to nedotklo len konkrétnych dodávateľských reťazcov, dotklo sa to celej krajiny.

A nejasnosti sú aj v iných veciach. Dnes hovoríme o PCB a dioxínoch, čo je správne, ale opäť prejde 100 rokov, kým si uvedomíme súvislosti medzi dioxínmi a spaľovaním? O toto sa tiež neustále snažím, a to o odstránenie dioxínov pochádzajúcich zo spaľovania z potravinového reťazca.

Jim Allister (NI). – Vážená pani predsedajúca, veľa poľnohospodárov a tovární na spracovanie mäsa v mojom volebnom obvode čelí stratám miliónov libier, a nie vlastným zavinením, pretože kontaminované krmivo v dobrej viere kúpili z továrne na recykláciu

potravín, kde došlo k svojvoľnému nedodržaniu správnych postupov. Niet divu, že sú títo voliči veľmi nahnevaní.

Mám niekoľko otázok pre pani komisárku. Ak nebudú zodpovedané dnes, bol by som rád, keby boli zodpovedané písomne, ak je to možné.

Po prvé, aká je história továrne na recyklované krmivá, ktorá udalosť zavinila, čo sa týka dodržiavania nariadení EÚ? Mala svoje vlastné zákony, ako sa hovorí?

Po druhé, mala firma Millstream licenciu na použitie inkriminovaného oleja? Ak nie, nebolo povinnosťou členského štátu odhaliť a riešiť takéto jednoznačné nedodržovanie základných požiadaviek na reguláciu?

Po tretie, vykonávala firma Millstream analýzu rizík na základe princípov HACCP a mala plán vlastných kontrol podľa požiadaviek smernice o hygiene potravín?

Po štvrté, je Komisia spokojná s úrovňou a frekvenciou kontrol a dohľadom nad továrňou a jej výrobou, ktoré v nej zaviedol členský štát, vzhľadom na jeho povinnosť dozrieť na plán úradných kontrol na základe rizika? Došlo zo strany írskych orgánov k zanedbaniu dôrazného presadzovania požiadaviek zákona o krmivách a požiadaviek na potravinovú bezpečnosť?

Po piate, v mojom volebnom obvode musia povolené továrne na recyklované krmivá dodržiavať prísne kontroly a normy v rámci režimu zabezpečenia kvality. Prečo sa v továrni na recyklované krmivá Millstream nevykonávali podobné kontroly?

Po šieste, spoliehali sme sa na samocertifikáciu bezpečnosti tovární na recyklované krmivá, a ak áno, prečo sa to umožnilo tu, keď je to povolené len v prípade malých prevádzkovateľov?

Na záver, ak môžem, na akom právnom základe Komisia odsúhlasila značnú sumu pre írsky štát, keďže pôvodne sa hovorca Komisie vyjadril, že žiadny podobný základ neexistuje? Bude nasledovať ďalšie vyšetrovanie porušenia práva, ak sa zistí, že tento členský štát porušil svoje povinnosti?

Maria Petre (PPE-DE). – (RO) Je prospešné, že dnes večer môžeme mať rozpravu na základe vyhlásenia Komisie o používaní použitého oleja pri výrobe krmív v Írsku, o ktorom ste nás, vážená pani komisárka, informovali.

Rada by som túto rozpravu trochu rozšírila, aby som vám povedala, že veľké množstvo členských štátov vrátane Rumunska, o ktorom budem hovoriť, zasiahla táto udalosť, alebo presnejšie povedané, táto udalosť zasiahla mäso priemysel, ale predovšetkým spotrebiteľov. Zasiahla priemysel, ktorý zaznamenal vážne straty v mimoriadne krátkom časovom rozpätí, a spotrebiteľov v čase, keď je prinajmenšom v Rumunsku v súvislosti s udržiavaním tradície vianočných sviatkov spotreba bravčového mäsa vysoká.

Jedna vec, ktorá fungovala neobyčajne dobre, bolo upovedomenie veterinárnych úradov prostredníctvom európskeho systému rýchleho varovania. Okrem tohto opatrenia však všetky informácie zmizli. Aké bolo množstvo kontaminovaného mäsa, kam sa distribuovalo a kde sa nachádzajú potravinové výrobky – to sú otázky, ktoré boli zodpovedané čiastočne, a v niektorých prípadoch vôbec. Aký bol dôsledok? Panika medzi spotrebiteľmi a obrovské straty pre výrobcov, ako aj pomerne slabá schopnosť zodpovedných orgánov efektívne riadiť takúto udalosť.

Z môjho pohľadu máme najmenej dva problémy. Prvým je kontaminácia dioxínom v dôsledku použitia použitých olejov, pričom dioxín je, ako všetci vieme, látka, ktorá predstavuje závažné riziko, keďže je vysoko toxická pre ľudský organizmus, dokonca aj v minimálnych množstvách. Čo môžeme robiť, aby sa takáto udalosť už nikdy viac nezopakovala?

Druhý problém je: ako zlepšiť schopnosť zodpovedných orgánov v členských štátoch reagovať a konať v takýchto nebezpečných situáciách?

Na záver, dúfam, že táto rozprava nám poskytne odpovede aspoň na tieto dve otázky.

Petya Stavreva (PPE-DE) . – (BG) Vážená pani predsedajúca, vážená pani komisárka, vážené dámy a páni, problém použitia použitého oleja s obsahom polychlóvaných bifenylov v továrni na recykláciu potravín opäť oživil otázku potreby zaručiť potravinovú bezpečnosť v Európskej únii.

V prvom rade musíme podčiarknuť, že problém nevyplýva z choroby zvierat, ale z neadekvátneho monitorovania opatrení stanovených pre hygienu a bezpečnosť v Európskej únii. Napriek vykonaným kontrolám sa vysoké hodnoty dioxínu zistili až v čase, keď sa už dostal do bravčového mäsa. Otázka logicky znie: prečo sa to nestalo skôr?

Mnohí európski občania sa dnes pýtajú, či má Európska únia k dispozícii potrebnú legislatívu, ktorá by od členských štátov vyžadovala uplatnenie primeraného monitorovania bezpečnosti krmív pre zvieratá. Odpoveď na túto otázku je naliehavo potrebná, ak vezmeme do úvahy skutočnosť, že nedodržanie bezpečnostných noriem čo len v jednej továrni na recykláciu potravín môže mať osudné následky a môže zapríčiniť straty vo výške stoviek miliónov eur.

Rada by som vyzvala Európsku komisiu, aby podnikla potrebné kroky na zintenzívnenie monitorovania, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou politiky Európskej únie v oblasti ochrany bezpečnosti spotrebiteľov. Bravčové mäso s vysokým obsahom dioxínu z Írska sa dostalo až do Bulharska, ako aj do mnohých iných európskych krajín. Avšak takéto udalosti sú v budúcnosti neprípustné, pretože cena, ktorá sa za ne platí, je príliš vysoká, či už z finančného hľadiska alebo z hľadiska spoločnosti.

Na záver by som rada uvítala iniciatívu pani poslankyne McGuinnessovej predložiť túto záležitosť Komisii na podrobné preverenie.

Elisabeth Jeggle (PPE-DE) . – (DE) Vážená pani predsedajúca, vážená pani komisárka, dnes večer diskutujeme o použití použitých olejov s obsahom PCB v továrni na recykláciu potravín v Írsku. Zajtra budeme mať rozpravu o umiestňovaní krmív na trh a ich používaní. Zajtra uvidíme, že sme už spoločne dosiahli viacero dôležitých a prospešných opatrení v tejto oblasti. Avšak stále sú v tejto oblasti problémy. To je dôvod, prečo sa päť otázok, ktoré položila pani poslankyňa McGuinnessová, musí brať vážne a musia sa na ne dať vážne odpovede.

Vážená pani komisárka, vy sama ste hovorili o medzerách, ktoré je potrebné vyplniť vo vykonávaní našich právnych predpisov v mnohých členských štátoch. Je pravda, že celkovo krmivové odvetvie v posledných rokoch preukázalo svoju spoľahlivosť, ale určité podniky si buď nevedomujú riziká, alebo ich nechcú vidieť. Okrem toho sa zdá, že je ešte stále veľa priestoru na zlepšenie v mnohých členských štátoch, čo sa týka kontrol na primeranom základe rizika.

My všetci – Parlament, poľnohospodári, ktorých počet klesá, aj spotrebiteľia – očakávame riadne uplatňovanie právnych predpisov EÚ a kontroly ich dodržiavania. Z tohto dôvodu sa domnievam, že je potrebné preveriť všeobecnú legislatívu v oblasti potravín, hygienu potravín a krmív a podmienky licencií pre továrne na recykláciu potravín.

Áno, chceme využiť nadbytočné potraviny. Ja osobne by som bola rada, keby sa nadbytočné potraviny nemuseli zničiť. Je však potrebné zabezpečiť sledovateľnosť. Nechcené látky a výrobky je potrebné vylúčiť bezpečným a kontrolovaným spôsobom. Ak sú krmovinárske podniky licencované, musí sa zaručiť odborná spôsobilosť ich personálu v oblasti bezpečnosti potravín a krmív.

Krmivá sú základom potravinovej bezpečnosti a v tomto musia mať istotu poľnohospodári, aby si spotrebiteľia mohli byť istí, že dostanú bezpečné a neškodné potraviny.

James Nicholson (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, predovšetkým chcem povedať, že vítam možnosť pre túto rozpravu. Poľnohospodári zistili, akí sú zraniteľní voči tomu, čo urobia iní.

Tento prípad sa stal v Írskej republike, ale iróniou osudu je, že použitý olej, ktorý je predpokladanou príčinou problému, pôvodne pochádza zo Severného Írska. Ale objavil sa v krmnej zmesi z Írskej republiky.

Problém, ktorý vznikol, pokiaľ som si vedomý, je v tom, že poľnohospodári v Írskej republike, či už chovajú ošípané alebo hovädzí dobytok, dostali náhradu škody, pomoc a podporu od Európy. Poľnohospodári v Severnom Írsku v tom čase obišli naprázdno, bez akejkoľvek pomoci a podpory. Poľnohospodári v Severnom Írsku boli zničení a mnohým z nich hrozí strata ich fariem a ukončenie podnikania bez vlastného zavinenia. Nespravili nič nesprávne, nespáchali žiadny priestupok, a musím dnes otvorene povedať tomuto Parlamentu a pani komisárke, že podľa mňa sme poľnohospodárov v Severnom Írsku vážne sklamali, sklamalo nielen naše ministerstvo poľnohospodárstva a lokálneho rozvoja, v Severnom Írsku známe pod skratkou DARD, ale sklamal najmä minister, ktorý sa javí ako nekompetentný, slabý a neschopný vyriešiť tento problém.

Minister poľnohospodárstva Írskej republiky jasne ukázal, že sa v prvom rade stará sám o seba. Tomu rozumiem. Chcel by som sa pani komisárky opýtať: Dostanete informácie z vyšetrovania, ktoré polícia údajne vedie, z obidvoch strán hraníc? Budete pripravená konať na základe poskytnutých informácií a budete pripravená zabezpečiť rovnakú podporu pre poľnohospodárov zo Severného Írska, akú dostali poľnohospodári v Írskej republike tak, aby neboli žiadnym spôsobom finančne znevýhodnení? A predovšetkým, toto je moja posledná poznámka, zabezpečíte, aby sa podobný problém už nikdy viac neopakoval? Jediným jeho výsledkom je strata dôvery spotrebiteľa a predovšetkým zničenie výrobcu.

Avril Doyle (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, jeden možný zdroj vystavenia ľudí PCB je cez potravinový reťazec, ako hovorí pani komisárka. Avšak otvorený oheň a cigaretový dym sú oveľa väčšími zdrojmi, ktorým je vystavené oveľa väčšie množstvo ľudí. Buďme rozumní a vynechajme hystériu z tejto rozpravy, vnesme do nej viac svetla a menej horúcej krvi.

Minimálne požiadavky na hygienu krmív sú skutočne veľmi dôležité a musia sa dôrazne vyžadovať, ale musí ich sprevádzať aj dôsledná identifikácia a sledovateľnosť všetkých mäsových výrobkov – nielen hovädzieho mäsa, ale aj hydiny, bravčového a jahňacieho mäsa. Predložila som pozmeňovacie a doplnujúce návrhy k súčasnej legislatíve v tomto zmysle, o ktorých budeme v Parlamente diskutovať už čoskoro.

Ku kontaminácii krmiva pre ošípané strúhankou v skutočnosti došlo, pretože továreň na recykláciu potravín Millstream Recycling neúmyselne použila na sušenie strúhanky palivo, ktoré v dobrej viere kúpila od firmy, s ktorou spolupracovala už roky a s ktorou nikdy predtým nemala žiadne problémy. Prebieha policajné vyšetrovanie a dotknutá spoločnosť plne spolupracuje s políciou.

Rada by som úplne poprela tvrdenie pána poslanca Allistera, že továreň úmyselne nedodrжала pravidiel. Dokáže sa, že to tak nebolo, preto budme opatrní v tom, čo tu hovoríme.

Najväčší problém bol, že sme museli stiahnuť 100 % všetkých výrobkov z bravčového mäsa a zničiť ich, i keď len jednorázovo. Odnieslo si to živobytie mnohých írskych poľnohospodárov a, samozrejme, utrpela aj reputácia írskych potravinárskych výrobkov v zahraničí, pretože sme museli reagovať tak neprímerane, pričom kontaminovaných bolo len šesť až sedem percent fariem s ošípanými, keďže írsky systém identifikácie a sledovateľnosti zlyhal na úrovni bitúnkov. V Írsku musia byť všetky ošípané označené ušnou značkou alebo tetovaním, ale z nejakých dôvodov sa na úrovni bitúnkov stalo, že sme nedokázali odlíšiť ošípané, ktoré dostali kontaminované krmivo, od veľkej väčšiny ostatných ošípaných, ktoré ho nedostali.

Na tento problém by mali sme mali upriamiť našu pozornosť. Komisia musí preveriť celkovú úlohu identifikácie a sledovateľnosti, a predovšetkým počkajme na výsledky policajného vyšetrovania, ktoré podľa mňa prekvapia verejnosť.

Dotknuté spoločnosti mimoriadne mrzia, a vyjadrili to verejne, škody spôsobené potravinovému reťazcu a reputácii Írska, ako aj hospodárske škody spôsobené mnohým poľnohospodárom, ktorí kúpili ich doteraz vynikajúce krmovinárske výrobky. Momentálne sú späť na trhu a vyrábajú, dalo by sa povedať, vynikajúce krmne zmesi pre poľnohospodárov.

Bola to desivá udalosť. Nikto si neželal, aby sa niečo podobné stalo.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, pokúšala som sa nesúdiť tento írsky prípad, pretože kvôli tomu tu dnes večer nie sme, ale rada by som pani komisárke položila tri otázky: Aké množstvo PCB je ešte v obehu? Viete zaručiť, že nespôsobia kontamináciu potravinového reťazca v najbližších 23 mesiacoch, počas procesu ich zneškodňovania? Mohla by Komisia predstaviť správu o stave uplatňovania smernice o hygiene potravín, ktorú by si Parlament rád vypočul?

Rada by som upozornila pána poslanca Jima Allistera, že toto je cezhraničná otázka. Kontaminácia, ako sme porozumeli, prišla – ako pán poslanec Jim Nicholson správne podotkol – spoza hraníc. To je dôvod, prečo nesúhlasím s pánom poslancom Proinsiasom de Rossom. Toto je európska otázka, pretože má cezhraničný rozmer. Čo sa stalo v Írsku, by sa mohlo stať v ktoromkoľvek členskom štáte, pretože sa v obehu nachádzajú – ak tomu dobre rozumiem – tisíce ton PCB. Možno by pani komisárka mohla objasniť tento bod.

Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf (Verts/ALE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, vážená pani komisárka, vyšetrila alebo zrekonštruovala Komisia postupnosť udalostí vedúcich k nehode? Považujem myšlienku, že spaľovanie použitého oleja a dym, ktorým nasiakne strúhanka, by mohli spôsobiť kontamináciu dioxínom na takej úrovni, že sa 200-násobne zvýšené množstvá dioxínu ocitnú v bravčovom mäse – nie v krmive, ale

v samotnom mäse – za dosť komickú. Naďalej budem vychádzať z toho, pokiaľ sa nedokáže opak, že išlo o úmyselné primiešanie.

Pri každej dopravnej nehode sa robí jej rekonštrukcia a vyšetruje sa, ako mohlo k takejto nehode dôjsť. Táto nehoda – ak to naozaj bola nehoda – sa musí takisto zrekonštruovať a musí sa vyšetriť, či spôsob spaľovania a dym, ktorým nasiakne mäso, skutočne môže byť príčinou takého veľkého množstva dioxínu v mäse. Ako človek z praxe by som povedal, že všetko, čo sa hovorí v tomto ohľade, je nezmysel. To, o čom tu hovoríme, bolo úmyselné primiešanie a my sa stávame schránkami pre tento jed, ktorý sa prirodzeným spôsobom nerozloží a ktorý pretrvá po mnohé ľudské generácie.

Jan Mulder (ALDE). – (NL) Je to nesmierne zaujímavá rozprava. Obávam sa, že s podobnými prípadmi sa stretneme aj v budúcnosti. Nikdy sa nezbavíme ľudí, ktorí páchajú trestné činy a ktorí zneužívajú systém.

Jedna zo záležitostí, o ktorej sme dnes večer nediskutovali, je systém súkromného známkovania kvality. Prečo neposkytne Komisia priemyslu väčšiu podporu na vykonávanie vlastných kontrol a vývoj systému súkromného známkovania kvality? Potom by Komisia mohla povedať: „My môžeme vykonať konečné kontroly, ale v prvom rade je na vás, aby ste kontrolovali vašich kolegov a aby ste zabezpečili, že tieto veci sa už nestanú. Ak vytvoríte rozumný systém, podporíme ho a uznáme ho.“ Zdá sa mi, že je potrebné začať od podlahy, aby sa podobné praktiky v budúcnosti nevyskytli.

Jim Allister (NI). – Vážená pani predsedajúca, je nepochybné, že tento olej zjavne pochádzal zo Severného Írska. To nie je problém.

Problém je, že ak sa továreň Millstream rozhodla kúpiť tento olej s vedomím, že ide o olej, ktorý sa bude používať v zariadeniach na spracovanie krmív, konkrétne na sušenie strúhanky, prečo kúpila olej tohto druhu, a to bez ohľadu na to, odkiaľ pochádzal?

Prečo ho neskontrolovali štátni kontrolóri ani samotná továreň? Použitie oleja v týchto okolnostiach je, ako to vnímam ja, protizákonné, ide o porušenie nariadení o potravinách a hygiene. Takže to, odkiaľ olej pochádzal, nie je problém – problém je, prečo sa dostal do továrne a prečo sa použil na to, na čo sa použil.

Avril Doyle (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, obvinenie pána poslanca Graefe zu Baringdorfa o úmyselnom primiešavaní tejto látky do krmiva je odsúdeniahodné a nevhodné pre každého profesionálneho politika. Nech prebehne riadny proces súdneho vyšetrovania.

Dotknutá firma Millstream Recycling plne spolupracuje. Majú kompletnú dokumentáciu svedčiacu o tom, že tento olej kúpili od licencovanej firmy z Dublinu, ktorá dodáva oleje. Kúpili ho ako recyklovaný ľahký vykurovací olej, čo by bol vhodný olej na použitie v tomto konkrétnom procese sušenia. Kúpili ho od licencovanej firmy a, pokiaľ ide o nich, to, čo kúpili, bol recyklovaný ľahký vykurovací olej, avšak pripúšťajú, že to, čo v skutočnosti dostali, je transformátorový olej s obsahom dioxínu.

Prebieha súdne a policajné vyšetrovanie. Kým neprebehne riadny proces, prestaňme s týmito obvineniami, pretože ide o veľmi vážnu situáciu, ktorej nepomôže hysterická a neprimeraná reakcia.

James Nicholson (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, všetci súhlasia – a nikto nepochybňuje – že olej pochádzal zo Severného Írska. To nemôžeme poprieť. Ale kým my diskutujeme, osem poľnohospodárov v Severnom Írsku končí s podnikaním, a v Írskej

republike takisto. Aj oni trpeli, uznávam. Toto nie je o politike. Toto je o utrpení obyčajných ľudí, a sú to naši poľnohospodári, ktorí na to finančne doplácajú.

Pravdou je – a musíme sa jej postaviť tvárou v tvár, aj vy, vážená pani komisárka, sa jej musíte postaviť tvárou v tvár – že boli tony bravčového mäsa, ktorých pôvod sa nedal určiť. Nikto nevedel, odkiaľ pochádzali ošípané, ani odkiaľ pochádzalo mäso. Vážená pani komisárka, je najvyšší čas, už včera bolo neskoro, na zavedenie priameho a jednoznačného označovania pôvodu. Ak by bolo aspoň toto, vedeli by sme, na čom sme a aká je situácia.

Nechcem z toho robiť politickú záležitosť, pretože pre mňa to nie je o politike. Každý deň sa rozprávam s mojimi poľnohospodármi a niektorí z nich pravdepodobne prídu o svoje farmy. Takže situácia je vážna. Ak budeme musieť čakať na súdne vyšetrovanie až do úplného konca, počkáme – ale chcem, aby moji poľnohospodári boli chránení, nechcem, aby ostali bez pomoci. Chcem, aby od vás mali riadnu ochranu, aby boli v rovnakej pozícii a aby mali rovnakú ochranu ako poľnohospodári Írskej republiky.

Androulla Vassiliou, členka Komisie. – Vážená pani predsedajúca, táto rozprava bola veľmi živá, a dostala som veľa otázok. Odznali aj mnohé domnienky, a ja by som súhlasila s pani poslankyňou Doylovou v tom, že musíme byť trpezliví a počkať na ukončenie vyšetrovania. Potom môžeme vyvodiť závery a prijať rozhodnutia pre budúcnosť. Jedna vec, ktorú musím spomenúť – nebola som vtedy pri tom, ale počula som o tom – je, že k podobným incidentom prišlo v Nemecku a Belgicku, a že o týchto incidentoch boli všetky členské štáty podrobne informované. Človek by si myslel, že rozvážny členský štát bude mať prísnejšie kontrolné opatrenia. Ale dokonca aj s tými najprísnejšími kontrolnými opatreniami sa takéto veci môžu stať, či už kvôli podvodu alebo nedbanlivosti alebo z iného dôvodu. Našou zodpovednosťou je dohliadať na to, aby sme mali legislatívu – ktorá je teraz podľa môjho názoru dostatočná – a dohliadať na to, aby členské štáty konali v súlade s touto legislatívou. Úlohou Komisie je vykonávať kontroly a dozerať na plnenie povinností členských štátov.

Potravinové a veterinárne úrady (FVO) vykonávajú svoje vlastné kontroly a správy z nich sú prístupné verejnosti, a teda úroveň dodržiavania našich zákonov je možné zistiť na základe týchto správ, ktoré sa vypracovávajú osobitne pre jednotlivé krajiny.

Mnohí z vás ste spomenuli otázku sledovateľnosti, ktorá je skutočne jedným z hlavných pilierov všeobecného potravinového zákona, a za ňu zodpovedajú prevádzkovatelia potravinárskych podnikov, ktorí musia vedieť, od koho nakupujú a komu predávajú. Avšak miera podrobnosti alebo špecifickosti internej sledovateľnosti, ktorú si volí daný prevádzkovateľ potravinárskeho podniku, určuje konečnú hospodársku stratu, ktorú v prípade stiahnutia výrobkov z trhu znášajú prevádzkovatelia potravinárskych podnikov. V tomto konkrétnom prípade v Írsku pravidlá sledovateľnosti vyžadovali zaznamenávať len dátum výroby a nie farmu, z ktorej mäso pochádza. Preto bolo nevyhnutné stiahnuť z trhu všetko mäso vyrobené v posledných dvoch mesiacoch. Keby sa boli uplatnili prísnejšie pravidlá sledovateľnosti, ktoré by boli samozrejme drahšie, stačilo by stiahnuť len to mäso, o ktorom sa vedelo, že pochádza z danej farmy. Preto sa musíme rozhodnúť, či zaplatíme viac a budeme mať lepšie pravidlá sledovateľnosti alebo zaplatíme menej a v konečnom dôsledku budeme znášať stratu.

Bolo spomenuté, že sme poskytli pomoc ako Komisia – hoci vyplácanie náhrad škôd nie je v mojej kompetencii, ale v kompetencii pani komisárky Fischer Boelovej – a musím povedať, že to, čo bolo vyplatené v tomto prípade, bolo vyplatené na rovnakom základe Írskej republiky ako aj Severnému Írsku. Mám tu niekoľko údajov. Komisia zaviedla schému

pomoci na súkromné skladovanie pre Severné Írsko a v rámci tejto schémy je možné skladovať až 15 000 ton počas maximálne šiestich mesiacov. Rozpočet pre toto opatrenie je 6,9 miliónov EUR. Podobná schéma na súkromné skladovanie bola prijatá aj v Írskej republike. Podľa tejto schémy je možné skladovať až 30 000 ton počas šiestich mesiacov s maximálnym rozpočtom 13,9 miliónov EUR. V Írskej republike bola prijatá aj schéma zneškodnenia, ktorú spolufinancovalo Spoločenstvo a ktorá stála 20,6 miliónov EUR. Komisia nevykonala žiadne priame platby poľnohospodárom v Írskej republike ani v Severnom Írsku, pretože pre takúto náhradu škody neexistuje právny základ.

Na záver by som zhrnula, že podľa mňa máme dobré zákony, ale v budúcnosti musíme byť vždy obozretní. Musíme zabezpečiť, aby členské štáty uplatňovali tieto zákony a musíme spolupracovať s členskými štátmi. Čo sa týka Komisie, musíme pokračovať v kontrolách a zabezpečiť, aby členské štáty konali v súlade s našimi nariadeniami.

Okrem toho, hneď ako dostaneme výsledky vyšetovania, môžeme rozmýšľať o budúcnosti. Ak veríme, že je priestor na zlepšenie našich nariadení, mali by sme to bez váhania urobiť.

Predseda júca. – Rozprava sa skončila.

17. Program rokovania na nasledujúci deň: pozri zápisnicu

18. Skončenie rokovania

(Rokovanie sa skončilo o 22.45 hod.)